

MEDITATIONES.
Sanctorum Patrum.

Godar Bæn-
er / Gudrækelegar Huxaner /
Aluarlegar Idranar Aminningar /
Hiartnæmar Þackargiörder / i all
ra handa Truar Idkaner og
Uppvakninnar i styr-
kingar:

Ur Bokum þeirra heilogu Lærefed-
ra / Augustini, Bernhardi, Tauleri,
og fleire annara. Saman lesnar j þysku
Male. Med nockru fleira / sem hier
med fylger.

Gudhræddum og Godfusum Hiör-
tum nytsamlegar og gagnlegar /

Martinus Moller

Innehalld Þessarar Bokar.

Bæner þessar eda Medita-
tiones heilagra Lærefed
ra hef eg fyrer nöckrum Aar
um vtlagt handa Börnum
mÿnum og nöckrum godum
Vinum/ þeim til Vppvakningar / og ad hall
da þeim vid sañan Guds otta/og huxade eg
ecke/ ad þær skylldu vÿdar koma: Eñ eg for
merke nu/ad fleire goder Meñ girnast þess/
ar goder Bæner og Aminningar / Lyka er
eg j þeirre Von/ad þær mune gagnlegar ver
da godfwsum Hiörtum til Aminningar/Vp/
vakningar og sannrar Jdranar. Þui þiker
mier ecke vel falled /ad so agiætt Pund sie j
Jörd grafed/eda ad fleire hafe þar ecke Not
af, Seiger Herran Jesus j Gudspiallenu/
ad eingen setie Lios vnder Bord eda Beck
þar sem þad lysir önguum/eda faam einum/
helldur j Kiartahallden/so þad lyse þm öll
um sem j Hwsenu eru. So synest mier nu
gagnlegt/ad læta þssar Meditationes verda
almennelegar/ef verda mætte/nöckrer villdu
hier vid vppuakna/og huxa ecke so freklega
vm þennan auma fallualltra Heim/eda ann/
an fanytan Hiegoma/ og skadsamt Galeyse/
Heimsku og Athugaleyse/sem nu tekur meir
Vöxt ad fara enn vera skyllde/Þuiad Vid

þullen seþur ecke/og eige helldur hann kyrru þyrer/helldur er hans astundan su hin stærsta/alla Tyma/ad blinda Mēn/so þeir huxe huorke vm Otta Drottens nie christelegt Bæna akall/Þuiad hann veit þad/ad þetta tuennt er huorium Manne þarþlegast til Saaluhialpar/Hann veit og ad Gudrækelegt Bæna akall med sannre Jdran er Gude þægelegt/og su hellsta dyrkan og Þionustugiörd sem vier kunnum Gude ad veita/Hann veit og eirnen/og reyner þad/ad ecke er sa nöckur Hlutur sem so veyker hans Valld og grimdar Jllsku sem jdugleg gudrækeleg Bæn. Ēn Gud næde/ huörsu vier erum blindader/ Holld og Blod skyniar ecke huad a þerdum er/ Vier huxum harla lyted og allsialldan vm vorar Synder/Guds Dom/og þa seiñe æþenta/Syndena hölldū vier liettare eñ þiödr a Fæte/þyrer Guds reide og hans Riettferdugum Dome höþum vier önguan Rugda/ Vm þann Reikningskap vier eigum Gude ad standa huxum vier eckert. Allmarger syndga þryslega vppa Guds Nadargiæsku/og læra þad eina aþ Guds Orde og Euangelio/ ad hirda ecke vm huörnen þeir liþa. Og þo Christur lioslega seige j Gudspiallenu/ ad sa Vegur sie breidur og greidur sem liggur

til Glötunar/og hann gange marget/enn ſa
Vegur ſem til Lyfſins liggur/ hann ſie all-
mior og þröngur/þa helldur Holld og Bl-
od og Heimſka vor þetta j Vind talad/ og
ſnyr þui vm/ Lyfſins Veg helldur hun vyd
an og breidan/ og ad eckert ſie audvelldara
enn hañ ad rata/þar þurfe eckert til nema
ad vera ſkyrdur og ſeigaſt trua a Gud/ Eñ
huört þetta mun ganga ſo til/ þad reyna
þeir Aumer þa þar ad kiemur/þeir nu vil
ia ecke Jdran giöra/ecke bidia Gud nie akal-
la/ ana helldur fram̃ j Hiegoma Heimſins
og ſkamſynu Galeyſe/ſtunda eckert nema vp
pa þetta falluallta og ſtundlega/ſo ad þeg-
ar Kalled kiemur/ þa hliota þeir ad fara/
huört þeir vilia eda ecke. Enn hiñer ſem
Skynſemena hafa og nockurn Guds Otta
fyrer ſynum Augum/þeir ana ecke ſo fram̃
epter Heimſins hætte og Hiegoma/þeir hug
leida huör Halkaſemd hier ſie a ferdum/og
Sæluhaſke og Vode/a allar ſydur/Þeir hu
ra opt vm Ord S. Peturs þar hañ ſeiger/
Ef ſa Riettlaate verdur naumlega Sælu-
holpen/huad mun þa verda af þeim Ogud-
lega ſem allan ſinn Alldur lifer ann Jdran
ar j Galeyſe og Hiegoma/eda þeim ſem ecke
ſtundar nema vppa þennan Heim/og þad hö

num vidvyktur.

Þar fyrer meiga þeir sem ecke eru of/miög af Dioflenum og Heimenum forblind ader sia skynsamlega fyrer/og huxa vandlega þar vm/ad sa Tijme vill vissulega koma/ad þeir villdu giarna hafa giört Jdran/og ecke forsomad þeñan Nadarennar Tijma/eñ þad er þa ofseint og vtgiört. Þar fyrer er höfud Naudsyn ad hafa Rad hins Helga Anda/huör ed allvyda kieñer oss og aminner/ad lifa ætijd j Guds Otta/og draga ecke vora Jdran vndan/til seinustu Stundar og Daudadags/Þuiad vier vitum ecke nær Kal led kiemur/ Dæmen höfum vier bæde forn og ny/Og er sa hyggen sem sier lætur annars Vyte ad Vidvörun verda/ hinn heimskur sem huörke skeyter Ordum nie Amiñingum/Vidvörönum nie annarra hryggelegum Epterdæmum og Oförum.

Til slyks virdest mier þessar Amiñingar og Bæner Heilagra Forfedra/harla gagnlegar/so ad Menn meige þui helldur vppueklast j tijma til sannrar Jdranar og Yferbotar/ til Guds Otta og christelegs Bæna akalls/Og þui læt eg þær nu a prent vtganga/af þui eg er j fullu Trauste ad godfws/er Menn og Gudhrædder munu allvyda fiñ

ast sem þessar Meditationes elska/ þa þeir haþa þær sier kunnugar giört/ Þuiad vijsu-lega haþa þesser heilager Lærebedur haft Guds Anda/og haþa vered brennande j ást og Elsku Gudz og Bæna akallenu myklu me-ir og framar enn nu eru Menn a þessum blinda/ Steinharda/Jskallda/Jdranarlau-sa Heimsins tyma/ huad berlega ma sia og merkia a þessum þeirra Ordum.

Nu er þad Vijsa og Vane annarstadar j Löndum/ad dedicera og til skriþa þuilijka agiæta Bæklinga Herrum og Höþdingium/ eda ödrum fromum Mönnum/enn sa Sidur er ecke j þessu Lande/Þar fyrer vil eg þess-ar Meditationes dedicerat og til skriþad haþa Fromum og Gudhrædum Leikum og Lærdum/þeir ed þær vilia elska og iþka. Öskande aþ öllu Hiarta/ad Gud Blessadur sem fyrer Munn Spamansins Zachariæ 12. Cap. loþad heþur/ ad vthella Anda Nad-arennar og Bænanna yþer Hws Jacobs/ hann villde aþ Nad og Myskun/ alijta oss þessa Lands Jnnbyggiara/og gieþa oss sinn heilaga Anda/so ad vier mættum verda slij-ker Tilbidiendur Guds/so sem þeir vm huö-ria Christur talar Johann. 4. Cap. þeir ed Gud bidia og akalla j Anda og sannleika

þuiad ſlyka vill Gud Fader hafa. Og
þeir ſem hann akalla / þeim ber ſo ad til-
bidia Gud j Anda og Sannleika / þad er j
riettre Tru til Guds / j Nafne hans Son-
ar / med ſannre Jdran / fyrer utan alla Hræſ-
ne og Yfervarp / med deydingu hins gamla
Adams / og goodum Kiærleiks Verkum / vid
Naungan / Þeir ſem þesshattar eru / þr ein
er akalla Gud j Anda og Sannleika / þeim het-
er Herran Chriſtur og lofar / ad þeir ſkul-
Bænheyrder verda / So ſem hann j ödrum
ſtad ſeiger / Huers ſem þier bidied Födurenn j
mynu Nafne / þad mun hann giefa ydur /
Bidied / og þier munud fa þad / leited og
þier munud finna / klapped a ka mun fyrer
ydur upploked verda. Jtem / Ef þier ſem
erud jller / kunned ad giefa ydar Börnum
godar giafer / huad myklu framar mun
minn himneſkur Fader giefa þeim
helagan Anda ſem hann þar
um bidia / Matth 7.

Gudbrandur Thorlaks Son.

Ha Fyrste
Capitule.

Aluarlegar og agiætlegar Amiñingar til Jdranar/ asamt mz nöckrum godũ Bænum/ Jñehalldande þriar Greiner sañrar Jdranar.

I.

Alúarleg Aminning S. Augustini, Ad Madur ecke vndan drage syna Jdran.

Ezech. 18. Cap. Meinar þu ad eg hafe þocknan a Dauda hins Ogudlega/ seiger Drotteñ Drotteñ/ og ecke myklu meir ad hañ snue sier fra synu jllu Athæfe?

SO seiger Drotteñ Drotteñ/ Ezech. 15. Cap. So sañarlega sem eg life/ þa hef eg ecke þocknan a Dauda hins Ogudlega/ helldur ad sa Ogudlege snue sier fra sijnu ogudlegu Athæfe/ og life. Med þessum Ordum

fyrerheiter og lofar Gud Drottenn Nad og eilijfu Lijfe öllum ſyndugum Mönnum/ecke vppa þad ad þeir ſkule verda Athugalauſer/og ſyndga vppa ſoddan Nad og Myſkun / hellдur lofar hann þeim Nad og Myſkun ſinne/ſo ad þeir ſkule ecke öruilnaſt og vera efaſamer:

Enn vppa þad ad þeir ſyndge ecke vppa Nadina/þa lætur hann þeirra Daudaſtund vera þeim ovijſa: Þar fyrer hura þig vm kring/ þu Madr ad þo Gud hann fyrerheite þier ꝛ lofe fyrergiefningu Synda þinna/ þa hefur hann ecke lofad þier ad lifa til morguns.

Hafer þu til þeſſa Dags lifad j Syndenne/ ſiadu þa til ad þu giörer Jdran j Dag/ a medan þu lifer /og drag hana ecke leingur vndan/þuiad huör veit huört hann lifer til morguns eda ei ? Þar fyrer giör þu jdran ſnu þu þier til Guds/ þa mun hann vera þier Myſkunſamur/ vppa þad ad þu med ſanre Tru og viſſre Von

meiger epter hñs gledelegre Tilkomu byidande verda.

Drottenn Jesus/ hialpa þu mier so ad eg ecke duelie ad snua mier til þijn/ z ad eg ecke vndan drage mijna Jdran þra einum Deige til añars/ Helldur gieþ þu mier/ad eg nu þeñan Dag giøre sanna jdran/so ad eg a huørre Stundu/ a huøriu Augabragde sie reidubwen til christelegrar Burtþarar þra þessum Heime/ Amen.

II.

Hiartnæm Bæn hins Sæla Anselmi, j huørrè ad ein syndug Mañeskia veinar/og harmar/og ber sig jlla/vegna sinna Syndz/og sijns syndsamlegs Lyþernis/ og huggar sig þo vid Nad og Myskun vors Lausnara Jesu Christi.

Psalm. 42. Fyrer þier medkieñe eg mijna Synd/og dreg ecke dulur a mnñ Misgiør

ning/ eg ſagda ſo/ Eg vil medkienna þyrer Drottne mynar Ofuertroſtur/ þa þyrergaf ſtu mier Miſgiórning mina Synda.

Eſa. 44. Jeg (ſeiger Drottenn) afmae þijnar Synder ſo ſem Sky/ og þijnar Miſgiörder ſem adra þoku. Snu þu þier til myn/ þuiad eg endurleyſe þig.

MJn gud/ eg er hrædddur og ſkielfdur vegna mijns ſyndſamlegs Lijfernis og Framferdis/ Þuiad þa eg hyxa þar vm ⁊ ſkoda þad vel og vandlega/ þa finn eg/ ad eg hefe min Alldr aled j Syndum ⁊ ſaurugum Giórdum/ Og þo þar ſie nockud gott j mijnu Framferde/ þa er þad ofullkomed og fullt med breyſne/ Þad er ſo fordiarfad og ſpillt/ ad eg er hrædddr ad Gud hafe önga Gedþeckne a mier. Avuij mig auman arman ſyndugan Mañ/ huſu aumlega og ſyndſamlega hef eg lifad/ Allt mitt Framferde er annad huört fordæmanlegt edur onytſamlegt/ og eige er neitt gott j mijnu Farenie Framferde. Og ad ſönu/ huö-

rt sem er / þa er þar eingen mismun-
ur / Þuiad huad hellst sem er onytsam
legt og auaxtarlaust / þad er fordæ-
manlegt / Þuiad so mæler Sanleikur
en sialfur / Huórt þad Trie sem ecke
færer godan Auóxt / þad mun afhógg
uast og kastast j Ellden. O vei mier
aumum Manne / Hafe eg nóckud gott
af mier giórt / þa er þad eige vert þess
Matar og Dryckiar sem eg til myn
tek daglega / Eg er aumare enn skyn-
lausar Skiepnur / þuiad eg er ecke þess
maklegur sem eg þarf mier til At-
uinnu ad hafa / og samt lyka vel ertu
so Milldur og Giæskuryekur minn
Gud / ad þu veiter mier Fæde ꝛ Klæ-
de / og hefur Þolenmæde vid mig au-
man fwlann Syndara. Þuiad myn
synduga Sæl lyktar jlla fyrer þier /
minn Gud / Ja / ecke ódru vijs enn so
sem eitt Hwnds Hræ þad lyktar jlla
fyrer Mónnunum: Ja ad vijsu / myk
lu fwlare og andstyggelegre er myn
Sal fyrer Gude sijnum / enn Hræed
Hann ad vera fyrer nóckrum Manne.

Jeg er ecke verdugur ad eg skule kallast Madur/Jeg er slæmre eñ skynlaus Skiepnur/ꝛ bwlare eñ Hræ/mier leidest ad lifa/og eg skamast mijn þa eg hugleide mitt Lijf og framferde/ og er hræddur ad deyia.

Huad skal eg nu giöra aumur og vesall Syndare ? Huad skal eg taka til ráds ? Þetta/ Jeg vil af Hiarta jdrast allra mijña Synda/og syrgia og grata mitt aumt Framferde. O mijn auma Sál/þu ert so aum/þui ad þo þu viter og þecker vel þijnar Synder/þa kātu þo ecke ad jdrast þr ra so sem skyllde/Þu ert athugalaus og hyxar ecke þar vm huörsu þungt Straff og huad stor refsing tilbwen er öllum þm sem eru jdranarlauser.

O þu auartarlausa Sál/Huad giörer þu ? O þu syndafulla Sál/ hui sefur þu ? Sia þu/Dagur hins myckla Doms hañ kiemur/Hañ kiemur sañarlega ꝛ er j nand/Þad er Dagur Reide ꝛ hörmungar/Dagur Sorgar og angistar/Dagur Hrygdar og

eymdar/Dagur Myrkra + diũu/Da
gur Storms og Þoku/ ſa Dagur a
huórium þær huellu Guds Baſonur
munu hlióda og hlióma. Oh/Huór
ſu hrædeleg Ord munu þeir Ogudle
gu þa ad heyra a Þm Deige? Þo ſef
ur þu auma vggalauſa og þordæm
anlega Sæl / Þui ſijþur þu ? Vakna
vpp: Eg ſeige þyrer vijſt/ huór hañ
vaknar ecke vid ſoddan hórd Ord/ +
vid ſlijkar Guds Reidarþrumur/ ſa
er ecke ſoþande/ helldur er hann med
óllu ſteindaudur. Oh mijn Sæl/ þu
auartarlauſa Trie/ Huar eru þijner
Auexter? Makleg ertu ad þu ſiert vp
hógguiñ/ + þier værc kaſtad i eilijþ⸗
an Elld: Huória auóxtu hefur þu
bored adra enn þijnar Beiſkar + Bit⸗
rar Synder þær ed ſtijnga ſem Þyr⸗
nar? Og Gud giæþe þær kyñe ad ſtijn
ga þig til Hiartans/ ſo ad þu vakn⸗
ader vpp/ og giórder rietta og ſanna
idran/Gud giæþe þær være þier ſwr
ar + beiſkar ſo þu lieter aþ þeim.
Meinar þu Sæl mijn ad Synd

eñ sie so lijtels verd ? Eda oskar þu þess/ ad sa strange riettlatre Domare drage piódur yper hana/ ꝛ aktte hana ad önguo ? Auvij/nei· Þar er eingen Synd so lijtel/ ad hun sie ecke Gude til vanheidurs og verduz eilijps Dauda/ Huórnen ma hun þa vera lijtils verd? Er þad lijtels vert ad vanheidra Gud Skapara sinn/og hañ til reide ad reita ? O ho/ þu hid þurra ꝛ auartarlausa Trie/ verdugt eilijps Ellds/ Huórin villtu andsuara Gude a þeim Deige þa þu skallt standa reikning ap öllu þijnu Athæpe ꝛ, pramperde ? og ap hiñe allra minstu syndsamlegre Huran ?

Þuiad þa mun verda pordæmt ꝛ burt kastad pra Auglite Guds allt þad sem pinst med þier ap vondum Verkum/ onytsamlegum Ordum/ hiegomlegum Hurönum/ Ja ad vijsu/ þær allra minstu Synder huóriar þu nu ecke aktar pyrer Synd/ med huórium þu hepur Gud styggt/ ꝛ hepur hñ ecke pyrer Augum hapt/ Þær munu

þa allar ſaman koma j lios/og yf=
erfalla þig/fyrer enn þu veiſt af.

Þuiad ſañarlega hefur þu eñ nu
margar og hrædelegar Synder/ ſem
eru heimuglegar [auk hiña ſem open
berar eru] af huórium þu veiſt enn
nu ecke par. Ja ad vijſu/ þu reiknar
þær ecke fyrer ſynd/ helldr fyrer God
verk/Eñ þa munu þær koma j lios/
og verda þier riettelega kuñar og op
enberar/og fa eigenlegan Lit og ſitt
audkieñe/ ✝ verda ſuartar ſem Kol
fyrer þijnum augum. Þa muntu fa
Laun epter þijnum Verkum. Þa er
ecke framar meir nóckur idranar tij=
me nie Nadar·

Þar fyrer hyg a þig vel vm a med
an þu ert eñ nu j þeſſum Heime/ At=
huga huad þu giórer/og merk huad
þijn Laun verda munu. Hafer þu gi
órt mijked gott eñ lijted illt/ þa mat
tu vera gladur: Enn hafer þu giórt
myked illt eñ lijted gott/ þa lær þig
þad angra: Þu aumur Madur og
veſall/ þu hefur nog tilefne ad ſyta

+ grata/Þu ætter aþ ad leggia Holld sins þysn + Girnder/ Ja ad vijsu/þu ætter ad grata blodugum Tarum og vera hryggur aþ öllu Hiarta: Vei þier þu hardhnackada Hiarta/huört eingen Ogn nie hrædsla kan̄ ad myk-ia/O þu soþanda Hiarta/huört eingen Hootan kann ad vppvekia/Slij-kt er eirn daudlegur Suefn/huörium ad önguar Dunur/skruggur eda skielþingar aluarlegs og stranga Guds lögmals þa j burtu hrundeþ. Þad er vijst satt. Heyr þu syndugi Madur/ Nu ætter þu ad syrgia grata og veina og læta ecke aþ.

Ja mijn Sal/ skal eg þeigia yþer slijku ? Skal eg ecke tala vm þad þunga straþþ/vm þa storu Neyd og plagu sem yþer þig mun koma? Oh þu sdranarlausa Sal/Skal eg læta þad bijda allt þangad til ad soddan Neyd kiemur yþer þig / og olijdanlegar Pijsler og pijnur þalla yþer þig ? En̄ þad er þier aumre syndugre Sal ecke gagnlegt/ Þar þyrer vil eg tala

allt þad sem mier byr j Brioste.

Gud giæþe ad mijn Augu være eitt Tarabruñur/so ad eg kyñe ad grata Nætur og daga/og læta ecke aþ. Haþer þu nockurn tijma vered syrgiande þu aumur Syndare/ so syrg nu enn meir/Haþer þu grated og veinad/þa grat nu eñ þramar. Sia/sa verdur þiñ Domare huórn þu heþur med þijnum Syndum styggt og moodgad/Hañ er sa sem þier heþur giórt gott þyrer jllt/eñ þu heþur giórt hónum jllt þyrer gott. Hier j Heime er hañ lijknsamur og þolenmodur/enn annars Heims er hañ strangur og striddur + aluarlegr/Hier er hañ milldur og godgiarn/eñ þar verdur hañ eiñ riettlætur Domare.

Auvij/vei mier/Vid huórn heþ eg misgiórt/ Huórsu þunglega heþ eg miñ Gud vanheidrad? Huersu heþ eg hañ almattuga Gud moodgad? Eg aumur Madur/ huad heþ eg giórt? Vid huórn heþ eg misgiórt? Huórsu jlla heþ eg breytt? Vei mier:

O þu Reiðe hins almættuga Gu=
ds/ꝼall þu ecke yꝼer mig/Þu grimð
hins allra Hæſta/ huórnen kan̄ eg ad
lijda þig? Þa mun vera Eymd + an
giſt a ꝼerdum/A eina ſydu klaga mig
mijnar Synder/en̄ a adra ſydu ſkiel
ꝼer mig Guds ſtrangur Riettlætis
Domur/Fyrer nedan mig er þad og=
narlega Heluijtis Bal / vppe yꝼer
mier ſtrangr riettlatr Domare/Med
ſialꝼum mier ein vond Samuiſka/Fr
am̄e ꝼyrer mier og allt vm kring ſu
logande Verólld. Og eꝼ ſa Riettlate
verdur þa valla holpen/ huad ſkal
þa verda aꝼ mier aumum Syndara?

So vill þa verda Neyd og ang=
iſt a ꝼerdum a allar ſijdur/Huad mun
þa verda til rada? Huad mun eg ei=
ga ad giǒra til? Ad ꝼela ſig er omǒ=
gulegt/ Ad koma j augſyn er oꝼære=
legt. Eg villda þa giarnan ꝼela mig
en̄ eg get þad ecke/Naudugur kiem
eg j augſyn/en̄ þo hliǒta aller huter
openberer ad verda/Huad ſkal eg giǒ
ra hier eda þar? Huǒr vill ꝼrelſa mig

ba ab Hende þesser reida og Riettlæta
Domara? Huar finn eg þa Rad?
Huar fæ eg þa Hialp? Auvij/
Auvij.

Enn huor er hann sem Ritningen
kallar Eingel hins mykla Rads/ hun
sem kallast Lausnare/ Frelsare/ Sælu
hialpare? Til hans vil eg hropa/ hins
Nafn vil eg akalla/ Þesse er minn
liufe Lausnare Jesus Christus/ hann
mun verda Domare min/ fyrer huor
ium eg er orden so hrædddur. Þar fyr
er vertu med godu Giede Sæl mijn
hin sorgfulla/ hresst þig vpp/ & legg
fra þier alla ôruænting / Set til
hans alla þijna Von & allt þitt tra=
ust/ og vert obrædd. Hafer þu flwd
fra hönum/ þa fly þu til hans ap=
tur/ hafer þu modgad hann og styggt
þa akalla hann þess diarflegar med
sanre jdran og riettre Tru.

O Jesu minn Lausnare/ Frelsare/
Veit mier huggun vegna þijns Heila
ga Nafns/ gior vid mig epter þijnu

Heilaga Nafne. O þu sæte Herra Jesu/vertu ecke miñugur miña Synda / med huerium eg hefe modgad þig. O Jesu/Huad sætt/huad hugg unarsamlegt er þitt Nafn? Huersu agiætlega kañ þad ad hugga eiñ auman Mañ z sorgfullan/Þuiad Jesus kallast Lausnare/Frelsare/Sæluhialpare.

Þar fyrer Drotten Jesu bid eg þig/vertu mier Jesus/hialpa mier z giør mig sæluholpen/ vegna þijns Nafns. Þu hefur skapad mig/ læt mig ecke fyrerfarast/ þu hefur leyst og frelsad mig/ þar fyrer læt mig ecke fordæmdan verda.

Eg bid þig þu sæte og liufe Herra Jesu/Med þui þu hefur mig skapad og endurleyst/af þinne almættis Giæsku/þa læt mig ecke fyrerfarast/vegna miña Misgiørda/almætti

uge Frelsare/giæt ad þui/sem þitt er
med mier/z hreinsa mig aþ þui sem
ecke er þitt. O Herra Jesu myskuna
mier/ a medan myskunar Tijmen er
so þu ecke þordæmer mig/ a Tijma
þijns riettlætis Doms.

Drotten Jesu/Huad bakar þ þig
þott eg verde þortapadur? Huøria
Nytsemi eda huada Gagn giører þ
þier/ þott eg þordæmdur verde? Ja
Herra Jesu/Huer vill þar prijsa þitt
Napn? Ecke loþa þeir enn Daudu
þig/z ecke þr sem oþan þara til Hel
vijtis. O allra sætaste Herra Jesu
Christe/ Tak mig vpp/legg mig þi
er j Skaut/ þar er nog Rwm/ Tak
mig ad þier/þu allra liuþaste Herra
Jesu/ og læt mig verda j tølu þiña
Vtualdra/so ad eg a samt med þeim
meige loþa/dyrka og vegsama þig/
þu siñ mz Gude Fødur z Heilogum

vm sanna
Anda lifer z rijker haleitlega Blez-
adur vm Allder z ad eilijfu/ Amen.

III.

Sorgarleg Hrygdarklögun hins heilaga Bernhardi/ yfer þeim gamla Adam/ Þad er/ yfer voru fordiörfudu Hollde og Blode/ og j huörn mæta Holld og Blod skule krossfestast/ og daglega deydast/ fyrer Hialp og Nad Jesu Christi.

Galat. 5. Enn eg seige/ Genged j Andanum/ þa munu þier ecke fullkomna Hollds sins Girnder. Þuiad Holldeð girnest j mote Andanum/ og Anden j mote Holldenu/ þar er huört a mote ödru/ so ad þier giöred ecke þad sem þier vilied.

Ibidem: Þeir sem Christo til heyra/ þeir krossfesta sitt Holld/ þess Girnder og Tilhneigingar.

Rom. 7. Eg aumur Madur/ Huör mun frelsa mig fra þessum Daudans Lijkama. Enn eg þacka Gude fyrer Jesum Christum vorn Herra.

HEyr þu Saal min/ Eg veit þu ein sem alla þijna Lijfdaga hefur vered þier kiærastur/ Hann

hefur þu haft til Bords hia þier/og
med þijnum Höndum hefur þu hann
fædt og fostrad. Þu hefur lagt hann
j þitt Skaut ⁊ læted hañ þar ſofa og
Huijld taka þier j Fadme/ og ſo opt
ſem hñ hefur girnſt/ þa hefur þu vin
giarnlegt ſamtal vid hañ haft/og lat
ed allt epter hönum.

Þeſſe ſame Madur hefde med riet
tu ættrad vera þiñ Þræll ⁊ þienare/Eñ
med þui þu hefur fra Barndome hall
ded hñ ſo kræſelega/ ⁊ læted hñ hafa
allann ſiñ vilia/ þar fyrer þa er hann
orden þuerbrotenn og Mektugre enn
þu/ Hañ hefur hnept þig j Þrældom
og drottnar nu yfer þier:

Þu ſpyr ad þui Sal mijn/Huör er
þeſſe? Heyr þu/þad er þitt fordiarfad
Holld ⁊ blod/ ſa gamle Adam/ huör
ed ſtendur ⁊ ſtrijder j mote þijnum An
da/ huör ed alleinaſta hefur holldlegt
Sinne/ eñ þau himneſku Audæfen og
Giæden aktar hann ecke. Þeſſe er fra
blautū Barns beine jllur/blindur/da=
ufur ⁊ dumbe/ fullgiördur j þui hinu

vonda/Ecke skeyter hañ vm Dygd nie Sannleik / Qvinur er hann Krossens Christi/Hann spottar. pa Saklausu/ + dregur hæd ad þeim einfölldu/ Hñ hurar jafnan vm stora Hlute/ og þad sem ofhætt er fyrer hönum/ Hans Dramb og Metnadur er stærre enn hans Magt/ og hann hrædest ecke nöckurn Hlut.

Hann hører ad seigia j sinne heimsku/ad þar sie eingen Gud/þad er/Hñ skeyter ecke Gude/hñ öfundar ef nöckrum geingur vel / hañ fagnar yfer annara Ogiæfu/Hañ hefur Lyst a ohreinum hutunum / + lætur ecke af/fyrr eñ hann hefur þær med Verke fullkomnad/Hann vtsoar sijnu og þui vppeyder / Hañ agirnist og ad sier dregur þad hann a ecke/Hañ fellur j Skam + löstu og skeyter þar ecke vm/Hañ er siergodur/slægur og klokur/og þo ad Reide Guds og Refsing hange yfer hönum/ þa aktar hann þad ad öngu.

Snögt ad seigia / Þesse Madr (þitt Holld og Blod) hann er allur saman j

Syndiñe fæddur og vpp alen/ Hann er hneigdr til allrar Vondsku ꝛ jllsku/ hañ er Daudans Barn/og Kier Reidinnar/ tilreidt og bwed til Smanar og Fordiörfunar.

So er hann jllur og ogudlegur (sem nu er sagt) og þo dirfist hann ad tala vm Gudz Ord/ ꝛ taka Sannmæla Drottins sier j Munn/ Hann hatar allan Aga/og vmvöndun Drottins leggr hñ a bak sier aptr. Ef hñ sier Þiofen þa hleypur hañ med hönum/og sitt Samlag hefur hañ med Saurlyfis mönnum/ Hann lætur siñ Muñ tala þad jllt er/ ꝛ hans Tunga fer med Flærd/ Hañ situr og mæler j mote sijnum Brodur og Bakmæler sinnar Modursyne.

Merk þetta ꝛ vakta þig Sæl mijn. Þesse vondur Madur / þitt Holld og Blod safnar þier Reide Guds a þann Dag Reideñar. Hann astundar ad fordiarfa þig/ ꝛ ræna þig þijnum Himneska eilijfa Arfe. Þetta allt lijdur þu Sæl mijn/og þu hefner ecke slijkrar Hreckvijse/ helldur lætur þu allt epter

hónum/þu talar ecke vid hañ eitt stutt Ord/þu hastar ecke a hann eitt sinn/ þu hlær og leikur þier vid hann/ og hefur hann a Handhnóckum. Enn eg ræd þier/Sæl min/ lær þu ad þecka hañ/Sia/hann er spottare sem Jsma el/og leikur vid þig/Eñ minstu/hañ leikur ecke Barnaleikum vid þig/ꝛ ecke gamnar hañ sier/so sem Menn plaga ad gióra vid þa einfólldu/helldr spott ar hañ þig/ꝛ hañ hæder ad þier/Sæ la mijn/Hann vmsitur þig/og leitar epter ad deyda þig/ꝛ fyrr eñ þu veist af/þa feller hañ þig j Gróſena huór þier er tilteidd: Sia þu/hañ hefur fe inged Valld yfer þier/og þu ert hans Þræll/Hañ tredur þig vnder med Fot um/og forsmær þig/og ad ónguó ak tar nie virder hann þig.

O þu auma og vesluga Sæl/Hu, ór vill frelsa þig fra soddan Ovin? Hialpa mier miñ Gud/ꝛ leys mig fra þessum mijnum Ovin. Vñ þu mier ad eg giete hañ sigrad og yfervuñed/þui ad hañ er þuerbroten og jllur/hann er

eirn Guds þoracktare / og helldur ecke nema vt aþ sialþum sier / Hañ er vinur þessa Heims / + þræll Andskotans.

Huad virdest þier nu miñ Sæl / Eþ þu skilur þetta riett / þa muntu seigia med mier / Hñ er Dauda verdur / Hann ætte ad krossþestast. Þar þyrer mæl þu ecke epter hónum leingur / hlijþ þu hónum ecke / helldur þlyt þier snar lega + krossþest þennan Mann / sem er þitt þuerbrotna + hardsuñrada Holld + Blod: Eñ eþ þu spyr ad / Huórnenn: Med huóriu mote skal hñ krossþestast: Þu skallt krossþesta hañ med Krossen um Jesu Christi / Þad er ad skilia / Nidurkiæþ þu Holld og Blod þitt / og þuijnga þad þyrer Nad þins Krossþesta Jesu Christi / sa ed þier heþur vtuegad Lijþ + Huggun. Þeñañ skalltu akalla og tilbidia aþ óllu Hiarta / þa mun hañ milldelega bænheyra þig / og suara þier seigande / Vertu obrædddur miñ Sonur / i Dag skalltu vera med mier j Paradijs / og þinna og smacka Hialp mijna og Huggun:

O Herra Jesu Christe/huørsu mÿ
kel er Giæska þÿn? Huørsu hiartanle
ga hefur þu mier aumum hialpad og
Hiastod veitt? Min Gud/huad stød-
ugur og ovalltur er þin Kiærleike/sem
þu hefur af Nad og Myskun mier
veitt? Huørsu dasamlega ertu trur og
merk:? Huad dyrdarleg er þÿn Mysk
unseme? Huad omælanleg er þÿn God
seme og Giæska? Jæ/þu ert Milldur
z myskunsamur/z hialpar øllum þm
sem þig akalla. Min Herra og minn
Gud/Huørsu dasamlegur ertu j þine
Giæsku? Þÿn hægre Hønd kan øllum
Hlutum til hins besta ad snua/ so ad
eingen kann þad vt ad skyra.

Jeg þacka þier fyrer þÿna Hialp
og hiastod/huør þui velldur ad eg fæ
sigrad mitt þuerbrotna Hollð z Blod
Oh/huad sæll er eg nu/ Fyrr var eg j
Myrkrum med storre Hræslu z skielf

ingu/ eñ nu er eg j Nende og Skaute mijns liuþa Lausnara/ Fyrr þann eg Neluijtis angiist j mijnu Hiarta/eñ nu heþur þu lꜳted mig smacka sætleik þiñ ar dyrdarlegrar Paradijsar. Þier sie Loþ og Packer ad eilijþu/ Amen.

IIII.

Aluarleg Viduðrun S. Bernhardi/ ad huør og eirn Madur take vel vara a sinne Sꜳluhialp.

Act. 3. Cap. Giöred Jdran/og betred ydur/so ad ydar Synder verde aþmardar.

HVi stærer þu þig þu Madur/þu aumt Molld og Aska/ þu sem j Syndeñe ert gieten/ + med Sorg og Sæt ert j þeñan Heim þæddur/og lijþer þiñ syndsamlegan Alldur j Sorg og Eymdum/og ad sijdustu verdur þu ad skilia hier vid med Kuöl og Pijnu/ Sott og Harmkuælum.

Þu pryder so miöz þiñ Lijkama og kræser hann med kostulegre Fædu:

Veiſtu ecke ad epter þa eina Daga þa jeta hñ Madkar j Grǒþeñe? Pryd þu helldur Sal þijna/og ſkauta heñe m riettre jǒrdan og godum Verkum/ þui ad heñe ber ad birtaſt j Himnenum þyrer Gude og hans Heilǒgum Einglum.

Huar þyrer heþur þu ſo ſtora Vmhyggiu þyrer þijnu Hollde/ enn hirder ecke par vm þijna Sal? Er þad riett ad þu lætur Huſtruna vera Ambatt/ enn Ambattena giǒrer þu ad Huſþru? Puiad Sælen hun a ad drotna yþer Holldenu/ eñ þu lætur Hollded drotna yþer Salunne.

Hugleid þu huǒrſu mijkels verdar vorar Sæler eru þyrer Gude? Puiad ein Sal gillder meir þyrer hǒnum enn allur Heimuren. Puiad Sonur Guds heþur ſitt Lijþ vtgieþed/ huǒrke þyrer Himeneñ/og eige helldur þyrer Jǒrdena/helldur þyrer Sæler Mañaña. Ad vijſu/ þær eru ſo mijkels verdar þyrer Gude/ ad þær mattu ecke med nǒckru verde endurleyſaſt/vtan med dyrmæta Blode Jeſu Chriſti hans Sonar.

Sia þu þa / Huad mykels þier ber þijna Sal ad virda / Þui giefur þu hana wt fyrer so lijted ? Hugleid þu ad sa eilijfe Sonur Guds / huór ad er j Faudursins Skaute / hañ er komen ofan af Himnum / til ad leysa ⁊ frelsa þijna Sal fra Vallde Dióffulsins.

Þuiad þa hañ sa / huórnen hun var j Syndeñe fangen / af Dióflenum her tekenn og bunden / og ætte ad fordæmast til eilijfs Dauda / þa griet hñ yfer heñe / þa hun sialf visse ecke par af sinne Eymd og Neyd / Ja / hañ ecke alleinasta griet yfer heñe / helldur og eirnen liet hañ lijflata sig hennar vegna / og keypte hana aptur med Verde sijns dyrmæta Blods.

Hura nu vandlega hier vm þu Madur / Huilijkt Offur fyrer þig er vtgiefed / og hugleid huad dyrmæt Sal þijn er fyrer Gude. Sia þu / huórsu hrædelega hefur hun vered særd / þar hun hefur ecke orded grædd med nóckru mote vtan med Blode og Benium Herrans Jesu Christi. Þuiad hefde heñar

sꜳr/ecke vered til Dauda/ jꜳ til eilijfs Dauda/ þa hefde eilijfur Guds Sonur ecke þurft ad deyia fyrer hana:

Þar fyrer vird ecke lijtels þa stooru Pijsl og Pijnu sem Guds Sonur hefur lided fyrer Sꜳl þijna/ þui þar af mꜳttu sia/ huórsu storlega su haleita Guds Sonar Tign og Maiestat hefur þig annast og elskad:

Herra minn Gud/ Huør ed medkennur Jdran fyrer Syndernar/ Hialpa þu mier/ so ad eg vite og vidurkienne/ huad þig kostad hefur ad endurleysa mijna Sꜳl/ Vppa þad/ ad eg meige lꜳta af Syndenne/ og lifa j daglegre jdran/ og af ꜵllu Hiarta stunda þar vppa/ ad eg mætte verda eilijflega Sꜳluholpen/ Amen/ V.

Ein aunnur Aminning S. Bernhardi/ ad Madur hyre daglega vm sinn Endadag/ og lifi jafnlega med jdran og yfferbot.

Syrach 7. Huad hellst þu giörer/þa minstu a þiñ sijdasta Tyma/og muntu alldrei syndga

SEigdu mier þu Madur / Huar eru nu Syner þessarar Veralld=ar/ þeir sem fyrer nöckrum arum voru hia oss? Þar er ecker epter af þm/nema Miolld ⁊ Madkar. Hugleid vel huad þeir eru nu ordner. Þeir voru Meñ eins ⁊ þu/þr atu ⁊ druckuþeir lifdu j Glaum ⁊ glede/ Og eyddu sijnum Dögum med Vellystingum⁊Kræsingum. Eñ a augabragde eru þr ofan farner til Heluijtes.

Hier verdur þeirra Kroppar vppeten af Modkum/eñ þar lijdur Salen Kuol ⁊ Pijnu/þangad til hun samtein gist aptur Lijkamanũ/⁊ verdur so bæde Sal ⁊ Lijkama kastad j eilijfan heluijtis Elld. Mz þui ad Sal ⁊ lijkame hafa syndgast/⁊ eru j Syndeñe daẽ/þa hliota þau bæde ad lijda eilijft strafþ.

Huad hialpar þeim nu þeirra hofpragt og Hiegoma Dyrd /og þeirra vm lideñ Glede? huad stodar þeim nu þessa heims Metnadur/og Sælld og

vellystingar Holldsins / huad hafa þeir nu epter af sijnum sukksamlegum Rijkdome og storum Burdum? Þeirra vonda Girnd er vte / og þeirra Lystesemi hefur þa eirn enda. Huar er nu þeirra Glede og hlatur? Huar er þrra skiemtun ⁊ Gaman? Huar er þeirra Raup ⁊ Skial / Metnadz ⁊ Dramb? Huórnen er þrra mykla Glede vmsnuen j Sorg ⁊ Sut? Huórnen er þeirra Bijlijfe orded ad Pijnu og Plægu / og þeirra Glede ad Hrygd? Þeir hafa feinged stort fall / og eru hrapader j eilijfar Pijsler.

Huad þa hefur skied / þad kann og ad henda þig / Þuiad þu ert Madur af Molldu skaptur lijka so sem þeir. Þu ert Jórd / og af Jórdu hefur þu þijna Næring / og ad Jórdu verdur þu aptur: Minstu a þinn Dauda dag / huad skyndelega kann hann ad koma? Og þu veist ecke nema hann kome nu á þessum Deige. Þad er þier vijst þu hlytur ad deyia / enn hitt er þier ovijst / huónar eda j huórn mæta þad skal skie. Dauden situr vm þig allstadar huar þu ert

Og ef þu ert skynsamur / þa vertu reidubwen vid hónum alla Tijma. En ef þu porlætur þig vppa þijna Æsku/ þiñ stollran Lijkama/ þa muntu med hónum pijndur verda/ Þuiad þetta er riettur Domur Guds / ad straffa annars Heims ꝛ refsa/ epter þui sem huer ꝛ eirn hefur hier j Heime tilvñed. Hu ór hañ elskar Heim þeñan framar eñ Gud/ hegdar sier epter þessum Heime/ og þionar ecke Gude/ lifer j galeyse ꝛ Glede/ Ofate og Ofdryckiu/ j Lausung og liotum Lifnade/ ꝛ hatar Tukt og Æru/ sa same þionar Dióflenum/ og mun med hónum pijndur verda eilijflega.

Drottenn Herra Jhesu Christe /þu sem hefur kallad mig wr Myrkrunum til eilijfs Lios/ gief Nad ꝛ hialpa mier ad eg breyte ecke epter þessum Heime/ Helldur ad eg stunde epter þui sem þar vppeer/ þar þu ert Drotten a Himnum til þijns Fodurs hægre handar/ Amen.

VI.

Enn ein aluarleg/ og trúleg Aminning/ hins Heilaga Bernhardi ad huór og eirn Madur vakte sig fyrer hrædelegre Heluijtis Pijnu/ og astunde ad fa og ödlast eilijfa Saluhialp.

Matth. 25. Þa munu þeir Omilldu fara j eilijfar Pijsler/ en̄ þeir Riettlatu j Eilijft Lijf.

O Herra Gud / Huilijk Angist/ Neyd og Pijna/ mun þa vera a þeim dumi? Huórsu hryggelega mun þa ganga til? Þegar Drotten skilur þa Ogudlegu j fra þeim Riettlatu/ og vijsar þeim fra sijnu Auglite/ Þegar han̄ afhender þa Diöflenum j Hendr/ og fleyger þeim huórutueggiu j eilijfar Heluijtis Pijsler.

Þar munu þeir oafꝛlætanlega velkiast og velltast/ j eilijfum Kuólum og Pijslum/ og langt skilder verda fra Paradijs Prra Uruóldu/ Þeir munu bwa j eilijfre Eymd/ og hafa eilijfan Hel

uþiſkan Elld til Dryckiar: Lioſed ſia
þeir alldrei ad eilijþu/ + alldrei þa þr
Vatzdryck nie Dropa ad eilijþu/ Aan
alls enda verda þeir j Heluijte pijnder
og alldrei munu þeir þadan leyſter ver
da. Dioþlarner pijna þa oaþlatanle
ga/ enn þo mun ſu Pijna þa alldrei
drepeð gieta. Ellduren brennur þa ei=
lijþlega/ eñ þo breña þeir alldrei vpp.
Þeirra Pijſler vara oaþlætanlega/
enn þo endurnyaſt þær a huórin Au=
gabragde.

Þañen verdur huórium Mañe end
urgollded epter þui ſem hañ heþur til
vñed/ Og þeir ſem liþad haþa j eins
Syndum/ þeir munu eins Pijſler lijda.
Fyrer Eyrum heyra þeir ecke añad enn
wei og Ach/ Oop og Ylbran/ Grat +
Tañagniſtran. Fyrer Augum ſia þeir
ecke añad eñ grimlegar og hrædelegar
Sioner Dioþla + heluijſkra Aara. Þe
irra ſamniſku Ormur nagar þa/ + þr
ra Elldur ſlocknar alldrei. Þeir vellt=
aſt og velkiaſt j Pijſlum og Kuólum/
j Neyd og Angiſt/ j Otta og Hrædſlu

j Hrygd og harmaklögun / j Skialpta og skielpingu / Þeirra Lijkamer verda pijnder med eilijpum Ellde / enn Samuiskurnar med nagande Orme. Þar er olijdanleg Angist / Skielping + þyla huar ap deya mun og pordiarpast Bæde Lijp og Sal an allrar Vægdar. Þeir deyia / eñ pulldeyia þo alldrei / Og þar þuert a mote þa lipa þr / eñ deyia a huöriu auga Bragde. Þannen verdur sa Synduge pijndur og kualen j Heluijte. Eñ ep hañ giörer jdran + yperbot / þa mun hann lipa med Drottne j Paradijsar Sælu eilijplega.

Þar pyrer skulum vier sia vel pyrer + vtuelia ap ödru huöriu / huört helldur vier viliu / sem er / eilijp Pijna med þeim Ogudlegu / ellegar eilijpt Lijp med þeim Vtuoldu. Þuiad Gud hepur sett pyrer oss þ jlla + goda / Daudan + Lijped / so ad vier vtuelium huört vier vilium: Ep vier viliuin ecke hrædast þær þungu heluijtis pijsler / þa lætū ei lijpa Himnarijkis glede / vppuekia + locka oss / so vier giörū jdran + yperbot.

Herra Jesu Christe/þu sem mig hefur leyst/ fra eilijfum Helvijtis Kvølum/ og lætur jafnlega vara mig vid þeim/ Gief Nad ad eg alvarlega snue mier fra Syndonum/ so eg glatest ecke j þin. Styr z stiorna mier med þijnum Heilaga Anda z leid mig fra Syndonum til Riettlætesins/Fra Helvijte til Himerijkis fra daudanum til Lijfsins/fra þessa Heims Eymd til eilijfs Fagnadar.

VII.

Ein hryggeleg Harmakløg

un S. Augustini, vm Mannlega Eymd og Hørmung/ Hvar af eirn z sierhvør ætte ad vppvekiast til riettrar Jdranar.

Psalm. 90. Vorer Lijfdagar vara vm siøtyger ar/ og mest attatyge/ Og þegar þeir hafa vered sem bester/ þa hafa þeir vered Mæda og Erfide/ þui þeir burt lijda fliott/eins og þad vier værum fliugande.

DRotten Almattugur Gud/
Huad er eg/ ad eg dirꝼeſt ad
tala vid þig? Hliꝼ þu mier
Drotten/ Eg er roted jlla lyktande
Hræ/ ein Madkaꝼæda / eitt ꝼvlt
Kier/ einn eilijꝼur Elldsmatur. Huad
er eg? Hlyꝼdu mier Drotten/ eg er ein
aum Manneſkia/ ꝼædd aꝼ Kuiñu/ liꝼe
litla Stund/ ꝼullur Eymda/ Eg er
ein Manneſkia huör ad er Hiegome/
huör ed burt hlytur ad deyia ſem hu
ör öñur aum Skiepna. Auvij Drott
en/ Huad er eg? Eirn aumur Molld
aranke/ Reideñar Barn og Blindleik
ans/ Kier ſaurgunar og Sniuirding-
ar/ ꝼæddur j Ohreinleikanum / liꝼan
de j Eymdeñe/ og verd ad deyia med
Sorg ꝫ Sut/ Eymd ꝫ Harmkuælũ.

Auvij mig veſalan/ Huad er eg?
Huad verd eg? Eitt oþecktar Hræ/
andſtygdar Madkur/ ꝼullur med Fy
lu og Vidbiod/ Blindur/ Aumur/
Naken / margſkyns Eymdum og
Hörmungum vndergieꝼen/ vitande hu

órke minn Jngang nie Vtgang/ Ve≈
sæll og daudlegur/ Minn Alldur lijd
ur burt sem Reykur/ Mitt Lijff burt
hverfur so sem Skugge af Tungle/
Jæ/ so sem Blomstrid a Akre þad
visnar/ j Dag er þ med sijnum Blo
ma/ en a morgun er þad vised.

Ad vijsu/ mijner Lijffdagar eru
aumer/ Mitt Lijff er so sem Þurffa
mans Lijff/ Þess elldra þad verdur/
þess meir fer þui aptur/ Þess leing≈
ra þad er/ þess nalægra er þad Da≈
udanum/ Eitt fanytt forgeingelegt
Lijff/ fullt af Daudans Snórum. J
Dag er eg gladur/ en a morgun er eg
hryggur/ J dag stend eg/ enn a mor≈
gun er eg fallen/ J dag er eg lifan≈
de/ enn a morgun kann skie daudur/
J dag er Luckan med/ en a morgun
kiemur Oluckan/ J dag er eg hlæ≈
ande/ enn a morgun grætande. Allt
huad eg giǒre/ þad er fanytt og fall
vallt/ og varer skamma stund/ og er
Hiegome:

Ymist geingur a Otten eda Hr≈

ædſla/Umiſt er a ferdum Hungr eda Poſte/ Hier er Hite/ þar er Kulde/ Hier er Sorg/þar er Sott/Þar of-an a kiemur ſa grim̃e Daude/ huör ed daglega mörgum burt ſuipter/ad ur enn þa minſt varer. Einn de-yr af Köldu/ annar af Pijnu og Ver-kium / Einn ferſt af Hungre/annar af Poſta / Einn druknar/ annar ver-dur hengdur / Einn verdr brendur til dauds/annar frys j Hel/ Einn rijfa olm Dyr/ annar verdur veigen/Einn hrapar og fellur til dauds / ad ödrũ kiemur ſkyndelegur Skade/ huar af hũ hlytur ad enda þetta auma Lijf.

Og fram̃ yfer allt þetta/þa er þo þad hörmulegaſt/ad þar er eck-ert vijſara eñ Dauden/eñ eckert ovijſ-ara enn Daudaſtunden / Og þegar Madur hugſar ad hann ſtande ſem beſt / þa er hann um koll/og öll hũs Von hefur þa Enda. Þuiad eingen Madur veit/huönær/huar/eda mz huörium hætte hañ mune deyia/Eñ þad veit hann vel/ ad hann verdur

ad deyia.

Drottenn alþtt þad / huad stora Eymd Manneskian a / j hworre eg eirnen velkist / þo hrædunst eg ecke / Huad þung er þße Neyd sem eg lijd þo er eg gladur og kætur / og kalla ecke til þijn.

Enn nu Drottenn vil eg akalla þig / ædur en eg forgeing / so ad eg fordiarfest ecke / helldur ad eg mætte blijfa j þier. Drotten lijt þu til min ar Eymdar / Eg skamast mijn ecke ad medkienna fyrer þier / ad eg er ein skis verdur. Drotten min Styrkur hialpa þu mier / so ad eg meige vid riettast / Kom mier til hialpar so ad eg verde holpen / Drotten sem ert mitt Lios / kom / so ad eg meige verda staande. Drotten sem ad ert mijn Vegsemd / birstu mier so ad eg meige aledíast / birstu mier Drotten sem

ert mitt Lÿꝼ/ſo ad eg mætte liꝼa.

VIII.

Enn ein hryggeleg Kløgun Auguſtini, vm Neyd ⁊ Eymd þiſſa Lÿꝼs/ huad oſſ a ad vppvekia til Jdranar.

Apocal. 18. Ganged vt aꝼ Babilon mitt Folk / ſo þier verded ecke hluttakarar hennar Synda / Vppa þad/ þier ꝼaaed ecke nöckud aꝼ hennar plagum.

DRotten Gud/ þreyttur ⁊ mæddur er eg aꝼ Eymdum þeſſa Lÿꝼs/ Huiad þetta Lÿꝼ er eitt veſallt Lÿꝼ/ ꝼalluallt Lÿꝼ/ obreint Lÿꝼ/ og j allan mata aumt ⁊ ſorgarlegt. Þad er eitt ſoddan Lÿꝼ/ þar ſem þeir vondu haꝼa Rÿke/ ⁊ þeir Drambſömu drottna. Þetta Lÿꝼ er ꝼullt Hörmungar ⁊ Eymdar/ ⁊ ætte med riettu ecke ad neꝼnaſt Lÿꝼ/ helldur Daude/ Huiad marguÿſlega og a huöriu augabragde deyium vier þar jnne j allſkyns Eymdum / Veykleika og Veſölld.

Hvörnen kann vort Lijf j þessū Heime Lijf ad heitas? Huiad skynde lega verdur eirn og aññar siukur og þær daudlegar Meinsemder / Annar deyr af Pijnu og Verkium / eirn van megnast af Hita / annar skadast af Kulda / Eirn liger j Opneytslu / ann ar deyr j Hungre / eirn fordiarfast j sijnum Hiegoma og Heimsku / an- nar af Sorg og Hrygd / Eirn dr- ambar af sijnum Rijkdoime / annar verdur vegna Fatæktar forsmædur. Eirn vanbrwkar Æsku sijna / aññar er örvasa af Elle sinne. Eirn er sær- brumur / aññar hefur þa og þa Neyd og Plagu. Og ofan a allt þetta kie mur ad sijdustu sa grimē Daude / og giörer enda a allre hiegoma Glede þessa auma Lijfs / So ad þa Mad ur eñ er daudur / þa er so sem hann hafe alldrei hier j Heime vered.

Nu þo ad þetta daudlega Lijf og þesse lifande Daude sie bladen med soddan Eymdum og ödrum myklu fleire / þa eru þo allmarger

(þui verr) ſem læta þeſſa Heims Lyſt og Hiegoma ſigra ſig og blin-da/med fanytre og falſkre Von/ Ja ſo er þeſſa Heims Nattura aum ꝛ ſuikſamleg ad Syner þeſſarar Ver-alldar ſia og merkia ſialfer þetta/ þo ſamt eru þeir otelianlega marg-er/ ſem ſo eru heimſker og blinder/ ad þeir læta fanyta Heimſins Lyſt-ing leida ſig og a tælar draga. Enn ſæler eru þeir [þo þeir ſie ei marg-er] ſem ecke treyſta vppa þetta ſtūd lega fallualta Lijf/ helldr forſmá Heimſins Glede/ ꝛ fordaſt hans ſam lag/ ſo þeir verde ecke med hǫnum fordæmder.

Herra Jeſu Chriſte/ Eg bid þig Kiendu mier ad þeckia Eymd og Hiegoma þeſſa Heims/ og daglega huxa vm mijna Daudaſtund/ For-da mier Villuſtigum þeſſarar Ver-alldar/ og greid þu mijna Fœtur a veg Fridarins/ hialpa mier ad lifa

j daglegre Idran/og ad eg sie vakande/so ad eg med Fagnude mætte vænta þijn/ a øllum stundum og tijmum Amen IX

Hiartnæm Bæn S. Augustini/ j huørre eitt sorgbited Hiarta klagar sijna Neyd þyrer Herranum Christo/ og bidur vm Hialp og Huggun:

Matth. 11. Komed hier til mijn aller þier sem erfidid og þunga erud hlader/ Eg vil endurnæra ydur.

IEsu Christe minn Skapare og Lausnare/þu ert eilijflega Godur/enn eg er þuilijkomlega illur og aumur. Þu ert Fromur/eñ eg er ogudlegur. Þu ert Heilagur/ eñ eg er aumur ꝛ syndugur. Þu ert Riettlætur/eñ eg er ranglætur. Þu ert Liosed/eñ eg er blindur og skilningslaus. Þu ert Lijfed/eñ eg er daudlegur. Þu ert Læknarenn/enn eg er

pullur Særa og ſiukdoms. Þu ert Føgnuduren / enn eg er hladenn aꝼ Hrygdum ꝫ eymdum. Þu ert ſa æd-ſte Sanleikuren/eñ eg er einſkis ver dur/ og ecke annad enn Hiegome/ſo ſem aller ader Menn a Jørdunne.

Auvꝼ/ Hvad ſkal eg ſeigia minn Skapare? Heyrdu þo miñ Skapa-re/ Eg er Skiepna þijn/ ꝫ nu ſkrar ꝼer eg j burt/Eg er Skiepna þijn/ og nu dey eg. Þijn Skiepna er eg/ ꝫ nu verd eg adønguu. Þijn Skiep-na er eg/og þijnar Hendur haꝼa til reidt mig / Jæ/ þær þijnar Hendur haꝼa ſkapad mig/ſem ꝼyrer mig vo eu negldar a Kroſſen. Drottꝛen/yꝼer giep ecke verk og ſmijde þinna Han-da/ ꝫ lijttu a ſaren j þijnū Hondū.

Drottenn Gud minn/ Sia þu/ A Hendur þijnar er eg ſkriꝼadur/ les þa ſømu Skriꝼt/ og hialpa mier.

Sia þu/Eg þijn Skiepna anduar pa til þijn. Þu ert minn Skapare/ endurnær þu mig/ Sia/ eg skiepnu Barn þitt kalla til þijn/ Þu ert Lijf ed/ lijfga þu mig. Sia/mig Skiep nu þijna langar til þijn/ Þu ert mīn Skapare/ hialpa þu mier. Lijkna þu mier Drottī en/ þuiat mijner Dag ar eru so sem eckert. Huad er Manī eskian þess ad hun dirfest ad tala vid sinn Skapara? Lijkna þu Þræ-le þijnum sem dirfest ad tala vid soddan Herra.

Naudsyn brytur Løg/ Naudsyn kiemur mier til ad tala vid þig/ su Neyd sem eg lijd hun kiemur mier til ad kalla/ Eg er siukur og sær/ þar byrer kalla eg a Læknaran/ Eg er blindur/ þar byrer flyte eg mier til Liossins/ Eg er daudur/ þar byrer anduarpa eg epter Lijfenu. Þu ert

Læknareñ/ Þu ert Lioſed/ Þu ert Lijþed.

O Jeſu aþ Nazareth myſkuna þu mier. O þu Sonur Dauids myſkuna þu mier. Þu Bruñur allrar Nadar og Giæſku/myſkuna þu mier/ Bænheyr þu þañ Siuka ſem kallar til þijn Drottenn/ þu hid ſanna Lios/ſem þar geingur ꝼram hia/ bijd epter þeim Blinda ſem þig akallar. Riett vt þijna Hond ſo ad eg kome til þijn/ ꝛ ad eg j þijnu Lioſe mætte ꝼa ad ſia þad eiliꝼa Lios.

X.

Taulerus

Ein hiartanleg Bæn/ j huørre jdrande Mans Hiarta/mꝫ Angre og Anduarpan og ſꝺ.iu Lijtelæte/ medkieñer ſijnar Synder/og bidur vm Nad ꝛ Myſkun.

Pſalm. 32. Jeg heþ ſagt/Jeg vil ia-

ta fyrer Drottne minn Misgiörning/ þa fyrer gafstu mier ranglæte minnar Syndar.

Almættugur/ Giæskufullur og Myskunsamur Fader/ Eg armur aumur Syndare kem til þijn med Hiartans audmykt og Lijtelæte/ og fell hier fram fyrer þier/ med sönu trunadar Trauste til þinnar Nádar og Myskunar/ og vidurkiene fyrer þier allar mijnar Illskur Synder og Misgiørder/ med huørium eg hefe allt til þessarar stundar styggt og modgad þig/ minn Himneske gode Fader/ med þui/ eg hefe ecke skammast mijn ad drygia þær Synder og Skammer/ fyrer huøriar þinn elskulegur Sonur hefur ordeð ad lijda sára Pijnu og beiskan Dauda/ ef þær skylldu læknast/ þo tiaer mier ecke ad leyna þeim.

Jeg jata eirnen og medkiene fyr

er þier/þu milldr z myſkūſame Gud og Fader/ mitt hid mykla og margfallda Dpacklæte/ad eg allt til þiſſarar ſtundar heþ vered miøg opacklatur vid þig og þinn elſkulegan Son/þyrer alla þijna Aaſt og Elſku/ þyrer alla þijna Nꝏd og Myſkun og Velgiørninga/þa ſem þu heþur veitt mier/j þui þu heþur ſo langan tijma mz ſtorre Þolenmæde vm lided mijnar Illſkur og Synder/ og þolad mijna margþallda Dhlydne ſem eg heþe ſynt þier. Ad vijſu/ þu heþur ſo myſkunſamlega beded epter mier/ſo ad eg ſkyllde giøra Boot og betran/z ad þu mætter eignaſt Hiarta mitt/og tilreida þier þar Bwſtad/og veita þui Nꝏd z Myſkun. Min̄ Gud og Drotten/Huørſu opt heþur þu amint mig/ og klappad a mijnar Hiartans Dyr/ med þijnu

Orde og þijnum Heilaga Anda? Huørsu opt hefur þu leidt og lockad mig med þijnum Velgiørningum/ z med Krosse og Motgange viliad koma mier til ad jdrast miña Synda/ Eñ eg hef ecke vpploked fyrer þier helldur hef eg snued vid þier Bakenu. Þetta hefur þu allt þolenmodlega vmlided. Huørsu opt hefur þu mætt med riettu kasta mier nidur j Heluijtis Afgrunn/ eñ þu hefur þo hlijfft mier/ af þinne Nænd z Myskun. Gode Fader/ Þad være eingen vndur/ þo mitt Hiarta brysste j sundur af Sorg og Harme/ þa eg hugsa vm slijkt/ Ad vijssu/ himnesske Fader/ Eingen Heluijtis Pijna og Plaaga er so stor og þung/ ad eg hafe ecke eitn þyngra forþient med mijnum Syndum. Ecke er eg verdugur/ ad kallast þijn Skiepna/ Ecke er eg ver

dugur ad ganga vm Jørdena/ eda ad hun giefe mier mijna Atuinnu/ Pad være eingen Vndur þott allar Skiepnur hefndu a mier þeirrar jll sku og Ohlydne sem eg hef synt þier Drotten/med mijnum margfolldum Syndum.

Enn nu gode Myskunsame Fad er bid eg þig/ Myskuna þu mier. Jeg bid þig/ Lijttu til mijn myskunar Augum þijnum/ og lat oped vera þitt myskunar Hiarta fyrer mier. Tak mig aptur til Nadar/ og fyrer gief mier þad ad eg hef so lenn ge dreged vndã ad snua mier til þijn. Lat vpp þitt fodurlegt Hiarta/ lijfga og styrk mig med þinne Nad og Myskun. Drotten minn Gud/ med þui þu hefur nu so leinge vid mig frestad forþientre Hefsingu Syndanna/ þa lat nu fram̃ koma þijna

Nad/ z verka þu med mier þad/ huar til þu heþur mig þra Vpphaþe wtvaled. XI.

Taulerus

Ein aunnur Bæn j huørre

Madur med Angre og Idran med kienner Synder ſijnar/ z biodur vm Nad og Fyrergiefning:

pſalm. 103. So ſem Faderen ſier aumur a Børnenu/ ſo myſkunar Drotten þeim ſem hann ottaſt.

Ei mier veſølum Manne z Waumum Syndara/ Þuiad eg heþ þig Drottenn minn giæſk uþulla z goda Fødur yþergieþed/ þu ſem alldrei heþur lint ad veita mier aſt og Elſku/og allſkyns Velgiørder/ Vei mier ad eg heþe mitt Hiarta aptur byrgt og læted/ þar ſiñe þu vill der haþa bwed/ Og eg heþe ſaurgad þad/ med mørgum þwlum og ſlæmum Syndū. Eg er orden Kier Syn

dąnna/ Herberge hins oþreina Anda/ Auvi Drotten/eg jata og medgeing/ád eg er ſa hellſte a medal allra Syndugra j Heimenum. Enn ecke ad ſijdur true eg og treyſte vppa þijna ſioru Nad og Myſkun. Þui ad enn þo Synder mijnar ſie margar og oteltanlegar/ þa veit eg þo ad Myſkun þijn er mørgum Þuſundū meire og ſtærre/og heþur ønguan enda. Eilijþe Fader/ Eþ ad þu villt þa kantu ad hreinſa mig/ Lækna þu Sæl mijna/ þuiad eg medgeing ad eg heþe ſyndgad þyrer þier. Minnugur vertu Drotten þeirra huggunarþullu Orda ſem þu heþur talad þyrer Munn Spamanſins ſeigande/ Þu heþur horaſt med þijnum Lags mønnum/enn þo ſamt kom þu aptur til mijn/þa vil eg taka vid þier.

Ja Fader allrar Nádar z Myſk

unar/ Vppa þetta þitt huggunar-
ſamlegaſta Ord þa treyſte eg/ ⁊ ſny
mier nu til þijn af øllu Hiarta/ Ei-
ns ſo ſem hefder þu þad alleina til
mijn talad/ ⁊ mig alleina kallad þar
med til Jdranar. Þuiad eg er þeſſe
hin ohreina Sæl/ Eg er ſa onyte
fortapade Sonur/ ſem ſo herfelega
hefe ſnued mier fra Fødurnum Lio-
ſins. Af huørium ad allt kiemur ꝥ
ſem gott er/ ⁊ eg er orden ſo ſem villt
ur ræfande Saudur. Jeg hefe miſt
og hef eydt og vppſoad øllum þeim
agiætum Gæfum og Giædum/ ſem
þu hefur giefed mier af þiñe Mill
de og Myſkun. Þig hef eg yfergief
ed þu Bruñur lifanda Vatz/ eñ hef
grafed mier annarſtadar Þyttu og
Dijke/ eg hefe haft Lyſt ⁊ Girnd til
þeſſarar Veralldar/ huar jnne ecke
finſt Hialp nie Huggun edur nockur

Lijþgan/Þuiad øll Vellysting þess-
arar Veralldar hun er þorgeingeleg
z lijdur plioót burt sem Reykur. Þig
heþ eg yþergieþed þu Lijþsins Bra-
ud/ og heþ eted Draþ med ohreinum
Suijnum/Þuiad eg heþe epterþylgt
Girndum mijns Holldz/ og liþad so
sem ein skynlaus Skiepna. Þig heþ
eg yþergieþed þu hiñ allra beste Al
mættuge eilijþe Gud/og snued nier
til jardlegra þorgeingelegra Hluta.
Þui er eg orden ber og naken so sem
sa þortapade Sonur var/eg er orden
aumur og ohreiñ/ og hlyt sem añad
skynlaust Dyr ad rotna og deyia j
mijnum Syndum og Ohreinindum.
Eñ nu bid eg þig/Myskunsame Fa
der ad þu miñest ecke leingur a sodd
an Illsku z Synder/sem eg heþ gi-
ort þier a mote/helldur læt mig nio-
ta þijns Elskulega Sonar Iesu

Christi vors Drottens og Lausnara/ Amen.

XII.

Ein agiæt Bæn/ j huørre ad

sorgpullt sundurknosad Hiarta leggur allar sijnar Synder/ med riettre Tru vppa Herran Christum:

1 Johan. 1. Cap. Blodet Jesu Christi Guds Sonar/ þad hreinsar oss ap øllum vorum Syndum.

Taulerus

HVørt skal eg pl ya aumur Madur/ hladen med otelianlegum z storum Syndū? Eg suara mier sialpur/ Ecke annar stadar eñ til þijn þu sæte Herra Jesu Christe. Þar pyrer Drotten Jesu/ tek eg nu allar mijnar Synder/ allt mitt opack læte/ allar mijnar holldlegar Girnder/ alla Reide/ alla Ohlydne/ allt Galeyse/ alla Jllsku/ allt mitt Jdranarleyse/ allar vondar Girnder/ og kasta

þeim j þann diupa Apgrunn þinnar guddomlegrar Nadar og Myskunnar/ Ad vÿsu/eg legg þær j þÿnar heilogu blodugu Vnder/og j þÿn Saar huøriium þu særdz varst mier til Saaluhialpar. Og eg bid þig minn Gud ad þu villder þyrer þitt dyrmæta saklausa Blod/ þuo og hreinsa mig ap øllu mÿnu Ranglæte/so ad þu minnest þess alldrei þramar meir.

Gode Herra Jesu/mÿn einka Hialp z Huggun/Sia/eg kiem til þÿn mz riettu Hugarangre/elskande þig ap Hiarta/viliande allt þad þlyia z pordast sem mig skilur vid þinn Kiærleika/Vppa þad eg mætte verda eitt med þier/j Huganum/j Vilianum z Kiærleikanum. Þu ert mÿn einka Von/mitt einka Traust/mitt einka Adhuarp og Hæle/Og þo Synder mÿnar sturle mig þastlega/og nidur

þrycke mier/ þa Gledur mig meir þijn oſeiganleg Giæſka/ ⁊ ſu Heilaga ærnan ⁊ Forþienan þiñar Pijnu hun rietter mig ⁊ vidhialpar/ Ad vij-ſu miñ Lauſnare/ allt þ eg heþe jllt giørt og ſyndgad/ þad heþur þu med þijnum bitra Dauda bætt ⁊ bitalad. Huad hellſt mig breſtur/ þad heþur þu med þiñe Holldan Pijnu ⁊ Dauda mier noglega vtuegad ⁊ aþrekad. Og þo ad mijnar Synder ſie otelianlegar ⁊ ſtorar/ þa eru þær þo ecke ad reikna/ hia þiñe mijkillre oſeiganlegre Myſkun.

Þar þyrer ſet eg allt mitt trunadar Trauſt til þinnar oſeiganlegrar Giæſku ⁊ Godgirndar/ Lat mig ecke verda þortapadan/ med þui þu heþur ſkapad mig epter þiñe eigen Mynd/ Huør Myñd/ enn þo ad hun ſie j mier þyrer Brot og Synd vorra þyr

sku Forelldra pordiorpud og apskap
leg orden/þa hepur þu þo samt hana
endurnyad/j endurpædingar laug z
j Krapte þijns Heilaga Blodz/huar
med vier ordner erum Hluttakarar
Gudlegrar Nattwru/z erum ap vor
um Himneska Fodur medtekner/so ad
vier erum nu Guds Børn og Erp
ingiar þijns Rijkis/og þijner Sam
arpar j Sonenne.

Pad er mijn Tru/og þad er mitt
Traust/ad þu muner ecke skwpa mi
er j burt pra þier/Þuiad þu hepz tek
ed a þig mitt Holld og Blod/og ert
orden miñ Broder/ ecke til añars eñ
til þss/ad þu villt ecke yppergiepa mig
Ja/eg vona og treyste þar vppa/ad
þu muner ecke pordæma mig/mz þui
ad þu hepur so dyrt keypt mig / ad
þu hepur þijnu Heilaga Blode vt-
hellt til pyrergiepningar miña Syn

da/ huort Blod ad so er dyrmætt og kroptugt/ ad einasta eirn Bloddrope þa kann allan Heimen sæluholpen ad giøra.

Herra Jesu Christe/ eg bid/ Lat þitt Heilaga dyrmæta Blod verda mier so kroptugt/ ad eg med øllum þeim sem þu hefur leyst mætte vegsama z prijsa þig ad eilijfu/ Amen.

XIIII
S Augustinus.

Ein hiartnæm Bæn vm betran Lijfdagana/ og good Verken.

1 Timoth. 1. Frem þig og jdka j god um Riddaraskap/ hafande Truna og eina goda Samvitsku.

DRottenn minn Gud/ Hialpa þu mier/ so ad mig lange af hiarta epter þier/ z ad eg leite vanlega ad þier. Lat mig pijna þig mz

Føgnude/ og elſka þig aþ Hiarta. Veit þu mier þad/ad eg vegna þinn ar Aaſtar z Elſku/hate allar Syn der. Drottenn minn Gud/ Laat mig alla tijma liþa j ſañre Jdran/z ha þa daglega ſundurmared Hiarta/ Hialpa mier til ad Augu mijn gra te Synder ſijnar/og ad Hendur mijn ar ſie ølmoſugiarnar. Minn Kong ur/kiaþ þu nidz Holldſins Girnder j mier/ og kueik vpp j mier brennande Elſku og aſt til þijn. Miñ Frelſare Rek burtu þra mier Anda metnadar z drambſemeñar/z þyll mitt Hiarta med ſannarlegt Lijtelæte. Miñ Laus nare/Tak burt þra mier alla jlla Reide/z hneigdu Hiarta mitt til hei lagrar Hølenmæde og þridar. Miñ Skapare/Burtu taktu wr mijnu Hi arta/allt gamallt ſyndſamlegt At hæþe/ og gieþ mijſkunſamlega þad/

ad eg meige þiña j miñe Samuiſku Frid og Føgnud. Gode Fader/Gieþ mier eina ſterka Tru/ſtøduga Von og jaþnlega æſt og Elſku til þijn.

Miñ Drotten/Vijk burt þra mier øllum Niegoma/ ſo ad mitt Hugſkot ſie ecke galauſt/ og mitt Hiarta ſkeike ecke/ ad miñ Muñur tale eckert oſierligt/ og mijn Augu ſie ecke drambſøm/ ad eg ecke oþmate minn Lijkama/ nie helldur lyte eda laſte minn Naunga.

Gieþ mier ad eg ſie ecke bakmælugur/ vijke ecke þra mijnu Kalle og Embætte/ſtunde ecke vppa Rijkdom eda Metord og Niegomadyrd/ſie eingen Hræſnare/ og ei tale huørium Mañe þagurt j Eyrun.

Veit þu mier ad eg ecke þyrerlyte Fatæka/ nie nidurþrycke Auma/ ſie ecke agiarn/ecke øþundſiukur/ ſa-

ske ecke adra nie lyte.

Minn Skapare/ Aþmædu j hia mier Lauslæte/ Galeyse/ Saurugar girnder/ ohreinar Hugreñingar/ stor sinne/ Hardwd/ Ospekt/ Jdiuleyse/ Lete/ Omensku/ Skilningsleyse/ Bl indleika Hiartans/ porhert Sinne/ z alla Osidseme.

Hialpa mier so eg sie ecke ohlyd-en þui sem gott er/ ecke orædþægen/ þa mier verdur heillt ræded/ ecke op-miøg þiølmælugur.

Vñ mier þess/ ad eg ecke take þra þeim Þurþtugu/ skade ecke þa Vey ku/ bakmæle ecke þeim Saklausu/ og þorsmæe ecke þa sem mier eru vnder gieþner.

Læt mig ecke vera vid mitt Heim kyñe storlyndan/ rükelætan/ vid þañ Framanda ecke Myskunarlausan/ vid Naungan ecke harddrægan.

Minn Gud/ mÿn Myskunsemd/ Eg bid þig j Nafne þÿns Elskulega Sonar / veit þu mier ad eg giete framed Kiærleikans Verk/og sie myskunsamur/og hafe lyst til allrar Gudrækne.

Hialpa mier/so eg giete samharm ad þeim sem lÿda Skada z Oriett/ og sie rꝺdhollur þegar nockur þarf þess vid/og leitar rꝺda til mÿn.

Gief þu mier ad eg yfergiefe ecke þann auma/heldur hialp veite þeim þurftuga/ hugge þann sorgfulla/ hialpe þeim vnderþryckta/endurnære þa fatæka/fyrergiefe þm skylduga.

Hialpa mier so ad eg fyrergiefe þm sem vid mig hafa misgiort z ad eg giøre þm gott fyrer jllt/fyrer lÿte onguan/veite virding huørium maske epter. fylge þeim goda/enn fordest þa hinu vondu/ elske sanna Dygd og

alla goda Mankoſtu/ þordeſt Løſtu og Lyte/ ſie þolenmodur j motgangenum/ enn hoꝩſamur og oſtor þa mier velgeingur.
Veit þu mier ad eg geyme min̄ Mun̄ og vakte Varer min̄nar/ og ad eg þorſmae allt þad jardlegt er/ en̄ aſtunde þad ſem er Himneſkt. Hialpa/ hialpa mier Hymneſke Fader/ þyrer þinn Heilaga anda j Nafne ſonar þin̄s Jeſu Chriſti/ ad eg betre min̄ lifnad Amen. XIII.

Bæn hins Heilaga

Anſelmi, med huørre ad chriſteligt Hiarta klagar ſijna medþædda Eymd og Neyd / og huggar ſig ſætlega j Herranum Chriſto.

Pſalm. 103. Myſkunſamur og milldur er Drotten / Þolenmodur og Giæſkurijkur/ Hann er ecke alla æþe byſtur/ og ecke helldur hann ſinne Reide eilijflega. Hann breyter ei vid oſſ epter vorum Syndum/ og endur/

gielldur oſſ ecke epter vorum Miſgiörning-um. Þuiad ſo hätt ſem Himenenn er vpp fra Jördunne/ ſo lätur hann ſyna Myſkun mykla vera yfer þeim ſem hann ottaſt. So fiarre ſem Auſtrid er fra Veſtrenu/ ſo lät-ur hann vorar Miſgiörder verda oſſ fiar-lägar.

Myn Säl/ þui avÿtar þu þa blodþyſtu Gyginga/ og þui vreideſt þu þeim myſkunarlau-ſu ſtryds Mönnum/ ſem ſo ſärgräte-lega og hrygglega foru med þinn Drottenn Jeſum? Lät af þeſſu/ og ſnu þier hellldur til þyns Endurlauſ-nara/ og hugleid j huilÿkre Eymd þu varſt ſtaddur/ ⁊ huilÿkan Velgiör-ning hann hefur veitt þier/ Hugleid þu huör hann er/ ſem ſlÿkt hefur lid-ed fyrer þig/ og huad þu ätt hönum þier fyrer ad giallda.

Hura þu vm þyna Eymd/ ⁊ þa myklu Neyd j huörre þu varſt ſtadd-ur/ Hugleid þu hans Dygd og Giä-ſku/ ſem hann hefur ſynt þier/ og ſia til/ ad þu meiger lofa og dyrka hann

þar fyrer. Þuiad þu lifder j Myrk-runnum/og varst sekur/og skylldugur eilijfra Heluijtis Pijsla. Þijnar Synd er voru so þungar sem Bly a þijnum Halse/og drou þig nidur. Guds hræ deleg Reide þyngde þier ad ofan. Diöflarner þijner osyneliger Ovuner plægudu þig hrædelega. Þu varst med öllu hialparlaus/ og visser ecke ad þu varst allur gieten og fæddur j Syndeñe. Oh mijn Sæl/ Hugleid þu j huilijkre Tymd og Neyd þu va rst stödd/og huör þijn Ufelok hefde orded. Hufa þu þar vm med Otta og skielfingu/ ꝛ klaga þad med Hry gd og Hugarharme:

O Herra Jesu Chreste/Huørsu elskuliga hefur þu openberad þig so sem ein skiær ꝛ fegur Huggunar sol Huørsu vel hefur þu hialpad mier o beden j allan mæta. Mijna Neyd og Hørmung hefur þu mier openbe ra giørt/Mijnar blyþungar Synd-

er hefur þu j burtu teked/ Þa hrædeligu Guds grimdar Reide hefur þu af mier tekid. Fra mijnum daudligū Ovin Diøflenum hefur þu mig en durleyst/ og hefur vid hañ barist fyrer mig. Þu hefur læted mig fa Nafn epter þijnu Nafne/ z kallad mig til þijns Hialprædis.

Ad vijsu/ Þa eg la fallen hefur þu reist mig vpp fyrer þijnu Auglite/ og sagt til mijn/ Vertu Hughraustur/ miñ Sonur (mijn Dotter) jeg hefe þig endurleyst/ og mijna elskuliga Sal hef jeg j Daudan giefed fyrer þig/ Halltu þier vid mig/ þa skalltu fa fyrergiefning allra þiña Synda / og ecke fyrerfarast/ Helldur vil eg leida þig j mitt Rijke og giøra þig ad Erfingia Gudz/ og Samarfa med mier eilijfliga.

Hialpa þu mier Drottin Jesu/

Vm sanna
so ad eg kūñe riettelega ad hugleida mijna Eymd/og aþ Hiarta ad grata mijnar Synder/gieþ þu ad eg þyrer saña Tru þae ad mota þiña storu Velgiorninga/ og ad eg mætte þyrer þa loþa z prijsa þitt Heilaga Naþn eilijþliga/ Amen.

XV.

Ein þagurleg Truarïdkan/

j huorre Madur harmar og klagar hryggelegt Fall vorra þyrstu Forelldra / z lætur sig langa epter Gude z hans eilijþre Hialp.

Psalm. 42. og 43. Þui ertu hrygg Sæl mijn/o ; þui er þier so ovært? Vona þu vp pa Gud/ þuiad eñ nu mun eg þacka hönum ad hann er minn Hialpare og minn Gud.

Augustinus.

Drottenn/ þu ert minn Gud/ þu Heilaga Þreñing/ þu ert miñ Gud. Drotten miñ Gud huorsu þeigen giarna villda eg sia

þig? Þu ert ad søkiu ſa ſem mig hefur ſkapad og endurleyſt/ z veitt mier allt gott/ og jeg hef ecke eñ nu ſied þitt Andlit. Minn Gud/ þu hafder ad ſonnu ſkapad mig til þeſſ/ ad eg ſkyllde ſia þig eilijfflega/ enn þad er ecke eñ nu framm komed vid mig.

Oh/ huad ſtort og hryggeligt er þ Fall/ fyrer huørt vier aumar Mañeſkiur miſt høfum þad/ til huørs vier vorum ſkapader. Oh þa ſæru Neyd og Eymd/ ſem geingur yfer allar Eymder. Þu Madur/ huxa þu vm huad þu hefur miſt/ og ſia j huilijka Eymd þu ert komen. Oh/ huad ſtor og mykel er ſu Dyrd/ huøria þu miſt hefur/ enn huad þung er ſu Eymd j huøria þu ratad hefur. Þu miſter eilijfra Sæluhialp/ til huørrar þu varſt ſkapadur/ eñ þu hrepter Neyd z Eymd hryggeliga/ til huørrar þu va

ist ecke skapadur.

Aull þyn Glede er j burt / og med Eymd og Hrygd ertu hladen. Drotten Gud þinn sette þig j Paradijs/ so þu skyllder eta Einglanna Braud/ epter huoriu þyna Sæl nu langar/ Eñ nu hlytur þu ad eta Braud Hrygdarennar aß huørre þu j Paradijs visser ecke par.

Oh Drotten/ Huørsu leinge villtu gleyma mier mz ollu/ huad leinge byrger þu þitt Andlit fyrer mier ? Nær villtu bænheyra mig z lijta blijdlega til mijn/ Nær villtu vplysa mijn Augu/ og lata mig sia þitt Andlit ? Lijt þu til mijn Drotten og bænheyr mig. Snu þu þier til mijn aptur/ og veit mier Huggun/ þuiad mig forleinger epter þier. Kalla þu z locka þu mig til þijn/ og læt mig vera hlyden so ad eg kome.

Minn Drotten z miñ Gud/ Nu lijka hrygd ber eg j Hiarta mijnu/ ad þad er so aumt. Miñ Lausnare/ endurliþga þu mig alla tijma/ med Sætleik þiñar Huggunar. Sia þu/ mig langar epter þier/ miñ Drotten/ lat mig ecke Hungradan þra þier þara. Eg er nærddur og miøg Vanmegna Miñ Gud lat mig ecke þara þra þier huggunar lausan. jeg er þatækur/ og kem til hins Rijka/ jeg Aumur og vesæll kem til þinnar Myskunar. O minn Endurlausnare / lat mig ecke suipsinnis þra þier þara/ og tak ecke þijna Hønd þra mier.

Jeg drypp nidur og skamast mijn Minn Gud reis þu mig vpp/ og lat mig sia þijna Dyrd. Mijnar Synder ganga vpp yþer mitt Høþud/ og sem ønnur obæreleg Byrde eru þær mier oþ þungar ordnar. Drag þu

mig vpp wr Syndasaurnum/ so ad eg søckue ecke.

Drottenn/ kienn þu mier ad leita þijn so ad eg ꝼinne þig. Þuiad huørnenn kann eg ad leita þijn / nema þu kiennir mier þad ? Og huørnenn ma eg ꝼinna þig/ eꝼ þu syner mier þig ecke? Minn Gud/ gieꝼ þu mier/ ad eg saꝼnlega leite þijn med allre Aluøru z Anduarpan/ og læte mitt Hiarta langa epter þier/ so eg haꝼe alla mijna Lyst z Glede j þier / Amen.

Annar Capitule/ eda Partur.

Heꝼur jnne ad hallda nøckrar Hiartnæmar z agiætar Bæner til heilagrar Þrenningar.

I.

Bæn til Heilagrar Þrenningar/ ad hun villde frelsa off fra öllu Illu/bæde Stundlegu og Eilijfu:

Matth. 7. Bidied/þa munu þier faa Leited/þa munu þier finna/Klapped a/þa mun fyrer ydur vpplæted verda/Huiad huör sem bidur/hann fær þad/ Og huör sem leitar/hann mun finna/og huör sem bér/fyrer hönum mun vpplæted verda.

Augustinus.

EIlijfur Almattugur sannur Gud/Fader Sonur og Heilagur Ande/ þrennur j Personum/ enn eirn j Verunne/ og eins Eilijfur/ Þu sem alleina ert odaudligur/z byr j þuí Liose þangad sem eingen kom-ast kann/Þu sem Jardar kringluna hefur grundvallad fyrer þijna Magt/ og Heimenum styrer og stiornar med þinne Speke/ Þu Riettlæte og Myskunarfulle/þu Dyrdlige z Da

samlige/þu gode z Giæskußulle Gud og Drotten.

Þu ert eirn Gud j þremur Perso num/ eitt Almætte/ eitt Walld/ eitt Speke/ ein og hin sama Wiʃka og Giæska / þu ert ein oadskilianlig Þreñing. Miñ Gud þig akalla eg/ Lœt vpp ßyrer mier þÿnar Riettlæt is Dyr/so ad eg gange þar jñ z þio ne þÿnu Naßne. Þu Himneske Nws ßader/ sia þu/eg stend ßyrer þÿñum Dyrum og klappa a þær so sem eirn aumur Þurßamadur. Þu heßr sagt Beried/þa mun ßyrer ydur vpplæt ed verda/So lœt vpp ßyrer mier miñ Gud og Drotten.

Ja ad vÿsu/Eg stend ßyrer þÿn um Dyrum þu Fader allrar Nœdar og Myskunar/z eg klappa þar a mz oseiganligre Anduarpan mÿns Hiar ta/z mz Kalle miña Tœra sem reña

af mijnum Augum. Drottenn þier er kunnug mijn Girnd/ og mijn Andvarpan er ecke hulenn fyrer þier. Minn Gud/ byrg ecke fyrer mier Andlit þitt/ z rek ecke fra þier Þræl þinn j þinne Reide.

Reyr þu Fader allrar Nꝍdar sorgarligt Kall hins Auma/ Riett vt þijna hialpar Hond/ z drag mig vpp wr þui myckla Vatzdiupe. Frelsa mig wr Grøf Syndarennar/ og þuo mig af Saurugleik minna Misgiørda. Minn Gud/ Lat mig ecke til grunns ganga/ fyrer þijnum Myskunar Augum/ og ei fordiarfast fyrer þijnu Auglite sem ad er Giæskurijkt.

Hialpa mier minn Drottenn/ so ad eg komest til þijn minn Gud/ og fae ad sia Rijkdom þijns Dyrdarfulla Rijkis/ og ad skoda þitt Andlit oaflatanlega/ og ad lofa þitt Heilaga

Napn. Miñ Drottenn og Gud miñ/ þu kant ad giora Vndur og stormer ke/ og þu gledur mitt Hiarta so opt sem eg hugsa til þijn. Þu hefur hial pad mier fra barndome/ yfergief þu mig nu ecke j minne Ueyke (Elle) Gled þu Bein mijn so ad eg verde vngur j añad sinn sem Orn/ Þu sem lifer z rijker eiñ sañur Gud/ fra Ei lijfd til Eilijfdar/ Amen.

II.

Ein Vnderuijsan/ huórnen

Madur skal dagliga hugleida/huør og huilijkur Gud hañ er/ sem er/ Ad hñ sie Almættugur/Riettlatur/Sañ arlegur/Heilagr/So ad Madur lære ad hrædast hans Napn/og elska hann af Hiarta.

Psalm. 145. Drotten er Riettvijs j óllum sijnum Vegum / og Heilagur j óllum sijnum Verkum.

DRotten minn Gud/ sem ert eirn j þinne Veru/ enn þrennur j Personum/ Þo ad Menn skrifudu so margar Bækur vm þig ad Heimuren yrde fullur af þeim/ þa er þo omøguligt ad vtskyra þijna Dyrd og þitt Majestatis vellde og leyndan Dom þinnar Kyñingar. Þuiad þu ert ovnyrædeligur/ og eingen er sa sem nogliga kunne fra þier ad skyra/ edur þig ad ransaka.

Minn Gud/ þu ert Vppsprettubrunnur þess Guddomlega Lioss/ og Solleilijfrar Birtu. Þu ert mijkill/ og þijn Stærd verdur ecke mællt nie mælen/ þar fyrer ertu oseiganliga mijkell. Þu ert omælanliga goodur/ þar fyrer ertu sannarligur/ z sa allra beste og Giæskurijkaste/ og eingen er godur nema þu alleina/ Huad þu villt þad kiemur framm/ og huad þu þier asetur

þad kantu ad giøra.

O þu Heilaga Þrenning/ Þu heꝼur skapad alla Hlute aꝼ ønguu Eꝼne/ z tilreidt þa epter þijnum Vilia. Þu heꝼur þier j Hende og eignast allar Skiepnur/ en̄ þarꝼt þo øngrar vid. Þu styrer z stiornar þeim med allrar Mædu/ og þreytist ecke / Og þar er eingen hlutur sem þijna Rijkis stiorn hindra kan̄/ j myklu eda litlu. Þu ert j øllum Stødum z tijmum/ en̄ ert þo ohøndlande/ z huørge jnne lucktur.

O. þu allra haleitasta Einig/ Ecke er Synde komen aꝼ þier/ z ei kantu ad syndga. Allt er þier møgulegt ad giøra / og ei jdrast þu neins þess sem þu heꝼr giørt. Þijn Giæska heꝼr skapad oss/ Þitt Riettlæte agar z tyꝼtar oss/ Þijn Myskunseme frelsar oss.

Drotten Gud þu sem ert eirn j Þrenningu/og þrennur j Einingu/

Þitt Almætte styrer og stiernar og vid Magt helldur øllu þui sem þu hefur skapad. Þu uppfyller alla Hlute/en ert þo ecke af neinum inne lycktur/ Þu ert j øllum Hlutum/ þo so ad þeir eru aller j þier. Eingen fær fordast þitt Walld/þuiad þegar þu ert nøckrum reidur/huar vill sa blijfa fyrer þinne Reide?

III.

Ein huggunarsamleg og

Hiartnæm Bæn til Heilagrar Þrenningar/huería hinn Heilage Cyprianus sette þeim fyrer og skrifade/sem fyrer Christi Nafns saker urdu til Pijslarleidder og Daudans:

Esa. 26. Drotten/Þegar Hörmung er fyrer Hende þa leita þeir til þijn/þegar þu typtar þa/þa bidia þeir af Hiarta.

HEilagur/ Heilagur/ Heilagur Gud/ þu allra Helgaste Fader vorra Forfedra/ Þu Gud A-

brahams/Gud Isaachs/og Gud Jacobs/Gud þeirra Heilogu Propheta og Postula/ Gud allra Riettruadra og Heilagra/þu Gud og Fader vors Herra Jesu Christi þyns Elskulega Sonar.

Og þu Herra Jesu Christe/þæd dur af Hiarta og Munne hins allra Hæsta/ ædur en Jorden var grunduølllud/Og þar epter a sijdan af þr re Heilogu Mey Maria med dasamlegre Verkan hins Heilaga Anda boren i þennan Heim.

Þig eilijfan Almattugan Gud bidium vier/þig akollum vier af Hiarta/ ad þu veiter oss Rad ad akalla z bidia þig af brennanda æstar Þele z Hiartans allre aluøru/ Vppa þad/ ad vor Hiørtu (sem ædur eru fyrer þa Heilogu Skijrn hreinsud og endurlijfgud)mættu vardueitt verda fra

ollum Syndum/ z priſ verda pra oll um holdligum Girndum.

Vier akollum þig nu riettre Tru med hreinu Hiarta/med allre Aluoru/og breñande aſt z Elſku til þijn/ Vñ þu oſſ og veit þad/vegna þiñar Myſkunar/ad vier j Tolu þiña Vtualdra mætturn eilijplega blijþa.

Fyrer þier Drotten beygium vier vor Hiartans Knie/og lutum þijnu Heilaga Auglite/Þuiad þig loþa z dyrka aller Einglar og Hoþudeinglar/Þig vegſamar allur piolde þiña Þijſlarvotta/Þig prijſa aller Heilager Spamen og Poſtular. Þig loþa aller Fuglar vnder Himnenum/Þig medkieña allar Tungur a Himnum og a Jordunne/og vnder Jordunne/ Þig medkieña oll Votn/ bæde þau ſem eru pyrer oþan Feſtingarhimen og þar vnder / Jaa ad vijſu / Þær

minstu Skiepnur/ sem huørke hafa Lijf nie Skyn/ þær bera vitne vm þig/ z fyrer vtan þig er eingen Gud.
Almattugur Drotten Gud og Fader/ þu sem byr j þui Liose þangad sem eingen kann ad komast nema þinn Sonur alleina. Drotten Gud huørium aller Einglar og Høfudeinglar eru hlyduger/ Vier bidium þig audmiukliga/ gief þu oss sanna støduga Hughreyste/ sañligt Meinleyse/hreina og oflecfada Samuistu falslausan Kiærleika/heilagan Lifnad og christeligt Framferde/So ad vier fyrer rietta og sanna Tru/mættum sigra og yferuinna alla Slægd og Hreckuijse þessarar aumu og illu Veralldar.
Hughraust giør þu Hiørtu vor j giegn øllum skielfingū Diøfulsins/ og j giegn øllu þui sem voru Hollde

og Blode vel lijkar/ So vier mættū
med Þolenmæde lijda Kuøl og Dau
da/og allskyns Pijsl og Pijnu medta
ka/so sem eitt visseligt Teikn z Mer
ke vorrar Sæluhialpar.

Varduweit oss ꝥyrer ollum Saur‑
indum þessa Heims/z ꝥyrer allre a‑
strijdu ohreinna Anda. Og lijka sem
þu Þijna Ambætt Saru ꝥrelsader
ꝥra þeim jlla Anda Asmodeo/z liest
hañ langt burt j Eydemørku aꝥ þij
num Einglé Raphael bunden verda
So virstu ad varduweita oss ꝥyrer Sl
ægd og Jllsku vondra Anda/og læta
þad allt ad onguu verda.

Vertu alla tijma mier nalægur
miñ Gud/so sem þu varst þeim vnga
Tobia/og þeim þremur vngu Møñ
um j logande Babilons Oꝥne/z þin
goda Daniel j Leonagrøꝥeñe/J sa‑
ma mæta virstu Drotten ad hialpa

oſſ þijnum Þienørum. Minn Gud/ Þu heꝼur liꝼande giørt þa Daudu og þu gaꝼſt Blindum Syn/ Dauꝼū Heyrn/ og Dumbum Mæl/ Hallta heꝼur þu læted ganga/ Lijkþra heꝼur þu hreinſad/ So hialpa nu oſſ þijnum Þionum ſem aꝼ allre Tru ꝼorlætum oſſ vppa þig/ og aꝼ ollu Hiarta truū þui/ ad þu Herra Jeſu Chriſte ſiert vorra vegna Madur orden/ ꝛ haꝼer ꝼyrer oſſ lided Dauda og Pijnu/ og ad a eꝼſta Deige muner þu koma aptur/ til ad dæma Liꝼendur og Dauda.

Drotten Gud/ ſtattu hia oſſ/ hialpa oſſ/ ſo ſem þu hialpader þijnum godum Poſtulum j þeirra Fangelſe og Bøndum/ hinum Heilaga Pæle j ſijnum Vꝼſoknum. Og S. Petre a Sionum. Þu ſitur til þijns Fødurs hægre Handar/ j tijgnar Sæte

þijns Velldis/ Hialpa þu oss og fre-elsa oss fra Fyrerdæmningu eilijfs Dauda.

Neyr Almættugur eilijfur Gud/ þu þrennur z eirn/ Gud Fader/ Gud Sonur/ Gud Heilagur Ande/ þier seigest j þiñe Christne og Samkun-du alla tijma Lof og Dyrd/ Kraptur og Styrkleike/ Heidur og Prijs/ z o-endanlig Vegsemd/ nu og ad eilijfu/ Amen. IIII

Ein Hiartanleg og kröptug

Bæn hins Heilaga Cypriani til Hei-lagrar Þreñingar/ huöria hañ hefur sialfur beded a þeim Deige/ þa hañ var til siñar Pijnu og Lijf-lats vtleiddur:

Psalm. 112. Þegar ein plaga kiemur þa er sa hiñ Riettlæte ohræddur/ hans Hiarta vonar efalaust vppa Drotten.

Psalm. 115. Daude Heilagra er dyr-mætur fyrer Drottne.

DRottenn þu Heilagur Fader/ Heilagur Gud/ Heilagur Drotten/ miñ Gud/ Huør er so mijkill sem þu ẽ. Þier seige eg Loß z Þackargiørd. O þu Gud Abrahams / Gud Jsaacħs / Gud Jacobs/ Gud vorra Forßedra/ þu Gud Postulaña/ Prophetaña/ og allra heilagra Pijslarvotta/ þu sem ert og blijßur ad eilijßu/ þu Gud sem koma munt ad dæma lißendur og Dauda.

O þu sanne Gud/ sem situr yßer Cherubim z Seraphim/ z sier vm øll Vnderdiupen/ Þu veist alla hlute adur eñ þeir verda/ og huad þu villt þad skiedur hindranarlaust.

Drotten allra Drottna/ frelsa mig fra þessare vondre Verølldu/ bænheyrdu mig miñ Gud/ so sem þu bænheyrder Jsraels sonu.

O wei/ wei mijnum Syndum/ Nu

ert skal eg flyia? Huar er þad Fylsne þar eg kunne ad fela mig fyrer Auglite þinar Dyrdar/ nær ed þu tekur þig til ad sla Jordina? Huar er þad Fiallid til huørs eg kan̄ ad seigia/ Fall þu yfer mig/ eda su Hæden til huørrar eg ma seigia/ Hyl þu mig fyrer Ogn og Skielfingu Drottens þegar þu tekur þig til ad sla Jordena/ Þig bid eg z grætbæne þig Drotten/ hialpa þu mier/ dæm mig ecke epter mı̄num Maklegleikum/ þuiad eg hefe ohlyden vered øllum þı̄num Bodordum.

Drotten Gud/ heyr þu mı̄na Bæn Þu Bænheyrder Jonam Spamann þa han̄ kallade til þı̄n vr kuide Hualsins/ so heyr nu lı̄ka mı̄na Bæn/ og leid mig fra Daudanum til Lı̄fsins Minstu Drotten a þa j Niniue borg huørnen ad þr giørdu Jdran/ klæd-

du sig Seckium og sætu j Ösku/So
myskuna mier z eirnen/miñ Gud sem
hefur hocknan a Mañeskiuñar Jd-
ran og Yferbot/ Þuiad eg medkieñe
mijna synd/z jata fyrer þijnu Aug-
lite allt mitt Ranglæte/So seiger sa
heilage David/Drotten vegna þijns
Nafns vertu nædugur Misgiørdū
mijnum/og afma allar mijnar Syn
der z mitt Ranglæte.

Bæn heyr þu mig Gud miñ/lijka
sem þu Bænheyrder þa vngu Meñ
j Babilon/ sem kølludu til þijn wr
þeim loganda Elldsins Ofne/z þu
sender þeim þiñ Eingel/og lijfgad-
er þa z endurnærder eins z med fe-
skre Døggu / so ad Kongenum Na-
bugodonosor bløskrade / Þuiad þu
ert Kongur allra Konga/og Drott-
en allra Drottna/huør ed alleina ert
odaudlegur/og byr j þui Liosenu þan

gad sem eingen kann ad komast/ og eingen Mañeskia daudleg hefur sied nie fær ad sia.

Heyrdu mȳna Bæn/ miñ Drottenn so sem þu heyrder Bæn Daniels j Leona grøfenne/og sender þinn Spamañ Habacuc ad færa hm̄ Fædslu.

Bænheyr þu mig minn Gud/ so sem þu bænheyrder Tobiam og Saram/ þa þau bæduſt fyrer j þeirra Hwsum/ og Raphael Eingell bar Bæner þeirra fyrer Gud/og þau vrdu bænheyrd a eirne stundu. So virstu nu og eirnen ad læta koma mȳna Bæn fyrer þitt tignar Sæte/z send þinn Heilaga Anda og Eingel til mȳn/ad hann afplane og j burt take allar mȳnar Misgiørder/ lȳka sem þu burt tokst fra Særu þañ jlla og ohreina Anda/ Og vplys mitt Hiarta/ alȳka eins sem þu vplyster Augu

hins blinda Tobias.

Heyrdu mijna Bæn miñ Gud/lij ka sem þu bænheyrder Susønnu a medal Olldūgañа/ z frelsa mig lij ka eirnen fra þessare vondre Verølldu/ þuiad ein hrein Samuiska er þier þægelig.

Bænheyrdu mig/lijka sem þu bænheyrder Ezechiam Kong Juda/ og leyster hann fra Siukdome sijnum/ Leys mig og eirnen fra Veykleika mijns Holldz. Og lijka sem þu jokst Alldur hans vm fimtan ar/ so auk þu mijna Tru meir og meir.

Eg bid þig Fader Dyrdareñar/þu sem myskunader þig yfer oss a seinustu Døgum Heimsins/ og vtsender og gafst þiñ Elskuliga Son Jesum Christum oss til eins Frelsara z Lausnara/hañ sem fæddur var af Heilagre Jomfru Maria/ fyrer Krapt

Heilags Anda/ og hefur oſſ fyrer hñ endurleyſt/og fra eilıfum Dauda frelſad.

Þig bid eg eirnen Herra Jeſu Chriſte/Þu Sonur lifanda Guds ſem myklar Jardteikner z furduleg Daſemdar verk hefur giørt vegna þıns Folks Jſrael. Þu ſnerer Vatne j Vın j Cana Galilee/Þu gafſt blindum Syn/daufum Heyrn/ dumbum Maal/diøfulóda hefur þu frelſt fra Andſkotanum/Lıkþraa hefur þu hreinſad/hallta hefur þu gangande giørt/Dauda hefur þu vpp vaked/og eñ fleire Krapta verk giørt.

Þu Sonur lifanda Guds eg bid og grætbæne þig / vertu lıknſamur Miſgiørdum mınum/og fyrer gief mier allar mınar Synder. Miñ Lauſnare/ſem ert a Himnum/og ert mz Fødurnum og Faderen med þier ad

eilijfu. Þu situr yfer Cherubim og Seraphim/ j þiñe Dyrd/ Þier þionar allur otelianligur Skare Einglaña og Nøfud Einglaña/ lofande og prijsande þijna Maiestatis Dyrd kallande med hærre Røddu/ z seigia Heilagur/Heilagur/Heilagur er Drotten Gud Allsheriar.

Þu hefur sialfur med þijnum eigen Muñe oss og fyrerheited/ seigande/Bidied/þa munu þier fa/Klapped a þa mun fyrer ydur vpluked verda/Og j ødrum stad/ Allt huad þier bidied Fødurenn j mijnu Nafne / þar vm vil eg bidia/ og þier skulud þad fa. Miñ Lausnare/Eg bid z grætbæne þig/lææt mig þad fa/ Jeg leita lææt þu mig finna/Jeg klappa a/lææt vpploked verda fyrer mier. Jæ Drotten / Eg bid j þijnu Nafne/ so þu faer þad af Fødurnum/og veiter mi

er þad.

Min̄ Gud/ Sia þu/ eg er reidubuen ad lꜳta mitt Lijf fyrer þijns Nafns saker/ og verda eitt Offur/ Alla Angist Kuøl og Pijnu vil eg þolenmodliga lijda/ En̄ þu minn Drotten vertu minn Hialpare og minn styrkr/ Frelsa mig fra mijnū Motstandara/ z lꜳt þijna heilaga Eingla geyma mijn/ Þui þu hefr sagt/ Allt/ huar vm þier bidied j ydar Bæn/ þ skal veitast ydur.

Aller Men̄ eru suiksamer z fallvallter/ og ecke er ad reida sig vppa nockurn þeirra/ En̄ þu Drotten ert sannordur/ obrigdull/ Minn Gud/ þu hefur mier þui lofad/ þu giefur og eirnen veitt mier þad/ Þar fyrer Drotten gief þu ad Hiarta mitt verde fullt af Himneskre Hugun/ og hialpa mier so eg meige sia þitt blijda bl-

essada Andlit j Himerijke. Styrk þu mig med Heiløgum Anda þijnum/ z lat allt vm mig verda epter þijnum heilaga Vilia/ þutad alla mijna Lijf daga hef eg mig þier a Hendr faled

Drotten Jesu/ þu varst þijndur vnder Pontverskum Pilato/ og giørder eina dyrdliga Jatning fyrer hønum/ varst Krossfestur/ forst ofan til Heluijta/ og hefur Brodd Daudans j sundur broted/ þar fyrer er Dauden yferuñen/ og Diøfullen vor Ovinur sigradur og sleigen.

Þu ert og af Dauda vpp aptur risen/ og hefur birst þijnum Postulum/ og situr nu til hægre Handar þijns Himneska Fødurs/ og þu munt aptur koma ad dæma Lifendur og Dauda.

Miñ Herra z Drotten/ leys mig wr Høndum þeirra sem leita epter

mine Sælu/Frelsa mig vegna þÿns Nafns fra Vallde Dioffulsins/og hialpa mier til ad yfferuinna mÿna Ovine. Þu ert sa sem oss tekr ad sier og ert vor ærnadar Madur hia Fødurnum z heyrer vorar Bæner z Andvarpaner/Daga z Nætur/bidur þar fyrer oss og ber Bæner vorar fram fyrer þinn Fødur.

O Drotten Gud Heilagur Fader lijttu myskunsamliga til minar Bænar/ so sem þu leist til Abels Fornar/ Frelsa mig fra eilijffū Ellde/eilijffu Straffe/eilijfre Pijnu sem þu heffur tilreidt þeim Ogudligu/Þetta giff þu mier og veit/minn Gud/j Naffne Jesu Christi þÿns Elskuliga Sonar vors Lausnara/fyrer huørn þier sie sungen Dyrd/Loff z Prijs / Heidur og Þackargiørd/ vm̄ Allder z ad eilijffu/ Amen.

V

Ein miøg god Bæn til Heilagrar Þreñingar/ ad hun vilie koma til vor/ og vera hia oss:

Johañ. 14. Huör mig elskar/ hañ vard ueiter myn Ord/ Og miñ Fader mun elska hañ/ Og vier munum koma til hñs og giöra vistar Veru hia hönum.

Augustinus.

O Þu Þeilaga Þrenning/ Almættugur eilijfur Gud/ Eg bid þig/ kom þu til mijn aums syndugs Mans/ Miñ Gud/ bw þu j Hiarta mijnu/ þu sem mier þa Nád veitt hefur/ ad mig nu langar epter þier af Hiarta. Kom og tak mitt Hiarta ad þier med øllu/ Tilbw þu þad/ so ad þ verde jafnan þiñ Bwstadur og þitt Herberge.

Miñ Drotten þu sem mig hefur skapad/ og epter Falled mig endurfæ

ðt ad nyu/ gief ad eg hafe þig alla Tijma so sem eitt Insigle fyrer mij-nu Hiarta.
Min̄ Frelsare/eg akalla þig/yfer gief mig ecke. Þu hefur mig kallad og epter mier leitad/ædur en̄ eg vissе nøckud af þier/so ad eg skyllde verda þin̄/og leita þijn/og finna þig med Fognude/og elska þig af øllu Hiar-ta. Nu hef eg leitad þijn min̄ Gud/ og þu gafst Nad til ad eg fan̄ þig z eg elska þig af øllu mijnu Hiarta/ Auktu Drotten med mier þssa Ast og Elsku til þijn/og hialpa mier/ so ad eg elske þig en̄ framar meir.
Gief mier Drotten þad eg bid/ En̄ eg girnest/ z bid vm sialfan þig. Ja Drotten/ Þig vil eg hafa/ þig sialfan girnest eg/ ad þu giefer þig mier. Þuiad þo þu giefer mier dag-liga allt þad sem þu hefur skapad/

huad stodar þad mig/ ef ad eg hef þig ecke? Þar fyrer miñ Gud/ gief þu mier sialfan þig/ og verku j mijnu Hiarta.

Miñ Gud/ eg elska þig/ þad veistu/ Eñ af þui ad mijn Elska er veyk og ofullkomen/ þa gief ad hun dagliga vaxe og aukist/ so ad mitt Hiarta verde med øllu jñteked af ast z Elsku þiñe/ og verde þar af breñanda/ og fiñe nyan Fognud og nyia Hugg un/ so opt sem eg miñest a þig.

Sia þu minn Gud/ Þegar eg nu bid þig med soddan mote/ z huxa vm þijna oseiganlega Elsku/ þa er mitt Holld og Blod med kyrd/ z allar Hie goma huxaner huerfa þa j burtu/ Byrde miñar Eymdar verdur þa liettare/ og kreinker mig ecke so miøg sem ædur fyrre/ Ja allt þad sem med mier er/ giefur sig til Frids.

Oh/ huørsu ad mitt Hiarta þad brennur/huørsu glød er mijn Sal? Hutlijkt eitt Lios kiemur vpp j mijnum Skilninge? Þegar eg hyxa vm þig/minn Gud/Allan mig j Salu og Lijfe langar epter ad sia þijna osteiganlega eilijfa Dyrd. Eg villde Sal mijn hefde Vænge sem Orn/þa skyll de hun fliuga og þreytast ecke/Hun skyllde fliuga þangad til hun kiæmest til Hwsins þinnar Dyrdar/ og til þess Stadar þar þijn Dyrd inne bygg er/ so ad hun yrde endurlijfgud vid þitt Bord/a samt med þeim Himneksku Borgurum sem þar eru/og feinge ad drecka af þui fersta Lijfsins Vatne fyrer þijnu Auglite.

Drottenn minn Gud/ þu Heilaga Þrenning/vertu mijn Huggun z Glede/so leinge sem eg life/Þuiad þu ert mijn Von/mitt Hialpræde/mijn En

durlausn/ Vertu alltijd mijn Hiartans Glede/ Hialpa þar til ad eg elske þig alla mijna Daga/ z verde alldrei þreyttur þig ad elska/ þig ad lofa og dyrka ad eilijfu/ Amen.

III

Partur

hefur ad hallda Bæner til Guds Fødurs.

I.

Agiætleg Bæn/ j huørre ad

eitt hrædt z skialfande Mans Hiarta setur fram fyrer Fóduren/ Pijnu z Dauda og Arnan hans Elskulega Sonar/ og huggar sig so þar vid.

Rom. 8. Jesus Christus er til Guds hægre Handar/ og bidur fyrer oss.

Augustinus.

Huad kan̄ ad vera huggunarsam legra enn þad/ þegar Madur bidur Gud Fødur vm Nad og Myskun j Nafne hn̄s elskulega Sonar? Þegar Madur bidur ein̄ Kong ad lata sig niota Kongsins elskulega Sonar?

Þan̄en hafa Men̄ fyrr meir opt lega leyst þa aumu wr Fiøtrum og Fangelse/ So hafa Þrælarner laus er orded wr Bøndunum/ So hafa Men̄ þa fordæmdu/ ecke alleinasta lausa feinged/helldur iafnvel komed þeim j Nad og Vinskap hia reidum Høfdingum/þa þeir hinu seku hafa vm Lijf beded vegna þeirrar Astar og Elsku/sem Herrarner til sifia ast folgefia eigen Barna hafa. So hafa Þrælarner opt komed j Vinskap hia þeirra hardradum Herrum/þegar Herrana elskuleg Børn hafa bed

ed þeim Nadar.
Med þessum hætte bid eg eirnen þig þu almættugur Fader/ pyrer ast og elskuþyns Hiartanlegs Sonar/ ad þu leyser Sæl myna wr Fiøtrum Syndāna/so ad eg meige þacka þyn nu heilaga Naþne.
Eg bid og gratbæne þig Fader/ vegna þyns einka eilyþa Sonar/ leys mig wr Bøndum mynā Misgiørda/ og endurlyþga þu mig aptur til Lyþs sins/vegna þinar Myskunar/og pyr er Bon og medalgøngu þyns allra elskuligasta Sonar/huør ed situr þi er til hægre Handar/Þuiad myn eig en Verdskulldan hootar mier dauda.
Min Gud/Huørn þinn eg þann sem mig þrelse/vtan þeñan þin Son sem er Forlykunen pyrer vorar Syn der/og situr til þinar hægre Handar og bidur pyrer oss?

Mifi Gud z Fader/Sia þu/Þar er minn ærnadar Madur hia þier. Þar er sa ædste Kiefiemadur/sem ecke þarf vid nockrar Forlijkunar fyrer afiarligt Blod/Þuiad hfi hefur sialfur vtgiefed sitt eiged Blod, fyrer oss.

Sia/Þar er þad Heilaga Offur/ su algiørd þægelig Forn/sem vtgiefen er til sætleiks Ilms/og er þier su hin allra þægeligasta.

Sia/Þar er þad flecklausa Lamb Guds er þagde fyrer þeim sem þad reyttu og rwdu/huert ed var sleiged og lamed/hædt og spottad/z hefur ecke vpploked sijnum Muñe. Sia Þar er sa sem øngua Synd giort hefur/ enn hefur þo bored allar vorar Synder/og giort oss heila fyrer sijnar Vnder.

So myskuna mier nu mifi Himne

ſke Fader/og tak mig til Nadar veg
na þeiſſu Pijnu og Forþienuſtu vors
Drottins og Lauſnara Jeſu Chriſti
þyns hiartans elſkuliga Sonar. Dr
otten/Eg true/Kom til hialpar min
ne veykre Tru/z ſtyrk hana/Amen.

II.

Ein aunnur Bæn j huørre

Madur huggar ſig aþ Hiarta vid Jeſu Chriſti Pijnu.

Eſa. 53. Vegna vorra Misgiörda er hn̄ ſærdur/og vegna vorra Synda er hañ ſleigen. Refſingen liggr a hönum/ſo vier heþdum Friden/og þyrer hans Beniar erum vier heilbrigder ordner.

Auguſtinus.

Lijttu gode Fader þiñ elſkuligaſta Son/huør ed ſoddan Pijnu heþr miña vegna lided. Sia þu/Sia þu allra nadarþullaſte Kongur/Huør ſa er ſem lijdur ſoddan Pijſl og plagu/og vertu lijkſamur þeim

þyrer huørn hn̄ heþr þtta allt lidit.
Miñ Drotten/Er þad ecke þinn elskuligur Sonur/huørn þu heþur vt gieþed þrælnum til Endurlausnar? Er þad ecke Brunnur lÿþsins huør ed leiddur verdur sem Lamb til slatur becksins/og vered heþur hlydugur allt til Daudans/og lided heþr þañ allra suiuirdilegasta Krossins Dauda?
Drotten alls Mialprædis/ Nugleid þu/ad þesse er þitt Sonur/oumræde lega aþ þier þæddur/og þu heþur lat ed hañ þo verda Nluttakara mÿns Veykleika. Nañ er jaþn þier j Gud domenum/og heþur a sig teked mÿna auma Mætturu/og er þestur a Kross en/og heþur j mandomligre Natt uru lidit þa beisku Pÿnu og Kuøl Krossins.
Drotten Gud miñ/lÿt þÿnum Ma iestatis Augum a þetta þitt oumræd

lega Myſkunarverk. Alijttu þin̄ elſk-
uliga Son a Kroſſenum hanganda
huørſu allur hn̄s Lijkame er vt þan-
en/Sia huørſu albloðugar eru hans
ſaklauſu Hendur/og þyrergieþ mier
myſkunſamlega mijnar Synder ſem
eg heþ drygt med mijnum Hondum.
Sia / huørſu grimlega hans Sijda
er løgd j giegnum / og endurlijþga
mig med þui heilaga Blode ſem þar
vt aþ ran̄. Lijttu a hn̄s Fætur/huør
ier ad voru þleckLauſer / og geingu
ei a veige Syndugra/ helldur haþa
þeir alla tijma geinged a gøtu þin̄a
bodorda/ꝛ ſia huørſu grimlega þeir
eru j giegnum graþner/ og greid þu
gøtu mijna epter þijnum Fotſporum
Og vn̄ mier þeſſ myſkunſamliga/ad
eg vtvelie veigen ſan̄leikans/ en̄ ha-
te alla rāga vegu/Snu þu mier þra
þølſkum veige/og hialpa mier myſk-

unsamliga.

Eg bid þig þu Kongur heilagra þyrer þeñan allra helgasta Son þiñ miñ Frelsara/ Lꝍt mig ganga a veige þiña Bodorda/ Og med þui hañ heþur jklædst mijnu Holdе/ þa hialpa mier til ad eg j Daudanũ mætte verda eitt med hønum.

Sier þu ecke gode Fader/ huørsu ad Hoþudid þijns elskuliga Sonar hanger nidur/ og er komed j Daudan huørium ad eckert er þyrer þier dyrmæ tara/ Sia þu giæskuþullur Skapare kiærleik þijns elskuligsta Sonar/ og myskuna þig yþer Beykleik þinnar aumu Skiepnu.

Lijt þu til/ o Fader/ huørsu bert er hans Hiarta/ huørsu raud og blodug er hans Sijda/ huørsu veyker eru all er hans vtþander Limer/ huørsu ad sortnar þyrer hans blessødum Aug-

um / þa hans Varer fölnudu ypp/ þa hans Armlegger stirdnødu/ z hans sterker Fotlegger hiengu/ z Fætur ner voru sundz borader z albloduger.

Hugleid þu Fader Dyrdareñar/ z sia/ huørsu Lider z Limer þijns elskuligasta Sonar eru sundur teygder/ togader og særder/ og minstu nædarsamliga a þ huad vier aumar Mañeskiur erum.

Hugleid Pijsl og Pijnu Sonar þijns/ sem er Gud og Madur/ z lina Eymdum Mañskiepnu þiñar/ huørja þu hefur skapad.

Lijttu a Pijnu vors Lausnara/ og fyrergief þeim Syndernar sem hañ hefur frelsad. O Himneske Fader/ þesse er sa sem þu hefur sleiged vegna Synda þijns Folks/ þo hañ være þiñ elskuligur Sonur/ huør ed þier þocknadest. Þesse er sa saklause og

meinlauſe/ mz huørium ei voru nøck ur Suik/ þo var hann reiknadur a mille Jlluirkia.

Myſkunſame og millde Fader/ Hialpa þu mier/ ſo ad eg alla tyma kuñe ad hugga mig j þyns elſkuliga Sonar Pyñu og Dauda/ z med ſtødugre Tru þar vppa treyſta/ allt til æfeloka/ Amen.

III.

Ein øñur agiæt Bæn/ j huørre ſyndugur Madur framſetur fyrer Gud Födur/ Pyñu og Dauda hñs Sonar/ z bidur vm Nad z Myſkun j hans Nafne.

Rom. 5. Huar Synden yfergnæfer/ þar yfergnæfer Naaden myklu meir.

Auguſtinus.

Myſkūſamr Fader/ ſialfr hef eg þig modgad/ z til Reide reitt eñ ſialfr kañ eg ecke ad koma

mier j ſætt vid þig aptur/ Þiñ elſku-
ligur Sonur er orden miñ Hialpare/
z hefur teked mÿna Mañdomsnætt
uru a ſig/ til þeſſ ad hialpa oſſ aum-
um/ Vppa pad/ ad ſo ſem Mañeſk-
ian hefur modgad þig / ſo villder þu
læta eirn Mañ med ſÿnu Offre þig
forþÿda/ og þig til Frids ſtilla. Þui
ad hañ er til þiñar hægre Handar/ z
ſyner þier þar jafnliga/ ad hann er
miñar Nattwru hluttakare orden.
Drottin mÿn Von og mitt Tra-
uſt/ Ef þu villt ſnua þier fra mier/
ſo ſem eg hefe med mÿnum Syndum
pad forſkulldad/ þa lÿt þu myſkun-
ar Augum þÿnum til mÿn aptr/ veg
na þÿns elſkuliga Sonar. Miñ Fa
der/ alÿttu Son þinn/ og fyrer hans
ſkulld veit Þræl þÿnū Nad z Mÿſk-
un/ So opt ſem þu alÿtur þÿns Son
ar Sar og Vnder/ þa læt mÿnar

Synder vera huldar þyrer þier. So opt sem þu lijtur a þad rauda Blod þijns Sonar sem rañ vt aþ hñs Heilagre Sijdu/þa aþma þu allar mijnar Misgiørder.

Og med þui/ minn Gud/Nollded heþur þig stygt og modgad/ þa læt hans Nolld blijdka og þyda þig aptur/So ad eg sem aþ Nolldenu er suttken/mætte þyrer hans Nolld þa aptur Næd og Myskun. Þuiad eg heþe med mijnum Syndum/margt þungt þorskulldad/Eñ þo heþur miñ Lausnare med sinne Hlydne myklu meira gott vtuegad og aþrekad.

Stort er mitt Ranglæte/eñ þo er Riettlæte mijns Lausnara eñ stærra/ jæ/so myklū mun stærra/so sem Gud hñ er stærre eñ Madurē/so eru z mijnar Synder myklu miñe/ helldur eñ hans Næd og Giæska. Þuiad huør

nen kañ nockur Madur ad hafa giört so stora Synd/ ad Guds Sonur sem Madur er orden/ hafe ecke þar fyrer bitalad? Nuørnen kañ Dramb semen ad vera so stor/ ad hun verde ecke fyrer slijkt Lijtelæte afmæd og afplænud? Nuørnen kañ Daudans Magt og Valld ad vera so stort/ ad þad verde ecke nidur broted fyrer Pijnu og Dauda Guds Sonar?

Ja miñ Gud/ skyllde Madur sam an vega Synder Mañа vid Næd z Myskun Lausnarans/ þa munde þad misinuna so mijked/ so sem Austred er fra Vestrenu/ ja so sem Neluijte er langt fra Himerijke.

Þar fyrer þu Skapare Liossins/ fyrergief mier allar mijnar Synder vegna Pijnu og Dauda þijns elskuliga Sonar Jesu Christi. Lat hans Næd og Myskun koma til hialpar

mijnum Syndum/ hans Angist minne Illsku/ og hans Audmykt mijnu Dramblæte.

O Herra Jesu Christe/ bæt þu mijna Ohlydne med þiñe Hlydne/ mijna Drambsemi med þijnu Lijtelæte/ mijna Hiartans Hardwd med þinne Giæsku/ miñ Oþrid med þijnum Fride/ mijna Hiartans hreckuijse med þijnum Sætleika/ mijna Reide mz þiñe Þolenmæde/ mitt æstarleyse med þijnum Kiærleika/ Amen.

IIII.

Agiæt Huggun/ huørsu ad Gud Himneskur Fader hefur sent z giefed sinn elskulega einka Son mannlegu Kyne til hialpar z Endurlausnar:

Rom. 8. Gud hlijfde ecke sijnum eigenlegum Syne/ helldur hefur hañ giefed hañ wt fyrer oss alla.

Augustinus.

Bæner til

Almattugur Gud himneskur Fader/ Huørge stendur j heilagre Ritningu / ad þu haper komed til vor/ Enn vm þinn Son skrifar Postulen so. Þa Tijmen var komen/ vtsende Gud sinn Son fæddan af Kuinnu / z cet.

Þar hañ nu seiger/Gud sende hñ þa avñ sar hañ þar med/ad hann sie fra þier komen og sendur j þennan Heim/þa hañ var boren af heilagre Jonfru Maria/ og birtest j Holldenu algiørdur og sañur Madur.

Enn huad er þad sem hinn heilage Johañes hellste þiña Gudspialla mañā seiger vm hañ/Hañ var j Heimenum/og Heimuren var fyrer hañ skapadur? Þad er/hann er j Heimen sendur epter Mañdomenum/enn ept er Guddomenum hefur hann vered hier alla tijma/ og er enn.

So tru eg nu aþ øllu Hiarta/ og medkieñe med mijnum Muñe/ ad sod dan Utsending Sonarins sie Verk allrar Heilagrar Þreñingar.

O gode og Heilage Fader/ Huørsu Hiatanlega heþur þu oss elskad? O giæskuþulle Skapare/ huørsu alvarlega heþur þier þetta til Hiarta geinged? Þar þu heþur ecke hlijþt þijnum einka Syne/ helldur gaþst hꝰ vt þyrer oss ogudlegar Manneskiur.

Þesse hann er orden þier hlyden allt j Daudan / ja/ allt j Krossens Dauda/ ⁊ heþr Handskriptina vorra Synda burt teked/ og þest hana a Krossen. Nañ heþur Syndena Kross þest/ Daudan drepit. Þesse er sæ all eina a medal Framlidinna/ sm̄ er þrij og þrials/ og magtena heþur ad legg ia sitt Lijþ þra sier/ og ad taka þ apt ur vorra vegna/ þegar hann vill.

Þar þyrer er hann huortuegga/bæde Sigurhøþdingen so og Fornþæringar Lambed. Sigurhøþdingen er hn̄ þar þyrer/ad hann er orden so sem slatrunar Lamb þyrer oss. Nann er bæde Kiennemadurinn og so Fornen Og er þar þyrer Kiennemadur/ ad hann er sialþur orden Forn.

So er hann nu med riettu nift frunadar Traust/ Þuiad þyrer han̄ læknar þu mijn Sꝏr/hann sem situr þier til hægre Nandar/z er min̄ Arnadarmadur hia þier.

Auvij Nerra/Mijn Sꝏr eru stor z miøg mijkel/ ja mørg og stor/Þui ad Nøþdinge Þessarar Veralldar heþur mijked valld yþer mier/þad veit eg þad jata eg og med geing. Enn eg bid þig/Frelsa þu mig þyrer min̄ Lausnara/þyrer minn Nerra og Frelsara Jesum Christum/sem situr til þin̄ar

hægre Handar/ j hia huoriūm ad O-
vinuren hefr ongua eigenliga Synd
gietad funded.

Mitt Gud/ gior þu mig Riettlat
an hñs vegna/ huor ed onguā Synd
giort hefur/ og j huors Munne elld
rei voru Suik funden. Frelsa mig
minn Drotten fyrer hans skulld/ hu-
or ad er vort Nofud/ þuiad eg e: eiñ
af hans Limum/ huorsu vesæll z au-
mur sem eg er.

Frelsa þu mig minn Gud af mī
num syndum og Glæpum/ fra sekt z
Pijnu/ og vppfyll mig med þijnum
heilogum Mannkostum. Gief mier
minn Fader ad eg gange j Nyungu
minna Lijfdaga/ og sie stoduger j go
dum Verkum sem þier vel þecknast
allt til Dauda/ vegna þijns Heilaga
Nafns/ Amen.

Bæner til

Huggun fyrer eitt sorgfullt Hiarta/sem forlætur sig vppa Riettlæte Aarnan og Forþienan Jesu Christi.

Philipp. 3. Eg helld mitt sialfs Riettlæte fyrer Þreck/ so ad eg hafe Christum j Auining/og j hönum funden verde/hafande ecke mitt Riettlæte/sem vt af Lögmalenu er helldur þad sem kemur fyrer Truna a Christum/sm er þad Riettlæte/huört af Gude verdur Truñe til reiknad.

Augustinus.

DRotten Almættugur Gud/ Ef ad þin elskuligur Sonur (sem er þ eilijfa Ord/ Joh. 1. Cap.) hefde ecke teked a sig mañ domliga nætturu/z bued a mæal vor þa hefde eg vel mætt vera efasamur og skielfdur/vegna minna marg falldrasynda og otelianligra Misgiorninga.

Enn nu þarf eg ecke ad örvænta

þuiad hann hefur sætt oss vid þig mz sijnum Dauda/ þa vier vorum þijner Ovíner/ Vppa þad ad vier sem nu erum j sætt vid þig komner/ skylldum fyrer hann verda sæluholpner.

Þar fyrer þa set eg allt mitt Traust/ alla mijna Von/ stadfastliga vppa hans dyrmæta Blod/ huert ed vthellt er fyrer mijnar saker/ og mier til Sæluhialpar/ Þar med endurnære eg mig z lijfga/ Þar vppa treyste eg/ og hefe Girnd til ad koma til þijn/ Ecke hafande mitt Riettlæte eigenligt sem kiemur af Logmalsins Verkum/ Helldur hitt sem kiemr af Trune a Christum/ Einkum sem er þad Riettlæte/ sem Trunne verdur af Gude tilreiknad og eignad/ Amen.

VI.

Bæner til
Fagurleg Truar Jdkan/
Huar jnne ad riettruud Manneskia lætur sig þorundra Guds Kiærleika og Elsku/ huör ed sinn einka Son heþur þyrer oss vtgieþed/ huörs Forn ad er þullkomen Bot og Bitalingur þyrer vorar Synder.

Johañ. 3. So heþur Gud Heimen elskad/ad hñ gaþ vt siñ eingeten Son/vppa þ/ad aller þeir sem a hañ Trua þortapest ecke/ helldur ad þeir haþe eilyþt lyþ.

Taulerus.

HEyr þu Fader allrar Nædar og Myskunar/Huad er verd su auma synduga Manneskia/þ þu heþur hana so elskad/ad þu vtgaþst þinn allra kiærasta Son Jesum Christum þyrer þa aumu Syndara huorier ad jaþnã skyggia þig/jaþnan lasta þig og vanheidra/ þo heþur þu elskad þa meir enn hañ. Sia þu/hñ verdur ad deyia so ad vier skylldum

lifa/ hñ hryggest so vier yrdum gla/
der/ hañ er sardur vppa þad ad vier
skylldum verda heilbrigder/ Hañ hef
ur synu dyrmæta Blode vt hellt/ so
ad vier yrdum þuegner og hreinsader
af Syndonum þar med.
Huad hefr þu Drottenn Gud miñ
sied a Mannenum þess/ ad þu elskad
er hann so mieg/ og hafder soddan
æstgroed Hiartans Þel til hans?
Ja miñ Fader/ til Bitalings z borg
unar fyrer hann hefur þu framgief
ed þinn allra dyrmætasta Fiesiod/ þ
allra ædsta og besta sem þitt fodurle
ga Hiarta hafde til/ sem er Jesum
þiñ elskulega Son/ huør ad er Ord
þijns Hiarta/ fyrer huørt þu hefur
bodad oss og birt þiñ Kiærleika/ og j
huørium þu oss j fra vpphafe Fod-
urlega og æstsamlega hefur elskad.
Þu sañur Gud hiartans kiærafte

Fader/fyrergief mier aumum Þræl þijnum allar mijnar Synder/ vegna þeirrar myklu ástar/og trulegrar ærnanar og Fyrerbonar þijns elskuliga Sonar. Medtak þu minn Gud þad allra heilagasta Offur þijns eingietens Sonar/og minst ecke a Synder þijns onyta Þræls/þuiad hañ hefur meir og framar þier bitalad/enn eg var skylldugur. Ad vijsu Fader/ ef þu villt bera saman mijna Vreckuijse vid hans Giæsku/mijnar Synder vid hans Forþienustu og beisku Pijnu/ Þa er hans Nad og Myskun z Forþienan otelianliga meire eñ allar mijnar Synder.

Þuiad huørnen kann nockur Synd ad vera so þung/ad hun verde ecke bætt med soddan Vrygd/soddan Pijsl og Pijnu/ med soddan Hlydne/soddan Lijtelæte/ soddan Þolenmæde/ og

sierdeilis med soddan ovmrædelegre oseigäligre æst z elsku þijns Sonar.

Nuørnen kañ nockur Misgiørningur ad vera so stor/ad hann þyrer Sonarens æsirijkan blodugan Sueita/og þyrer hans Heilaga dyrmæta Blod ecke verda kunne aþ þueigenn og Hreinsadur?

Nuør Glæpr er nockurn tijma so hrædeligur/ad hñ þyrer bitran Dauda og beisku Pijnu Jesu Christi/ ecke kunne ad verda þyrergieþen/borgadr og bitaladur?

VII.

Agiæt Packargiørd til Gu-ds Fødurs/þyrer alla Velgiørninga sem hañ heþur veitt oss þyrer sinn Son Jesum Christum.

Syrach. 43. Loþed og dyrked Drottin þad preinst þier þormeiged/ þo er hann eñ hærre / prijsed hañ aþ öllum Kröptum/ og læted ecke aþ / þo munu þier þad ecke

Augustinus.

Himneske Fader/þu hinn go de og giæskuþulle sem elskar oss aumar Manneskiur/ Eg giøre þier þacker aþ Hiarta/ad þu þyrer þinn Son heþur skapad mig þa eg var eckert/og þa eg vegna minna Synda var þortapadur/heþur þu mig dasam lega leyst og Frelsad aptur.

Ad vissu/ Eg þacka þinne Nad z Giæsku/z aþ øllu hiarta seige eg þier Loþ og þackargiørd/þyrer þad ad þu heþur aþ þinne omælanligre ast z Elsku / huøria þu haþder til vor aumra og overdugra Manna/ oss þurdanlega Elskad/og heþur sent og gieþed þinn eingeten Son vt aþ þijnu skaute oss auma z Synduga saluholpna ad giøra/vier sem vorum Børn reidennar og Daudans.

Eg þacka þier Himneskur Fader fyrer hans heiløgu Holldgan z hingadkomu/ad þu hefur vorrar Sælu hialpar vegna læted hañ taka mann domlega Nætturu af sinne blessadre Modur/so ad hañ skyllde verda sañur Madur af henne fæddur/ lijka so sem hñ er sañz Gud af Gude komen.

Eg þacka þier eilijfur Gud fyrer hans Kusl/ Kross og Pijnu/ fyrer hans Dauda og Vppriśu/fyrer hñs Vppstigning og Setu j Dyrdenne/ til þinnar hægre Handar. Þuiad a hinum fertugasta Deige epter sijna Vppriśu/þa er hann vpp faren yfer alla Himna ad asiaøndum sijnū Lærefueinum/og sette sig til þiñar hægre Handar/og hefur vthellt þeim heilaga anda/epter sijnu Fyrerheite yfer oss/ vier sem erum hñs samarfar.

Eg þacka þier Drottenn miñ Gud

þyrer hans dyrmæta Blod sem hann
heþur vthellt oſſ til endurlausnar/Eg
þacka þier þyrer þad heilaga hugg-
unarsamlega Sacramentum hans
Hollds z Blods/mz huøriu vier dag
lega j christeligre Kirkiu verdū sad-
der/lijþgader/hreinsader og helgader
og erum hluttakarar ordner þinna
Velgiørninga.
Eg þacka þier himneskur Fader
þyrer þijna dasamlega og oseigianle
ga ast og elsku/med huørre þu oss o-
verduga heþur so storliga elskad/ og
þyrer þinn elskuligan Son oss sælu-
holpna giørt. Þuiad so heþr þu Dr-
otten Heimen elskad/ad þu gaþst wt
þinn eingieten Son/vppa þad/ ad all
er þeir sem trua skule ecke þortapast
helldur haþa eilijþt Lijþ/ Enn þad er
eilijþt Lijþ/ad þeir þyrer sanna Tru
og rietta truarenar auoxtu þecke og

vidurkiēne þig ad vera alleina sann-
an Gud/ og Jesum Christum þann
sem þu vtsent heþur/ Amen.

VIII.

Agiætleg Hugleiding og

Hugran vm þa myklu Guds Nad z
Giæsku / sem er yþer öllum þeim/
sem jdrast Syndanna:

Psalm. 103. Myskun Drottins varer þra Eilijþd til Eilijþdar yþer þeim sem hañ ott ast/og hñs Riettlæte yþer Barnaña börnū.

Augustinus.

Drotten Skapare allra Hluta dasamlegur ertu j öllum þijn um Verkum/ Eñ allra hellst og mest ertu dasamlegur med þinne Nad og Myskun/ Þar þyrer heþur þu so talad þyrer Muñ Þions þijns Dauids/ Drotten hañ myskunar sig yþer öll sijn Verk.

Þad er og eirnen vor Tru/ ad þu meiner allt þitt Folk/ og huørn eirn

fierdeilis/ þar þu so talar/ Minne Myskunsemd vil eg ecke snua fra hø num. Þuiad þu Drottenn fyrerlijtur onguan/ ef ad vor Vantru velldur þui ecke. Þu ert ecke fliotur ad ref/ sa j þiñe Reide/ Helldur ertu nædug/ ur øllum þeim sem þig styggia/ef ad þeir ad eins giøra Jdran.

Minn Gud sem ert Horn mijns Hialprædis og mitt Skiol/ Eg aum ur hefe styggt og modgad þig/ Ja/ eg hefe jllt giørt fyrer þijnu Auglite/ Þijna Reide hef eg vppuaked/ z þij/ na Refsing hef eg forþient/ Eg sy/ ndgadest/ og þu hefur hlijft mier/ Eg hefe jlla breytt/ og þu hefur enn nu Þolenmæde vid mig.

Ad vijsu Drotten/ Þegar eg giø/ re Jdran/ þa hlijfer þu mier z væg/ er/ Þegar eg sny mier til þijn/ þa tek ur þu vid mier. Ja ad vijsu/ Þa eg

dreg vndan ad jdrast/þa bijdur þu ep
ter mier. Þa eg þer villt/ þa kallar
þu a mig. Þa eg þuerskallast a mo-
te þier/þa lockar þu mig. Þa eg letst
vpp z tregast/þa bijdur þu epter mi
er. Þegar eg kiem til þijn/ þa tekur
þu vid mier. Þegar eg er hryggur/
þa huggar þu mig. Þegar eg þell/
þa reiser þu mig vid aptur/ z giører
mig heilan/Þegar eg bid/þa bænhey
rer þu mig/Þegar eg leita/þa lætur
þu mig þinna/ Þegar eg klappa a
Dyrnar/þa lætz þu vpp þyrer mier.
Sia þu þa Drottenn Gud minn
Saiasnare Fader og Frelsare/huørnen
kann eg þetta þier ad bitala? Nuar
m/d kañ eg þier lijkt þyrer lijkt ad en
durgiallda? þad er mier ecke møguli-
gt. Nu er þar eingen Hialp annar-
stadar eñ hia þier/ Ja/eg veit huør-
ge ad þlyia nema til þijn/ Þu heþur

vijsad mier Veigen a huørium jeg a
riettelíga ad ganga/og læted mig vi
ta huørnen eg a ad lifa. Þu hefur
hootad mier Helujte/enn fyrerheitet
mier Paradijsar Fognude/ef eg hlyd
de þier.

Nu bid eg Fader Myskunarenar
þu Gud allrar Huggunar/Graf þu
mitt Hiarta j giegnum mz þine skiel
fingu/so ad eg med Otta z Hrædslu
meige fordast þad þu hefur mier ho
tad/Og hugga mig aptur mz Hialp
þine/so eg med Glede medtake og ød
lest þ sem þu hefz mier fyrerheited

Drotten min Styrkur/mitt ørugt
Vijge/mijn Hlijfd/min Gud z min
Frelsare/Mintu mig a þad huad eg
a ad hufa vm þig/Kiendu mier ad a-
kalla þig/og gief mier þau Verk ad
giøra sm̃ þier eru þægelig/fyrer þin
Heilaga Anda/vegna þijns elskulíga

Guds Födurs J
Sonar vors Drottins Jesu Christi/
Amen. IX.

Ein huggunarsamleg Bæn

j huørre ad þackláát Hiarta gledur sig vid oseiganlega æst og Elsku Gu ds/sem hann hefur oss synt j sijnum elskulega Syne.

1. Joh. 4. J þui birtest Guds Kiærleike til vor/ad Gud sende sīn eingieten Son j þeñan Heim/so ad vier mættum lifa fyrer hañ. Þar jñe er falen Kiærleiken/Ecke þad ad vier höfum elskad Gud / helldur hefur hañ elskad oss/og sent sīn Son til Forlykunar fyrer vorar Synder.

Augustinus.

DHuilijk oseiganlig Giæska og ovmrædelig Elska er slijkt? Þiñ Son hefur þu/Gud Fader og Drotten vtgiefed/til ad endurleysa þiñ Þræl. Gud er orden Madur/so ad su synda z forfapada Mañeskia leyst og frelsud yrde fra Diøfulsins Vallde.

Vor Gud/huørsu hiartanliga he pur þiñ Sonur Mañeskiuna elskad? Hañ liet sier ecke nægia ad audmyk- ia og lijtelæcka sig/ z fædast Mad- ur af Jonfru Maria/helldur þa he pur hñ lided Pijnu og dauda a Kross enum/ og hefur vthellt sijnu Blode vegna vor/og vorrar Sæluhiálpar.

Sa Millde z myskūarpulle Gud er komen/hañ er komen epter Giæsku z Godgirnd siñe. Hañ er komen vpp ad leita og sæluholpeð ad giøra þad sem fortapad var/Hañ leitade epter þeim tynda og tapada Saud/og hef ur funded hañ/ og lagt hañ a sijnar Herdar/og bored hañ aptur til Sau dahwssins / sa gode Gud ogtrufaste Hirder.

Oh huilijk Elska/huilijk Giæska er slijkt? Huør hefur slijkt heyrt eda sied? Huør vill læta soddan hiartan-

liga Myskū ecke ganga sier til Hiar
ta? Huørn vill slijkt ecke storliga þur
da? Huør vill ecke þagna z vera gla
dur/ aþ soddan ast og Elsku sem þu
heþur synt oss?

Drotten Gud vor/ Þu heþur sent
Þinn Son/ so ad hañ tæke a sig My
nd syndsamligs Holld8/ til ad þordæ
ma Syndena/ Þuiad hañ er Þad ri-
etta og sanna þleckłausa Lamb sem
burt heþur teked Veralldareñar syn-
der/ og heþur med sijnum Dauda vo-
rn Dauda ad ønguu giørt/ og þyrer
sijna Vpprisu gieþur hann oss Lijþ-
ed aptur.

Vor Gud/ Huørnen gietum vier
þier so stora haleita Velgiørninga
endurgollded? Huad þyrer Loþ og
Þackargiørd kuñum vier ad veita Þi
er? Þo vier heþdum Visku heilagra
Eingla/ þa gietum vier alldrei sodd-

an Giæsku og Myskun þier bitalad/ Ad vÿsu/ þott aller vorer Lider z Timer kynne ad tala/ þa ꝥaum vier þier þo alldrei ꝥullþackad/ Þuiad þÿn ovmrædelig ast og Elska sem þu heꝥur synt og veitt oss overdugum/ aꝥ þinne Giæsku/ hun yꝥer geingur allan vorn Skilning.

IIII.

Capitule

Heꝥur inne ad hallda Bæner og Þackargiørder til Guds Sonar/ sem er Herran Jesus Christus.

I.

Ein Bæn til Herrans Christum/ j huørre Hiarta Mannsins medkieñer sÿna Synd/ og bidur vm Syndaña ꝥyrergieꝥning.

psalm. 103. Hañ breyter ecke vid oss epter vorum Syndum/og ecki endurgieldur hañ oss epter vorum Misgiörningum.

Augustinus.

HErra Jesu Christe miñ frelsare/ Eg jata og med geing miñ Misgiørning/ fyrer þyñu guddomligu Maiestatis Augsite/Sia þu Drotten/J Syndeñe er eg gieten z fæddur/z þu hefur þueiged mig og hreinsad/Eñ þar epter a hef eg saurgad mig aptur ad nyiu med meire og stærre Syndum/Þuiad j vppruna Syndeñe er eg fæddur enn j gioranligum Syñdum hef eg minn allan Alldur alid.

Enn þu Drotten Jesu Christe/ minntest a Myskun þyña/ z tokst mig wr Nwse myñs holldligs Fødurs/og wr selskap Syndugra/og gafst mier bad j Hiarta ad fylgia þier/a samt

med þeim ødrum sim leita þijns And lits/og ganga a riettum Veige.

Enn þyrer soddan Velgiørnin-ga heþ eg vered oþacklætur/eg heþe giørt margt jllt og þramed þiølda Synda/Og j þann stad eg heþ ætt ad betra min̄ Liþnad/þa heþ eg Syndum og Glæpum auked og saþnad.

Auvij Herra Jesu/Eg heþe Syndgast/ja jeg sem þu skapad heþur epter þinne Mynd/jeg heþe þig vanheidrad/z saurgad sialþan mig mz met nade/Siergæde/Saurugleika z þleirum ødrum Syndum/med hnørium mijn auma Sæl er þyngd/ pijnd og plægud.

Sia þu Herra Jesu/Mijnar Synder ganga mier vpp yþer Høþud/ so sem ein obæreleg Byrde eru þær mier oþ þungar/ Og þar sem þu hielldet mier ecke vid magt med hægre Hende

þiñar Dyrdar/þu sem ert aꝼ Nꝍtt
uru til Myskunsamur/ þa munde eg
aumliga ꝼyrerꝼarast.

Minstu Drottenn þar æ/ad þu ert
sa sm̃ mig hreinsar ⁊ helgar/Sia þu
huørsu miñ Ovinur hann hælest vm
vid mig/og seiger/Drotten heꝼur yꝼ
ergieꝼed hañ/Elted hañ og grijped/
þuiad þar er eingen sem hialpar høn
um. Snu þier vid Drottēn minn/ ⁊
ꝼrelsa Sæl mij̃na/Hialpa mier veg-
na þinnar Myskunar.

Herra Jesu/sia þu aumur a þiñe
Barnskiepnu/ huøria þu heꝼur aled
med storre Kuøl og Pij̃nu/ Og lijt
ecke so granduarlega a mij̃nar Jllsk-
ur og Synder/ad þu þar ꝼyrer gley-
mer þinne Myskun. Huør er sa Fad
er ad hañ hialpe ecke Barne sij̃nu ?
Huør er sa Sonur sem ecke þarꝼ hir
tingar vid ?

O Herra Jesu/ elskulege Fader/ Po ad eg sie syndugur/ þa er eg þo þinn Sonur/ þuiad þu hefur skapad mig og endurleyst. Jeg hefe syndgad og jlla breytt/ fyrergief þu mier þad. Og þo so sie/ ad þu ager z tyfter mig/ þa yfergief þu ecke Barnskiepnu þijna. Kann nockud Moder en ad gleyma Barne sijnu/ so hū siae ecke aumz a sijnu Afkuæme/ sem hun hefur bored fyrer sijnu Hiarta? Nu þo hun gleyme þui/ þa hefz þu Himneske Fader tilsagt og lofad ad gleyma mier alldrei. Herra Jesu Christe/ Styrk þu Hiarta mitt/ med þssu þijnu huggunar Fyrerheite/ allt til minna æfeloka/ fyrer Krapt og Hiastod þijns Heilaga Anda/ Amen.

Ein huggunarsamleg Bæn

J huørre Madr hugleider z klagar huørsu ad han med sijnum Syndum sie Sök og Efne til Pijnu og Pijslar Jesu Christi/og huggar sig þo vid hans Nad z Myskun.

Esa. 53. Ad sönnu þa bar hann vorn Siukdum/og vorū Hrygdum hlod hn̄ a sig.

Augustinus.

O Herra Jesu/ huad hefur þu vnnid til/þu elskuligaste Guds Sonur/ad þu ert so vtleiken? Huad hefur þu þess misgiørt/ ad so er sargrætelega med þig fared? Nu ad hefur þu syndgad? J huøriu hef ur þu misgiørt? Huør er søk z efne til þijns Dauda? Huørnen kiemur þ til/ ad soddan afellis Domur er yfer þig felldur?

Jeg/ Jeg er soken og efned þar til/ad þu ert so pijndur/Hia mier/hia mier er Soken til þijns Dauda.

O Herra Jesu/pad þu ert Lijþlatep pad er mÿn Skulld/ Pad þu ert pÿn dur z kualen/pad heþ eg verkad/jeg er hañ sem þig heþur sært og sleiged/ og þier erþide giort med mÿnum Syndum.

Miñ Lausnare/huorsu þurdulegur og þaheyrdur Vrskurdur er þtta? Huad ovmrædelegur Leyndardomur er slijkt? Sa Ranglæte syndgar/ eñ hinn Riettlæte lijdur Refsingena þar þyrer/Sa seke viñur til Refsingareñar/eñ hinn Saklause ber Skulldena/og verdur refstur/ Sa Ogudlege heþur vppbyriad pad vonda/eñ sa Heilage þær aþellis Domen þar þyrer. Huad sa hiñ vöde heþr þorskulld ad/ þess verdur sa hinn Riettlæte ad giallda. Huad Þrællen misgiörer/ þar þyrer verdur Herran ad bitala/ Huad Mañeskian heþur broted/ þess

verdur sialþur Gud ad giallda.

Oh þu eilijþur Sonur Guds/ Nu ad mykel er þijn Audmykt? Nuørsu breñande er Aast ⁊ Elska þijn? Nu ad rijkugleg er þijn Myskun? Nuørsu yþergnæþanleg er þijn Giæska? Nuad dyrleg er þijn Goduilld? Nuer su hiartanleg er þijn Medaumkan? og Myskun? Eg heþ syndgast/ enn þu tekur Giollden þar þyrer/ jeg heþ jlla giørt/ enn þu verdur reþsadur/ Jeg heþe broted og misgiørt/ enn þu verdur þar þyrer pijndur. Jeg var drambsamur/ eñ þu verdur lijtelæckad ur/ Eg var ohlydugur/ eñ þu heþur med þinne Nlydne bitalad Reþsinge na minnar Ohlydne/ Jeg heþe liþad j oþneyslu Matar og Dryckiar/ enn þu leidst Nungur og Þorsta/ Mijn vond Girnd heþur driþed mig til syn da og Glæpa/ eñ þijn hiartanleg æst

z Elſka kom þier vppa Kroſſen min
na vegna/ Eg æt aþ þui ſem mier
var bañad/eñ þu verdur pijndur þar
þyrer / Jeg heþ neytt þeſſ kræſelega
og lyſtuga/ enn þu leidſt þa beiſku
Kuøl a Kroſſenum/ Jeg heþe liþad
j Vellyſt og Sælgiæte/Enn þu lieſt
þig med jarngøddum negla a Kroſſe
enn/Jeg dreck þad ſem er ſætt og lyſt
elegt/Enn þu ſmackader þad ſem var
beiſkt z Swrt.

Sia þu Kongur Dyrdarennar/
Sia þu/ Hier er mijn Synd/eñ þar
er Næd þijn og Myſkun/ Sia þu
Jeſu miñ Lauſnare/ þetta er mijn
Ohlydne/eñ þar liomar þitt Rættlæ
te. Miñ Kongur z miñ Gud/huørn
en a eg ad bitala þier allt þ gott ſem
þu heþr veitt mier? Hialpa mier Her
ra Jeſu Chriſte/ad eg mætte med
ſtødugre Tru loþa z dyrka þig/hier

ſtundlega eñ añars Neimns eilifle-
ga/ Amen. III

Ein hugarlatleg Bœn til Herrans Chriſtum/ vm Fyrergiefning Syndanna/ og vm nytt Chriſtelegt Framferde.

Pſalm 143. Drotten/ kendu mier ad lifa epter þynum Vilia/ Þui þu ert miñ Gud/ Lat þiñ goda Anda leida mig a riett/ añ veg.

Auguſtinus.

JEſu chriſte/ þu eilifa Ord Foburſins/ þu ſem komen ert j þeñ an Heim ſaluhiolpna ad giøra þa Syndugu/ Eg bid þig fyrer þyna Hiartgrona nykla Myſkun / bæt þu miñ Lifnad/ og endurnya mig j mijnu Lyfe og Framferde.

Minn Gud/ tak fra mier huad mier er ſkadlegt/ og þad ſem þier ecke þocknaſt/ og gief mier þad ſem þier er þægelegt z mier er gagnlegt/ Nu-

ør kan ad hreinsa þann sem getten er aff syndsamligu Sæde/ vtan þu alleina ? Þuiad þu almættugur Gud ert ovmrædelega mykell og godur/þu sem riettlætan gíører þann Ogudlega/og lijffgar þann sem vegna Synd anna er daudur/Þu sem ad snyr þeim Synduga fra hans raungum Veige so ad hann syndge ecke framar meir.

Minn Lausnare/tak burt fra mi er allt þad sem þier er ecke þægelegt/ Þuiad þu sier minn Vanmætt/z þu veist minn Brest allan. Riettu ad mier þijna myskunar Hønd/ og suipt fra mier øllu þui sem fyrer þijnum myskunar Augum er ecke þægeligt.

Drottenn/fyrer þier er huørtueggi ia Heilbrigde mijn og minn Vanmattur/jeg bid þig/halltu mier vid Heilsu mijna/ og lækna minn Siukdom.

Lækna mig Drottenn/ þa verd eg

heilbrigdur/ Hialpa mier/ þa er eg holpen/ Ja/ þu Drottenn sem læknar þa Siuku/ og helldur þeim vid Heilsuna sem heilbrigder eru/ Þu alleina med Orde þijnu einu riettet þad vid sem ballad er og bordiarbad/ Þuiad ef þu villt nidur sꝏ þijnu godu Sæde j Akur mijns Hiarta/ þa hlytur þu ꝏdur ad rijfa j burtu Þyrnena minna Synda med þinne myskunar Hende.

Þu hinn sæte/elskulege/goode og gicefkufulle/millde og Myskunsame/ þu allra liufaste Lausnare Herra Jesu Christe/ helltu j Hiarta mitt Aast og Elsku þiñe/ so ad eg hafe ei Girnd nie Gedþeckne a nøckru þui sem er holldlegt edr jardneskt/ Helldur ad eg elske þig alleina/og hafe þig alleina j mijnu Hiarta ꝛ j mijnū Munne. Skrifa þu med Fingre þijnum

a Hiarta mitt æstsamlega. Minning þijns sæta Nafns/ so ad eg gleyme þui ecke/ og ad ecke verde nockurn tijma afmæd Minning þijns Nafns wr Hiarta mijnu.

Vppkendra z kueik mitt Hugskot mitt Gud/ med Ellde þijns Anda/ so ad eg kunne ad fornfæra þier mz heitum Tarum hrygdarfullan Anda eitt klockt og sundurknosad Hiarta.

Skrifa þinn Vilia og þijn Riett inde a Spiolld Hiarta mijns/ so ad eg þig Drottenn/ þijna Giæsku/ þijn Bodord mier jafnan fyrer Augum hafe/ Amen. IIII

Ein god Bæn/ j huerre Madur bidur hugarlætlega/ ad hans Hiarta/ sm er Steinenum hardara/ mætte vegna Aastar og Elsku Jesu Christi klökt verda/ og grata af Hiarta sijnar Synder:

1 Corinth. 16. Sie sa nöckur sem ecke el skar Herran Jesum Christum/ hañ sie bölua dur/til Dauda.

Augustinus.

HErra hinn gode z giæskurijke Herra Jesu Christe/Gief mier so sem eg af øllu Hiarta girnest/ ad eg kunne ad bera fram fyrer þig heilaga Aast og hreinferduga Elsku/ad hun mig eigneft og allan vpp fylle/Og veit mier þad ad eg til eins vissulegs merkis vm Aast og Elsku til þijn/mætte beisklega grata/og mz iafnade/so ad Tear mijn mætte bera vitne vm þ ad eg elska þig af Hiarta/og ad þau audsyne huørsu kiæran Sæl mijn hefur þig/ med þui hun kann ecke añad vegna heitrar Aastar þinar/enn ad grata.

Gode Herra/ Eg miñunst þar a/ huørsu ad su goda Kuiña Anna/ 1. Reg. 17. kom j Mustered/ bad þig

vm eirn Son/ vm huøria skrifad sten
dur/ ad þa hū hafde loked sine Bæn
med grætande Tarum/ þa var hun
ecke leingur sorgfull. Þegar eg nu
hugleide soddan Sine/ og soddan stød
ugleik/ þa hrellest eg z skamast mīn/
ad eg vesæll Madur er so alldeilis eck
ert/ og ad mitt Hiarta þad er so kallt
hia þui sem hennar Hiarta hefr veret.

Þuiad ef ein Kuinna kune so hiart
anlega ad grata/ og liet ecke af/ hun
sem ecke bad nema vm eirn Son/ Nu
sosu myklu framar meir ætte mīn
Sæl ad grata oaflætanlega/ hun
sem leitar ad þier / og feigen villde
koma til þīn? Oh huørsu miøg ættu
þær Sæler ad grata z anduarpa sē
Guds sīns leita Nott og Dag/ z ecke
elska annad en̄ Jesum Christū? San
arlega þa ætte Tæren ad vera þeir-
ra Fæda bæde Daga og Nætur.

Þar þyrer minn Gud/ Myskuna þu þig yþer mig/ Þuiad eg heþe stora Kuøl j mijnu Hiarta/ Gieþ mier þij na Huggun aþ Hinnum oþan/ z þyrerlijt ecke þessa synduga Sal/ þyrer huøria þu ert daen. Veit þu mier/ ad eg aþ øllu Hiarta kunne ad grata so eg yrde laus vid Synder mijnar/ z ad Sal mijn yrde þull aþ himneskū Føgnude. Og þo ad eg kuńe ecke mz þeim hrausku truarstyrkuu Forþedrū (huørra Fotsporum mier er omøgulegt ad na) ad bidia sem vera ætte/ þa lat mig þo med þeim gudhrædду Kuiñum þa og ødlast mitt lijted Hlutskipte j þijnu Rijke.

Jeg huxa og eirnen vm eina adra Kuinnu/ vm huøria skriþad stendur/ Johañ. 21. Huørsu hiartanlega hū heþur þig elskad Herra Jesu/ og aþ godþwsre æst epter þier leitad j Grø

ꝼeñc. Þui þa Lærefueinarner ſneru
heim aptur/þa veik hun ecke ꝼra Gr
øꝼeñc/ ſat þar hrygdarꝼull og ſorg-
biten/og griet ſtorlega/ſtod vpp jaꝼn
ꝼrame og leit jnn j Grøꝼena/ eꝼ ad
ſkie mætte hun ꝼeinge ad ſia þig/ hu-
ørn hun ſo hiartanlega elſkade/ Þui-
ad optar enn eitt ſinn heꝼur hun gein
ged j Grøꝼena/ vt og jnn / og heꝼur
ſkygnſt epter þier/ Enn vegna þeirr-
ar myklu Elſku ſem hun haꝼde til
þijn/ þa liet hun ſier þetta ecke næg-
ia/ Þuiad þad eina giører huørt gott
Verk gott ꝛ þægelegt/ eꝼ Madur er
ſtadꝼaſtur j þui enu ſama.

Nu med þui hun elſkade þig meir
enn adrer/ og griet aꝼ Aaſt ꝛ Elſku
þinne/ og leitade þijn med grætande
Tarum/ꝛ var ſtadꝼøſt j þui ad lei-
ta þijn/þar ꝼyrer heꝼur hun þig all-
ra ꝼyrſt ꝼunded ꝛ ſied/ og vid þig ta-

lad. Ad vijsu/þu openberader þig fyrer henne/ecke allemasta fyrst/helldur þa hefur hun allra fyrst Læresueinenum kũngiørt z bodad þijna gledelega Vpprisu/Þui þu baudst henne pad seigande/Far þu og seig mijnum Brædrum/ad þeir fare j Galileam þar munu þier sia mig.

So sem ad þesse Kuiña hun griet og liet ecke af/ og leitade þess lifanda j hia Daudum/ a hrærde þig med Truarennar Hondum/ Skyllde mijn Sal þa ecke oaflatanlega græta / hun sem truer a þig sin Endurlausnara ? og þig medkener/ þu sem ert a Himnum vppe.og stiornar øllum Hlutum? Skyllde mijn Sal þa ecke grata og anduarpa sem þig elskar af øllu Hiarta/og stora forleinging hefur ad sia þig og skoda.

O þu einka Son allra Þrra enu

aumu/og þeirra Skiol og Hæle/ þu
sem þÿna Myskun ecke afseiger noc
krum þeim sem þig bidur/ Vñ mier
þiñar Nadar/vegna þÿns heilaga
Nafns/so ad eg hyxe alla tÿma til
þÿn/tale vm þig/ skrifa og lese vm
þig/ og ad mÿn Ræda sie vm þig/
og ad eg sie iafnan minnugur þÿn/
kome iafnan fyrer þitt Auglit med
miñe Bæn/og fære þier mitt Lofgiø
rdar offur/Ja/ad mÿn Augu felle
Taar vegna þiñar elsku/ɀ fyrer þier
hiartanlega grate/af þeim Fognude
sem eg hef j þier/ Amen.

V

Ein agiæt Bæn/ j huørre ad hrygdarfullur Ande hladen af fiølda Syndanna / huggar sig vid Jesu Christi Nad ɀ Myskun.

Psalm. 143. Drotten gaktu ecke j Dom vid Þræl þiñ/Þui ad fyrer þier er eingen lif

ande Madur Riettlætur.

Augustinus

O Jesu minn Endurlausnare/ Sia þu/ Eg a kalla þig z þu bænheyrer mig ecke/ Jeg lijd Kuøl og Angist/ og þu huggar mig ecke. Huad skal eg seigia? Huad skal eg aumur Madur til giøra? Mitt Hiarta er Huggunarlaust/ og eg er vtreken fra þijnum Augum.

Vei mier vesølum/ Huørnen er eg fallen j fra þeim hæsta Heidre/ z er komen j stærstu Neyd og Hørmung? Huørt ætlade eg mier? Huørt er eg komen? Huar er eg? eda huar er eg ecke? Epter huørium forleinger mig? Og huar er eg med mine Bein an og Anduarpan? Auvij/ Auvij.

Eg meinte eg hefde hrept þ hid Goda/ Eñ sia/ þar er ecke nema skad semd. Sia/ nu verd eg ad deyia/ z min

Jesus er ecke m\z mier. Ach z Auvij Betra være mier ad vera alls eckert/ enn ad hafa ecke Jesum med mier. Betra er ad vera ecke lifande/ enn ad lifa an hans sem er Lijfed.

O Herra Jesu/ Huar eru hinar gømlu Myskunsemder þijnar? Villtu æfenlega vera reidur? Vertu mier vm sijder nadugur/ myskuna þu mier/ og snu ecke Auglite þijnu fra mier/ Þui þu snerer þui ecke fra þm sem spyttu og hræktu a þad/ þa þu endurleyster mig.

O Jesu minn Lausnare/ minn Hialpare/ Eg medkienne z jata fyrer þier/ eg hefe syndgast/ z mijn Samuitz a hefur Fyrerdæmningena forþient/ og mijn Jdran er ecke nogleg þar fyrer. Enn þar a mote þa er þad vijst z satt/ ad þijn Myskun er stærre enn allar Heimsins Synder.

Gode Herra Jesu/ gack ecke j dom vid Þræl þinn/ helldur afmaa og vtsliett mÿnar Synder epter stærd þinnar Myskunar/ Amen.

VI.

Ein øñur Bæn/ j huørre ad Mañsins Hiarta Syndaña vegna/ er miög skialfande fyrer stranga Guds Riettlæte/ enn huggar sig þo vid Jesu Christi Nád/ og bidur vm gott + gudlegt Framferde.

1 Timoth. 1. Pad eru vissuleg Sañende og eitt dyrmætt verdugt Ord/ ad Jesus Christus er komen j Heimen/ til ad gióra sælu holpna þa Syndugu/ a medal huörra eg er hinn hellste.

Augustinus

WEi Vei mier vesølum/ þegar Dagur Domsins kiemur/ og Bækur Samuiskñaña verda vpplatnar/ þegar sagt verdur til nÿjn Siaed þar Mañ z hñs verk. Herra

minn Gud/huad mun eg þa seigia? Þegar Himenenn openberar mijnar Misgiørder/ ⁊ Iørden stendur mier j mote? Sia þu/eg mun ecke gieta suarad einu Orde/helldur mun eg med Skialþta ⁊ hrædslu stāda þyrer þier skamest mijn/ ⁊ ecke þora ad vplypta mijnum Augū/ eda ansa einu Orde.

Vei mier vesølum / Huad skal eg giøra? Eg vil hropa ⁊ kalla til Guds mijns Drottins/Þuiad/huar þyrer skal eg þeigia ⁊ þordiarþast? Nu þo eg vilie tala/þa minkar ecke mijn Pijna ad helldur / Enn eþ eg þeige/ þa heþ eg hid jnnra stora Hiartans Kuøl og Angist.

Oh mijn Sæl/græt þu so sem ein Eckia sem mist heþur Brwdguma sinn/Græt þu hin auma Sæl/Þuiad þinn Brwdgume/ þad er Christur/hañ heþur yþergieþed þig. O þu

Reide hins Almattuga Guds/ þall þu ecke yþer mig/ Þuiad þu ert mier obæreleg og olÿdanleg. O Jesu miñ Lausnare myskuna þu mier/ Hialpa þu mier so eg oruilnest ecke / helldur ad eg mætte hressast vid. Og þo eg haþe þorskulldad eilÿþan Dauda og Fyrerdæmningena / þa heþur þu þo loþad ad hialpa mier/ Þuiad ecke girnest þu Drotten daudá hins Syndugа/ og ecke heþur þu Giedþeckne a nøckurs mans Fordiarþan. Ad vÿsu þu ert daen vppa þad ad þeir daudu mætte liþa / og þyrer þinn Dauda/ heþur þu deydt Daudan hins syndugа/ og þyrer þinn Dauda erum vier liþande ordner.

Miñ Gud og Herra/ Eg bid þig lát mig ecke þordiarþast j mÿnum Syndum/ Þuiad þu ert Lÿþed/ Riett þu Hønd þÿna aþ Nadenne oþan/ z

þrels mig þra Syndum mijnum/ so ad Andskolen þagne ecke yþer oþørum mijnum/ og seige/ Eg heþ hann vppsuelgt og sigrad.

O gode Jesu/ huør vill neckurn tijma haþa Eþasemd eda mistraust a Myskun þiñe? Þuiad þa vier vorum j ovinskap vid þig/ þa leyster þu oss med þijnu Blode/og sætter oss vid Gud/ Sia þu/ vnder skugga Myskunar þiñar er eg holpen / og eg þly til Nꝍdarstolsins þiñar Dyrdar/ ꝛ bid vm Nꝍd og Hialp/ Eg kalla ꝛ klappa a Dyrnar/allt þangad til þu ster aumur a mier/ og lꝍtur vpp þyrer mier.

Þuiad med þui þu kallader oss til Nꝍdareñar/þa vier leitudum heñar ecke/Huad myklu þramar munum vier nu Nꝍd ødlast/eþ ad vier girnūst hana og leitum heñar aþ Hiarta?

Þu milldе og Myſkunarþulle Je=
ſu/ huxa ecke vm þitt Rettlæte vid
mig Syndugan/ helldur minſtu a
Myſkun vid mig Skiepnu þijna.
Minſtu ecke a Reidena vid þann Se=
ka/helldur a Myſkun þijna vid þann
Auma. Gleym þu Drambſeme þeſſ
ſem þig modgad heþur/ og alijt þañ
auma ſem þig akallar. Huad er Je=
ſus? Er hañ ecke Lauſnare/Frelſa=
re/ Hialpare? Þar þyrer hialpa þu
mier Jeſu þyrer ſialþan þig/og ſeig=
du ſo til Sælar miñar/eg er þijn Hi=
alp. Herra Jeſu/eg þorlæt mig viſſu
lega vppa þig/ vppa þijna Giæſku/
huiad þu heþur kient mier ad leita/
bidia og a ad klappa.

Og med þui ad þu ſialþur amiñ
er mig/þa vil eg leita og bidia z ber=
ia. Drotten þu ſem ſkipar ad bidia/
lat mig þad þa/Þu ſem kieñer mier

ad leita/lꝏt mig þad finna/Þu sem
bydur mier ad beria/lꝏt þu vpp fyr=
er mier. Styrk þu mig/ þuiad eg er
veykur/ hialpa þu mier/þuiad eg er
tyndur og tapadur/Vppuek þu mig/
þuiad mitt Hiarta er daudt.

Styr og stiorna øllum mïnum
Skilningarvitum Ordum og Hug=
onum og Giørdū epter þïnum Vil=
ia/so ad eg nu hier epter þione þier/
elske þig/og giefe mig þier j Valld.

Drotten/eg veit vel/eg er þier skyll
dugur vm sialfan mig/þuiad þu hef
ur skapad mig. Enn med þui þu ert
orden eirnen Madur fyrer mig/ þa
er eg meira skylldugur þier enn vm
sialfan mig/være þad møgulegt/Ja
ad vïssu/eg er þier vm so myked skylld
ugur/so sem þad þu ert meire enn eg
fyrer huørn þu hefur þig sialfan
vtgiefed.

Eñ minn Lausnare/ lijttu þar a/ ad eg ad eins þorma z megna eckert/ Nelldr z eirnen/ ep eg þormegna nockud/ þa giet eg þ ecke ann þiñar hialpar giørt. Þar þyrer tak þu mig ad þier/ drag þu mig til þijn/ so ad eg verde þinn/ og elske þig aþ Hiarta/ og epterþylgie þier. Þuiad eg er þiñ vegna þess ad þu heþur skapad mig/ og endurleyst mig/ Þu sem liþer og rijker eilijplega/ Amen.

VII

Ein gømul god Bæn vm Naþned Jesu / J huørre christins Mans Hiarta/hugger sig vid Naþned Jesu/og Bidur vm alla gooda Hlute:

Act. 10. Þessum bera aller Spamenn vitne/ad þyrer hans Naþn skulu aller þa Syndaña þyrergieþning þeir sem a hñ trua.

S. Bernhardus.

O Herra Jesu/ O sæte Jesu/ O Jesu Sonur Mariu Meyar full ur Myskunar og Sannleika. O sæte Jesu/ myskuna þu mier/ epter mykeleik Myskūar þiñar. O millde Jesu/ eg bid þig/ fyrer þitt dyrmæta Blod/ huøriu þu vthellter a Krossens Trie fyrer oss auma synduga Meñ/ tak fra mier allt mitt Ranglæte/ og fyrerlyt ecke mijna Bæn.

Sia/ Eg akalla þig audmiuklega/ og tilbid þitt allra helgasta Nafn JESVS. O sæte Jesu/ Huørsu huggunarsamlegt er þitt Nafn? O millde Jesu/ Huørsu dyrlegt er þitt Heite? Þuiad Jesus er ecke añad eñ Lausnare/ Frelsare/ Sæluhialpare/ Þar fyrer þu gode Jesu/ sem mig hefur skapad/ og mig hefur med þijnu dyrmæta Blode frelsad/ læt mig ecke fordæmast/ huørn þu af onguu efne

ſkapader. O gode Jeſu/ lꝍt ecke mijn ar Miſgiørder glata mier/ hüørn ad almꝍttug Giæſka þijn giørde hier.
O gode Jeſu/ Afijttu þad mz mier ſem þitt er/ enn aþmꝍ og burt tak þu þra mier allt þad ſem jllt z añar legt er. O millde Jeſu myſkuna þu mier a medan myſkunar tijmen er/ og glata mier ecke a tijma þijns hrædelega Doms. O gode Jeſu/ Eñ þo eg aumur Syndare haþe þorþient z verdſkulldad med riettu tilijþa Kuøl og Pijnu/ ſøkum minna þungra Synda þa appellera eg nu þra Riettlæte þijnu/ z ſkyt mijnu Mꝍle til þinnar omꝍlanlegrar Myſkunar/ ſo ad þu myſkuner mier ſo ſem milldur Fader og Drotten.
Þuiad huørt Gagn heþur þu þar aþ Drotten/ þott eg þordæmiſt? Þui ad ecke loþa þeir Daudu þig/ og ein-

gen af þeim sem nidur fara til Hel-
uítis. O þu myskunsamaste Jesu
Myskuna mier aumum og Syndug-
um/O þu allra sætaste Jesu/ frelsa
mig. O gode Jesu líknsamur vertu
mier aumum z Syndugum. O Jesu
læt mig koma j tølu þinna Vtual-
dra manna.

O Jesu/Hialpen allra þeirra sm
vona a þig/myskuna þu mier/O Je
su/sem ert Lausnare allra þeirra sem
trua a þig. O Jesu sem ert Fyrergi
efning allra mina Synda. O Jesu
Mariu Sonur/helltu yfer mig þine
Nad/Speke og Kiærleika/ Elsku z
Hreinlijfe/Hlydne og Lijtelæte/so eg
kunne j øllum Motgange/ ad hafa
heilaga Þolenmæde/ þig fullkomle-
ga ad elska/ og j þier ad glediast og
fagna ad eilijfu/ Amen.

VIII

Ein god Bæn til Guds son ar/ j huørre ad Madur jatar og vid urkiener Herrans Jesu Velgiörninga og huggar sig hiartanlega vid þa.

Gen. 32. Drotten/ minne er eg allre Myskunsemd þinne/og allre Trygd sem þu veitt hefur Þræl þynum.

Harmag. Jerem. 3. Myskun Drottens er þad/ ad vier erum ecke aller eydilagder/ og hans Giæska hefur önguan Enda.

Augustinus.

HErra Jesu Christe/mitt Lausnare og mitt Gud/ Þu hefur skapad mig þegar eg var eckert/ Þu hefur endurleyst mig þa eg var glatadur/ Jaa/ af ongus hefur þu skapad mig/ þu hefur ecke læted mig verda Fugl/ nie annad ferfætt skynlaust Kuikinde/ helldur eina Manneskiu/og hefur giefed mier Lijf z Ønd/ Skyn og Skilningar vit.

Og þa eg var fyndur og fapadur/ þa komstu aþ Himnum oþan minna vegna/ þu odaudlige til þins daudlega/og heþur teked a þig Hollð z Blod eins z eg heþ/ ert þyrer mig dæen og heþur sigrad og yþervnned alla mjna Ovine. Og med þessum hætte heþur þu gieped mier aptur Lijþ og Heilsu/og alla tijma heþur þu læted þijna Rad og Myskun vera mier til reidu.

Þu heþur og eirnen j mørgum haskasemdum mig þødurliga verndad og vardueitt. Þu lætur eñ ecke aþ ad veita mier Mat og dryck z alla atuiñu og ad lata kienna mier z hugga mig Þu syner mier þitt Hialpræde/z lætur mig vita huørnen eg a christelega ad liþa og deyia/so eg sæluholpen verde. Hier vm ætta eg jaþnlega ad huxa/og hier þyrer ætta eg þier ad

þacka aþ øllu mijnu Hiarta.

Min̄ Gud/ huørſu hæleiter eru þij ner velgiørningar mier til Handa? En̄ miøg lijtils heþ eg þa acktad og ecke eina þøck þier þyrer þa golldeð.

Þu haþder ſkapad mig þagran og þurdulega Agiætan/ enn huørſu aumlegur og herþelegur er eg orden? J Syndeſe er eg gieten og þæddur/ En̄ med þijnu Blode heþur þu mig hreinſad og þueiged og helgad/ enn eg heþe vered Athugalaus / og heþ daglega ſaurgad mig z þleckad med mijnum þwlum Syndum.

O þu Synd/ huørſu audueldlega kiemur þu jn̄? Synd/ Synd/ Huørſu ſæt ertu einum galauſum Manne? En̄ huørſu andſtyggelig ſuiuirdeleg ertu þyrer Gude? Huørſu aumleg eru þijn æþelok? Huad hrædelegt ver dur þitt Heþndarſtraþþ?

Auvi mig auman Syndara/Nu ert skal eg fara? Nuar vil eg blijfa? Nuor vill frelsa mig? Nuor vill þuo z hreinsa mig af mijnu syndu?

O Nerra Jesu Christe/ þu allra liufaste Lausnare/til þijn vil eg fara/ fyrer þier jata eg allar mijnar synder/z hyl ecke mijnar misgiorder.

Ad vijsu minn Nerra Jesu/ Nuar fyrer ertu komen j þenan Neim? Nu ad hefur þu vid Neimen giort? Nuar fyrer ert þu daen? Þu ert daen ad sañu vegna vorra Synda/og ert komen ad giora alla auma og synduga Sæluholpna/ a medal huorra eg er hinn hellste og stærste.

O Jesu þu Neimsins Lausnare/ vertu og eirnen minn Lausnare/Þar fyrer heiter þu Jesus/þad er Frelsare/Sæluhialpare. Nialpa mier aumum syndugum/ og fyrergief mier

allar mijnar Misgiørder. Þu ert mijn Hialp/og þu heþur ecke girnd a miñe Gløtun. Drotten græd þu mijn Samuiſku Sær/ z hugga ſorgþulla Sælu mijna.

Þu ert ad vijſu miñ Endurlauſn are/ a þier er allt mitt Trauſt/ aull mijn Von/ Þier a Hendr þel eg alleina Lijþ z Sæl/ j Lijþe og Dauda. Miñ Gud/ giør vid mig epter þinne mykellre Myſkun/ bæde nu og ad eilijþu/ Amen.

IX

Enn ein agiæt Bæn til ad hugleida Herrans Jeſu Chriſti Velgiórninga/ og ad vpp vekia ſig til Þacklætis/ og tilreida ſig ad inngangа med Chriſto j eilijþan Fógnud:

Pſalm. 103. Loþa þu Drotten Sæl mijn/og gleym ecke þui góda ſem Gud heþur giórt þier/ Hañ ſem þyrergieþur þier allar

þijnar Synder/og læknar allan þinn Siuk dom. Hañ leyser þitt Lijf fra Glötuneñe/ og kryner þig med Naad og Myſkun.

Auguſtinus

Mijn Saal/Giæt ad og hugleid huørſu vegſäleg þu ert. Sia þu/Drotten minn Gud heffur ſkapad þig epter ſinne Mynd/og aff Naad ſiñe heffur hañ vtualed þig ſier til Barns. Jeſus Chriſtus heffur þig mz ſijnu Blode endurleyſt/z bunded Tru vid þig. Gud Heilagur Ande hañ er þier gieffen til ad vera þier ſannarlegt Merke og Pantur eilijffs Lijffs.

So haleitlega heffr Drotten þiñ Gud prydt þig/So dyrlega heffur hñ giørt þig/ſo ad þu munt a þeim Dege lijk vera hñs Heiløguñ Engluñ.

Þar ffyrer Saal mijn/ſnu þu þier ad hønum/ſem þig heffur ſo elſkad/ Leita hans ſem epter þier heffur leit-

ad/Þiona þu honum sem þier hefur þionad/elska hann sem soddan Aast hafr hefur til þijn. Hann hefur elskad þig fyrre/og tilbwed þitt Hiarta/so þu mætt elska hñ/Ja/ Hañ er Upphaf z ender þiñar Velferdar.

Astunda þu og eirnen Sæl mijn/ ad hafa Kiærleika til Naungans/ Ber Harm mz sorgfullum/ótu hrein med þeim hreinu / heiløg med þeim Heiløgu. Þuiad so sem Drotten Gud þinn fiñur þig/ so mun hann dæma þig. Hañ er godur og giæskufullur og Þolenmodur/ og vill sijn Børn hier a Jørdu sie z eirnen vingiarnleg god og giæskuriik og hogvær og Mykunsom.

Mijn Sæl/haf þijna lyst j Drottne/sem þig leyst z frelsad hefur fra eilifre Synd og Glotun/ Haf þu hañ og hallt fyrer þinn besta Vin so

leingę sem þu liþer / Þuiad þa þu hlytur ad skiliast vid alla Hlute/ þa mun hann vera hia þier.

Einkanlega a þiñe Dauda stundu/þegar aller þijner Viner eru langt þra/þa yþergieþur hañ þig ecke. Hañ mun geyma þijn þyrer þui grenianda Leone sem þig vill þa vppsuelgia/og hann mun leida þig jnn j þa Himnesku Jerusalem/ og setia þig þyrer sitt dyrlega Auglit/ þar ed þu munt med heiløgum Einglum hønum eilijþlega Loþ syngia/seigiande/ Heilagur/Heilagr/ Heilagur er Drotten Gud Zebaoth / øll Jørden er þull hans Dyrdar.

Miñ Gud/huilijkur Fagnadar søngur mun þar vera? Huad stor Vnadsemd og þagnadar Hliomur mun þar heyrast ? Huørsu þagurlega z sætlega munu Meñ þar Gud Loþa z veg

sama & syngia eilijft Alleluia. Hu-
ør kañ vt ad skyra edur tala þa ovm
rædelegu Glede/þañ oseigāliga Føg-
nud/þa yfergnæfanliga Himerijkis
Dyrd. Huør kañ ad mæla edur meta
þa oforgeingilegu Vnadsemd lyst &
Glede eilijfrar Farsælldar sem þu
meint þar fa og ødlast/ mijn Sæl?

Miñ Herra Jesus hialpa þu mier
so ad Sæl mijna lange oaflætanle-
ga epter soddan Glede/og ad hun dag
lega astundan hafe jnn ad komast j
þa himnesku Jerusælem/ huør ad so
er Heiløg og dyrleg/ j huørre ad eilijf
fagnadar Natijd hallden verdur o-
endanlega.

Miñ Gud/ vpplys & tendra Hiar
ta mitt/ so eg tregest ecke nie letiest/
helldur vphefie Hiarta mitt af Føg
nude motz vid þig/og ad eg j Hugan
um sie j þeirre Himnesku Jerusælem

leite Þrra heilögu Forþedra z Spa mañа/og ad eg meige heilſa þm̃ hei lögu Poſtulum/z ſkoda þiøldan all ra Guds Pyſlaruotta og Vtualldra og ſia Dyrd allra þiña Heilagra.

Miñ Gud og Herra/ Hialpa þu mier þar til/ad bæde Himen z Jørd en og allt þad ſem þar er jnne gieþe mier Ordſøk og Tileþne daglega ad elſka þitt dyrdlega Naþn/z j þier ein um ad haþa mÿna Huggun og Gle de/ Amen. X

Ein huggunar Bæn j huør re ad riettruads Mans Hiarta yþer vegur og hugleider Sar og Vnder Jeſu Chriſti/og huggar ſig þar vid.

1 Corinth. 2. Jeg hiellt mig þyrer þañ ydar a mille/ſem eckert viſſe/vtan alleinaſta Jeſum Chriſtum þann kroſſþeſta.

Auguſtinus.

JEsu Christe min̄ Drottenn/ Nu ad mÿkel er þÿn Elska/ huørsu oseiganlegur er þin̄ Kiærleike til vor aumra syndugra Manna? Þuiad su Aast z Elska sem þu hafþer til vor/ hun kom þier til þss/ ad þu vorra vegna ert ofan stijgen af Himnum/ og ert orden saññur Madur.

Ja ad vijsu/ Þijn mykla Aast og Elska hefur neydt þig og þuijngad til þess/ ad þu eilijfur osynelegz Gud ert ecke alleinasta orden lijkur oss aumum Þrælum þijnum/ helldur þa hefur þu eirnen̄ lated þig vorra vegna so hryggelega pijna og særa.

Min̄ Lausnare/ Huad elskulegan hiartanlegan Nuijsdarstad hefur þu mier aumum Syndara til reidt z bwed j þijnum Vndum z Sarum/ Nuørsu rijkuglega Huggun finn eg þar jnne j giegn øllum mijnum Syndū?

Huorſu ƥagurlega liomar og leiptrar þadan þijn Hiartans Aaſt og Elſka til vor?

Ja ad vyſu minn Lauſnare/ Allt huad helſt eg þarƥ til Huggunar minne Saalu/ þad tek eg wr þijnum heiløgum Saarum og Vndum. Þu heƥur lated opna þijna heiløgu Sijdu minna vegna/ ſo ad þitt aſtrijka Hiarta oped være ƥyrer mier aumum ſyndugum/ Þuiad j Saarum þijns Bleſſada Lijkama ƥinn eg Nææd og Giæſku Hiarta þijns. Vt aƥ þinne Sijdu ƥlytur mitt Hialprææde/ og vt aƥ þijnu heiløgu Hiarta mijn Huggun. J þijnum Saarum og Vndum/ ſkijn og liomar hiartanleg Myſkun vors Guds/ j huørre þu heƥur vitiad vor vppruñen j Hæædum.

Ja Herra Jeſu Chriſte/ Þijn heiløgu Saar og þijnar Vnder eru ƥull

ar med Nꝏd og Mykun/ꝥullar mz Giæſku z godgirnd/ꝥullar med Aaſt og Elſku. Þeir haꝥa þynar Nend‑ur og Fætur j giegnum ſtunged/ og þyna Sijdu j giegnū lagt med Spio‑te/ ſo ad eg þar vt aꝥ þae ad ſmacka huad ſætur/ lyſtelegur og liuꝥur þu ert minn Herra z miñ Gud.

O Jeſu Chriſte/þu ſem ad ert ſo hiartanlega godur z æſtwdlegur øll um þeim ſem þig aꝥ Hiarta akalla/ ſo ſætur z liuꝥur øllum þeim ſm̄ þyn leita/ſo audmiukur z giæſkurijkur vid þa alla ſem þig aꝥ Hiarta elſka/Gi eꝥ þu Nꝏd og hialpa þu oſſ/ ſo vier aumar Mañeſkiur medkieñuin/huør ſu dyrdarlega vier erum ꝥyrer Sꝏr þijn og heilagar Vnder endurleyſter og ꝥrelſader/ ſo vier mættum ꝥinna þar yꝥergnæꝥanlega Nüggun þijns Sætleika og nægd þiñar Nꝏdar/og

þÿna heiløgu Vmgeingne haꝼa æ-
tÿd ꝼyrer Augum/Amen.

XI.

Ein áunnur huggunarꝼull Bæn/ j huørre riettruadur Madur huggar sig vid Sáren Jesu Christi j óllum Freistingum og Motgange.

Act. 4. Þar er ecke Heilsugióꝼ j nóck-
rum ódrum / og ecke er þar nóckurt annad
Naꝼn Mónnum gieꝼed/ j huóriu vier kunn-
um ad verda Saluholpner / nema Naꝼned
JESVS.

Augustinus

Herra Jesu Christe/ Þÿnar
heilagar Vnder eru mitt Athu
arꝼ og Hæle j øllum mÿnum
Neydum og Freistingum. Þuiad so
opt sēm jllar Huxaner vpp koma j mÿ
nu Hiarta/ þa huxa eg vm þÿn Saar
z þÿnar Vnder/ allt þangad til þær
Huxaner lÿda j burtu. So opt sem

mitt Holld og Blod plægar mig/þa hugleide eg þijna Pijsl z Pijnu/þan gad til mitt Holld z Blod lætur mig vera aptur j Fride.

So opt sm̄ Sathan freistar mijn med sijnum Aræsum og Vielum/þa set eg fram̄ fyrer han̄ Guds hiartan lega Nad z Myskun/þangad til hn̄ flyr fra mier. So opt sem Heimur þesse lockar mig til ohreiña Synda/ þa set eg mier fyrer Hugskot þijna særu Pijsl og Pijnu/ allt þangad til su vonda Girnd lijdur j burtu.

Ad vijsu miñ Lausnare/Huad mij ked sem mier kañ a ad liggia/þa hef eg ecke/og ecke veit eg nockra betre Lækning enn þijnar heilagar Vnder Ef eg næ þeim / og fae eg ad fela mig j þeim/þa er eg holpen.

Miñ Herra Jesu Christe/þu sem daen ert fyrer mig/og Daudans An

gift hefur smackad fyrer mig/hialpa þu mier a minne Daudastundu/ og burt drijf Beiskleik Daudans med Sætleik þinnar Huggunar.
Þu veist Drotten ad eg set alla mijna Von allt Traust vppa verdskulldan og Forþienustu þijns Dauda. Sialfur hef eg ønguа Forskulldan veit ꝛ ei helldur nockra hia ødrum/ꝛ ei hef eg nockurt adhuarf Hæle eda hialp/vtā forþienustu ꝛ Verdskulldan þijns Dauda. Þijn Nad er mijn forþienasta / fyrer þijna giæsku hef eg Vpprisuna og Lijfed.
Nær eg ad eins hef þig þu Drotten allrar Nadar ꝛ Myskūar/þa hef eg noga og gooda Forþienan / Þuiad so rijkur sem þu ert ad Myskun/so rijkur verd eg ad Forþienan / þuiad vt af Nad ꝛ Myskun hefur þu mier þijna Forþienustu giefed og veitt.

O Herra Jesu Christe þu sem Almattugur ert til ad hialpa og Sælu holped ad giøra/Hialpa þu mier/ so ad eg haþe j þier þrid z rolega Samuisku alla tijma/ z haþe mijna Hugg un j þijnum heiløgū Undum z Sarum allt til aþeloka/ Amen.

XII

Ein god Bæn/ i huørre ad Hiarta Mans Huggar sig j giegn Syndanna þiólda/ og þelur sig j Sarum Jesu Christi.

1. Timoth. 1. Pad eru vissuleg Sañinde og eitt Dyrmætt verdugt Ord/ad Jesus Christus er j Heimen komen til ad giöra Sælrholpna þa Syndugu/a medal huórra eg er hinn hellste.

Augustinus.

HErra Jesu Christe/miñ Gud Huørsu þunglega heþe eg misgiørt? Eg veit z vidurkienne huad margt Jllt eg heþe giørt/z

huørsu sarlega eg hefe þig modgad
og til Reide reitt/þo samt vil eg ecke
eruænta mier þinnar Myskunar/
Þuiad þo mijnar Synder sie marg-
ar z myklar/þa er Myskun þijn Dr-
otten eñ myklu meire. Ja ad vijsu/
Drotten Herra Jesu Christe/ Huør
hann vegna Synda sinna eruænter
sier Nadar/sa afneitar þiñe Mysk
un. Eñ huør hañ efar þijna Mysk
un/hañ giører þa allra stærstu Sy-
nd. Þuiad huør hañ efar Myskun
seme þijna/hañ efar og eirnen þar
med þinn Sañleika/j huørium þu
hefur so stadfastlega til sagt/z Lof
ad þisse Myskun/Hann efar z eirn-
en þinn Kiærleika/j huørium og fyr
er huorn þu hefur giørt oss ad þijn
um Samørfum/hañ efar og eirnen
þitt Almætte/fyrer huørt þu hefur
oss leyst og frelsad fra Diøfulsins

Vallde.

Og þo ad Sathan vilie med sinne slægd-foddan Nuxønum skiota mier i Hiarta/ z seigia/ Huør ert þu aum ur Madur/og huad ertu? Huar er þitt Heilagleike? Huar eru þyn God uerk med huørium þu villt þorþiena Lijþed/ Þa andsuara eg hønum med þullu Trauste/og seigie so / Eg veit a huørn eg true/ Eg er z eirnen vijs þar vppa/ad hann sem er eirn almatt ugur Gud heþur þramboded mier sijna Nad/ hann heþur teked mig sier til Barns/aþ skiærre Nad z Myskun/z hann er so almættugur/ad huad hellst hann heþur loþad mier og þyrer heited þad kann hann og vill vissulega hallda

Og þo ad Synder mijnar være enn nu þleire og meire enn þær eru/ þa skielþest eg ecke/ Þuiad eg þorlæt

mig/eg true og treyste vppa Dauda mijns Lausnara Jesu Christi/huør ad j allan mata er kroptugre eñ allar mijnar Synder/Ja ad vijsu/Naglanner mz huørium hañ var a Kroßen negldur/ og Spioted huørin lagt var j hans Sijdu/eru mier Vitne ad eg er sannarlega j Sætt komen vid minn Gud pyrer Jesum Christum a huørn eg true / og j huørium eg heþ alla mijna Glede og Huggun. Eiñ aþ strijds Mønnonum heþur þyrer mig opnad Sydu mijns Lausnara/þangad þer eg/og þar vil eg þela mig/ og þar er eg Obrædddur þyrer þui øllu sem mig kann ad astrijda og opsækia.

Huør hañ er eñ nu hræddur Tru arueykur og eþasamur vegna sinna Synda/ sa hugge sig vid þad sæta Naþned Jesus/og þa mun hann þa

og þiña Fognud j ſijnu Hiarta.

Minn Herra Jeſu Chriſte/Nuær ſu opt þreiſtar Andſkoten mijn/ med Vellyſtingum þeſſarar Veralldar/ mijna Saal þar med ad ſuijkia. Eñ þar a mote heþ eg ęngua Lækning nema þſſa eina/ad eg hugleide Drotten Jeſu Dauda þiñ og Pijnu þijna.

Miñ Lauſnare/þu ſem a heiløgum Kroſſe heþur vtbreidt þijnar bæder Hendur z þijna Arma/til þeſſ ad taka vid oſſ aumum og ſyndugum/og draga oſſ ad þier/Sia/Eg gieþ mig og legg mig allan þier j Fadm og Hendur/og eg veþ mig j þijnu Skaute/þar vil eg liþa og deyia/og gladlega ſyngia og ſeigia/ ſo ſem ſtendur j Pſal. 107. Drotten/Eg prijſa þig þuiad þu heþur vpphaþed mig/z heþur læted Ovine mijna ecke glediaſt yþer mier.

Miñ Frelsare/þu sem a Heiløgum Krosse varst med niðurlwtu Høfde þrambiodande þiñ ææstar og kiærleikans Koss øllū þeim sem þig elska/ Hialpa þu mier Drottenn/ad eg aptur a mote miñest vid þig/og hafe nuna Lyst og Glede alla tijma j þier/ Amen/ Amen.

V. Capitule

Hefur inne ad hallda nøckrar Bæner til Guds Heilags Anda.

I.

Zach. 12. Yfer Hws Dauids/og yfer Borgarmēñ j Jerusalem vil eg hella Anda Naudareñar og Bænareñar.

Augustinus.

Drottenn Gud heilagur Ande þu almattuge Huggari/þu sem ad ert logande Aastar elldz j einþolldū Guddome og þad heilaga Sāmband Guds Fødurs Almattugs og hans elskulega Sonar. Þu verduge Huggare þrra aumu/kom þu med þijnum Dyrdar krapte j Hiarta mitt/tak þad ad þier og bw þu þar. Drottenn vpplys þu z gled þennan Dimā og ohreina Bustad/sem er mitt Hiarta/ med Lioma þiñar Birtu/ vitia þu hans/vøkua hañ med þine Rekiu/ og lijþga hann med þijnum Krapte / þuiad hann er þurr og visen. Drottenn ahrœr Leyne hins jnra Mansins mz þijnum heilsusamlegum Aastar hita/þuiad hañ er tregur z soþande/Vpplys þu hañ med Ellde þinar heiløgu Aastar/og brenn j burtu þa jnre Illsku minna

holldlegra Girnda/ Gief mier ad dre
cka af Vppsprettu þijns Fagnadar/ so
ad mig meige ecke þyrsta epter þany
tum Girndum z Vellystingum þess
arar Veralldar. Eg veit/ z eg true
þui/ad þar sem þu byr/ þess Mans
hiarta giorer þu Bwstad Gude Fød
ur og hans Syne. Sæll er sa/huørs
Gestur ad þu ert / Þuiad fyrer þig
mun Faderen og Sonuren sier Vist
arveru hia honū giora. Kom þu nu
goode Huggare sorgfullra Sælna.
Kom og vert vor Huggun j Neydeñe
og Hialp j Nørmunguñe. Kom og
hreinsa af oss Synder vorar og læk
na vor Sæar. Kom og styrk þañ vey
ka/hialpa þm fallna. Kom þu z leid
riettu þañ auma/z sundfnr dreif þu
þeim Drambsømu. Þu gode Fader
fødurlausra/kom þu z hialpa þeim
volsølu/z lijfga þa siuku/ Kom z leid

a rierran veg þa sem villter ꝥara/og hialpa þeim aumu wr þeirra Neyd. Kom og pryd oss med þijnum godum gaꝥum a medan vier liꝥum/ og vert vor einka Hialp og huggun j Daudanum. Kom þu gode heilage Ande/ Kom z myskuna þig yꝥer oss.

Tilreid þu mitt Hiarta handa þier/og hneig þig til mijn myskunsamlega/ so ad eg kuñe ad ꝥiña til þijn j þijnu Orde/ Þu hiñ mykle og mattuge Gud/hialpa þu mier/sa ad eg j mijnum veyka Vanmætte kunne ad þocknast þier/epter mijkillre Myskun þinne/ꝥyrer Jesum Christum minn Lausnara/sa sem med Fodurnum og þier liꝥer og rijker ad eilijꝥu/ Amen.

II.

Ein ønnur Bæn til Guds Heilags anda/ ad hann villde hrein-

Bæner til
sa vor Hiórtu/uppfylla þau mz Hug
gun Jesu Christi/ z hallda þeim vid
rietta Tru/ og eitt nytt gott og
gudlegt Framferde.

Psalm. 143. Drotten/kienn þu mier ad
giöra þad sem þier er þægelegt/ Þuiad þu
ert miñ Gud/ þinn godur Ande leide mig a
riettan Veg.

Augustinus

DRotten Gud Heilagur Ande/ kom þu og hreinsa mitt saurugt Hiarta og fyll þad med þinne heilsusamlegre Vøkuan huør ad vt er runnen af Sijdu mijns Lausnara Jesu Christi/ Giørdu traust z stadfast Kier Hiarta mijns j giegn allre Astrijdu/ so ad eg spille ecke sætleik þinnar Huggunar/ nie helldur Vijne Fagnadarens.

Minn Drotten/ minn allra beste Huggare/ Huor.ien kañ þad goda ad koma j mitt Hiarta/ a medan þ von-

da er eñ nu þar þyrer? Sia þu/mitt Hiarta heþur eñ nu lyst til Syndar ennar/og gledur sig j þaþeingeligum Hlutum/þar aþ saurgast Kier mijns Hiarta/ og þui spillest opt Sætleike þinnar Huggunar.

Miñ Gud/hreinsa þu mitt Hiarta aþ øllum syndsamlegum Girndū/og giør mig stadþastan til ad standa á mote øllu þui sm̄ mier kañ ad snua þrá Gude mijnum. Hreinsa þu mig aþ øllu jllu/og þyll mitt Hiarta med þijnum heiløgum Giædum. Aþma þu Beiskleik minna Synda/og gled mig med sætleik þinnar Huggunar. Þu Drotten ert sa sem vppuekur j vorum Hiørtum Huggun og þagnadar Aast og Elsku til Guds.

O Helge Ande/ rek þra mier þa vondu Anda. O þu gode Ande/veit þu mier styrk ad standa j mote øllū

veralldlegum Girndum/þegar ohreiñ Ande vill flecka mitt Hiarta med Syndenne/þa hreinsa þu mig aptur med Blodenu mijns Lausnara Jesu Christi. Þegar Heimur þesse lockar mig til fanytra Girnda/ þa halltu mier vid riettan heilagan Veg.

Hialpa þu mier/ so ad eg giøre mig ecke lijkan þessum Heime/og fordiar feſt j Syndum mijnum. Varduteittu mig fra allſkyns Tilefnū sem locka mig til Syndarennar/ Tak ad þier mitt Hiarta o Herra / mijn Hialp/ miñ Styrkur/og veit þu mier mystū samlega/ ad eg hafe mijna Girnd z Gledi j Gude mijnum alleina/z hug ge mig j mijnū Lausnara Jesu Christo/ og elske hañ alleina/ Vppa þad ad øll Lyst og Glede og Girnd þessa rar Veralldar mætte minka med mier/og ad eingen Synd drottne leing-

ur j mier/Lꝍt mig ecke elſka þennan Heim/þuiad hañ viller ⁊ ſuijkur mig Hialpa mier/ſo ad eg hate allar Synder/ þuiad þrra Laun er Dauden. Enn tendra þu og kueik j mier þiñ heilaga Aaſtarelld / ſo ad eg elſke minn Gud og Drotten/og ad eg lꝍte mig þyſta epter þiñe Myſkun.

O þu hinn ſꝍtaſte og allra beſte Huggare/Veit þu alla tijma Huggun mijnu veyka Hiarta/ Vpplys þu mitt Hugſkot/hreinſa Samuiſku mijna/gled þu Sꝍl mijna og hialpa mier/ ſo ad eg alla mijna Daga heþe miñ Gud mier þyrer Augum/ Amen.

III.

Sequentia edur Proſa a Huijtaſuñu Veni Sancte Spiritus:

Er ein miøg god Bꝍn til Guds Heilags Anda.

Luc. 11. Nu ef þier sem erud jller/ kuñ ed ad giefa godar Giafer ydrum Börnum Huad myklu framar mun miñ Fader a Him num giefa heilagan Anda þeim sem hann bidia.

Kom Gud Heilage Ande hier
r af Himnum hingad ber
Liosed þ sm̃ liomar af þier.
Kom voladra Fader fws
Kom giefande Gæfur oss/
Kom Helgasta Hiartanna Lios.
Huggareñ sem hialpar best/
Heill fær Sælen af þeim Giest/
Endurnæring miuk og mest.
I Erfide ertu Huǧld/
I Ofhita Stilling milld/
I Harmenum Huggun gilld.
Blezad Lios/ þig bidium nu/
Briosted jnnra fyller þu/
Hia þeim vid þig hallda Tru.
Guddom þijnum greindum fra/
Gott eckert er Manne hia/

Ei ma nockud Syndlaust ßa.
Lauga þad sem Saurugt sier/
Vökua þad sem visnad er/
Lækna þad sem Lemstur ber.
Myk þu stirnad miøg og spillt/
Verm þad sem er Froste fyllt/
Greid þess Veg sem geingur villt.
Veit þeim sem þier vel trua
Von allre til þijn snua
Signada Giøf siøfallda.
Giefþ Dygdanna gledeleg Not/
Giefþ heilsusamleg æfe Prot/
Giefþ Føgnud vm Allder allda/ Am̃.

VI
Capitule

Hefur jnne ad hallda miøg godar og huggunarsamar Bæner/ z.

Bæner um sanna
Truarenar Jdkaner/ Vm sanna Kynning Guds/ hans Loþgiórd og almattuga myskunsamlega Stiorn.

I.

Agiætleg aminning og Bæn

þar jnne ad Mansins Hiarta vpphuetur og vekur sig til ad loþa og prysa Gud/ i bidur vm Nad/ ad þad kune ad loþa Gud i elska han/ hier stůdlega/ enn annars Heims eilyþlega

Psalm. 117. Loþed Drottenn aller Heidingiar/ og prysed han allar Þioder/ Þuiad hans Nad og Myskun varer yþer oss eilyþlega/ Halleluia.

S. Augustinus

Drottenn vor Gud/ þu gode Gud þu almattuge Gud/ þu oseiganlege og ovmrædelige Gud. Gud og Skapare allra Hluta/ og Fader vors Drottens Jesu Christi/ þu sem þinn elskulegan Son sent heþr

vt aß þÿnu Skaute/oss øllum til hial
par/z heßur læted hañ taka a sig vo
ra Nætturu og Lÿß/til ad gießa oss
Lÿßed/og ad vera ßullkomen Gud aß
þier sÿnum Fødur/z ßullkomen Ma
dur aß sinne blessadre Modur/Sañ
ur Gud og sañur Madur/ eñ er þo
eirn Christur/Sa ed var ßyrer alla
eilÿßd/ eñ er þo ßæddz a sÿnum tÿma
Odaudlegur/eñ þo daudlegz/Skap-
are allra Hluta/og þo skapadur/sier
kur og lÿka veykur/sa ed lÿßgar z næ
rer allar Skiepnur/z heßur þo vered
nærdur/ eirn Hirder og so lÿka Lamb
korned. Sa sem daen er hier stundle
ga/eñ lißer þo med þier ßra Eilÿßd
til Eilÿßdar/Sa sem Lÿßenu heßur
loßad þeim sem hañ elska/og sagt he
ßur til sinna Læresueina/ Huad þier
bidied Føduren j mÿnu Naßne/ þad
mun hañ gießa ydur.

Fyrer þeñan vorn ſanna Hoꝼud-
preſt og þann goda Hirder/ ſa ed ſig
heꝼur ſett til Fornar/og ſitt Lijꝼ heꝼ
ur vtgieꝼed ꝼyrer ſijna Saude/ Ja/
ꝼyrer þeñan ſama vorn Endurlauſ-
nara ſem ſitur til þiñar hægre Hand
ar/og er vor ærnadar Madur/ꝼyrer
hañ bid eg og akalla þijna Nꝍd og
Myſkun/ Þu Nꝍdarꝼulle/Giæſku-
rijke/og gode Gud ſem Meñena elſk-
ar/ med þijnum Syne og Heilꝍgum
Anda/Gieꝼ þu og veit mier/ ad eg i
ꝍllum Hlutum loꝼe og prijſe þig med
hrygdarꝼullu Hiarta/med Grꝍte og
Tꝍraꝼꝍllum/med Otta z Hrædſlu.
Enn med þui þeſſe hiegomlegur
Lijkame þynger Sꝍlena/ þa bid eg
ad þu vppueker mig aꝼ mijnu Galey
ſe med Krapte þijnum/og gieꝼ þu ad
eg iaꝼnlega huxe vm þijn Bodord/z
hallde myked aꝼ þeim. Lꝍt þu Hiar

ta mitt brenna aþ Aastarellde þÿnu Nott og Dag/so ad eg j þine Elsku og mtseme brēnande verde/þegar eg hugsa til þÿn.

Og aþ þui ad þin elskulegur Sonur vor einka Frelsare heþur so talad/Eingen kan ad koma til mÿn/nema ad Faderen drage hn/sa mig sent heþur. Og enn j odrum stad/Eingen kn ad komast til Fodursins/nema þyrer mig/ Þar þyrer þa bid eg þig audmiuklega z aþ ollu Hiarta/drag þu mig til hans/so ad hann leide mig til þÿn/þar hann er/og þar hann situr til þinnar hægre Handar/þar sem er eilÿþt Lÿþ/þullkomen Elska/z Hlydne algiord/þar sem er eilÿþur Dagur/og eirn Ande j ollum/þar sem er eingen Hrædsla/ helldur Fridur og Nußld/ Sæla og eilÿþ Sæluhialp/ þar Menn þa ad sia og lÿta og loþa

þig oaþlæfanlega/þar þu med þynū Syne og Heiløgum Anda/ liþer og ryker samur Gud þra Eilyþd til Eilyþdar/ Amen.

II

Ein øñur agiætleg og hiartnæm Truariatning z jdkan j riettre Kyñingu Guds

Psalm. 33. Fyrer Ord Drottens eru Himnanner giørder / og allur þeirra Her þyrer Anda hans Muns.

Augustinus.

HAcker giøre eg þier Drotten mitt Lios/þyrer þad þu uplyser mig/og heþur komed mier til þiñar heiløgu Kyñingar. Eñ huør og huilyk er su Kyñing? Nun er þysse ad eg veit þad þu alleina ert eiñ sañur liþande Skapare Himins z Jardar/z allra Hluta synelegra z osynelegra/ Einn sannur almattugur Gud

oſeiganlegur og oſynelegur/ovmſkipt anlegur og eilijfur/ovmrædelegur o⸗ ranſakanlegur/omælanlegur og oend anlegur/huør ad er Bruñur z Vpp ſpretta allra Nluta ſyneligra z oſyne legra/ fyrer huørn aller Nluter z all ar Nøfudſkiepnz vid magt halldaſt.

Jeg jata og medkieñe/ad þu all⸗ eina ert eiñ ſañur Gud/ eilijfur Fad er/ Sonur og heilagur Ande/ þriar Perſonur eñ eiñ j guddomſins Veru huør ad er mz øllu andleg og oadſkil janleg/ Sem er/Faderen ſa af øng⸗ uo er/ Sonuren ſem er af Fødurn um alleina/Og Neilagur Ande/ſem er af Fødurnum og Synenum/ꝛ og an Enda.

Eiñ ſañur Gud/ huør ad er þre falldur j Perſonønum/eñ þo ecke vt⸗ an einn eilijfur ſannur Almattugur Gud/ Þu ſem af þijnu Almættis

velldе/j vpphafe hefur af enguo ef=
ne skapad bæde andlegar og lÿkamleg
ar Skepnur/ sem er Einglana og
Heimen/ ꝛ þar epter Mañskiepnuna
huor ad bæde er andleg og lÿkamleg
hafande Sal og Lÿkama.

Jeg þecke og jata Gud Fødur/
sem af enguom ødrum er skapadur
eda fæddur. Jeg þecke ꝛ jata Guds
Son/ sem af Fødurnum er fæddur.
Jeg þecke ꝛ jata Gud heilagan An
da huggaran/ sem af Fødurnum og
Sÿnenum er framfarande. Þesse
er oadskilianleg Þrenning/ j þremur
jøfnum Personum/ og einum eilÿfū
Guddome. Slÿku true eg af Hiarta
so ad jeg verde riettlætur/ ꝛ jata þad
med Muñenum/ so ad eg verde Sa=
luhalpenn.

Jeg þecke ꝛ jata þig vorn Herra
Jesum Christū ad vera sañan Gud/

z ad þu sert eingieten Sonur Gudz einn Skapare / Lausnare / Frelsare minn og alls Mankynsins.

Jeg jata z true/ad þu ert aþ Fødurnum ovmrædelega ꝼæddur/ꝼyrer alla Eilijꝼd / Gud aþ Gude/ Lios aþ Liose/sannur Gud aþ Gude sønnum/ Ecke skapadur/helldur ꝼæddur/einnrar Veru og Vnderstødu/ z jaꝼn eilijꝼur Fødurnum og heiløgū Anda.

Jeg true stadꝼastlega/z medkienē sannarlega/ad þu Drotten Jesu Christe/þu eingieten Sonz Gudz ert vegna vor Mannanna z vorrar Heilsu og Saluhialpar saker aþ Heilagre Þrenningu sendur j þeñan Heim/og ert Madz orden j Lijꝼe Jomꝼru Mariu/ ꝼyrer Krapt z Yꝼerskygging heilags Anda gieten/sañur Madur/mz Salu og Lijkama.

Þu eingieten Gudz Sonur/ert eꝼ

ter þÿnū Guddome/ecke nøckre Pÿſl eda Pÿnu vndergieþen/helldur odaud legur/Eñ epter Mañdomenum heþur þu eilÿþur Sonur Guds lided Pÿnu og Dauda/aþ ſtorre Aaſt z Elſku til vor.

Þu eingieten Sonur Guds heþur vegna Sæluhialpar alls Mankynſins lated þeſta þig a Kroſſen/z heþur lided Pÿnu og Dauda/ til þeſſ ad leyſa oſſ þra eilÿþum Dauda.

Þu Herran Lioſsins heþur nidur ſtÿged til Heluÿtis/þar vorer Forþedur ſatu j Myrkrønum þangader. A þridia deige heþz þu dyrlegan Sigur vnned/og ert aþ Daudanum vpriſen/og heþur þinn heilaga Lÿkama vppuaked z liþanda giørt/ſem þyrer oſſ var daen og j Grøþena lagdur/ og ert vpp ſtÿgen til Himna/og ſitur til Fødurſins hægre Handar.

Þu hefur endurleyst/og med þier hafft til Himens þad Herfang sem hinn gamle Ovinur Manlegs kyns hafde og hiellt herteknu j Heluijte/ z ert so sem eilijfur sanur Guds Sonur/mz voru Hollde/þad er/med Sælu og Lijkama vppfaren yfer alla Himna/ z vpphafen yfer alla Eingla Chora/þar þu ert sitiande til hægre Handar þijns eilijfa Fødurs.

Þar er Vppspretttu brunnuren Lijfsins/ þar er Lioset til huørs eingen fær komed/ þar er Fridur Guds sem hærre er allre Skynseme/vpp þāgad hefium vier vor Hiørtu/og tilbidium þig vorn Drotten sannan Gud z sañan Mañ. Og vier truum og jatum ad Drotten Gud sie þinn Fader/ og vier vitum og væntum þess/ ad þu muner a seinasta Deige Heims þessa koma aptur eirn Domare/til ad dæma

Liþendur og Dauda. Þa muntu gie þa og giallda ſierhuørium epter ſijnum Tiluerknade/ annad huørt eilijþt Lijþ/ eda oendanlegar Pijſler/ ſo ſem huør heþur þorþient.

Þuiad a þeim Deige munu þyrer Krapt þinnar Raddar aþ Daudanū vppriſa aller Meñ/ med ſømu Sæl z ſama Lijkama ſem þeir haþa hapt hier j Heime/ Vppa þad ad þeir meige bæde a Sælu z Lijkama þa z odlaſt ſijn þorþient Laun/ annad huørt eilijþa Glede og himneſkañ Fognud ellegar eilijþar Kualer z Pijſler.

Þu Drottenn ert vort Lijþ/ og vor Vppriſa/ a þig vonum vier vorn Frelſara Jeſum Chriſtum/ ad þu munner vora þanyta Lijkame þorklara/ og giøra þa lijka þijnum dyrdarþulla Lijkama.

Þu Heilagur Ande Drotten/ Eg

jata og medkiēne þig ad vera sañan Gud/ aþ Fodur og Syne framþarꝛ anda/ eirnrar Veru og Vnderstødu med Fødurnum og Synenum/ Vor Huggare/ vor Tulkur/ þu sem birtꝛ est j Mynd eirnrar Dwþu yþer vorꝛ um Herra Jesu Christo/ z yþer hñs heiløgum Postulum j Mynd elldleg ra Tungna.

Þu sem alla Guds Heilaga z Vt ualda mentar og præder/og vpp heþꝛ ur læted Muñ heilagra Spæmaña so ad þeir haþa bodad og j liose lætꝛ ed Leyndardoma Guds Rijkis.

Þu sem med Fødurnum og Synꝛ enum verdur tilbeden og dyrkadur aþ Guds Heiløgum/a medal hüørra eg er eirn/sem er Sonur Ambættar þiñ ar/huør ed aþ øllu Hiarta loþar og dyrkar þitt heilaga Naþn/þuiad þu heþur vpplyst mig.

Þu ert þad sanna Lios/Lios Sañleiksins/ Elldur Guds sem oss kieñer Sañleikan. Þu ert Ande Sañleiksins/ æn huørs eingen gietur Gude þocknast. Þuiad þu ert Gud aþ Gude/Lios aþ Liose/þramgangande aþ Fødurnum Liossins /ovmrædelega/ z aþ hans Syne vorum Drottne Jesu Christo. Þuiad þu ert jaþn þeim/ z eirnrar Veru z Vnderstødu mz þm/ Þu ert þeim eins eilijþur j eirnre Veru og Vnderstødu heilagrar Þreñingar/ og a samt med þeim verdur þu loþadur og dyrkadur/og med þeim liþer þu og rijker.

Jeg jata og vidurkieñe þig/þu liþnde sañur Gud Fader/Sonur z heilagur Ande/ad þu siert þreñur j Personum/eñ eirn j Veru og Vnderstødu/Þig jata eg og medkieñe/Þig loþa eg og þig prijsa eg aþ øllu Hiar-

ta/þu sem alleina ert minn Gud/eilij-
þúr/heilagur/odaudlegur/osyneleġur
dasamlegur og oransakanlegur.

Þu ert þad eilijþa einka Lios/ ei-
lijþ einka Sol/einka Braud Lijþsins
z þ eilijþa einka Lijþ. Þu ert Brun̄
ur og Vppsprettа allra godra Hluta
Þu ert sa Drottenn huørrn̄ aller Hlu
ter þiona/einka Skapare Himens z
Jardar. Fyrer þig eru aller Hluter
liþande/Þu styrer og stiornar øllum
Hlutum/Þu vid Magt helldur z liþ
ande giorer allt þad sem er a Himn-
um og a Jørdunne z vnder Jørdun̄e/
Aan þijn er eingen Gud/ huørke a
Himnum nie a Jørdu.

Med þessum hætte þecke eg þig
minn Gud/ z þetta er mijn Jatning
vm þig/Jeg þecke þig þyrer Truna
þa þu heþur gieþed mier/ Þuiad þu
ert mitt Lios/þu ert Lios minna Aug

na/þu ert Von allra Mañа a Jørd
uñе/þu ert sa Fǫgnudur sem mig gle
dur j mÿnum æsku Tÿma/ Þu ert sa
eilÿfc Gud sem mier hialpar j min-
ne Elle.

J þier Drotten gledia sig øll mÿn
Bein/seigande/Drotten/huør er þiñ
Lÿke ? Huør er þier jafn a medal
Gudanna? Þuiad Manna Hendur
hafa ecke giørt þig. Enn Afguder
heideña Maña eru Silfur og Gull/
og Verk Maña Handa/ Enn hann
sem Meñena skapad hefur/ hann er
ecke so.

Aller Hiaguder Heidingiaña eru
Dioflar/Eñ Drotten hefur skapat
Himnana/ Drotten er sialfur vor
Gud/ Skurgoden skulu verda af-
mæd/vnder Himnenum og af Jørd-
unne/ Enn vor Gud sem skapad hef
ur Himen og Jørd/ hañ skulu Him-

narner og Jørden heidra/ Amen.

III

Ein agiætleg Truariatning/ j riettre z safire Kyñingu Heilagrar Þrenningar.

Johñ. 17. Þetta er þad eilijfa Lijf/ ad Menn þecke þig/ þad þu alleina ert sannur Gud / og Jesus Christus sa sem þu hefur sent.

Augustinus.

Almattugur Gud z Drotten/ þu hin eilijfa Heilaga Þrenning/ Jeg afalla þig mz þeirre Tru/ huoria þu af þinne Naad og Giæsku hefur mier giefed til miñar Sálu hialpar. Þuiad fyrer Truna lifer riettruud Sál/ og bijdur med vissre Von z vænter epter þui sem hun muñ fa og ødlast hia þier.

Jeg tilbid z afalla þig miñ Gud med hreiñe Samuisku og brennande

Aast og Elsku mißar Truar/ Þui ad þu heþur leyst mig wr Myrkrønum/ og komed mier j Skilning Sannleikans.

Jeg akalla þig þu heilaga Þrenning med Mæle mijns Muns/ z med hreinne Aastarelsku minnar Truar/ j huørre þu heþur vardueitt mig alla tijma þra vngdome mijnum/ z þu heþur vpplyst mig og stadþastan giørt þyrer Lærdom og Kießing christelegrar Kirkiu/ sem er Moder vor allra.

Jeg akalla þig þu hin Sæla haleita og heilaga Þreßing/ Gud Fader/ Gud Sonur/ Gud heilagur Ande Vor Gud / Vor Drotten / og vor Huggare.

Gud Fader sem sinn Son aþ sier ovmrædelega þædt heþur þyrer alla Eilijþd/ Sonur Guds sm þyrer alla Eilijþd þæddur er aþ Fødørnum.

Gud heilagur Ande sem Niertun Manāna ad nyu endurſæder.
Gud Fader huør ad er þad ſānarlega Lios. Gud Sonur ſem er aþ þui ſān arlega Lioſenu/ Gud heilagur Ande huør ad er ſønn Vpplyſing allra Riettruadra.

Gud Fader huør ad er Vpſprettu brunur allrar giæſku/ Gud ſonur ſem aþ Fødurſins Hiarta kom/ þyrer alla Eilijþd og allt vpphaþ. Gud heilagur Ande þu ſem lijþgar z end urnærer riettruadra Māna Hiortu med Vatne ſānrar Huggunar.

Gud Fader aþ huørium einum all er Hluter eru/Gud ſonur þyrer huø rn aller Hluter eru / Gud heilagur Ande j huørium einum aller Hluter eru/Þuiad aþ hønum/og þyrer hān z j hm̄ eru aller Hluter / Rom. 10.

Gud þader þu ſem ſialþur ert þad

ſaña liþanda Lijþ. Gud ſonur/ſem ert Lijþed aþ þeim liþanda/Gud heilagur Ande/þu ſem liþande giører þa ed Liþa.

Gud Fader/ huør ed alliena er aþ ſialþum ſier/Gud ſonur ſem er aþ ødruin/þad er Fødurnum. Gud heilagur Ande ſem er aþ tueimur/ þad er/ aþ Fødurnum og Synenum.

Gud Fader huør ad er ſañarlegur. Gud Sonr ſem er Sanleikuren. Gud heilagur Ande ſem oſſ leider j allan Sanleik.

So er nu Faderen/ Sonuren/ og Huggaren/ein einka Vera og Vnderſtada/ein einka Kraptur/ein einka Giæſka/og ein einka Sæla z Sæluhialp/Aþ huørium/og þyrer huørn/ og j huørium aller eru ſæler þeir ſem Sæluholpner verda/Amen.

IIII

Ein þaord/ og agiætleg Bæn/ j huorre Mannsins Hiarta pryſar Gud þyrer alla ſyna Velgiörninga:

Pſalm. 13. Jeg vil ſyngia Drottne Loþ/ þuiad hann er mier ſo godur.

Auguſtinus

Dyrd ſie Fodurnum ſem oſſ heþur ſkapad/ Dyrd ſie Synenum ſem oſſ heþur endurleyſt. Dyrd ſie Heiløgum Anda ſem oſſ heþur helgad. Dyrd ſie Heilagre Þrenningu/ huørrar Verk ad eru ſameiginleg/ og huørrar Magt og Valld er oendanlegt. Þier ſie Dyrd og Heidur/ Pryꝭs og æra/ Loþ og Þackargiørd/ Þinn er Krapturen/ og Styrkuren/ z Rijked/ vor Gud/ ad eilyþu/ Amen.

Daglegar

VII.

Capitule

Hefur ad hallda agiætar daglegar Bæner/ j huørium ad Christen Madur idkar syna Tru til Guds og huggar sig hiartanlega j Neyd og Motgange þessa auma Lyfs

I.

Ein god Bæn/ j huørre mañ sins Hiarta slær fra sier jardlegum Hlutum/ huggar sig med vissre Von og bidur ad Gud vilie auka Truna ꝛ myskunsamlega vardveita sig til Afeloka.

Psalm. 42. Myn Sæl/ þui ertu hrygg og þui sturlar þu mig/ Vona þu uppa Drottenn/ þuiad eg mun enn þacka hönum fyrer þad hañ hialpar mier med synu Auglite/ og er miñ Gud.

Augustinus.

Mijlldur Gud/elskulegur Fader Gief þu ad Sæl mijn hyxe vm þig alla tijma/og læte þin Sætleika sier til hiarta ganga/Snu þu hene pra synelegum Hlutum z til osynelegra/ pra jardneskum til hymneskra/pra stundlegum til eilijpra/so ad hũ smacke dasemdar Dyrd þijna.

O þu eilijpur Sañleik/o þu sañarleg Elska/ Þu ert minn Gud/til þijn anduarpa eg Nott og Dag/þig astunda eg/epter þier porleinger mig til þijn langar mig. Huor hañ þecker þig/ sa þecker Sannleikan/ og sa þecker eilijpa Sæluhialp. Þu ert Sannleikuren/ þu styrer og stiornar ollu/Þig munum vier pa ad lijta/og sia þig so sem þu ert/þegar þetta auma stundlega Lijp er vte/j huoriu nu verdr til vor sagt/Huar er þin Gud?

Eg seige og eirnen/ Minn Gud/ huar ertu? Enn eg hugga mig aptur vid þetta/ ad eg vthelle mijnu Hiarta þyr er þier med Glede og þackargiord/ a medal þess Saþnadarens sem þij-na Hatijd helldur.

Enn alla tijma er eg hryggur/ þui ad eg þinn minn Veykleik/ eg þell og hrasa audueldlega / og mitt Hiarta er skielþt og ostødugt. Enn Truen huøria þu heþur vpptendrad j mier/ hun seiger til mijn/ þui ertu hrygg mijn Saal/ og þui skurlar þu mig? Vona þu a Drottenn/ þuiad hans Ord er Lios minna Fota/ Vona þu z vert bidlundargood/ til þess ad Notten er vmliden/ til þss ad Reide Gudz er hia liden/ huørrar Børn vier vorum þor-dum/ þuiad vier vorum ecke annad enn Myrkur / þangad til Vatsþloded er j burt runned/ þuiad vier liþum j þssu

Lijße enn nu/ huørt ad ecke er annad enn Daude vegna Syndanna.

Drottin/eg vona vppa þig/ætla vil eg koma fram fyrer þig/og merkia þijn Ord/ꝛ eg vil alla tijma packa þier. Jæ / ætla vil eg giefa mig til þijn/og taka vara a mijnum Gude/huør ad er Nialprœde mijns Auglitis / huør vorn daudlegan Lijkama mune lijfga/vegna þess/ad hñs Ande byr med oss/so ad vier siaum Ljosed Huiad vier erum holpner / enn þo j Vonenne/og erum Børn Liossins ꝛ Dagsins / enn ecke Naturenar nie Myrkranna.

Huiad fyrrmeir vorum vier Myrkur/eñ nu erum vier ordner Lios j þier Drottin Gud vor / Og þad erum vier j Trunne/eñ ecke er þad eñ fram komed huad vier munum verda. Eñ þangad til bid eg þig Drottin minn

Gud/og grætbæne þig aþ Hiartans gruñe/ Auk þu mÿna Tru/auk þu mÿ na Von/auk þu miñ Kiærlieka. Ve ittu mier Styrk/ so ad eg þyrer þÿna Nææd sie stødugur j Trunne og god um Verkum. So ad eg þyrer þÿna Nææd og Myskun/ mætte med riettre Tru/og sønnum truarennar Auoxt um jnn ganga til eilÿþs Lÿþs/og sia þar þÿna Dyrd so sem hun er/ z prÿ sa þitt dyrdarlega Vellde ad eilÿþu/ Amen. II.

Ein agiæt Bæn/ j huørre ad sorgþull Sæl Mansins huxar um sÿna Heimþerd/og snyr Hug þerde sÿnu þra jardnesku Hlutum.

Hebre. 13. Vier höþum hier ecke blÿþ anda Samastad/ helldur leitum vier hins Okomna:

Augustinus:

DRotten Jesu / þu gode Jesu/ þu millde Jesu / þu sem daen ert vegna vorra Synda/ z ert vpp aptur risen oss til Riettlætis. Eg bid þig fyrer þijna gledelega Vpprisu/ vek mig vpp af Syndagrøf mine og veit mier þad/ad eg mætte daglega hluttakare verda þeirrar fyrstu Vpprisu/ so ad eg mætte eiga hlutskipte j þinne Vpprisu.

O þu gode og millde/ o þu elskulege og dyrdarlege/ o þu liufe og Nadarfulle/ o þu huggunarsamaste z allra sætaste Herra Jesu Christe/ Þu ert j Himenen vppfaren med dyrdarlegum Sigre/ og situr til Fødursins hægre Handar/ Þu volldugur Konungur/ tak mig vpp til þijn/ so ad eg hlaupe med þier j ylmande Sætleik þinna Smyrsla/ so ad eg hlaupe og verde ecke freyttur þegar þu leid-

er mig.

Leid þu Sæl mijna til himneskra Vatna/þau ed visleckua þañ eilijfa Persta/Ja/drag þu mig ad þier þu lifande Lijfsins Bruñur/so eg mætte drecka af þier/minn Gud og mitt Lijf/og lifa so eilijflega. Þu hefur so talad med þijnum heilaga Blessada Muñe/Huørn sem þyster kome sa til mijn z drecke. O þu lifanda Lijf sins Bruñur/ gief miñe Sælu alla tijma ad fa ad drecka af þier/ so ad vt af mijnu Lijfe/epter Hliodan þiñar saññar Lofunar/mætte framfliota lifande Vatn.

Þu lifande lijfs Bruñur/ vøkua þu Hiarta mitt med fagnade þijnum skeink fullt a fyrer þad af þiñe hug gunarfullre ástar Elsku/ so ad eg gleymte øllum Hiegoma z øllum jardlegum Hlutum/eñ hafe þig j Hiar-

ta og Hugskote alla tijma/ so sem skrifad stendur/ Pa eg er hryggur pa huxa eg til Guds/ Gief mier þinn heilaga Anda/ huør ed merkest fyrer pad Vatned/ sem þu hefur lofad ad giefa Þyrstum. Herra Jesu/ hialpa þu mier/ so ad mig af øllu Hiarta mætte forlengia þangad sem þu forst a fertugasta Deige epter þijna Vpprisu/ So ad hier j pessum Eymdardal sie ad eins Lijkamen (Kroppuren) enn Hiartad z Huguren sie hia þier/ Lat mitt Hiarta vera þar sem þu mitt Fiesiodur ert/ epter huørium mig langar/ huørium eingen er ædre og elskulegre.

Þuiad j myklu Vatzflode pessa syndsamlega Lijfs plægunst vær mz mørgum Hormungum/ so þar er ecke ad finna Huijld nie nockurn stad þar Dwfan meige Fot sinn huijla/ Þar

er eingen Fridur/eingen Roo/ Nid yt ra er Stryd og Baratta/ hid jnnra Otte og Nræſla/ og þeſſe Eymden liggur bæde a Sælu og Lijfe.

Drotten/ giæt þar ad/ Min vinur z min Lagſmadur er mitt eiged Niarta/ Þad er orded þreytt og lwed af Reiſu þeſſara Lijfdaga / Niegome þeſſa Neims hefur pad plægad og jlla vtleiked/ þad hungrar/ þad þyſter en eg hef eckert ad leggia fyrer þad þuiad eg er ſialfur aumur og veſall. Enn þu min Gud/ þu ert audugur ad ollu godu/ þu kant ad veita yfervfliot anlega þa himneſku Fæduna/ Gief þu þeim þreytta ad eta/ og lijfga þu þann Þurfluga.

Sia þu Drotten Gud min/ han Aume ſtendur vte fyrer þijnum Dyrum og klappar a/ Eg bid þig fyrer þijna Niartans Næd z Myſkun/ af

huørre þu hefur vor vitiad vpprunen j Nædum/lææt vpp Dyrnar med þine Nadar Nende fyrer þeim Auma og Vesala sin̄ a klappar/ꝛ lat hn̄ koma jnn̄ til þin̄/so han̄ fae Nuḡld j þier ꝛ verde endurlijfgadur fyrer þig/þu sem ert þad rietta himna Braud/Vp pa þad/ ad þa hn̄ er nu hreſſ orden/ og komen aptur til ſijns Styrkleika/ þa kyn̄e han̄ ad vpphefia ſig til þeſſ ſem þar er vppe a Nimnum hia þier og lææta ſig langa þar epter/ og wr þeſſu Eymdardal fliuga mz ſijnum Niartans Vængium til þijns Nimneſka Rijkis.

Lææt Drotten Sææl mijna og Anda minn vpphara med Vængium/ſo ſem adra Orn/lææt han̄ fliuga ꝛ verda ecke þreyttan/ꝛ komaſt ſo til þijns Nws/ꝛ til þeſſ Stadar ſem þijn Dyrd byr og bygger/ſo han̄ mætte Bord

settür verda med þijnum himneskum Borgorum/og neyta þinna Leyndra doma j hia þijnum peskum Botnum z þijnu grænu lysttelegu Naglende eilijplega/ Amen.

III

Eñ ein dagleg Bæn/j huør re ad sorgpull Sæl Mans anduarpar/z lætur sig porleingia ad para tvr þessare vondre og aumre Verölldu.

2 Corinth. 5. A medan vier burum j þessu Hollde/ þa erum vier j piarska vid Drotten.

Auguſtinus

O Þu gode/sæte/millde og mysk-unarpulle/O þu agiæte og allra beste/þu hinn allra Nadar rijkaste og elskulegaste Herra Jesu Christe/Nær mun su Stunden koma ad eg pæ ad sia þig? Nær mun eg koma pyrer þitt Auglit? Huønar skal

eg saddur verda aþ þinne Fegurd ? Nær villtu leida mig wr þessare My rkuastoþu/og wr Eymd og Neyd þiss arar Veralldar/ so ad eg meige þacka þinu Naþne ? Nuønær skal eg þlytia mig j þitt dasamlega þegurdar Hws/ þar ed heyra ma þagnadar ens og gledeñar Saung j Tialldbwd um Riettlætra?

Sæler eru þeir sem bwa j þui eilij þa Hwse/ þeir loþa þig eilijþlega. Sæler eru þeir/ Ad vijsu/eru þeir sæl er sem þu vtuelur/ z þeir sem þu heþ ur medteked til þessarar Himneskrar Arþleiþdar. Sia þu Drotten/ þijn er Heilager blomgast þyrer þier so sem Roos og Lilia/ þeir verda druckner aþ rijkre Giæsku þijns Hws/ og þu dryckiar þa med Fognude so sem med Straumvatne. Þuiad hia þier er vppsprettan Lijþsins/ z j þijnu Lio

se sia þeir Liosed. Þu vpplyser þa so ad þeir lioma sem Solen/ O huørsu dasamlegt/ huørsu lysteleg/ huørsu agtætt er ad bwa j þijnu Hwse/ þu al mattuge Gud? Mijna synduga Sal langar þar epter. Drotten/ eg elska Staden þijns Heimilis/ z þañ Stad þar er þijn Dyrd bygger.

Drotten/ eins Hlutar bid eg þig/ þad þæt eg giarna/ ad eg mætte blij-ꝼa j Hwse Drottens eilijꝼlega. Þui ad so sem Hiørten langar epter ꝼesku Vatne/ so langar Sal mijna Drott en til þijn/ Huenær mun eg þangad koma/ so ad eg meige lijta þitt And-lit? Nær mun eg sia minn Gud/ ept er huørium mijna Sal þyster? Nær mun eg ꝼa ad sia Landed liꝼande Mañа? Þuiad j þessu Lande þeirra Daudlegu kañ eingen þad ad sia mz daudlegum Augum.

Nuad skal eg nu giøra/ eg aumur Madur/sem er bunden og vaþdur mz þungum Daudans Bøndum/Nuad skal eg giøra? A medan vier liþum hier j Heime/þa erum vier j þiarlægd og vtlegd þra Drottne/og høþum hi er ønguan stadþastan Samastad/ helldur leitum vier þess okomna/Vor Bwstadur/vort Heimile er a Himnū.

IIII

Ein ønnur dagleg Bæn og Forleinging/ og Anduarpan christins Mans Sælar epter ei lijþu Lijþe.

Psalm. 44. So sem Hiörten langar epter þesku Vatne/so langar Sæl mijna Dr otten til þijn.

Augustinus

Vei mier ad eg er þramande j bland Mesech/z hlyt ad bwa a medal Tialldbwda Kedar.

Þad þiker Sælu miñe hellst til langt þar ad bwa/hia þeim sem Friden hata. Oh/heþde eg Vænge sem Dwþa/og mætte eg þliuga og vera añar stadar/ Mier er eckert kiærara eñ ad vera hia mijnum Drottne/eckert liuþlegra eñ vera hia mijnum Gude.

Enn a medan eg er j þessu daudlegu Hollde/þa gieþ þu mier Drottenn Gud minn/ ad eg sie samteingdur þier/so sem skriþad stendur/ Huør hñ er samteingdur vid Drotten/sa er eiñ Ande med hønum. Enn med þui ad allt huad syndsamlegt er/þ mislijkar þier/ þa vardveittu mitt Hugskot/ so þad þalle ecke j Diup syndaña/z þordiarþest ecke j Myrkraña dal/ Lat þad ecke þyrer skugga jardnesk ra hluta skiliast þra þier/þu sanna Sol riettlætesins/og ei helldur j Þoku myrkranna hindrast/ ad sia z skoda Him

neſkra hluta.

Þar pyrer Drottenn/ſny eg mier vpp til þijn/til þagnadar Fridarins/ ꝛ til vnunarſemdar þijns Lioſſ. Nall tu Hiarta mijnu þier j Hende/þuiad an þijn heþur þad ecke Girnd til þſſ ſem þar vppe er/Þangad ſtunda eg/ Þangad langar mig ſm̄ ſa riette Friduren rijker/ꝛ ſu eilijþa Hujlden. Styr þu Hugſkots Anda mijnum epter þijnū vilia/ ſo ad eg med þiñe hialp vpp þare j þad koſtulega Lāded/þar þu þijna vtualda ſedur og gledur ad eilijþu/j þui himneſka Haglende þins Sanleika/Og ad eg mætte þar þiña þig med alvarlegu hiartgronu Aaſt arþele/þu ſem ert ſu eilijþa Speken huør ad er og klijþur yþer øllum Hlutum /og yþer geingur alla Hlute/og øllum Hlutum ſtyrer og ſtiornar.

Drottenn/þu veiſt huad margt eina

auma Sal hindrar þa hun vill gie
þa sig til þijn/ Hialpa þu Drottin/
ad aller hluter sie kyrrer z hindre mig
ecke/ mijn Sal hallde og kyrru þyrer
og hindre ecke sialþa sig/ brioteſt hun
þram z heþie sig vpp yþer allar Ski⸗
epnur/ so hun kome þyrer þig/ alsiie
þig Skapara allra hluta mz riettum
Truar augum/ häþe Girnd til þijn
stoduga/ tale og huxe vm þig/ haþe
þig þyrer Augum og j Hiartanu/ þu
sem ert Unadsemd og eilijþ Glede.

Ja Drottin / margt ma gledia
eina truada Sal / nær hun huxar
þar vm. Eñ eckert er þad huar aþ
Salen heþur soddan lyst sñ aþ þier
j hueriu hun er so vel til Frids/ Ein
kannlega þa eg huxa alleina til þijn
Drottin. Oh huad mykell er þinn
Sætleike? Huad dasamlega audsyn⸗
er þu þig j Hiortum þeirra sem þig

elſka? Quad þurdu ſækur er þiñ Kiærleike? huør ad þa lijþgar ſem ecke elſka annad/ecke girnaſt añad z ecke huxa annad eñ vm þig alleina.

Sæler eru þeir ſem ſitt trunadar Trauſt ſetia alleina til þijn/og ſinn Alldur ala med Bænahallde. Sæler eru þeir ſem med godre Samuiſku vakta ſitt Embætte/eru kyrrlæter og athugaſamer vm ſig Nott og Dag. Slijkur Madur þo hann ſie enn nu j þeſſu auma Lijþe/þa þiñur hañ þo j ſijnu Hiarta nøckurn Smeck þijns ei lijþa Sætleika.

Auvij Drottenn/Eg bid þig þyrer þijnar blodugar Vnder/z þyrer þau Saaren ſem þu vorrar Sæluhialpar vegna lietſt veita þier a Kroſſenum/ huadan ad vt er ruñed þad Blod/mz huøriu vier erum endurleyſter. Eg bid/ſær þu mijna ſynduga Sal/þyr-

er huøria þu ert daen/Sær þu hana med brennande Aast þijns Kiærleika/ þuiad þitt Ord er lifande z kroptugt og huassara enn nockud tuieggiad Suerd.

Þu Drottenn Jesu ert su hreina Þijlan/og þ huassa Suerd sem stein hørd Mañanna Hiørtu kann giegnũ ad ganga/ Skiot þu mitt Hiarta j sundur med Þijlu þinnar Aastar/so ad mijn Saal meige seigia til þijn/ Þu hefur sangad Hiarta mitt med þinne Aast/so ad Taren mættu Dag og Nott miukleiga reñna wr þui æstar Saare. Særdu Drottenn/ særdu mitt hardsiñad Hiarta/med kroptugre æst ar Þijlu þinne/ og graf þad j giegn um mz Krapte þijnum/so ad noglegt Vatn og nog Tær meige renna af Høfde mijnu og Augum mijnum/ vegna þiñar Aastar og Elsku/z þr

rar Girndar sem eg hefe ad sia þijna Dyrdar Fegurd.

Min̄ Gud/ daglega er eg hrygg-ur/og j þessum Heime hef eg ønguа stadfasta Huggan/ allt þangad til ad eg fæ ad sia þig/ þu minn Vin/ min̄ Hiartkiæraste Brudgume j Hi-meriijkis Føgnude/ Nær eg verd þar skodande þijna Dyrd / þijna Pry:e þitt blijda blessada Auglit sem fullt er Nadar og Myskunar/ ad eg þa framfallande m z øllum þijnum Vt-uøldum til bidie þitt Dyrdarvelldi.

Þa þar kiemr/ad eg verd fullur af himneskum Fagnade og eilijfre glede þa vil eg asamt med øllum þeim sem þig elska kalla vpp og seigia/Siaed/ Nu sie eg þ eg hef girnst / nu hef eg huar vppa eg hefe vænt z vonad/nu er eg orden eigande ad þui sem mig hefur epter langad/ Þuiad nu er eg

hia hønum j Nafnenum huørn eg elskade a Jørdune. Nañ vil eg lofa og dyrka heidra og vegsama/ Sa sem lyfer og ryker eiñ sañur Gud fra Eilyfd til Eilyfdar Amen.

V.

Ein dagleg Bæn/ med huørre Madur bifalar sig vnder Guds naduga Vernd og Varduei[illegible]

Psalm. 139. Rannsaka þu mig Gud/ og reyn mitt Hiarta/ profa þu mig/ og reyn huad eg megna/ Og sia þu huørt eg er a von dum Veige/ og leid mig vpp a þañ eilyfa Veigeñ.

Augustinus.

Almattugur Gud elskulege Fader/ kieñ þu mier ad giora þad þier er þægilegt/ þui þu ert miñ Gud/ Gief þu mier algiort Siñe og støduga Tru/ so ad eg meige af Hiarta høndla z medtaka þyna gruñlau-

ſa Giæſku/oc mier Drotten þeſſ ſem eg bid/og huad þier lijkar/ og mier er fyrer godu. Veit þu mier ad eg af Hiarta græte mijnar Synder / ſo eg verde laus vid þær.

Heyrdu mín Gud og min Herra/ Heyrdu Lios Augna minna/Heyr þu huad eg bid/og veit mier þad eg girnist / Þuiad ef ſnyr þu fra mier/ þa er eg vgiørdur/ Enn ef þu lijtur til mijn þa life eg. Ef þu ranſakar mig og mitt Riettlæte/þa er eg Dau dur og jlla lyktande/Enn ef þu alijtr mig med þijnu Myſkunar Auglite/ þa lifnar hiñ Daude/þa rijs vpp ſa ſem roten var og fwen.

Drotten min Gud/Huad þier miſ lijkar vid mig/þ ſama læt vera lang t fra mier. Gief mier Anda Hrein lijfis z ſidſemdar/ Hialpa mier ſo ad eg ecke ſtygge þig med mijnū Syndū.

Tak burt þra mier allt þad sem er skadsamt/og gieþ mier þad sem mier er gagnlegt. Gieþ mier þa Lækning Drotten sem græde mijn Sꜳr/Gieþ mier ad eg otteſt þig/Gieþ ſañarlegt jdranar Angur j mitt Hiarta/Hogværd j mitt Hugskot/ og eina hreina Samuiſku.

Gieþ þu mier Drotten/ad eg jaþnan haþe brodurlegan Kiærleika/ad eg gleyme ecke mijnum Syndum/ eñ giæte ad Misþerlum annara. Hlijþ þu Drotten minne Sꜳlu/ Vægdu Syndum mijnum/vægdu Misgiørdum mijnum.

Drotten miñ Lækner/vitia þu mijn þuiad eg er veyk/lækna þu mig/þui ad eg er ſꜳr og ſiukur. Vppuek þu mig/þuiad eg er daudur/Gieþ mier þ Hiarta sem þig ottaſt/ þad Hugskot sem þig elſkar/þañ Skilning sem a

þier tekur vara/ þau Eyru sem þier vilia hlyda/og þau Augu sem ad þier giæta vilta.

Myskuna þu mier/Gud vertu mier Myskunsamur/ z lijt til mijn ofan af þijnu Velldis sæte/z upplys mitt myrkua Hiarta med þijnu nædar Liose. Veit þu mier þad Drotten/ad eg vtuelie þad goda/enn forleggie þad jlla/Lat minn Skilning vera hreinan og skiæran. Eg bid þig Drotten vm fyrergiefning allra mina Synda. Lat mig j Neydenne finna Nad og Huggun hia þier.

Eg fel þier a Hendur j Dag og alla tijma Lijf og Sal/Syn z Heyrn/Ilm z Atekning/z øll mijn Skilningar Vit/ allar mijnar Hugsaner Ord og Giørder/ hid ytra og jnnra/ mitt Minne z Hugskot/allt þetta fel eg j þijnar almattugar Hendur/ og

bid ad þu allt þetta vilier vardueita Nott og Dag/og alla Tijma.

Bænheyr þu mig/þu heilaga Þrenning/og vardueit mig fyrer øllu jllu fyrer allre Hneyxlan/ fyrer øllum daudlegum Syndum/fyrer øllū Vielum og Suikum Diøfulsins/og fyrer øllum mijnum Ovinum synelegum og ósynelegum/ Amen.

VI

Ein dagleg agiæt Bæn/um almeñelegar Naudsyniar Guds Christne.

Num. 6. Drotten blesse þig og vardueite þig/Drotten läte sitt Auglit lysa yfer þig/og se þier myskunsamur/ Drotten snue sijnu Andlite til þijn/og giefe þier frid.

Augustinus

HErra Jesu Christe þu Nadar Heñar og Fridarins Høfdinge/ Eg bid þig af øllu mijnu Hiarta fyrer allre christelegre Kirkiu /

Veit og giep Samþycke a medal Þra sem ødrum kienna. Giep og Frid a medal allra christelegra Konga og Nøþdingia.

Drotten/ eg bid þig þyrer øllum þeim sem eru j andlegre og veralldleg te Stett/ þyrer øllum christelegum Valldsmoñum/og øllum þeim sem a þig trua/ Veit og gieþ ad þeir otteſt þig og elſke/og ſie truer j ſijnu Kalle og Embætte/ og ſtøduger j goodum Verkum

Drotten þu eilijþe Kongur/Gieþ þu Vngdomenum ad hñ ſie hreinþer dugur/ z vareſt allan Saurugleika. Gieþ øllum þeim sem eru j Hiona bandsſtiettenne ad þeir ſieu þromer z ærleger.

Vertu lijknſamur øllum þeim ſm idraſt ſinna Synda/ Naþ Vmhygg iu þyrer þatækum Eckium og þodur

lausum Skiepnum. Hialpa þeim Aumu og þatæku. Gief þeim Heilbrigdum heim ad koma/ sem eru a Ferra Reisu/ Huggun gief þu þeim Harmþrungnu/ Hialpa þu þeim sem eru j Staþarhaska stadder. Veit z gief øllum Truudum epter þetta Lijf eilijfa Hujld og Glede.

Þeim Heiløgu veit þu ad þeir sie og blijfe ætijd stadfaster j þui eńu goda/ Gief øllum godum Mønnum ad þeir aukest og eflest j allre Gudrækne/ Hialpa øllum Syndugum/ a med al huørra eg er eirn/ ad þeir i tijma giøre Jdran og Yferbot.

Herra Jesu Christe/ þu hiń milde og Mijskunarþulle/ þu Sonur lifanda Guds/ þu Heill z Hialp allrar Veralldarenar/ Jeg jata og medkieńe fyrer þier/ ad eg er syndugre eń aller Meń adrer. Enn þu nædarfulle

og allra hæste Fader/þu sem mÿskun ar þig yþer alla/lat mig ei þrasniden nie þraskilen verda þinne Mÿskunseme.

Drotten þu Kongur allra Konga þu sem gieþur mier Stund og tÿma til Jdranar/Gieþ þu ad eg jdrest al uarliga/Vppvek þu j mier slÿkt hiarta ad þad leite þÿn/lange eptur þier elske þig og ottest þig yþer alla Hlute og astunde ad giora þad þier er þægelegt.

Einkanlega þu Drotten heilagur Fader/sem ad ert loþadur og blessad ur ad eilÿþu/bid eg þig þyrer øllum Mønnum þeim sem þyrer mier bidia lÿka eirnen þyrer þeim sem eg a ad bidia þyrer/þeim sem mier haþa giort nockud til goda/þeim og sem mier eru skyllder eda teingder/eg bid þig þyrer øllum þeim sem nu liþa/þyrer øll

um Siukum og þeim sem a Bana sængum liggia/ styr þeim og stiorna mÿstkunsamlega / so þeir pyrerparest ecke.

Hialpa øllum Christnū Mønum og gieþ øllum Riettruudum sem skil last vid þennan Heim pyrergieþning Syndaña og eilÿþa Sæluhialp.

Drotten sem ert sa pyrste og sÿdaste/ Eg bid þig aþ øllu Hiarta mī nu/ ad þegar mīn Daudastund kem og þegar eg a ad skiliast vid þessa Verolld/þa vertu mier nadugur og milldur Domare/ j mote þeim jlla a klagara Diøþlenum / Varduei[t]tu mig pyrer vallde z vielum þss gamla Fianda/og læt mig blÿþa og vera j selskap þiña Engla og allra þinna heilagra j eilÿpum Paradÿsar Føgnude / þu sem ad ert Foþadur og Blessadur ad eilÿþu/ Amen.

VII

Ein Bæn j huørre Riettru-adur Madur þackar Gude pyrer mildelega Verndan og Vardveiſlu pyrer Dióplenum/Og bidur en̄ pram ar meir vm hialp og Hiaſtod Guds.

1 Pet. 5. Vered ſparneyter og vakande/ Þuiad ydar motſtandare Dióþullen geingur vm kring ſem grenianda Leon/og leitar ad þeim ſem han̄ kun̄ ad ſuelgia.

Auguſtinus

HErra almattugur eilijpur Gud huørſu opt hepur þu mig myſk unſamlega varduettt pyrer Dioplenum/ z ecke leypt hønum ad giøra mier ſkada? Oh huørſu oſialldan hepur han̄ ſem eitt grimt Leon geinged j kringum mig / og leitad vid ad ſkada mig? En̄ þu hepur vardveitt mig/ ſo han̄ hepur ecke pramkomed ſijnum Freiſtingum og Skadræde.

Daglegar

Opt hefur hañ komed so sem eiñ Ande myrkrañа/ eñ þu hefur styrkt mig/ so ad eg hef ecke hrædst hañ. Opt er hñ komen sem sterkur hervopnadur/ eñ þu hefur giefed mier Krapt og Styrk/ so ad hañ hefur ecke yfverbugad mig/ opt hefur hañ læted sig merkia sem hañ være Eingell Liossins/ og hefur viltad suñkia mig/ enn þu hefur vpplyst mitt Hugskot/ so eg hef þeckt hañ/ Þuiad hañ er sa store raude Dreke/ sa gamle Høggormur sem kallast Dioful og Andskote mz sijnum sio Høfdum og tiu Hornum/ huør ed viller allan Heimen. Þeñan lætur þu drottna yfer þm mykla Sio þessarar Verалldar. Þar eru og mz fleire olm Dyr sma og stor sem ecke verda vpptalen/ þad eru allra handa jller Andar sem alldrei giøra annad enn ganga vm kring z leita ad þeim

sem þeir meige vpp suelgia/ eþ ad þu Drotten hamlar ecke.

Nañ er sa gamle Nøggormur sm̃ kom wr Paradijs/ huør ed med sijnũ Hala dregur epter sier þridia part Stiarnanna aþ Himne/ z kastar þm̃ a Jordena/ Nañ eitrar Vøtn Jardarennar/ so þau verda banvæn/ Nans Ande er lios Loge/ og vt aþ hans Munne geingur brennande Elldur/ Nañ dreckur j sig Vatzstraumen og þiker þad einkis vert/ og hann læltur sem hañ vilie Aana Jordan vpdrecka/ og hañ er skapadur so hañ hrædest eckert.

Nuør er nu sa mig kann ad þrelsa þra hans Grimd og Vallde/ z leysa mig wr hans Kuerkum? Eingen nema þu Drotten miñ Gud/ Þu heþur þennan mykla Dreka med hans slø Nøþdum yþervnned/ og j sundur

mared hans Nøþud. Nialpa þu oss Drotten vor Gud/breid yþer oss Skiol Vængia þiña/so ad vier þar vnder mättum ørugger og ohrædder vera þyrer þessum Dreka sem oss opsæker/ Þuiad þad er hans astundan z stærsta Girnd/ad suelgia þær Sæler sm̃ þu heþr endurleyst.

Þar þyrer føllum vier til þijn Drottien vor Gud/Frelsa oss þra þessum vorum motstandara Dioþlenum/sm̃ daglega situr vm oss/Nuort vier vøkum eda soþum/etum edur dreckum/edur huad hellst vier giørum/ þa situr hañ vm oss Nott og Dag med sijnum vielum og Suikum/ og skytur ad oss sijnum eitrødum Pijlum/ stundum heimuglega/ stundum openberlega/ so ad hañ þae myrdtar vorar Sæler.

Eñ sla þu Drotten/og náda þu þad/huad heimsker og skilningslaus/

er erum vier/Vier vitum þad og siaā þad/huørsu Dioƀullen vpsperrer sitt grimdar Gin j mote oss til ad suelgia oss/ samt erum vier athugalauser og soƀande / ecktum þad ad øngus þo haā daglega leite vid ad suelgia oss.

Ad vÿsu Drotten/ Vor Ovinur sa oss ƀordiarƀar/haā er æruakur og reidubwen alla tÿma/haā huÿlest all drei/eā vier erum later og sisoƀande/ til ad hialpa vorre Sælu. Sia/ a alla vega/og j øllum æktum eru hÿs Net og Snørur og Vielar/og liggia oss j veige/Nuør kaā þar vid ad sia?

Nann situr vm ad suÿkia oss med Rÿkdome/ stundum med Fatækt og Eƀnaleyse/stundum med Velgeing ne/med Motgange/ med Ordum og Verkum/ og øllu vondu Athæƀe og Framƀerde. Þar þyrer Drotten/ƀr elsa þu oss ƀra hÿs Snørum/þa vil-

ium vier glader lofa þitt Nafn/ og seigia/ Þøck sie Gude sem þad ei gaf þær hñs Tefiur oss nyrde/ Eins sem Fugl Snøru suiptur af/ Sæl vor þar fra leyst yrde/ Brast Snaran enn burt sluppum vier/ Blessad Gudz Nafn vor Adstod er/ sem Heimen og Himna giørde.

VIII.

Ein fagurleg Þackargiørd/

fyrer þad ad Gud giefur oss sijna Heilaga Eingla til Verndar og vardueitslu.

Ebre. 1. Einglarner eru aller þionust usamer Andar/ vtsender til ad þiona þeim sem Erfingiar skulu verda Sæluhialpar' ennar.

Augustinus

Almættugur Gud/ Huørsu ha leitlega hefur þu elskad mig æd ur eñ eg elskade þig nockurn tij ma. Þu hefr skapad mig epter My

nd þiñe/ og sett mig Herra yþer þÿn ar Skiepnur/so ad eg skyllde þeckia z vidurkieña þitt Naþn / þuiad vegna þÿns Naþns heþur þu skapad mig. Og oþan a allt þetta heþur þu skap ad þÿna heilaga Engla miña vegna/ og heþur byþalad þeim ad vardueita mig a ollum mÿnum vegum/ja ad bera mig a Hondum ser/so eg mei de ecke Fætur mÿnar a Steine.

Þesser þÿner Einglar eru þeir heilogu Vardhalldsmeñ z vaktarar/ a Mwrueggiū þeirrar nyiu Jerusalem og a heñar Hædum þar vm kring/ad þeir vake og varduetie þÿna Christne Daga og Natur / so ad Dioþullenn sa gamle Hoggormur og motstand are sem vm kring geingur sem grenjande Leon/ kome ecke og grÿpe vorar Sæler/eþ eingen er sa sem þær vardueiter.

Þÿner. Einglar eru Borgarar þeirrar Himnesku Jerusalem sem þar er vppe/hun sem er vor Moder / Og þr sendast vt/ ad þiona þeim sem Sæluhol pner verda skulu/so ad þeir vard ueite þÿn Børn fyrer Dioflen um/ z geyme þau a øllum þeirra veg um/styrke þau og aminne / og flytie þeirra Bæner fyrer þitt dyrdar Aug lit / Þuiad þeir elska oss so sem vorer Medborgarar/og taka vara vppa oss so vier mættum med þeim fæ og eig-nast Himirÿke/huadan þeir jllu An-dar voru vtrekner.

Þar fyrer vardueita þeir oss vand lega/og eru j kring vm oss alla tÿma og allstadar/ Þeir hialpa oss og þio-na oss/j øllum vorum Naudsynium/ Þeir fara jafnlega vpp z opā/ fra þier Drottenn til vor/ z fra oss til þÿn og flytia fyrer þig vorar Bæner og

Andvarpaner/so vær það þÿna Vinattu/og ad þeir þære oss þÿna Nad og Blessan.

Þeir eru med oss a øllum vorum vegum/þeir ganga med oss vt og jñ/ og þeir haþa sÿna glede þar aþ þegar vier skickum oss vel og christelega j þessare vondre Verølld/og astundum ad leita Guds rÿkis z hans Riettlætis/ þegar vier og þionum þier mz Otta og hrædslu/ og loþum og dyrkum þig aþ gladuæru Hiarta. Þeir hialpa oss þegar vier erþidum/ Þeir varduelta oss þa vier soþum. Þeir standa hia oss þa vier beriunst vid vora Ovine. Þeir glediast og þagna þa vier þaum Sigur/ þeir eru þagnande þa vier erum glader j þier/Þeir eru hrygguer med oss þegar vier þyrer þÿns heilagasta Naþns saker lÿdum Neyd og Pÿnu.

Þeir hafa stora Vmhyggiu fyr-
er oss/ z hafa oss hiartanlega kiæra/
Og þetta giøra þeir oss af þui ad þu
elskar oss. Þuiad þeir elska þa sem
þu elskar/og vernda þa sem þu vard-
ueiter/ Enn þa sem þig forlata þa
yfergiefa þeir/ og þeir elska ecke þa
Ogudhræddu/þuiad þu Drottenn hat
ar þa alla sem jllt giøra/og fyrerfer
øllum Lygørum.

Þegar vier erum gudhrædder og
fromer þa fagna heilager Einglar
yfer oss/enn Dioflarner hryggiast/
Ek þa vier syndgust z giørum Jllt
þa fagna Dioflarner enn Guds
Einglar verda hrygguer. Og so sim
Einglarner glediast yfer einū Syn-
dugum sem Jdran giører/ so fagna
Dioflarner nær eirn Riettlatur fell
ur aptur j Syndena

So veit oss nu og gief Himneske

elskulege Fader/ad vier lifum heilaglega og riettferduglega/ so þeir hafe alla tijma Glede af oss/ og ad þitt heilaga Nafn verde fyrer þa prijsad. Leid þu oss asamt med þm j þitt eilijfa Saudahws/so ad vier mz þm lofum þitt heilaga Nafn/ þu sem ert Skapare bæde Einglanna og Mannanna.

Þetta tel eg fram̄ Drottenn minn Gud/ og þetta hugleide eg/ so ad eg meige helldur vppuekiast til ad lofa og dyrka og vegsama þig/ Þuiad slijkt er eirn haleitur Velgiørningur og storlega prijsande/ ad þu hefur þijnū Einglum þeim heilogu Ondum oss a Hendur faled/ Allt hefur þu oss veitt þad vnder Himnenum er/ Þo hef ur þu ecke læted þad nægiast/ helldur hefur þu oss giefed og eirnen þad sem̄ er vppe yfer øllum Himnenum/ sem

er þijna heilogu Einglar.

Nier þyrer loþa og pryſa þig aller þijner Einglar/ Þig vegſama øll þijn Verk/ Þier þacka aller þijner Heilager. Oh huad myꝃell er vor Neidur/ huørn þu Drottenn Gud heþur oſs veitt/ Drotten/huørſu dyrlegt er þitt Naþn j øllum Løndum?

Þuiad/ huad er Manneſkian þeſs ad þu aktar hana ſo mijkels/ og heþur ſoddan hiartgroed Gied til hennar? Þu heþur ſagt/ Mijna Lyſt heþ eg hia Mannanna Sonum. Enn huad er Manneſkian/er hun ecke Madkur? Og Manſins Sonur / er hann ecke Ormur? Eru ecke aller Menn þyrer þier Niegomc? og þo heþur þu þijn Augu jaþnan yþer þeim/ og heþur ſynt og veitt þeim ſlijka Naad ꝛ Myſkun. Þijnu Naþne ſie Loþ og Neidur ad eilijþu/ Amen.

IX
Ein miøg god Bæn vm rietta sañа Idran/ og verduga Medtekning og Berging þess Heilaga Sacramentis Drottens Kuølldmaltijdar:

Syrach. 1. Sia þu til/ad þyn Gudræk ne sie ecke Hræsne / og þiona ecke Drottne med fölsku Hiarta.

Johañ. 6. Mitt Holld er sønn Fæda/ og mitt Blod er sañur Dryckur/Huør hañ etur mitt Holld/og dreckur mitt Blod/sa er med mier/ og eg med hønum.

Augustinus:

MInn allra elskulegaste z liuf aste Lausnare / Herra Jesu Christe / Eg bid þig fyrer þitt Heilaga Blezada Blod/sem þu vthellter a Kroßsens Trie/med huørium þu hefur mig endurleyst/ Gief mier rietta sanna Idrán/Hialpa þu mier so ad eg þione þier daglega med hrygdarfullu Hiarta/ z sundurknos-

odum Anda.

Gief ad eg oaflatanlega og riet telega þig akalle/ þitt Nafn lofe og dyrke riettelega/og af Hiarta hugleide og j Miñe hafe þinn allra helga ſta Dauda og þijna Pijnu/af hueꝛre ad merkia ma þijna Nad og Myſkun til vor.

Einkanlega þegar eg ſkal ganga til Alltaris/og til þijns Heilaga Bordz/ad taka til mijn þa himneſku Sælarfædu/ þa veit þu mier ad eg vidurkieñe mitt Overdugleika/og verde ſañarlega Hluttakare þijns heilaga Hollds og Blods/huort þu hefur daſamlega fyrer oſs j Forn vtgiefed. Þuiad þeita hid heilaga Sacramentum hefur þu minn Gud ꝛ Herra/þu allra helgaſte Kieñemadur ſialfur jnnſett/ oſs til ad eta og drecka þar af/ꝛ þar med ad ſeigia þier Lof

og þackargiørd/ z ad minnast a þijna myklu Aast og Elsku/og a þinn blez ada Dauda og þijna heilogu Pijsl/ med huørre þu hefur vtuegad oss eilijft Nialpræde/ og eydt allre vorre Eymd.

O minn Lausnare/þu sem ad sial fur ert nalægur j hia Bergingu þessa Sacramentis/ styrk þu mitt Niarta og mijna Tru med sætleika þinnar Nuggunar / so ad eg kroptuglega finne þijna Nalægd og verde gladur j þier.

O gode Jesu/þu eilijfliga brennande Elska/og su Aast sem alldrei slokknar. O sæte Jesu/þu eilijflega Lios vpplys og helga þu mitt Niarta/hre insa þad af allre Jllsku/og vppfyll þ med Nååd og Saniteika.

O Jesu / þu hid sanna Nimna braud/sem oss alla sedur/ og minkar

þo ecke þar fyrer/Daglega lætur þu neyta þijn/eñ blijfur þo med øllu o-skierdur/Gief þu mier / ad eg þessa Fædu þijns blessada Holds z Blods meige so medtaka/ad þad verde Sælu minne til Huggunar og Hialprædis og ad eg þar med verde af þier dagle ga endurnærdur/og af þier/og fyrer þig ødlest Lijfed/komest til þijn og verde niotãde þinar eilifrar Huilldar.

O allra sætaste Herra/ Læt mig fa ad smacka huørsu godur z sætur/ liufflegur z astudlegur þu ert/so mitt Hiarta vppfyllest af Sætleik þinnar Aastar / og ad Ande minn lofe og dyrke þig.

Miñ Gud huørn eg elska /þu ert sætare eñ Hunãg/miukare eñ miolk. Miñ Lausnare/þu sem sedur þa alla sm̃ þig riettelega þeckia/z sig sialfa profa/Læt mig finna Huggun þijna

japnan/ z ad eg meige þessarar him
nesku Fædu verduglega neyta.

Min Gud og Herra/ fyrer huorn
eg life/ a huorn eg vona / epter huor
ium mig aþ Hiarta forleinger/ Hall
tu mijnu Hiarta vid j Sanleikanum
styrdu mijnu Hugskote / Upplys þu
mitt Skilning/ Uppuek mijna Aast
z elsku til þijn/ Styrk þu mijna Sæl
gieþ þu hefie ad drecka þad lifanda
Uatn / Þuiad mig þyster epter þier.

O mitt Lausnare/ Hialpa þu mier
ad sigra og yfervinna mitt Holld og
Blod/ z lat mig onguan Hlut villa
huørke a Himnum nie a Jørdunne /
ecke j Loptenu edr Uøtnønu eda nøc
kurstadar/ vardueit þu mig fra allre
skelfingu/ allre adsokn vondra Anda.
Uardueit þu mig fra følskum Tun
gum / og fra aullu þui sem mig j
þessare forgeingligre Uerølldu hind

ra z skada kañ vppa mÿna sæluhialp.
Miñ Hialpare/ Gieþ þu ad Sæl mÿn ville sig ecke sialþ nie plæge sig med onytsømum Hugreñingum/ hell dur huxe ad jaþnade til þÿn/ z haþe þig alla tÿma þyrer Augum / þu sem ad ert miñ Drotten og miñ Gud mÿn Von og mitt einka Adhuarþ / Amen. X.

Ein agiæt Bæn vm nyia Hlydne og eitt gott og Gudlegt Framþerde

1 Timoth. 1. Jdka þu godan Riddaraskap/ so þu halldir Truna og godre Samuisku.

Augustinus:

AL[l]mattugur Gud himneskur Fader/ Vptendra z kucik mitt Hiarta alla tÿma med Aast og Elskuþinne/ so ad eg j þier alleina haþe alla mÿna Lyst z Glede. Miñ Gud

hneigdu Hiarta þitt til mijn/ so ad mig alla tijma porleinge epter. þier / z ad eg ecke skeyte vm þessa Verølld helldur hafe mijna astundan a þui sem eilijft og oforgeingelegt er.

Minn Drotten / þu veist ad mijn Girnd er ad fa og ødlast eilijft Lijf/ Mitt Hiarta anduarpar z þyster ep ter þui sem þar er vppe/huørt helldur eg sit edur stend/ sef edur vake/ og huad eg giøre/ þa er mitt Hiarta hia þier. Oh/Gud giæfe/ad aller Men elskudu þitt Nafn/og hielldu þ fyrer sin besta Fiesiod/ og hefdu alla sijna Glede og Girnd j þier/Gud giæfe ad þeir hugudu þar vm/ huørsu Illt og einskis vert þad er ad elska þennan Heim / so ad þeir helldur mætti elska lofa z dyrka þig med Hiartanu/Ord um og Verkum.

Min Gud og min Drotten/ gief

þu oss ad vier sleum þorsialer/og þor-
ecktum Metnad þessa Heims. Vard
veit oss þyrer allre ouytsamlegre Bwk
sorg og Ahyggiu og Agirnd/ og lat
oss ecke setia Traust a þ sem þorgeing
elegt er. Wplys þa blindu og aumu
Menn sem ad stunda þeñan Heim/z
huxa ecke nema vppa þetta Lijþ.
Gud giæþe ad þeir villdu huxa sig
riettelega vm/ og snua siinu Hiarta
þra jardneskum Hlutum/eñ elska þig
þu sem ert sa allra hæste beste og a-
giætaste. Miñ Fadere/gieþ ad vi-
er aller saman hoþum þig þyrer Aug
um/snuum vorum Hiørtum til þijn/z
ad vier høþum vora daglega Giriñd j
þier og Glede alleina. Veit oss ad vi
er betur og betur lærum ad þeckia þig
og elskum þitt heilaga Naþn meir z
meir/og ad þijn Elska verde oss sæta
re og sætare. Lat þu oss eckert þeigen

samlegra giøra enn ad elska þig vorn Gud og Drotten af øllu Hiarta/ og lofa þitt Nafn og prijsa þijna mykla Nad og Myskun/ Amen.

XI.

Aunnur Bæn vm hid sama Efne.

Ephes. 5. Vered ecke skilnings litler/ helldur skilliande huad ad sie vilie Drottens.

S. Vincentius.

Drotten Jesu hialpa þu mier/ so ad eg alla tijma otteft þig af Hiarta/og elske þig af øllu Megne. Gief ad eg aluarlega vandlæte vm allt þad sem þijna Dyrd ahrærer/ Og ef eg heyre þitt Nafn lastad/ þa læt mier þad af Hiarta mislijka/ Si erdeilis ef ad eg sialfur vanheidra þitt Nafn/ edur ef þad kann minna vegna/ af minne illre Breytne til ad verda vanheidrad/ þa gief þu mier

miñ Gud/ ad mig angre þad af Hi-
arta/og ad eg aluarlega þess idrest.

Veit þu mier ad eg Skiepna þijn
þecke þig Drottenn miñ riettelega/ og
akalle þig med allre audmykt. Lat
mig af øllu Hiarta vera þier þackla-
tan fyrer alla þijna Velgiorninga/ z
lofa þig fyrer allt þad gott sem þu
hefur mier veitt.

Gief ad eg sie gladur j þier alla
tijma af Hiarta/ og j øllum Hlutum
dyrke z vegsame þitt Nafn. Lat mig
vera hlyden øllum þijnum Bodordū/
og lat mig alla tijma fa z finna sæt-
leik þinnar Huggunar.

Og þo eg sie overdugur og oþack-
latur/ þa lat mig þo koma og sitia
vid þitt myskunar Bord/so ad eg med
þijnum heiløgum Einglum og Vt-
uøldum verde eilijflega saddur og sæ-
luholpen/ þu sem Fødurnum z þeim

heilaga Anda lifer og rijker eirn ſan
nur Gud ad eilijfu/ Amen.

XII

Ein dagleg naudſynleg Aminning/ ad huør chriſten Madr vakte ſitt Kall og Embætte/ og ad hann þyrer alla Hlute fram̄ leite Guds Drottens/ og take vara vppa ſine Sæluhialp.

Matth. 6. Leited fyrſt epter Guds Rijke og hans Riettlæte/ þa mun yður allt ann ad til leggiaſt.

Auguſtinus

HV Madur ſkylldet merkia þad y hugleida/ ad þa riettu Huggun og Hußld Sælar þinar finnur þu alleina j Gude Drottne þijnum/ a huørn þu ætt ad treyſta/ huørn þu ætt af öllu Hiarta ad elſka. Þar fyrer halltu þier faſtlega vid han̄/ og ſkeika ecke/ þa muntu fa ad ſia og ſmacka huørſu godur og giæſku fullur han̄ er og hued ſætlega han̄ kann ad gledia

þitt Hiarta.

Og þo ſo ſie/ad þu verder ad vm gangaſt med veralldlegar Hond⸗laner/ þa haf gæt a þier/og flyt þier þad meſt þu kant aptur til godra og gudlegra Hugreñinga/ þuí huórge er þier betra ad vera eñ hia Drottne Gude þijnum /Og lijka ſo ſem þu matt ecke an Sælar hafka nóckurn Tijma miſſa þad gott ſem Gud giefur / ſo ber þier a óllum ſtundum ad hyra til hans/ og hafa hañ fyrer Augum.

Hugleid þu huórſu ſtor Synd þad er/ ad þegar þu talar vid Gud j þin⸗ne Bæn/þa er þiñ Hugur og Hiarta langt fra hónum. Gief þu giætur hier ad/ Þu talar vid Gud almættugan þañ allra ſtærſta Herra/ Þar fyrer lat Hiarta þitt ecke vijkia fra hans Auglite/ þuiad hañ ſier og heyrer alla Hlute.

Auvꝗ/Drotten þu þecker vorn Veyk⸗leika/þu veiſt huad audvelldlega þad kann ad bera til/ad j Manſins hiar⸗

fa koma aꝼarlegar Nuxaner þa hætt er a Bænefie/ Nuad ſnart og aꝼ litlu eꝼne ſturlaſt vor Bænrækne. Drottẽ gieꝼ oſſ einn nyan ſtadꝼaſtan Anda/ Lææt oſſ ecke hrææraſt ſo ſem Siaꝼar bylgiur/ þær ed aꝼ Vindenum ver da driꝼnar/ helldur hialpa oſſ ſo ad vier hoꝼum þig ꝼyrer Augum alla tijma/ þig vegſomum/ þig prijſum vorn Skapara z Lauſnara/ og þig ottunſt og hrædunſt/ þu allrar Veralldarenar Domare.

Þier Mannanna Syner a Jördunne/ vpplyfted ydar Augum til Himens/ lijted vm kring a Jördunne/ Þui ad Himnarner munu ꝼorganga ſo ſem Reykur/ z Jörden ꝼyrneſt eins ſem Klæde/ Og þeir þar bwa/ þeir munu ꝼu rt deyia/ enn mitt Hialpræde/ ſeiger Drotten/ blijꝼur eilijꝼliga/ z mitt Rettlæte mun oꝼlauſt vera.

Þar ꝼyrer þu Madur/ ſtunda ecke ſo miög vppa þad ſtundlega/ ad þu

porſoomer þad eilijfa. Varaſt þu ad lata Hiarta þitt þyngiaſt med Sorg og Ahyggiu þeſſa Lijfs næringar/ ſo þu verder ecke fordæmdur mz þſſum Heime. Huijl þu þig litla ſtūd af þin ne mædúſamlegre Ahyggiu/ og þio na Gude þijnum/ ſo þu meiger fa þu ijld eilijfs Lijfs.

Minn Gud z Drotten/ hialpa þu mier ſo ad eg akalle þig med aluarlegu hiartans Vele. Tillucktu Hiarta mitt/ og jnnſigla þad med heiløgum Anda/ ſo ad fanytar Nuxaner ſturle mig ecke/ Gief þu ad Hiarta mitt ſtūde alla tijma epter Hūſld/ z elſke þig Drotten af øllu Hiarta.

Minn Gud/ Hiarta mitt ſetur fyrer þig þijn Ord/ Þier ſkulud mijns Andlits leita/ þar fyrer leita eg nu Drotten þijns Andlits. Minn Gud/ kiendu mier huørnen eg ſkal leita þijn Vijſa þu mier huørnen eg ſkal finna

þig/ Amen.

XIII

Ein ſarleg Kløgun hins ſæla Bernhardi/ yfer þremꝛ høfud Ovinum Sælarennar/ ſem er Hollded/ Heimuren og Dióffullen/ vid huória chriſten Madur hefur daglega ad beriaſt hier j Heime.

Pſalm: 40. Oteliänleg Harmkuæle hafa ∣ vm kringt mig/ Mynar Synder þær grypu mig ſo eg gat ecke ſied/ Fleire eru þær eñ hæren a Höfde mynu/ Og mitt Hiarta þad hefur yfergiefed mig/ Drotten/ lát þier lyka ad þu frelſer mig/ flyttu þier Drotten mier til hialpar.

Bernhardus.

HJalpa þu mier Drotten minn Gud / þuiad myner Ovíner vmkryngia myna Sæl/ ſem eru þeſſer/ mitt Holld og Blod / Heimuren og Andſkoten.

Mitt eiged Holld og Blod kann eg ecke ad fordaſt/ eda þad fra mier ad reka/ og eg er þar vid bunden/ og eg blyt þar med ad drazaſt: Deyda

ma eg þad ecke/ helldur hlyt eg ad næ ra þad og ʒoſtra/Alle eg þad vel/ þa el eg minn daudlegan Ovin: Þuiad þegar eg helld þad kræſelega + eg læt allt epter þui/ þa verdur þad mier yʒ ſterkara/ og ſtrijder j mote mier.

Heimur þeſſe er vmhuerʒis mig/ og er alla vega j kring vm mig. Þar eru ʒim̃ Dyr edur Gluggar/j giegnum huória hann ſtryſt inn a mig / ſem er mijn ʒim̃ Skilningar vit/ Syn/ Heyrn/Smeckur/Ilman og Atekt. J giegnum þeſſa Glugga eda Dyr/ ſkytur Heimuren ſijnum Pijlum til ad deyda mijna Sæl.

Augun ſia giarnan og alſijta Hiegoman og Framʒerde þeſſarar Veralldar/+ villa Hugſkoted. Eyrun heyra Athæʒe Mañaña Sona/og villa Hiartad/ Þar epter hegdar Muñuren ſinne Rædu/og ʒer og lijka villt. Ilman og Atekningen hindra allar godar Hugreñingar/og vppvekur aʒ litlu eʒne jllar Girnder. Og eʒ Madur ſtende ecke jaʒnſnart þeim a mote/ ten

dra þær allan Lijkaman.

Fyrst kiemur Girnden edur Lystin gen/ og þangar Hugskot Mannsins: Þar næst kiemur hun j Hiartad/saur gar þad og lockar þad med sier/þan gad til þad sam þyckest Syndeñe/ og verdur so Skyn og Skilningur Mañ sins þangen ı herteken.

Ad auk þessa kiemur Andskoten fram/ huörn eg kann ecke ad sia vie fordast/Hañ spañar sinn Boga/legg- ur Aur a Streing/ı skytur sijnum Pij lum/ og særer Sæl mijna/ fyrr enn hun veit af. Hañ leggur sijnar Snör- ur fyrer mig/og seiger/Huör fær þær sied? Huör kann ad sia vid þeim? Hñ situr vm ad suijkia mig/ med öllum þeim Hlutum sem hann veit ad vier misbrukum/ og huar vier erum til hneigder.

Hañ leggur ecke vt alleinasta sijnar sma Snörur/og Net fyrer oss/ helld ur önnur stærre Vielabrögd/siñ er A- girnd/og astundan til Eigna og Aud æfa/ad fa Metord Völld ı Störf/

og ad hafa goda Daga/ Med þessu verdur Manñsins Sal fangen/ og verdur føst lijka sem Fugl j Snǿru/ ꝛ kañ ecke ad vphefia sig med sijnum Vængium/ og na þeirre himnesku Jerusalem. Enn Pijlur Andskotans eru þessar/ Drambseme/ Agirnd/ Reide/ Auṽnd/ Ofneytsla og Ofdryckia/ Lete/ Saurlijfe/ og allar adrar daudlegar Høfudsynder/ med huørium hañ særer Saler vorar. Huør kann hans elldlegar Pijlur vt ad slǿckua? O Herra Gud/ Huørsu opt verdr christins Manns Sal særd/ med soddan hans Pijlum og Skeytum.

Minn Gud/ Huørt skal eg flyia mier? Huørt a eg ad flya? Allstadar er Doden og Ofriduren/ allstadar fliuga Pijlur hans og Skeyte/ Allstadar er Neyd og Vode/ Huørt sem eg sny mier hier j Heime þa er eingen Fridur/ eingen Hylld/ og eg ma alldrei vggalaus vera vm mig nie ohrædd/ ecke ad eins j Neyd og Motgange/ helldur og eirnen þa vel geingur. Pad

gillder eins/ huórt eg er vakande eda loßande/huórt eg er mettur edur hung radur/ huórt eg er jdiulaus eda giórer nóckud/ Eg hlyt alla tijma ad vakta mig.

Eg hlyt ad ſia mig vm kring/Bæde j Gamne og Aluóru/ſó eg ecke gieße óneyrlan aß mier/ Geingur mier vel þa er Luckan ßalluóllt/og giórer mig athugalauſan. Sie Kroſſ + Not Jangur a ßerdum/ þa er hañ Beiſkur og þungur/og Madur geingur naudugur þar vnder.

Þær Synder ſem heimuglegar eru/ eru ſkadſamare eñ hinar ſem openberlega ſkie/ Þuiad nær nóckur ſyndgar heimuglega/ þa er eingen ſem hañ auijtar/ Enn þar ſem ecke er Straßßne Auijtan/ þar heßur Freiſtaren lidugan ßramgang/ſo ad Synden drygeſt þar epter. Þañen er nu Vode a ßerdū vppa allar ſijdur.

Þetta er ei olijkt/ og þa Oßridur er j nóckru Lande/ Þar hliota Menn ad haßa goda giætne a ſier/ſo ad þeir

verde ecke aþ ſijnum Ovinum yþerþall
ner / Þar ottaſt Menn nælega huórt
Lauþblad / og eru alldrei obrædder.
Þannen er hættad þyrer oſſ chriſtnum
Mǫ̈nnum. Holld og Blod lætur locka
ſig til vondra Girnda / Heimur leider
til ſyndſamlegra Hluta / Dióþullen
lockar til Glǿtunar.

Þuiad þegar j Hiartanu vpkuik
nar nǿckur Hugreñing og Hugan / þad
kiemur aþ Hollde og Blode. Eñ þeg
ar Hiartad þær Girnd til Dramþſe-
me / til Metnadar + Metorda / þa kie
mur þad aþ Heimenum. Eñ huór þn
lætur vppuekia ſig til Reide og Hat-
urs og Oblydne og añara Synda / þ
er Dióþulſins jnnþlaſtur. Eñ allt þtta
eigum vier ad þordaſt ſo ſem ſialþan
Dióþulen / + þa eilijþu Fyrerdæmning:

Þad er Dióþulſins dagleg jdia ad
þlæſa jllu j Manſins hiarta / Eñ vier
ſkulum j ǫ̈nguan mæta þui ſamþyck-
iaſt. Þegar vier ſtǫ̈ndum a mote ſlijk-
um jñþlæſtre + vondum Hugreñingum
þa yþer viñum vier Andſkotan / þa

gledium vier Guds Eingla/þa heid rum vier Gud Drotten vorn:. Þuiad Drotten hañ amiñer oß ad standa Di-ôflenum a mote/ og hañ hialpar oß ad ſa ſigur/ Og þegar vier berum oß mañlega ad/þa beþur hañ lyſt ad ſia til vor/ Þegar vier veykiunſt þa hialp ar hañ oß/og þegar vier hôþum ſig-uren þeing ed þa kôronar hann oß.

Hollð og Blod er aþ Jôrdunne/ þar þyrer koma vpp þia þeim hollð-legar Huxaner/huoriar ed Mañen vpp vekia til Vellyſtinga. Heimuren aſtuñ dar ecke añad eñ Hiegoman/Diôþull-en er eiñ bôluadur Ande/ þar þyrer læ tur hañ ecke aþ ad iûblæſa j Manſins Hiarta þordæmanlegum Huxônum:

Þeſſir þrÿr eru miñer dagleger Hôþud oviner ſem mig daglega aſtrÿ-da og oþſækia/ſtundum openberlega/ ſtundum heimuglega/og leita vid ad þordiarþa mig. Eñ einkanlega treyſt-er Diôþullen þaruppa/ad miñ gamle Adam er hônum medþylgiande / Þui ad hañ veit/ad ſa Ovinur ſem er hei-

meliſþaſtur hann kan̄ meira ſkada ad gióra enn hinn ſem er j Fiarlægd. Þuiad mitt eiged Holld og Blod þylg ier hónum til ad ſkada og þordiarþa mig / þui þad er ecke alleinaſta j Sy=ndin̄e þædt og vppaled þra Barndome helldur er þad aþ illum daglegum Vana ſpillt og þordiarþad ordid.

Þetta er Sók og eþne / huar þyrer þad ſtendur ſo miög og ſtrijder j mote Andanum. Daglega murrar þad og möglar / og vill haþa ſin̄ vilia / kann ecke ad lijda Aga nie vnnvöndun. Þad eggiar jaþnan ⁊ þyſer a þ ſem illt er Þad nidi kiæþer ⁊ brytur allar godar Hüxaner ⁊ vill auallt vera ſialþradr.

Þar þyrer kiemur Andſkoten þar til / ſa Gamle og ſlæge Höggormur / ⁊ ſtydur ad med Hollde ⁊ Blode / ⁊ þig gur lid aþ þui / Þeſſe gamle Höggorm ur Andſkoten er argaſtur Ouinur man̄ legs Kyns / huör ed allt Kapp ⁊ alla aſtundan leggur þar a / ⁊ þar epter lei tar ad þordiarþa vorar Sæler.

Han̄ ſtundar daglega vppa vora

Olucku/ er kiañ og klokur/ Bæde ad vppbyria þad hid vonda ⁊ so ad fullkomna þad. Hañ blæs j Hiartad jllum Girndum/og vpkueiker j þui syndsamlegar Hugreñingar. Hañ vppvekur Strijd og styriólld/Hañ kiemur af stad Hatre og öfund/Hann lockar til Ofneyrslu og ofdryckiu/til Saurlijfis og añara Hollds sins Girnda/ Hann giefur sök og efne til Syndaña. Hañ er þusund Vielasmidur/til ad suijkia Mañsins Hiarta/so ad hañ fordiarfe þad:

Med þessu mote slær hañ oss mz vorum eigen Vopnum/og fiótrar oss med vorum eigen Böndum/so ad vort eigenlegt Hollds og Blod/sem oss er til styrks og Hiálpar giefed af Gude þad verdur oss til Skada/ Falls og Fordiórfunar.

Þad er miög þungt ad beriast vid heimilisfastañ Fiandmañ/ Þo er enn þyngra ad standa j mote Andskotans Vielum og Suikum/og standa af sier hans vielafullar og brögdottar Arm=

ser. Þuiad hañ er eirn Ande/ ecke alleinasta klokur og slægur/ helldur og eirnen forsoktur og fullreyndur j allre Illsku og Hreckuijse.

Auvij Herra miñ Gud/ frelsa þu mig fra mijnum Ovinum/ og fra øllum þeim sem mig hata/ þuiad þeir eru sterkare enn eg.

VIII
Capitule

Hefur ad hallda agiætar og huggunarsamlegar Bæner/ j huørium Madur Bidur vm heilsusamlega Daudastund/ og huggar sig med vissre Von eilijfs Lijfs.

I.

Merkeleg Huggun/ ad riett truadur Madur skule ecke vera miög hræddur fyrer Daudanū.

Bok Spekeñar 3 Cap. Sæler Riettlæt

ra eru j Guds Hende/og eingen/ Pyna kienn ur vid þar.

S: Ambrosius

HA Joseph ꝛ Maria hôfdu Barned Jesum j Mustered / kom sa gamle Simeon þar / huór ed Andsuar hafde feinged af Gude / ad hañ skyllde ecke sia Daudan / fyrre eñ hañ hefde ædur sied Christum Drottens: Og hañ tok hañ med Fögnude a sijna Arma/ꝛ sagde/Lættu nu Drotten þiñ Þion fara j Fride. Þessara Orda Meining er/ so sem hafe hann allt þangad til orded ad blijfa j þessu Lijfe/ þo hañ hafe ecke viliad /Enn bidur nu/ad Gud vilie giefa sig laussan/eins og hañ hefde ædur vered bunden/og fyrer laungu girnst ad verda frij og laus.

Þuiad/þegar Sælen skilst vid Lijkaman/og fer burt wr þessum Eymdardal /þa fyrst er hun frij og laus/og hefur sijna verkan meir eñ ædur/ Þuiad hun giörer og verkar þad heñe vid lijkur/ an Lijkamans/ huór

ed Sælunne er hier j Lijfe ecke nema til Þyngsla + Hindranar. Riettlætum Manne er Dauden Jngangur til huijldar. Þeir fæuijsu ottast Daudann/so sem þann vesta hlut/enn þa vijsu langar epter honum/so þeir meige komast fra Eymd og Armod þessa Lijfs til Huijldar/ og leyster verda fra öllu Jllu. Þuiad þegar vier förum af þessum Heime/þa verdur ender a allre vorre Neyd/og allar vorar Synder/vor Veykleike/ Eymd og Erfide/og allur Motgangur/verdur þa med Lijkanum jardadur og j Jördu lagdur.

Enn Sæler Riettlætra eru j Guds Hende/og kienna til öngra Pijsla/ Sap. 3. Þad er ad sia fyrer fæfrodum so sem þeir deye/ og þeirra Afgangur verdur fyrer pijnu reiknadur/ og þeirra Burtför fyrer Fordiörfun/ Enn þeir eru j Fride. Þeir verda burt tekner wr þessu Lijfe/a medal Syndugra/ Sap. 4. og þeim verdur burt suipt/so Hreckvijsen vmbreyte ecke fr=ra Skilninge/og ad falskur Lærdom=

ur suŭke þa ecke. Þeir voru Gude kiærer / þar þyrer tok Gud þa so bræd lega wr þessu Lÿþe.

Þar þyrer skulum vier ecke kuÿda vid ad þara heim til vors Endurlausnara / til Saþnadar heilagra / til Selskapar Riettlætra. Lætum oss med Fögnude þara til vorra Fedra / og til þeirra sem oss haþa kient rietta Tru.

Eþ vier höþum öngua goda Forþienan / þa höþum vier þo sañã Tru a Jesum Christum / a huörn vier alleina þorlætum oss.

Lætum oss þara til þrra sem mz Abraham / Jsaach og Jacob til Bordz sitia / þar þæum vier ad sia alla Gods heilaga j Himerijkis Fögnude / þuiad þar er Paradijs Fridar + Fagnadar / Þar er huörke Hregg nie Oveడrætta / ecke Skruggur nie Reidarþrumur / ei Nott nie Myrkur / ei Sumar nie Vetur / og ei Frost nie Kulde / Þar mun huörke vera Sol nie Tungl nie Stiörnur til ad lysa / Helldr mun Birte Guds vera alleina vort Lios.

Þar ƥyrer/ þegar vier ſkulum deyia/ þa lætum oſſ aþ óllu Hiarta og med Brennanda Aaſt ƥalla ƥram ƥyrer vorn Herra Chriſtum/ hallda vm hn̄s Fætur/ trua hans Ordum og Fyrerheitum/ tilbidia han̄ ſo ſem þær heilógu Kuin̄ur giórdu a paſkadagen/ Þa mū han̄ ſeigia til vor/ Sæler vere þier/ vered obrædder/ þad er/ otteſt ecke ydar Synder/ þuiad eg er Syndaña Fyrergiefning/ Hrædeſt ecke Myrkren/ þuiad eg er Lioſed/ Hrædeſt ecke Daudan þuiad eg er Lijƥed/ Huór ſem kiemur til mīn/ ſa ſkal ecke Daudan ſia ad eilijƥu/ Amen:

II

Ein Gudrækeleg Bæn vm ſæluga Daudaſtund.

Luc. 23. Jeſus kallade hærre Rõddu/ og ſagde/ Fader/ j þijnar Hendur ƥel eg mīn̄ Anda. Og Act. 7. Kallade Stephanus vpp/ og ſagde/ Herra Jeſu/ medtaktu minn Anda.

Dionyſius.

O Sæte Herra Jeſu Chriſte/ þu eilijfur Geiſle Fødurſins Dyrdar/ þu hin ſanna Sol Riettlætiſins/ þu ſem fyrer mig auman Mañ hefur lijded pa ſmanarlegu Kroſſens Kuøl og Pijnu/ og vtgafſt þitt Lijf øllum Mønnenum til Endurlauſnar/ Jeg bid þig miñ Endurlauſnare/ hialpa þu mier fyrer þijna Nad og Myſkun/ ſo ad eg læte alldrei mier vr Miñe falla þijna beiſku Pijnu z bitran Dauda/ Nelldur ad eg daglæt anlega deyde og nidurþrycke ſyndſamlegar Girnder mijns Holldz/og daglega med þier deye/ Vppa pad/ad eg a miñe Daudaſtundu mætte burt fara j Fride/og med þier jnnganga med Føgnude/ j eilijfa Paradijſar Dyrd og Sælu.

Drottenn Jeſu Chriſte/ þu ſem a þiñe Daudaſtundu kallader til þijns

Fødurs/ og bitaladet honum þijna Sæl/ Vertu hia mier þa eg skal deyia/ og hialpa mier til ad sigra og ytter uisia minn seinasta Ovin Daudan/ Frelsa þu mig fra Ovinum Sælar minar/ og leys mig fra allre Kuøl z Pijnu. Hugga mig þegar eg anduarpa til þijn/ styrk þu mig þa eg er hrædddur/ Lijfga þu mig þegar eg er veykur/ og medtak mijna Sæl til þijn þegar eg andast.

Veit þu mier ad eg ende mitt Lijf mz þeim somum Ordum sem þu þitt Lijf endader a Krossenum. Og þo eg giete ecke talad þau Ord med Munnenum/ þa virdstu ad heyra þau/ þegar eg med Hiartanu anduarpa til þijn/ seigande til þijn/ Fader/ i þijnar Hender fel eg Anda minn/ þu hefur mig Endurleyst/ minn Gud og Drotten Sannleikfins/ Amen.

III

Ein ønnur Bæn a Sottar Sængenne/ z j Daudans Neyd.

Apoc. 14. Sæler eru þeir, þramlidnu sem j Drottne deya/ nu hiedan aþ.

Luc. 23. Sannlega seige eg þier/ j Dag skalltu vera med mier j Paradijs.

Augustinus.

Minn Gud/ Minn Gud/ mijn Myskun/ mitt Hæle og Athuarþ/ O Jesus minn Endurlausnare/ epter þier anduarpa eg/ j þier er øll mijn Von j Daudans Neyd/ Vertu mier myskunsamur/ og hialpa mier a minne Daudastundu/ sialþur kann eg þad ecke ad giøra/ Drotten hialpa þu mier/ og sia aumur a mier. Jeg þorlæt mig ecke vppa mijn Verk/ mijnar Giørder/ helldur vppa þijna Nad og Myskun/ Jeg vona vppa þijna Giæsku/ enn læt þara øll mijn Verk sem til

einskis eru. Drotten minn Gud/ þu ert mijn Von/ J mote þier einum heþ eg syndgad og jlla giørt/ jeg er sekur z syndugur/ enn þu heþur so elskad mig ad þu kostader þijnu Blode til ad þrelsa mig þra Syndenne og eilijþum Dauda.

Þar þyrer kiem eg nu til þijn Drotten/ þu sim̃ ønguan heþur þorsmæd eie þyrerlited aþ þeim sem treyst heþur vppa þig/ Yþergieþ þu mig ecke helldur/ og læt mig ecke j Daudanum þordiarþast.

Jeg girnest ad skilia hier vid/ og vera hia þier/ J þijnar Hendur þel eg Sæl mijna/ hialpa þu mier til ad jeg soþne og huijlest j Fride/ þu sem med Fødurnum og Heiløgum Anda liþer og rijker sañur Gud/ ad eilijþu/ Amen.

Enn ein agiætleg Bæn/þyr er Nryggua z siuka Mankeskiu/huør ia ed langar epter ad sia Son Guds.

Philipp. 1. Jeg hefe Girnd ad skiliast hier vid/og vera hia Christo.

Augustinus

MInn Gud/ þu sem mig hefur skapad endurleyst og lijfgad/ epter þier þyster mig og hungrar/ epter þier forleinger mig/til þijn anduar pa eg/þig girnest eg. Og lijka so sem eirn Fødurleysinge sem mist hefur sinn goda Fødur/grætur og æper oaf látanlega/og huxar med storre forle ingingu vm sijns elskulega Fødurs Auglit. So huxa eg nu/(ei so sem eg ætte/helldur so sem eg kann z giet/vm þijna Pijsl og Pijnu/ vm þijn Nøgg og Sløg/vm þijna Nwdstrykning/ og þijnar blodugar Beniar/ og huørsu

þu varst þyrer mig Lijþlaaten/ z j Grø þena lagdur. Jeg hugsa og lijka vm þijna dyrdarsamlegu Vpprisu og dasamlega Himnaþør.

Ollu þessu true eg stadþastlega/ og eg græt mijna saara Neyd/ j þssum Eymdardal/ Enn eg vona og vænte epter þinne huggunarþullre Hingadkomu/ og heþ hiartans Girnd ad sia og skoda þitt Dyrdarsamlega Andlit/ Amen.

Ein hiartanleg Forleinging
Sorgþullrar Saalar epter Jerusalem sem þar er vppe:

Philipp. 3. Vort Heimele er a Himnum huadan vier væntum Lausnarans Jesu Christi/ sa ed vora þænyta Lijkame mun þorklara / so þeir verde lijker hans þorklaarodum Lijkama.

Augustinus:

JErusalem vor Moder/ þu heilaga Borg Guds/ og elskulega

ſta Brwdur Jeſu Chriſti/ Jeg heþ
þig kiæra j mijnu Hiarta/z mitt Aug
ſkot langar epter þinne Fegurd/O hu
ørſu þøgur/; huørſu dyrdarleg/ huad
prydeleg ertu? Þu ert ſoomaſamleg a
allan hatt/og heþur øngua Fleckan.
Fagna þu Sæl mijn z ver glød/Dr
otten heþur þocknan a þier/Nañ nuu
ſedia þig daſamlega/ſo þig mun hus
rke hungra nie þyſta ad eilijþu. Sæl
ertu þa mijn Sæl/ ſæl ertu þa og ad
Eilijþu/ þegar eg þæ ad ſia og ſkoda
þijna Dyrd/þijna ſoomaſamlega Pr
ydе/þijn Port/þijna Mwruegge/þijn
Stræte/þijn Hwſakyñe/þijna Borg-
ara og Bæarmenn/og þiñ allra dyr-
legaſta Kong j ſiñe Feþurdar pryde.
Þuiad þijner Mwrueggier eru aþ
Gimſteinum(Apocal. 21.) Þijn Po
rt aþ koſtulegum Perlum/þijn Stræ
te aþ hreina Gulle/ þar oaþlætanle-

ga sunged verdur þad sæla Alleluia / þijn Nysakynne eru af þerskeyttum Steinum og þaken med Gulle. Þar geingur eingen jñ / nema sa sm̃ er hreiñ / z eingen ohreiñ þær þar ad bwa. O huad somasamleg og dyrleg ertu vor Moder Jerusalem / j þiñe Sælu og Pryde.

Þar er eckert af þui sem vier hliotum ad lijda eda sia hier j Heime. J þier er eckert Myrkur / eingen Nott / eingen Tijmaskipte / Þar skijna huørke Stiornur Sol nie Tungl / helldur Gud af Gude / Lios af Liose / og Sol en Riettlætesins vpplyser þig ad eilijfu. Þad flecklausa Lamb er þitt skiæra z fegursta Lios / Andlit þijns allra fegursta Konungs a huørt þu horfer eilijflega er þijn Sol / þiñ fegurdar Liome / og øll þijn Unadsemd. Ja ad vijsu / sa Konguren allra Konga

er sialfur hia þier / og hans Þionar eru alla vega j kringum þig.

Þar eru Einglana chorar sem lofa Gud / Þar er Selskapur Himneskra Borgarmana/ þeir ed konner eru wr Eymd og anaud þessarar Veralldar jñ j þiñ Føgnud/ og hallda þar eilijf lega og gledelega Hatijd . Þar eru Chorar heilagra Spamana / Þar eru tolf Guds Postular/ z oteliande fiølde Guds Pijslarvotta / Þar er Søfnudur heilagra Forfedra / Þar er fiølde heilagra Mana og Kuena sem sigrad og yfervunned hafa Girnd er þessa Heimns z siñ veykleika/ Þar eru vnger Meñ og Meyar sem alldur siñ lifad hafa med heiløgu Framfer de. Þar eru þeir sem slopped hafa wr snørum þessa Heimns/og eru aller saman glader j þeirra eilijfu Fostur lande. Þeirra Dyrd er ad søñu ojøfn

eñ aller hafa þeir eins Fögnud· Þar er fullkomlegur Kiærleikur allra a mille/huiad Gud er þar allt j øllum/ huørn þeir oaflætanlega sia og lÿta og af Hiarta elska og lofa/oaflætanlega og an Enda.

Sæll er eg/Jæ/sæll er eg ad eilÿfu þegar jeg epter þetta Lÿf fæ ad heyra þa Himnesku Lofsaungua sem sungner eru af Heiløgum Einglum og Borgar Mønnum þeirrar Heiløgu Jerusalem/eilÿfum Konge til Lofs og Dyrdar. Oh/sæll er eg þa/. þegar eg asamt mz þm fæ ad sia ꝛ lÿta miñ Gud og Drotten j siñe Dyrd/so sem hañ hefur sialfur lofad mier/þa hañ sagde (Johañ. 17) Fader/jeg vil ad þeir sie hia mier þar sem jeg er/huør ia þu gafst mier / so þeir siae myña Dyrd/huøria eg hafde hia þier/adur eñ Heimuren var. Og j ødrum

stad. Sa sem mier vill þiona hañ þylge mier/og huar jeg er / þar skal og vera miñ Þienare.

VI.

Ein gudrækelig Bæn/j huørre hrygdarꝼullt Hiarta huggar sig aꝼ Fögnude eilÿꝼs Lÿꝼs/og heꝼur hiartanlega Forleinging epter þui:

1 Corinth. 2. Eckert Auga heꝼur þad sied/og ei heꝼur þad Eyra heyrt og ei er þad komed j nockurs Mans Hiarta/sem Gud heꝼur ꝼyrer bued þeim sem hañ elska.

Augustinus

SO sem Hiorturen girnest ꝼerskt Vatned/ so girnest mÿn Sæl þig minn Gud og Drotten. Mÿna Sæl þyrster epter Gude/epter liꝼanda Gude/ Nær mun eg koma þangad so ad eg siae Gudz Andlit? O þu Lÿꝼs Bruñur/ þu Vpspretta liꝼanda Vats. Nær mun eg þa ad drecka aꝼ

Vatne þinnar huggunar? Nær mun eg komast wr þessum Eymdardal/ j huorium ad er eingen Endurlijþgā? So ad eg siae þijna Dyrd/og nære og lijþge mijna þysta Sal med Vatne þinnar Myskunar.

Drotten/ Miøg er mijn Sal þyst dryckia þu hana mz þinne Myskun. Þu Lijþsins vpsprettu Brunnur/ mi- og er mijn Sal mædd og þreytt/mi- og þyster hana epter þier min Gud z Drotten/ Nær skal eg koma z birtast þyrer þijnu Auglite?

Lattu mig sia þan Dag eilijþrar vnadsemdar/ þan gledennar og hialp- rædesins Dag sem þu Drotten heþur giørt/ a huorium vier skulum þagna og glediast. Oh þan klara og biarta Dag/ Huørsu þagur og gledelegur mun sa Dagur vera/ sa ed varer ei- lijþlega z eckert Aptan heþur/þa ma

heyra Glede og Føgnud og ꝥagra Packargiørd.

Gack þu mijn Sæl/jnn j Føgnud þijns Herra/Gack þu jnn j hans eilij ꝥa Sælu/j Nws Drottens Guds þij ns/þad ꝥullt er aꝥ myklum dyrdarleg um ovmrædelegum Føgnude/ſem øng uan Enda heꝥur. Gack jnn j hans Føgnud/ þar alldrei mun vera nøck-ur Hrygd eda Sorg/ helldur oendan-legur Føgnudur/ þa þu munt ꝥa og haꝥa allt huad þitt Hiarta girneſt.

Þar mun vera þad liꝥanda Lijꝥ-ed/þad gledelega lyſtelega Lijꝥed/ſim ad eilijꝥu er og varer. Þar er eingen Ovinur ſem oſſ opꝥæker/ eingen vond Girnd ſem oſſ til jlls eggiar eda lock-ar/helldur noglegur Fridur og Føgn-udur/Kyrd og Spekt/ꝛ gledeleg Vn-unarſemd/ſtorleg Dyrd/eilijꝥ Sælu hialp/Su heilaga Þrening/eiñ Gud

domur j þremur Personum/ og þriar Personur j einum Guddome/ huørn vier munum sia og lijta ad eilijfu/ og gledia oss j Drottne Gude vorum/ Þar er sa Fognudur sem geingur yfer allan Fognud/ su Vnunarsemd og Glede/ vid huøria onguu er jafnanda. Nær mun eg þar koma so ad eg siae minn Gud/ Jeg vil fara þangad og skoda þa myklu dyrdar Sælu.

Enn eg hlyt fyrst nockra stund ad lifa hier j þessu Nollde/ og vera langt fra Drottne. O Drotten/ huad leinge a mijn Sæl ad bwa hier? O Drotten/ Huørsu leinge skal eg heyra þar vppa/ þa þeir seigia/ Huar er nu þinn Gud? Huørsu leinge skulu þeir seigia til mijn/ Bijd þu/ bijd þu/ vona þu/ vona þu. Ja Drotten minn Gud/ þu ert mijn Von/ þijn bijd eg. Þuiad vier vonum og væntum vors Drott-

ins og Lausnara Jesu Christi sa sin vora þaþeingelega Lijkame mun þor klara/z giøra þa lijka sijnum þorkla rødum dyrdar Lijkama. Ja ad vijsu/ Vier væntum vors Drottens/og vill-dum ad hañ kiæme og tæke oss til sijn.

Kom þu Drottin/kom þu og duel ecke/Kom Herra Jesu/ kom z tak oss med þier j Fride. Kom þu og leid oss hertekna z þangana wr þessare Myr kuastoþu/so ad vier mættum aþ Hiar ta verda glader og þegner. Kom þu Drottin vor Endurlausnare. Kom þu Drottin Huggare allra Neiding-ia/ Lijttu nadarsamlega yþer oss/ so vær mættum verda Sæluhólpner. Kom þu Drottin/mitt Lios/sem mig vpplyser/ Leid þu mijna Sæl wr Fiø trum z Fangelse/so ad eg mætte Loþa og prijsa þitt heilaga Naþn.

Huad leinge villtu læta mig ve-

ra og velkiast j þessum Eymdardal/ og þu heyrer mig ecke? Bænheyr þu mig Drotten sē kallar til þijn wr þss are Eymdar hørmungu/ og lat mig komast til eilijfrar Nuijldar.

O huørsu sæler eru þeir sem frelsader eru fra þessare haskasamlegre vondre Verølldu/ og komner eru til þijn Drotten. Ja ad vijsu eru þeir sæler/sem wr Bꝏrum z Bylgium þssa Heims komner eru j Hofn eilijfs Lijfs/ wr þessa Heims Eymd til þeirra Fødurlands/wr þessu Fangelse til eilijfs Frelsis. Sæler eru þeir sem feinged hafa sijna Osk/og nu hafa ødlast eilijfa riettlætesins Koronu/huørrar þeir leitudu hier j Heime mz mørgum Motgange z Hørmungum/Nu eru þeir glader og ad eilijfu sæler/þui ad þeir eru frelsader j fra øllu Illu z hafa ødlast Rijke Dyrdareñar.

O þu hid eilijfa oforgeingelega og Himneska Rijke/ j þier er eilijft Lijf/ og Fridur Guds sem hærre er øllu Skilninge. J þier hafa Sæler Heilagra eilijfa Nuatld og Glede/ og Vnadsemd/ øll Eymd og Neyd Þijst og Þijna er langt fra þeim. Drotten min Gud/ huad dyrdarsamlegt er þitt Himnarijke/ j huøriu aller Heilager rijkia med þier/ skrydder med Liose og Lioma Himneskrar Dyrdar/ hafande gullegar Koronur a sijnum Høfdum.

Pad er Rijked eilijfrar Sæluhial þar. Drotten þu sem ert Vonen og Koronan þinna Heilagra/ þar þu læ tur þa þig lijta/ Auglite til Auglitis og gledur þa oaflæitanlega med þijn um Føgnude/ og Fride/ huør betre er enn nockur Modur kune ad huxa eda skynia.

Þar er eilijf Sæla/ enn Sorg eingen

Þar er eilijfur Fögnudr an Hrygdar Þar er eilijf Velferd/an alls Motgangs/eilijf Vnadsemd an Mædu z Erfidis/Eilijft Lios fyrer vtan allt Myrkur / Þar er eilijft Lijf an alls Dauda/þar er allt gott ad eilijfu/en̄ eckert Jllt / Þar er æska fyrer vtan Elle/ þar er Lijfed fyrer vtan enda Þar er øll Fegurd og Pryde/so eckert brestur / þar er jdel Kiærleikur an alls Naturs / þar er jdel Heilsa an alls Siukdoms/ þar er Fögnudur og Glede so alldrei liñer/ þar veit eingen ad seigia af nøckre Pijnu/þar er huørke Hrygd nie Harmaklögun Þar leikur allt j Fride og Fögnude/ z þar þarf ecke ad ottast nøckud jllt/ Þuiad þar er allt gott/þuiad þar er ecke añad en ad þeckia Drottin/og lijta han̄ Auglite til Auglitis. Sæler eru þeir eilijflega sem leyster og frel-

sader eru fra Symdum og Naskase,
mdum þessa Lijfs/og komner eru j
þin Fognud/ Amen.

IX
Capitule

Hefur jnne ad hallda hugar-
lætlegar Bæner vm Nærmung þess-
ara lijfdaga/ j huórium ad Christins
Mañs Hiarta skal huggia sig vid
Von eilijfs Fagnadar j óllum
Neydum og Motgange

I.
Ein agiætleg Vndervijsan/

j huorre Hiartad Mañsins vphuct-
ur og bryner sig til ad bera Jesu Chri-
sti Kross/med Fagnade/og hug-
gar sig vid eilijfan Himirikis
Fógnud

Rom. 8. Huór vill skilia oss vid æst

og elſku Guds? Hörmung/Motgangur edur Ofſokn? Hungur / Kulde/ Hætſaſeme/ Suerd? So ſem ſkrifad ſtendur/Þiña vegna erum vier daglega deydder/ Eñ j öllu þuilýku þa yfervinnum vier/vegna hans ſem oſs hefur elſkad. Þuiad eg veit þad fyrer vyſt ad huörke Dauden/eige Lyfed/ecke Einglarner edur Höfdingiar/ecke Ofrýke/ecke þad nu læga nie þad okomna/ecke þad hætt eda lagt er/og ecke nöckur Skiepna öñur/gietur ſkiled oſſ fra Elſku Guds/ſem ad er j Chriſto Jeſu/Drotne vorum.

Auguſtinus

WErtu polenmod Sæl mijn/ þegar Drotten leggur nockud þungt vppa þig/ z ber þu þañs Kroſſ liufflega. Þuiad þo þu lijder daglega Kuøl og Pijnu eige litla/ Ja ad vijſu/þo þu ætter j þeſſum Heime ad ſin acka Heluijtis angiſt / þa er þad eck ert ad reikna j hia eilijfre Dyrd/þegar þu fær adſkoda þinn Lauſnara og glediaſt med øllum Gudz Vtuøldum. Ad vijſu mijn Sæl/Vor Motgan

gur er stundlegur og liettbær/enn han leider epter sig eina eilijfa ovmrædelega mykla Dyrd/oss til handa/sem ecke huxum vm þad sin synelegt er/hell dur osynelegt.

So læt nu fram koma huad vera vill / sie þad Andskoten med sijnum Freistingum/sie þ Hungur eda Þoste sie þad Eymd z Fatækt/sie þad Elldur eda Kulde/ edur huad hellst þad er/læt þad pijna og plaga oss/læt þ geisa/spotta z hæda ad oss sem þ vill.

Og þo ad mitt eiged Hiarta sturle mig/ z mijn eigen Samuiska naze mig/þo mitt Holld sie fullt af Siukdome/ og mijner Lider z Limer pijnest z kueliest af Verkium/Þo mitt Andlit sie dapurt/og allur minn Lijkame sie kualen og pijndur/ Þo mitt Lijf styttest af Hrygd/og mijnar Lijfs stunder af Harme/Þo mijn Bein visne z

allur miñ Lÿkams kraptur þare mÿn kande/ og huørsu aumur stukur z sær og sorgþullur sem eg er/eda verda kañ þa veit eg þo/miñ Herra Jesu Christe/mÿn Huggun/ ad j hia þier mun eg þa og þinna Roo og Huÿld/a þm Deige þegar eg þæ ad ganga jnn j þiñ Føgnud.

Oh mÿn Sæl/Huilÿk Dyrd mun þar vera/ huilÿkan Føgnud munum vier þar haþa/þegar vor Andlit munu skÿna so sm̃ Solen/þegᵛ Drotten lætur oss jnn j sitt Rÿke/og lætur j tie vid oss sÿna Himneska Fiestiodu/ z þorklarar vora þaþeingelega Lÿkame/z giører þa lÿka sier sialþum.

Þa þaum vier þad Himneska j stad den þess Jarneska/þad eilÿþa j staden þess stundlega/þad mesta j staden þess minsta.

Minn Gud/huørsu haleitlega stor

mū þa vera vor Vegſemd/þegar Herran Jeſus þær oſſ ſijna Heilaga Gude ſijnum Fødur j Hendur/og vier þa um ad eignaſt þad himneſka Rijked þar Gud mun vera allt j øllum.

O huilijk Glede/ huilijkur Hiartans Føgnudur mun þar vera/þegar vier þaum ad ſia þa Heilegu Guds Vtualda/og erum a medal þeirra/ z erum ſialþer heilager med þeim/ Ja þegar vier ſiaum Gud og verdum hia hønum eilijþlega.

Hialpa miñ Gud/hialpa þu oſſ/ſo ad vier jaþnan z jduglega ſteum hugande vm þeſſa himneſka haleita Dyrd/og lætum oſſ langa þar til aþ Hiarta/ hana þyrr enn ſeirna ad þa og ødlaſt/ Amen. II.

Eñ øñur agiæt Bæn/j huørre riettruad Hiarta yþertegur alla

þessa Heims Glede/og þinnur ad hun er Hiegome/ og alls eckert ad reikna j hiá Fögnude og Glede ei-lijþs Lijþs.

Tob. 2. Vier erum Börn þeirra Heilogu/og væntum þess Lijþs sem Gud nuu gie þa þeim ed j Trunne stier vid hañ þast og stöduglega hallda.

Auguftinus:

HV Madur/Nuad astundar þu epter huoriu leitar þu? Nuør er Girnd þijns Niarta? Girnest þu Audæþe þyrer Sal þijna z þad gott er? Girnest þu Gæþur þyrer þiñ Lijkama. Sia/Drottenn þiñ Gud hann er alleina eilijþlegur og oendanlega goodur/stunda þu þar epter/legg Kapp a ad þa þad z odlast/þa heþur þu nægd hins gooda ad eilijþu.

Nuad villtu þa haþa meira/þu Nolld og Blod? Nuad girnest þu þramar mijn Sal/ Naþ þijna Glede j Gude/og stunda epter hans Nimerij-

ke/þa hefur þu allt þ þig gledia kan bæde hier stundlega/enn annars Heims eilijflega.

Girnest þu ad vera fagur z frij dur/Sia/ añars Heims þa munu þr Riettlatu skijna sem Solen j þeirra Fodurs Rijke.

Villtu vera liettfær/styrkur/frij z frials og ohindradur j øllum Hlut um? Sia/þad færdu annars Heims þui þa munum vier verda lijker Einglum Guds. Nu leggst j Jordena vor holldlegur Lijkame/enn þa mun hañ Vpprijsa eiñ andlegur Lijkame huør ed vera mun til alls styrkur / Kropugur/liettfær/lidugr/so sem eiñ Eingill/eñ vera þo samt Natturlegur Lijkame.

Girnist þu langa Lijfdaga med heilsu og Heilbrigde? Sia þu/añars Heims er oendanleg Eilijfd /og ei-

lijf Heilſa og Heilbrigde/Þukad Ri‑
citlæter munu eilijflega lifa/og Dr‑
otten er þeirra Heill og hialpræde.

Girneſt þu ad verda Saddur og
mettur ꝛ hafa alls Nægd? Sia/ann‑
ars Heims munum vier aller verda ſa
dder/þegar vier vppvexnum og erum
Gude lijker ordner.

Girneſt þu ad verda gladur og
Drucken? Sia/ annars Heims mun
vor Drotten giøra oſſ glada og Dru‑
ckna af noglegum Audæfum ſijns
Hws og Himerijkes.

Girneſt þu ad heyra lyſtelega og
fagra Saungua? Sia þar muntu
heyra Einglanna Lofſaungua/og þu
munt og eirnen med þeim og jafnfr‑
amt þeim/lofa ꝛ vegſama Gud Dr‑
otten eilijflega.

Girneſt þu goda Daga? Sia/þar
mun Drotten Gud vor yfer hella oſs

Nægd godra Daga z Vellystingar/
so sem med ødrum Vats straume.

Ef girnest þu Visku og Vijsdom?
Sia/ þar muntu fa og hreppa þa ei
lijfu Visku hvør ad er Gud sialfur.

Ef girnest þu ad fa goda Von?
Sia annars Heims munum vier elska
Gud/og oss innbyrdis lijka sem sialfa
oss. Þuiad Gud sem ad er Kiærleik-
uren hann verdur med oss øllum/og j
oss øllum /Og vier munum j eilijfum
og oadskilianlegum Kiærleika Aast
og Elsku vid Gud og oss sialfa inn-
byrdis bundner vo samteingder verda.

Girnest þu a Eining og Samþy
cke/Sia þu/ annans Heims þa mun-
um vier aller verda samhugader og
eins sinnader/þuiad eingen vill þa ann
ad enn alleina þad Gud vill.

Girnest þu a Makt og Styrkle-
ijk? Sia/ þar munum vier verda Nlut

takarar Guds Almættis. Þuiad lijka sem Gud j sialþum sier gietur allt þad hañ vill/ so munum vier og gieta þyrer hann giørt allt huad helst vier vilium/ Enn Vilien vor hañ verdur eckert añad enn huad Guds Vilie er/ Gud hañ mun og vilia allt þad sem vier vilium/ Enn huad Gud vill þad hlytur ad skie.

Girnest þu a Rijkdom/ stor Metord/ Magt og Heidur/ og Herradæme? Sia/ annars Heims mun Gud vor Drotten setia oss(eþ vier erum hans truer Þionar)yþer nogleg Audæþe/ Ja/ vier verdum kallader Guds Børn/ og verdum Guds Erþingiar/ og Samarþar med Christo Jesu.

Girnest þu Frid og vgglausa Von og ad vera ohrædдur og okuñden/ Sia añars Heims verdum vier vgglauser og ohrædder/ eigande þau eilijþu ovm

breytanlegu Audæþe Guds/ huør einn gen þær þra oss teked eilijþlega/ Þuiad skalþer munum vier ecke geþa þau þra oss/ Gud sa ed oss elskar/ hañ mun og ecke taka þau þra oss/ og þar mun ecke vera nockur Hlutur/ sa sem oss kñ ad skilia þra æstsiñe Gudz eilijþlega.

Miñ Drotten og miñ Gud/ huad ovmrædeleg og yþerþliotanleg eru Audæþe þijns Ryss? Huørsu agiæter og dyrmæter eru þijner Fiesioder? Hu ør kañ yþer ad vega/ meta edur mæla huad þyrer Føgnud/ Glede og vnadsemd vera mun ad eilijþu/ j hia þess um þijnum himneskum Giædum og Audæþum?   III

Ein hiartnæm Aminning

hins heilaga Bernhardi/ ad huør og eiñ Christen madur liþe so þessa Heims/ ad hañ meige añars Heims liþa j eilijþre Glede.

2 Corinth. 5. Oſſ bꝺꝛleinger epter þeim ſtad þar vier eigum ad bwa/ ſem er a Himnum/ og girnuſt ad vier mættum þeim Buſtad jfklædaſt/ þo ſo/ ad vier verdum ꝼundner klæddꝛer/ en ecke nakter.

S Bernhardus:

Alvꝼſ minn Herra og Gud/ Hu-ørſu aumlega heꝼ eg minn Alldur aled/ allt til þſſarar ſtundar/ Jeg heꝼ liꝼad ſo eg er mier ſialꝼum veſtur orden/ Hialp mier minn Lauſnare ꝼyrer þijna Naad/ ſo ad eg mætte nu taka til ad elſka þig/ Gieꝼ ad eg hage ſo mijnu Framꝼerde j þeſſum Heime/ ad þegar minn Lijkame hann ꝼer ad ꝼwna og rotna j Jørdunne / ad mijn Sal mætte þa ꝼara j Himerijke/ og vera þar hia Guds heiløgum j eilijꝼre Glede z Unadſemd.

Drotten minn Gud/ Veit þu mier þad ꝼyrer þijna Myſkun / ad vor Hiørtu ſtunde jaꝼnan epter þui eilij-

fa/ þar sem vier eigum ad blijfa/ og ad vier jafnan þangad huxum þar vier eigum eilijflega ad lifa/ og þar sem vier þurfum Daudan alldrei eilijflega framar meir ad ottast nie hrædast.

Hugleid þu Madur ꝛ sla/ Ef þu kant ad elska so miøg þetta forgeingelega Lijf sem ad ei er nema Eymd og Hiegome/ huørt ad vid magt hellst alleina mz natturlegū Suefne/ Mat og Dryck/ Huørsu myklu framar ætter þu ad lata þig langa epter eilijfu Lijfe / og elska þad / huar ed huørke mun vera Eymd nie Erfide/ helldur hæsta Glede/ oseigianleg Unadsemd dyrdarsamlegt Frelse/ oendanlegt fognudur og eilijf Sæluhialp / þar ed vier munum verda Guds Einglum lijker/ og þar ed Riettlæter munu lioma sem Sol j þeirra Fødurs Rijke.

Og eþ ad Lÿkamer vorer munu þar verda skÿnande sem Solen/huør su þegre ꝛ dyrdarlegre munu þa vorar Sææler verda? Þar verdꝛ eingen Sorg/eingen Harmur/eingen Pÿna nie Plaga/eingen Otte/ecke Synd nie Erþide/helldur hæsta Glede/oseigan leg Vnadsemd/dyrdarlegt Frelse/oendanlegur Føgnudur og eilÿþ Sææluhialp/ þar ed vier munum verda Guds Einglum lÿker/eilÿþ Heilsa ꝛ Heilbrigde/ Þar verdur ei Gott nie Stuꝛdomur/eingen Neyd/ecke Hungur nie Þoste/ecke Kullde nie Oþurhite/eige Vanmættur nie Veÿkleike/ꝛ eige nøckurs konar Astrÿda aþ nøckru Standmane til edꝛ ovilldarmane.
Þar mun eingen girnast ad syndga/og ei gietur þar nøckur eina Synd drÿckt/helldur verdur þar huørs Mans Hiarta þullt aþ Føgnude Gl

ede og Vnadsemd. Þar þaum vier ad verda lijka sem Guds Einglar/ z mũum med þeim/ og hia þeim haþa vora Vmgeingne/ ãn alls holldlegs Veykleika. Eilijþ hiartanleg oendanleg Glede mun þar vera og oþriotanleg Sæla og Sæluhialp/ Og huør hũ hrepper hana einusinne/ sa mũ ad eilijþu heñar niotande verda.

Þar er Nuỹld þyrer ofan allt Erþide/ Þar er Fridur j øllum Aattũ/ Þar er Vnadsemd og Glede/ þar þarþ ecke neitt Jllt eda oþridsamlegt ad hrædast ad eilijþu/ Þar verdur su hellsta og stærsta Lyst og Glede ad sia z lijta Gud ad eilijþu.

O Herra Gud/ Huør er so dauþur og blindur/ ad hñ læte sig ecke langa þangad þar sem ad er soddan Føgnudur/ Glede z Vnadsemd? Ad vijsu þar sem Gud lætur sialþur sia sig og

skoda/Þar ad eingen er Vtlendur nie Framande/helldur aller þeir sm̃ þangad komast/þeir munu har eilijflega byggia og bwa/so sem j þeirra eigenlegu Fødurlande/ j eilijfum Fride ꝛ Fögnude/ og glediast og fagna af Lioma og Birtu Guds Auglitis eilijflega.

Huør hann er nu hier af Hiarta Gude hlyden/ og astundar ad þiona hønum af Hiarta/hann mun fa þui meire laun aftars Heims/Og þui meir sem nockur vex hier j Aast og Elsku Guds/þess meire Lios og Fögnudur mun hønum vpp rena/þangad til haft fær ad sia fad hans Hiarta lyst er og girner.

O Herra Gud/Huad eru Mañsins Dagar hier a Jordu nema Hrygd og Hiegome/og so sem alls eckert? Huørsu snøgt lijda þeir j burtu so sm̃

Skugge/Og þegar vorer Lÿþdagar eru med stæsta Bloma/þa eru þeir þo einskis verder. Huar þyrer saþnar Madur Maurum hier a Jørdu/þar allt saman bradlega burt þer og lÿdur bæde Maurarner/og hañ sem þm̃ saman saþnar.

Oh þu hin auma Mañeskia/Nu ad er þad þu sæker epter hier a Jørd uñe? Eda huad þær þu hier? Allt er þad Hiegome/þanytt og þorgeingelegt/ og Dauden hann giører Enda a þui øllu. O Drotten/ kieñ þu oss ad huxa ad vier hliotum ad deyia/ so ad vier verdum þorstaler/ Amen.

IIII

Enn ein hiartnæm Bæn og Forleinging epter eilÿþu Lÿþe.

Johañ. 17. Fader/eg vil ad huar eg er þeir se þar hia mier sem þu heþur mier gieþed/so þeir siae myna Dyrd.

Apocal. 22. Þar mun eingen Nott vera og eige þurþa þeir nöckurs Lioss vid edur Solar birtu/ þuiad Gud Drottenn vpplyser þa/ og þeir munu ryckia þra Eilyþd til Eilyþdar.

Augustinus

O/ Huad sæl er su Sæl sm leyst er wr þessu Veralldar Lyþe/ z komen er j Himnarijke/ Þuiad hun þær ad sia þra Andlite til Andlits þaň allra þegursta Gud og Drotten/ og þarþ ecke leingur ad hrædast Dauðan/ Helldur þagnar hun z gledst aþ oþorgeingelegre Dyrd/ Nun er med ollu obrædd og okuňden/ og þarþ ecke þramʳ meir ad ottast nøckurn Ovin. Þuiad hun heþur þig/ z ser þig oaþlætanlega/ þu hinn allra dyrdlegaste Drotten/ huørn hun heþur j þessu Lyþe girnst og elskad.

Slijk ein Sæl/ hun samlagar sig þeim heilaga Einglachor/ og helldur

med þeim eilÿƒpa ƒagnadar Natÿd. Vor Gud/ hun loƒar þig oaƒlætanlega/hun prÿſar þitt dyrdarlega Naƒn. Huad þu Drottenn Jeſu Kongur Dyrdareñar/þu giører hana druckna med rÿkum Giædum þÿns Hwſs/ og dryckiar hana med eilÿƒre Sælu ſo ſem med Vatzſtraume.

Oh/ huad vnunarſamligur Selſkapur er þar/huad dyrdleg Natÿd er þar halldenn ? þar ed ſaman kiemur allur himneſkur Borgarmœgur/ og gledz ſig epter vmlidnar þeſſa Heims Tymder/þeir eru þa ƒrÿ og ƒrialſer ƒra allre Tymd og Neyd/ og haƒa Fœgnud og Glede/Heidur og Dyrd/ æru og Vnadſemd ad eilÿƒu.

Þeir eru vphaƒder til hiñar hæſtu Birte/og alÿta þitt allra prydelegaſta Andlit Herra Jeſu Chriſte/þeir ra Eyru heyra ecke annad enn Glede

z Vnadsemd/allz Harmur øll Hrygd er þa langt þra þeim.
Drotten Gud/Huør kañ noglega ad huxa vm þa dyrlegu Loþsøngua/ vm þau þagurlegu Loþkuæde/þær gledelegu Rædder sem þar heyrast? Þar syngia Einglarner/þar heyrast allskyns lysteleguftu Hliodþære/ þar hliodar og hliomar allt med ovmrædelegum Sætleika/þiñu Naþne Drotten miñ Gud til Loþs og Dyrdar.
Þar er Land liþande Mañia/þar kiemz eingen Hrygd Sorg nie Swt/ Þar er eingen Synd nie sa sem Syndena dryer/þar er eingen Ovinur nie Motstandare/ Þar er eingen vond Girnd nie Vellysting. Þar er ecke Brestur a nockru goodu/þar er eingen Reide/ eige Hæd nie Spott/ eige Kyþ nie Hatur/ eingen Otte/ eingen Oroe/eckert Straþþ/eckert Vñl/ein-

gen Oriettur/eckert Osamþycke. Nell dur er þar hiñ hæſte Fridur/ Þar er þullkomen Kiærleikur/ þar er eiliijþ Glede og Vnadſemd/ þar er eiliijþur Fognudur j heilogum Anda.

Oh huad eiliijþlega ſall er eg þa þegar eg er þar komen/ þegar eg þæ ad heyra þa Himgeſku Muſicam og þagnadar Song heilagra Eingla/ huerier a ſamt med ollum himneſkum Herſkara ſyngia þier Loþ og Dyrd/ miñ Gud og Drottenn/ ꝛ vegſama þig hid dyrdlegaſta/ þu hin allra Næſta ꝛ loþlegaſta Þreñing. Oh huad ſæll er eg þa ſialþur/ þa eg kiem þar og þram/og ſyng Loþ mıjnum liuþaſta Herra Jeſu Chriſto/ og prıjſa hans dyrdarſamaſta Naþn/Amen.

Enn ein Bæn/ þar iñe Madur hugleider Himnarijkis Dyrd / og lætur sig langa þar epter:

Psalm. 16. Kuñgiörder þu mier Veg til Lijfsins/ Hia þier er Nægd Fagnadar/ og gledeleg Vist til þiñar Hægre Handar/ eilijflega.

Augustinus.

DÞN/ þad eilijfa Lijf/ Oh/ Dyrdarsamlegt Lijf/ þad lifanda Lijf/ J þier er eilijfur Fögnudur enn eingen Hrygd/ eilijf Hußld og eckert Erfide/ eilijf Dyrd an Otta/ eilijfur Rijkdomur an skada/ jafnleg Helbrigde an Siukdoms/ J þier erallt þad sem Mañsins Hiarta kann ad hafa Lyst a/ og þar vantar eckert.

O Jesu miñ Lausnare/ huad dyrdarsamlegt er þitt Himerijke / huoriu all er heilager rijkia med þier/ Med Liose og skinande Birtu eru þeir skrydder / og hafa gullegar Korunur a þeirra

Noþdum.
Par er einſamallt Lijþ an nockurs Dauda/Þar er eiliijþ Vnadſemd ſo alldrei þrytur/eiliijþ Sæluhialp an allrar Eymdar/Þar eru þeir ſonnu Fieſtoder z þau eiliijþu Adæþen/Þar er þullkomen Kiærleikur. Þar munum vier ſia og þeckia huør aꝺan/vier þæꝺum þar ad vita allt huad vier girnuſt/ad ſia Audæþen Drottens þau eiliijþu.

Ad ſoñu mik Gud/Þar vegſama þig aller Heilager/þui þu ert ſa Liome ſem þa vpplyſer / þar ſia þeir og lijta þiña heilaga Maieſtatis Dyrd z þar aþ verda þeir ſadder/ſo þa hungrar alldrei nie þyſter eiliijþlega. Þeir ſkoda þig oaþlaatanlega/ og verda þo alldrei ſadder þar aþ/ Þeir ſkoda þig med Fognude/z þeim leideſt þad alldrei.

Þar skÿn þeim su sanna Riettlætes Sol/ sem ert þu Drotten Jesu Christe/ Og þu gledur þa alla med þinne dyrdarsamlegre Birtu/ Þu vplyser z þorklarar þa/ so ad þu giører þa lijka þijnum dyrdarsamlega Lijkama/ so þeir lioma og skÿna sem Solen/ z eru skærare en Stiornunnar.

Mÿnn liuþe Lausnare / Þeir eru ad vijsu odaudleger ordner eins og þu/ z aller haþa þeir odaudlegan og andlegan Lijkama/ so sem þu sialþur sagt heþr/ Fader eg vil/ ad huar eg er þar sie og med mier þeir sem þu heþur gieþed mier/ so þeir siae mijna Dyrd/ so þeir sie aller eitt/ lijka sem þu Fader ert med mier og eg med þier.

Oh huad dyrdarlegt Lijþ/ huad þarsællegt Rijke er þad/ þyrer vtan dauda og allan enda/ j huøriu eingen vmbreyting stunda og tijma verda mun/

helldur er þar eilijfur Dagur og o-
þriotande/a huorium ad þeir sem hi
er hafa barest og Sigur feinged/ þr
munu fa og ødlast oforgeingelega
og eilijfa Lijfsins Koronu.

Minn Gud/Fyrergief mier mijn-
ar Synder/og lꝍt mig þin lijtelmot-
legasta Þienara fyrr eñ seirna mei-
ga leggia af Byrde þessa auma synd
samlegs Hollds/so ad eg mætte kom-
ast z jnnganga til þijns Fagnadar/j
þijna himnesku Borg/z ødlast þa ri-
ettu Hujlld. Oh Gud giæfe eg mætte
vera j hia þeim heilaga Einglachor
z mætte med þeim himnesku Ondum
framganga/og lofa prijsa og vegsa-
ma miñ Skapara/og lijta hans all-
ra helgasta Andlit.

Þa verd eg frij af øllum Daud-
ans Otta/þa mun eg fagna z gled-
iast j eilijfre Farsælld/þa mun ender

verda a minne Fauisku/ og sa allt veit hann mun mig almentan giøra. Þa mun eg leystur verda þra Sorg og Mædu jardneskra Hluta/ z þa mun eg ecke þramar meir minnast a Eymd z Vesølld þessa auma eymdar Lyþs.

VI.

Ein agiæt og hugarlatleg Vnderuijsun/ Huørnen ad sierhuørs christens Mans Hiarta skal hugleida Dyrd og Fögnud eilyþs Lyþs og stunda þar epter.

1 Johann. 3. Myner elskanliger/ Vier erum nu Gudz Börn/ En þad er ecke enn auglióst orded huad vier munum verda. Enn vier vitum/ ad nær hann birtest/ þa munum vier verda hönum lyker/ þuiad vier munum sia hann so sem hann er/ Og huör einn sem sod dan Von heþur til hans/ hann hreinsar sig so sem hann er hreinn.

Augustinus:

Myn Sæl/ tak þig vpp / þorso-ma þig ecke/ kom þu og gøng-

um vid til Guds Borgar/ til þess eilīf fa Lyfs/ j huøriu ad vier fyrer Jesū Christum erum alla reidu ordner jnnbyggiarar j Bonesie/ z vor Nøfn eru þar jnn skrifud j Lyfsins Bok.

Þuiad/ Enn þo þad sie enn ecke frām komed/ mijn Sal/ huad vier verda munum/ þa erum vier þo Saluholpner ordner alla reidu j Bonesie Vier erum heimiles Mēn og heilager Borgar mēn vors Guds/ Vier erum Guds Børn og Erfingar/ samarfar med vorum Herra Jesu Christo/ Þar fyrer lætum oss huxa vm/ huad dyrdarsamleg ad er vor Borg/ hugleid so mikied sem møgulegt er/ huørsu dyrdarlega/ gledelega z oendanleg Vist og Veru vier munum þar fa og odlast.

Huad dyrdarleg ert þu eilijfa Guds Borg? j huørre þeir Himnesku

Saunguarar ſyngia/ og aller gled-
taſt og ꝼagna ſem þar jñe byggia.
J þier gledur ſig aull Jardarkrÿng-
lañ/og aller þeir ſem vona vppa þig/
Þuiad j þier er eingen ſa ſem er veykr
vanmegna / halltur eda hrumur / o-
ꝼrÿdr eda aꝼſkaplegur/ helldr eru þar
aller ꝼullkomleiger epter hætte ꝼull-
komens Alldurs Jeſu Chriſti

Huør kañ ad hug̃a mæla edur me-
ta Glede og ꝼøgnud þeſſ Lÿꝼs? Þui
ad þar er ecke Sott eda Siukdomur
ei Fatækt nie Fyrerlitning/ecke Hat-
ur nie Reide/ecke Oꝼũd nie Heꝼndar
girnd/þar er ecke Hungur eda Þorſte
þar er ei Metnadur nie Metord/þar
þarꝼ ecke ad ottaſt Andſkotan nie ha
ns Aſtrÿdu/ecke Helujte edur nøckud
Jllt.

Þar er eingen Daude/ huørke a
Sælu nie Lÿkama/helldur eitt ꝼagn

adarrÿkt Lyþ j eilÿþum Odaudleika. Þar er eingen Synd nie Tuÿdrægne/helldur bua þar aller Guds heilager til samãs med storũ Fride z jaþnlegum Vinskap z eilÿþu Samþycke.

Þar er ein eilÿþ oþorgeingeleg Birta/ecke so sem ad er Lios þessarar Veralldar/helldur þusund sinum klarara og skiærara/Þuiad þesse Borg þarþ engrar Solar vid / ei helldur Tungls/so ad þau skÿne þar/Þuiad Dyrden Guds upplyser hana/og Lambed er hennar Lios/Og Kienneþedurner munu skÿna þar so sem Himins birte/z þr sm̃ mørgum haþa vÿsad a riettlæte so sem Stiornur ad alldødle z ad eilÿþu.

Þar þyrer þa verdur þar eingen Nott/ecke Myrkur/ecke Frost nie Kulde/ecke Regn nie Snior/ei Sumar nie Vetur/Helldur mun þar vera so

dyrdarrijk og pagnadarsamleg Vist og Vera/ ad slijkt hepur alldrei Auged/og alldrei Eyra heyrt/og alldrei hepur þad j nockurs Manns Hiarta komed/sem Gud hepur pyrer reidt og bwed þeim sem hañ elska/z epter þssum Fognude stunda / huorra Nøpn ad eru skripud a Lijps Bokenne.

Jæ ad vijsu/ Þar komum vier til Þra heilogu Eingla/par vmgongūst vier med Nøpudeinglonum/par hop um vier Selskap eilijplega med øllum himneskum Ondum/ Þar siaum vier og lijtum þa heilogu Forpedur/Spa meñ/Postula/jæ/vora elskulega For pedur og alla Guds heilaga.

Þetta er allt samam miog mijked og dyrdarlegt/ Enn þo er þad myklu meira og dyrdarlegra/ ad sia og lijta Drottken Gud vorn/þa heilogu Þreñ ing j Skiæru og ovmrædelegu Liose/og

vorn Herra z allra dyrlegasta Lausnara j sinne Dyrd z Vegsemd/ huør ed vora þænyta þwla Lijkame mun þorklara/z giøra þa lijka sijnum dyrdarþulla Lijkama/z verda so hia hønum sijdan æ og ad eilijþu.

Drotten vor Gud/þu veist ad vier høþum hier ønguan stadþastan Samastad/Hialpa oss so ad vier alla tijma og med Aluøru astundum ad hreppa þañ okomna eilijþa Stad/ Lææt oss þa og ødlast ad sia þig þar j þiñe Dyrd/ og þar ad loþa og prijsa þitt dyrdarlega Naþn ad eilijþu/ Amen.

X Capitule

Eirn Sermon hins heilaga Cypriani/huør ed var Biskup j Borgeñe Carthago/ ⁊ eirn Pijslarvottur/ Anno epter Guds Burd 257 J huörium Sermon hañ stuttlega og þagurlega vtleggur Lærdomen vm Bænena/ sierdeilis þa Heilögu Bæn FADER VOR.

Luc. 11. Cap. Þad bar til þa hñ var j einum Stad og badst þyrer/ Og er hañ liet aþ ad bidia/ sagde eirn hans Læresueina til hans/ Herra/ kienn þu oss ad bidia/ so sem Johañes kiende sijnum Læresueinum. Enn hann sagde til þeirra/ Þegar þier bidied/ þa seiged so. Fader vor a Himnum/ Helgest þitt Naþn/ Þitt Rijke kome/

Þinn Vilie verde ſo a Jørdunne ſem a Himnenum/ Gieꝼ oſſ j Dag vort daglegt Braud/Og ꝼyrergieꝼ oſſ vorar Skullder/ ſo ſem vier ꝼyrergieꝼū vorum Skulldunautum/Og eige leid þu oſſ j Freiſtne/ Helldur ꝼrelſa oſſ ꝼra Illu.

Su heilaga Ritning er Skole Guds j huór um hañ kienner oſſ þann rietta veg til Sæluhialparennar.

Nijner kiærustu Brædr/ Su heilaga Evangeliſka Ritning er ecke añad eñ eiñ heilagr ſkole Gudz j huóriū oſſ verdr noglega kient ⁊ vnd ervijſad/huar vppa vor Von ſie bygd ⁊ Grunduóllud/ huar mz vor Tru ſtyrkeſt/⁊ vor hiórtu huggaſt/huar epter vier eigum ad hegda oſſ/ ⁊ ꝼa og ódlaſt þad eilijꝼa Lijꝼ. Þuiad þegar eiñ Riettrnadur Madur ſtuderar dyggelega j þeſſum Skola hier a Jórduñe / þad ſama ꝼærer hann og leider til eilijꝼrar Saluhialpar.

Nu hefur Gud ad sönnu læted sijna Þienara og Spamenn predika og kienna miög marga og merkelega hlute/ Enn huörsu dyrlegra og merkelegra er þad sem Guds Son sialfur hefur predikad/ sa ed var þad eilijfa Ord Födursins/ huört ed var med Spamönnum/ og hefur sialfur med sijnum eigen Munne vottad og þuiad hans Kienning var ecke um sijna Tilkomu i Hollded/ ecke huörnen Menn ættu hönum Veigen til ad bwa/ helldur kom hann sialfur/ og opnade og vijsade oss a sannan Guds Veg/ So ad vier sem adur vorum rafande i Myrkrum Daudans/ og blinder og skilningslauser/ mættum nu fyrer Birtu hans Myskunnar upplysast/ og finna þann sanna Lijfsins veg/ og a hönum ganga fyrer hialp og Leijdslu vors Drottens og Lausnara.

Vor Drotten Jesus sa oss hefur Lijfed giefed/ hann hefur sialfur kient oss ad bidia.

Þesse vor Drotten og Lijþglaþare Jesus / Heþur j bland añars sijns Heil nœma og guddomlega Lærdoms / sem hann heþur þram sett þyrer Folked þui til Saluhialpar / þa heþur hann sialþur sett oss þyrer eitt Form / og eiñ Bæna hatt / og vnderuijsad oss vm huad vier eigum Gud ad bidia. Sia sa oss heþur Lijþed gieþed og vtuegad hañ kieñer oss og eirnen ad bidia / og allt þetta giórer hañ aþ sierlegre Nad og Giæsku / aþ huórre hañ gieþur oss og eirnen allt añad gott / So ad Faderen bænheyrer oss helldur / þegar vier komum þraiñ þyrer hañ med þeirre sómu Bæn / sem hans elskulegur Son ur heþur kient oss.

Hañ heþur ædur talad Johñ 4. Sia / sa Tijme kiemur / og er nu alla reidu / ad þeir sóñu Tilbidiendur munu tilbidia Fódurenn j Anda og Sannleika. Huad hann heþur ædur til þorna loþad þad heþur hañ nu endt og vppþyllt / Þuiad med þui ad vier þyrer hans Heilógu Arnan og Forþienustu

hǫfum nu þeinged hans Anda og Sañ
leika / þa eigum vier ad læra þad/ad
akalla hañ og bidia hañ bæde j And-
anum og Sañleikanum:

Þa heilogu Bæn FADER VOR eig
um vier ad hallda þyrer þa bestu og
agiætustu Bæn/m; þui ad Drotten sialþ-
ur hefur hana diktad og samsett.

Huar kañ nockur Madur ad þiña
þa Bæn sem so er kostuleg og Hiart-
næm so sem þesse Bænen er / huória
Christur sialþur heþur samsett/ ꝛ eir-
nen þar ad auk gieþed oss siñ heilaga
Anda? Huórnen kañ nockur Bæn hell-
dur ad verda bænheyrd aþ þeim him-
neska Fódurnum/eñ su sem hans Son
ur Sañleikuren sialþur heþur samsett
og med sijnum Muñe mællt ꝛ talad?
Þar þyrer/Eþ ad nockur villde m; ód-
rum hætte bidia eñ hañ heþur oss kie-
nt/þad er ecke ad eins Heimska/helld
ur og eirnen Synd/Med þui ad Herr
an sialþur heþur oss þar vm vidvaran
giórt/seigande/Huar þyrer briote þier
aþ Guds Bodordum vegna ydar Set-

ninga ?

Þar þyrer/ mijner allra kiæruſtu Brædur/ Lætum oſſ ſo þramkoma med vorar Bæner/ſo ſem vor Drott en og Neiſtare heþur oſſ kient: Viſſe lega hlytur ſu Bæn ad vera Gude Dr ottne þægeleg + giedþeck/þegar Ma dur talar til hans og bidur med hans eigen Ordum/ og kiemur þyrer hans Eyru med þa Bæn ſem Chriſtur heþur ſialþur kient oſſ: Faderen þecker ſañ lega Ord ſijns Sonar/þegar vier leſ um þa Drottenlegu Bæn FADER VOR. Þuiad/ med þui ad þeſſe Drotten ſialþur þyrer Truna byr med oſſ j vorum Hiörtum/þa vilium vier + haþa hüs eigen Ord j vorū Muñe:

Og med þui þañ er vor Aarnadar madur og Medalgöngu madur hia Födurnum /og þorlijkun Fyrer vorar Synder / þa er vel þalled/ ad þegar vier bidium vm Syndaña þyrergieþ-ning / ad vier komum þa þram med Orden og Bænena vors Nedalgang-ara og Aarnadar mans. Þuiad med

þui hañ ſeiger/ Huad hellſt þier bid-
ied Fødurē vm j mĳnu Nafne/ þad
mun hañ veita ydur / Þa munum vier
þui fyrr fa og ódlaſt þad vier j Chri-
ſti Nafne vm Bidiū/þegar vier Bidiū
med þeirre Bøn og þeim Ordum ſem
Chriſtur ſialfur hefur kient oſſ.

Þegar vier vilium bidia/þa eigum vi
et ad koma fyrer Guds Auglit med
Audmykt og Lytelæte/og allre god-
lætlegre Hegdan.

Þegar vier giórum vora Bøn/
þa eigum vier ad gióra hana med all
re Sidſeme + Hæuerſku/bæde til Ord
añs og allrar Hegdanar/Ad vĳſu/vi
er ſkulum hyxa / ad þar ſtóndum vier
fyrer Auglite Guds Drottens / og eig
um þar fyrer ad ſia ſo til/ ad Gude
meige þocknaſt bæde Orden vor + óll
Hegdanen/og allt vort Athæfe. Þui
ad lĳka ſem þeir Heimſku plaga opt-
aſt ad vera margmællter þa þeir Bid
ia/ + hafa óngua goda Hegdan a ſier
So þar a mote þa er Hættur ſkynſa

mra Maña/ad hegda sier j Bæneinne sidsamlega og lata Bænena skie af aluóru og af Hiarta.

Bæn sijna skal huør Madur giøra j heimuglegum Stad/ þar hann er o-hindradur/ So ad Bænen verde af Hiarta.

Endelega hefur vor Herra bifal ad oss j sijnu Orde/ ad giǿra vora Bæn j heimuglegum Stad þar Madur er alleina/ og þær huǿrke Hindran nie talman af nǿckrum/ So sem hañ ad Orde kuedur/ þar hann seiger Matth: 6. Gack j Suefnhws þitt Þuiad soddan hæfer og somer vorre Tru/ so ad vier skulum vita/ ad Gud vor Drotten hañ er j ǿllum stǿdum nalægur/ hañ heyrer allt/ hañ sier alla Hlute/ hans Magt og Vellde er j ǿllum stǿdum huǿrsu heimugleger sem þeir vera kunna/ so sem skrifad er/ Jerem. 21. Er eg ecke sa Gud sem nalægur er? seiger Drotten/ og ecke sa Gud sem er fiærlægr? Meinar þu

ad nockur kunne ad þela sig so heim-
uglega/ ad eg siae hann ecke ? seiger
Drotten/ Er eg ecke hañ sem vppfyll
er Himen og Jord ? seiger Drotten.
Og j ødrum stad stendur skrifad/Au
gu Drottens sia vm allar ætter/bæde
Jlla og Goda.

So og lijka/þa vier komum til
samans j christelegre Samkundu/ og
viliam med Prestenum eda Guds Pien
ara/ fram bera vorar Bæner fyrer
Gud/ þa skulum vier þad giöra med
allre Æru og Virdingu/ecke med flap
rande Ordum bleypa Bæneñe fram/
edur þuætta margt/ helldur setia vor
ar Bæner fram fyrer Gud vorn Drot
ten lijtelætlega/sidsamlega & med all
re Virdingu:

Þuiad Drotten Gud vor/ hann
aktar ecke Orden ein/helldur hiartad.
Eingen þórf er fyrer hónum ad hro-
pa eda kalla hætt / þuiad hann er sa
sem Hiórtun þecker / epter þui sem

hann sialfur seiger/Matth. 9. Cap. Þui hyxe þier so Illt j ydrum Hiørtum? Og j ødrum stad seiger hann/ Og allar Samkundur skulu vita/ ad eg er sa sem ransakar Nyrun og Hiortun.

Med þessum hætte giorde su hin goda Kuiña Anna sijna Bæn/ so sem þar stendur skrifad j fyrstu Bok Konganna: Hun Bad til Drottins/ ecke m3 Hrope nie Kalle/Ahlum eda skrækium helldur var hun med Þögn / og badst fyrer m3 sialfre sier j Hiarta sijnu/Hun giorde sijna Bæn j hliode/ enn hafde þo openberlega Tru/Hun ylde ecke nie kallade med Munnenum /helldur med Hiartanu/þui hun visse ad Gud villde soddan Bænahætt hafa:

Þar fyrer fieck hun og sijna Bæn/ þuiad hun bad af riettruödu Hiarta/ so sem Ritningen vottar vm hana/ + seiger/ Hanna talade j sijnu Hiarta/+ hennar Varer hrærdust ad eins/+ þeñ ar Ord heyrde eingen Madur: Enn

Gud Drottenn heyrde þau. Eins les⸗um vier j þeim 4. Psalme. Taled vid ydar Hiørtu j Sængum ydar/og haþed Bidlund. Eins kiẽner oss Gud hia Spamañenum Jeremia seigian de/Eþ þier leited miñ aþ øllu Hiarta/þa vil eg lata ydur fiña mig.

Tollheimtaren huør ed gieck vpp j Musterid med þeim stollta Pharise⸗ara/ hañ gieþur oss eitt agiætt Epterdæme/ huørnen vier skulum riettelega koma fram m3 vorar Bæner fyrer Gud.

Mijner kiæruſtu Brædur/Huør hañ vill nu riettelega giøra ſijna Bøn hañ huxe vm Tollheimtumannen/og lære aþ hønum huørnen hañ hegdade Bæn ſinne j Muſterenn hia þeim Phariſearanum. Hañ vpplypter odiarfle⸗ga ſijnum Augum til Himins/hañ vp heþur ecke ſijnar Hendur hætt nie hoþ moduglega/helldur ber hann þeim a Brioſt ſier / Audſynande þar med/ Huørſu Syndernar ſærdu og kreinktu

hans Hiarta hið jñra/og að Gud vil
lde pyrer ſijna Myſkun koma hönum
til Hialpar
Og þar Phariſearen treyſte a ſial-
pan ſig/ og þotteſt vera riettlætur og
promur/ þa begðar Tollheimtaren
ſo ſiñe Bæn/ að hañ per heim til ſijn
riettlætare og heilagre eñ hiñ. Þuiað
hañ ſette ſijna hialpar Von ecke vp-
pa ſijn eigen verk edur ſitt Sakleyſe/
med þui eingen er ſaklaus / Helldur
medkiende hañ ſijnar Synder/ og bad
til Guds med allre Auðmykt/þar pyr
er Bænheyrðe og eirnen Drotten hann
huör ed giarnan pyrergiepur þeim ſm̃
ſig ap hiarta pyrer hönum audmykia
og er þm myſkunſamur. Þetta allt a
vijſar Drotten ſialpur j Gudſpiallenu
þar hañ ſeiger. Tueir Meñ geingu
vpp j Muſtered ad bidiaſt pyrer/eiñ
var Phariſeus/añar var Tollheimtu
madur. Phariſearen ſtod og badſt py
rer med ſialpum ſier a þeñan hætt /
Gud/ eg þacka þier ad eg er ecke ſo

sem adrer Mefi / Raningiar / Rangleater / Horkallar / edur so sem þesse Tollheimtumadur / Eg fasta tuisuar j Viku / og gief Tiunder af øllu þui eg a. Og Tollheimtumaduren stod langt þar j fra / villde ecke vplypta Augum sijnum til Himens / helldur barde sier fyrer Briost / og sagde. Gud vertu mier Syndugum myskunsamur. Jeg seige ydur / ad þesse gieck riettlæatare heim j sitt Hws enn hinn / Þuiad huør hafi vpphefur sig sialfur hafi skal læckast / efi huør hafi læckar sig sa skal vpphafen verda.

Huad helst vier skulum bidia Gud / þad er allt faled + folged j þeirre Heilögu Bæn (Fader vor)

Med þui kiærustu Brædur / ad vier bøfum nu heyrt af Guds Orde / hu ørnen ad vier eigum ad hegda oss riettelega j Bæna akallenu / þa læatum oss nu fyrer Nad Drottens læra þad hu

ad vier eigum ad bidia / So skulu þier bidia / seiger Drotten.

Fader vor sim̃ ert a Himnum / Hei lagt verde þitt Nafn / Tilkome þitt Ryke / Þin̄ Vilie verde so a Jordune sem a Himnum / Gief þu oss j Dag vort daglegt Braud / Og fyrergief oss vorar Skullder / so sem vier fyrergiefum vorum Skulldunautum / Leid oss ecke j Freistne / Helldur frelsa oss fra Jllu / Amen.

Drottenleg Bæn kienner oss ad bidia eins fyrer oss og øllum ødrum Guds christnum Mōn̄um.

Hier er fyrst og yfer allt fram merkienda þad / ad vor Drotten sa sin̄ Friden plantar og samþyckelega Eining kienn̄er / han̄ hefur ei viliad ad Madur skyllde bidia alleinasta fyrer sialfum sier / Þui han̄ seiger ecke / Fader min̄ þu sem ert a Himnum / So seigū vier og ecke / Gief mier j Dag mitt daglegt Braud / Þan̄en a eingen fyrer

ſialþum ſier ad bidia alleina / helldur heþur Drotten ſo ſamſett og dicktad Bænena / ad hun heyrer jaþnt ỏllum til/So ad þegar vier bidium/þa bid ium vier ecke þyrer oſſ alleina/helldur þyrer ỏllum Mỏñum/allte Chriſtneñe þuiad vier erum aller eitt.

So vill nu Gud Fridarins/Meiſtare Kiærleikſins/ſa ſem Samþyckᵉed heþur kient/og þad elſkar/hñ vill ad huǒr eirn ſkule bidia þyrer ỏdrum almennelega/ Þuiad vier erum hans Limer og hann ber oſſ alla a ſijnum Lijkama.

Þañen bǽdu þeir þrijr vngu Meñ ſem kaſtader voru j loganda elldſins Oþn j Babilon/ Þeir hliodudu aller eitt og hid ſama/og voru eitt j Andanum. Slijkt Eptirdæme er oſſ j heilagre Skriþt ſett epter ad þylgia/vpp a þad ad vier mættum verda ſlijker Tilbidiendur ſem þeir voru/Þuiad ſo er þad ſkriþad/ Þa toku þeſſer þrijr til ad ſyngia/huǒr med ǒdrum/prijſ-

udu og loꝭudu Gud j Oꝭnenum.

Var ſlijkt ecke Vndur? Þar haꝭde huór ſómu Rödd med ódrum / og tóludu aller eitt/ſo ſem aꝭ einu Munne/ eñ þo Herran Chriſtur haꝭde þa þegar ecke kient þm þeſſa Bæn. Þar ꝭyrer var þeirra Bæn kröptug * Gude þægeleg/Þuiad med þui þeir voru ſamhliodande j Bæneñe/ og bædu aꝭ einum Hug og einu Hiarta / þar ꝭyrer ꝭrelſade Gud þa:

So leſum vier lijka aꝭ þeim Heilógu Poſtulum og Chriſti Læreſueinum ſem hia þeim voru epter Chriſti Vppſtigning / ad þeir haꝭa j ſama mata ſo beded/ Þeir voru aller jaꝭnan til ſamans med Bænum og Akalle / aſamt med Kuiꝭonum/ og Herrans Modur og hans Brædrum.

Hier ſiaum vier/ad þeir haꝭa ecke alleinaſta vered jdner j Bæna akallenu helldur haꝭa þeir beded huór med ódrum / Þuiad Drotten Gud/ſa ed ſam þycka lætur j ſijnu Hwſe bwa / hañ

vill j sijnn endlega eilijfa Hwse ecke ha hafa / og ecke ha Bænheyra sem ecke giora Bæner samþyckelega huor med odrum.

Nu kiemur Vtleggingen yfer Fader vor

Huad storan Leyndardom / meine hier elskulegier Brædur / ad þesse Bæn hafe med sier / og huad dyrdleg + mijt til hun sie? Hun er med fam Ordum samsett / en er þo so vijd + Breid / ad þar er ecke neitt epter skiled / og ecke verdur j nockrum Bænum þad fram sett / ad þad sie ecke jnnelukt og falled j þessare lijtillre Himneskre Bæn: Med þessum hætte skulu hier Bidia / seiger Drottenn

Inngangur til Bænarinnar

Fader vor sem ert a Himnum

Sia hier / Su ny Manneskia sem fyrer Guds Nad og hans Anda er nu endurfædd / + er komen aptur til sijns Guds / hun seiger hier allra fyrst FADER / Huiad hun er nu teken til ad ver-

da Guds Barn aptur ad nyu.

Þviad so seiger Ritningen/ Hann kom til sinar Eignar/ og þeir sem hans voru/ þeir medroku hann ecke/ enn so marger sem hann medtoku/ þeim gaf hann Valld ad verda Guds Bórnum þeir ed trua a hans Nafn. Hvór sem nu truer a hans Nafn/ og er orden Guds Barn/ hann skal so byria sijna Bæn Vppa þad hann sie ei alleina þacklatur sijnum Fódur j þui hann medkienn er sig Guds Barn ad vera/ og hrosar þui ad Gud Drotten a Himnum sie sinn Fader/ Helldur og so eirnen/ ad hann giefe þar med til avijsanar j þui fyrsta Orde/ ad hann hafe ecke Traust a nóckrum jardneskum holldlegum Fódur/ og vite og vidurkienne nu hiedan af alleina þennan vera sinn rietta Fódur sem a Himnum er/ so sem skrifad stendur j Euangelio/ Þier skulud ecke nóckurn kalla Fódur á Jórdunne/ þuiad eirn er ydar Fader sinn er a Himnum. Og til Lærisueinsins sagde hann/ sem bad hann vm ad hann mætte farda Fó

dur sinn / Fylg þu mier epter (sagde hann) og lat þa Daudu jarda sijna Daudu / Huiad Lærisueirnen sagde sinn Fader være andadur. Enn þeir Riettuódu hafa annan Fódur sem eiliflega lifer:.

Enn vier elskuleger Brædur / skul um ecke alleinasta merkia þetta / ad vier seigium so / FADER a Himnum helldur eigum vier ꝛ so ad leggia an ad Ordkorn þar til / og seigia / FADER VOR / þ er Fader riettruadra / þad er þeirra sem fyrer hann eru helgader ꝛ fyrer Naad heilags Anda endurfæd der / ꝛ þeir sin ordner eru Gudz börn.

Þetta litla Ord FADer vor / stra ffar og avijtar Gydingana / og dæ mer þa / huórier Herran Christum af Spamónnónum fyrerheiten / ꝛ af Gu de sendan / ecke ad eins forsmædu / af eigenlegre Vantru / helldur og eirnen lijfliętu þeir hañ med þeim grimasta Dauda / Þeir kunna nu ecke ad nefna Gud Drotten Fra Fódur / Huiad skal

þur Drotten bar þad aptur / ad þeir sie Guds Børn / þar hann seiger / Johañ. 8. vid þa / Þier erud aff Fødur num Fianda / og epter ydars Fødurs Girndum vilie þier giøra / Hann same er einn Mordinge fra Vpphaffe / og ecke var hann stødugur j Sañleik anum / þuiad Sañleikuren er ecke mz honum.

Eins kallar Gud vpp miøg þung lega hia Spamannenum Esa. 1. z seiger / Eg heff vppaled Børnen / og vpphaffed þau / eñ þau eru viken fra mier. Einn Vxe þecker sinn Lauard og einn Asne þecker Jøtu siins Herra / enn Jsrael þecker þad ecke / z mitt Folk skyniar þad ecke. Oh vei þui synduga Folke / þui hreckuñsa Sæde / þeim skadsømu Børnum / sem yfergi effa Drotten / lasta þañ heilaga j Jsrael / og vijkia til Baka.

Vm þetta allt sierlig vier Christ ner Gydingum / og kóstum þeim þessu j Naser / so opt sem vier seigium / FA ER VOR / þuiad Gud hañ er nu ord en vor FADer / eñ Fader Gydinga er hañ ecke leingur / þeir sem hann hafa yfergiefed.

Ecke kunna helldur nóckrer adrer ad reiknast a medal Guds Barna / þr sem lifa og liggia j sijnum Syndum / helldur þeir einer sem hafa fyrergiefning Syndañа / þr nefnast Guds Börn / og þeim er lofad eilijfu Lijfe / so sem Drotten seiger sialfur / Huør Syndena gierer sa er þræll Syndarennar / þrællen blijfur ecke æfenlega j Hwsinu / enn Sonuren blijfur þar æfenlega.

Siaed nu þa mijner elskanleger / huórsu stor ad er Giæska Guds vors og huad dyrdarleg er hans Nad og Myskun / huória hañ hier opnar og j liose lætur fyrer oss / j þui ad hñ vill ad vier skulum mz soddan Bæn fram

koma fyrer Guds Auglit/ i hvörre Bæn vier köllum Gud Drotten Födur vorn/ Þviad lijka so sem Christur er Sonur Guds/so verdum vier og lijka nefnder Guds Börn/Og ef ad Drotten sialfur hefde ecke skipad oss ad Bidia med soddan hætte/þa hefde einngen Madur vered so diarfur/ad hann hefde þorad ad setia þetta mykla Nafn FADer i sijna Bæn/ edur ad nefna Gud med þessu Nafne/og kalla hañ sinn Födur.

Þar fyrer/mijner elskanleger Brædur/ þa skulum vier jafnframt þessu vel merkia og læra þetta/ Ad med þui vier nefnum Gud Drotten vorn Födur/ þa hæfer ad vier lifum og hegdum oss so sem Guds Börnum hæfer so ad hañ hafe Glede og Þocknan a oss/so sem vier höfum Glede og Fögnud af vorum Födur:

Lætum oss nu þar fyrer haga voru Lijfe og Framferde/so ad vier sieum miñuger alla tijma þess/ad vier erum Herberge og Mustere Guds/

So ad vier vitum þad/ ad Gud hañ
bygger med oſſ/Ja/ ⁊ vort Framþer
de ſkal ecke vera óðruvijs enn ſo ſem
Heilagur Ande kieñer ſa ſem med oſſ
byr. Og med þui ad vier erum ordner
andleger og Gude þægeleger/ þa eig
um vier ecke ad hyxa nóckurn hlut añ
añ og ecke añad ad ſtunda eñ þad ſim
er andlegt og Gude þægelegaſt/ Þui
ſo ſeiger Gud/Huór hañ heidrar mig
þañ vil eg heidarlegan gióra/Eñ hu
ór hañ þyrerlijtur mig/hañ ſkal þyrer
liten verda. Og S. Pall ſeiger ſo/
Þier erud ecke ſialþs ydar/ þui þier er
ud dyru verde keypter/ þar þyrer þa
prijſed Gud j ydrum Lijkómum.

Nu ſeigum vier ſo.

Fyrſta Bæn

Heilagt verde þitt Nafn

Þeſſe Ord hafa ecke þa Meining
ſo ſem ad ſkylldum vier bidia ⁊ oſka
ad Gud yrde Helgadur þyrer vora
Bæn/eda hñs Nafn. Helldur beidum
vier þeſſ af hm/ad hñs Nafn mætte
heilagt verda hier med oſſ/vor a med

al: Þuiad huórnen kann Gud Drottenn sa sialfur er alleina heilagur/ og ad ra helgar/ ad verda heilagur giórdur aff oss Mónnonum? So sem hann seig er sialfur/ Þier skulud vera heilager þuiad eg er heilagur.

Þar fyrer bidium vier j þessare Bæn/ ad vier sem j Skyrnenne erum helgader og til Nadar rekner/ mættum hallda þui fram sem vier hófum vppbyriad/ og blijfa stóduger þar inne/ Þad er so miked sagt/ Vier bidium/ ad med þui vier daglega syndgum/ þa mættum vier og so daglega verda aptur heilager/ so ad vier fyrer dagleg a Helgun mættum verda lauser og kuitt er vid vorar Synder:

Enn huad fyrer Helgun ad þetta er/ sem oss verdur giefen aff skiærre Guds Nad og Giæsku/ þad kienner oss S. Paull þar hann so seiger/ Nu orke frillulijfes Menn/ ecke Affguda dyrkarar/ ecke hordoms Menn/ ecke Sælgiætingar/ ecke þeir ed leggiast

med Kallmønnum/ ecke Þiofar/ ecke
Agiarner/ecke Ofdryckiu menn/ecke
Lastarar/ ecke Ræns meñ skulu erfa
Guds Rijke. Og slijker hafa nøckrer
vered af ydur/ Eñ þier erud þuegner
þier erud helgader/þier erud riettlæt-
er ordner fyrer Nafned Drottens
Jhesu/ og fyrer Anda vors Guds/
1 Corinth. 9. Hier seiger Postulen ad
vier sieum heilager ordner fyrer Naf
ned Drottens Jesu Christi/ og fyrer
Anda vors Guds/ Þar fyrer bidium
vier nu j þessare Bæn/ad soddan Hel-
gan mætte blijfa j oss. Og med þui
ad Drotten vor Gud og Domare hañ
seiger til hins Siuka/sem 38 ær haf
de karlægur vered/ Johañ: 5: Cap.
+ hootar hønum epter þad hann haf-
de læknad hañ/og varar hann vid ad
hañ skule ecke framar meir syndga/
so ad hañ hende ecke añad verra / So
skulum vier opt og ofialldan bidia
þessa Bæn/Ad vijsu/linna ecke ad le-

sa hana Nætur og Daga / so ad vier mættum æ meir og framar verda hei lager og lifande fyrer Nād Guds og hans Myskun.

Nu kiem̄r epter framveigis j Bænen̄e.

Aunnur Bæn

Til kome þitt Rÿke.

So sem vier høfum beded ad Guds Nafn mætte heilagt verda j oss / so bidium vier nu framveiges ad hans Rÿke kome og eirnen til vor / edur oss openbert verde: Huad nu ? (ma eckhuor mæla) nær hefur Guds Rÿke þroted? Edur nær hoofst þad? Varer þad ecke æ og æ og þrytur alldrei? Ja ad vïssu. En̄ vier bidium j þessare Bæn / ad þad vort Rÿke sem Gud hefur fyrerheited oss / og Christur med sÿnu dyrmæta Blode hefur vtuegad oss / ad þad mætte koma til vor / Vppa þad ad vier sem allt til þessa høfum þionad og þrælad j þessum Heime / mættum fa þad Rÿke med vorū Herra Christo sem hann hefur lofad oss / vm huort Rÿke hann talar þar

han̄ seiger/ Kome þier Blessader min̄s Fødurs/ ⁊ eignest þ Rÿke sm̄ ydr er fyrerbwed fra Vphafe Veralldar.

Men̄ meiga og eirnen skilia og vnder standa fyrer þetta Rÿke Guds Christum sialfan/ huörn vier daglega bidium ad han̄ vilie koma / og vier oskum oss ad hans til koma verde snarlega openber: Þuiad med þui hann nefner sialfan sig vora Vpprisu/ af þui ad vier munum j hönum ⁊ fyrer han̄ Vpprÿssande verda/ So ma han̄ og sialfur nefnast Guds Rÿke / med þui ad vier munum j hönum og fyrer han̄ eilÿflega rÿkiande verda. En̄ þetta er miög fagurlegt og huggunarsamlegt/ ad vier bidium vm Guds Rÿke/ þad er vm Himerÿke / Þuiad hier a Jördune er ecke an̄ad en̄ jardneskt Rÿke. Huör han̄ nu hier afneitar Veralldaren̄ar rÿke/ sa hefur ad væntta eins betra Rÿkes og myklu meire Ærv ⁊ Dyrdar. Þar fyrer/ þeir sem sig hafa Gude giefed og Lausnaran-

um Jesu Christo/ þeir skulu ecke hyra vppa Rijke þessa Heims/ helldur vppa þad Himneska Rijked.

Eñ þar liggur makten a/ad vier daglega Bidium þar vm/ad vier ecke þörum a mis vid þetta himneska Rijked/so sem skiedur Gydinga/huörium þad var þyrst þyrerheited/eñ þeir mistu þad þo/ so sem Drotten sialþur vottar og seiger/ Marger munu koma þra austre og vestre og sitia til Bords med Abraham Jsaach og Jacob/eñ Rijkesins Syner munu verda vtrekner j hin ystu Myrkur/þar vera mun Oop og Tanna gnijstran.

Hier avijsar Drotten/ad Gyding ar voru þyrmeir Rijkesins Börn / so leinge sem þeir villdu vera Guds Börn Eñ þegar Gud villde ecke leingur vera þeirra Fader/þa mistu þeir þetta Guds rijke.

Þar þyrer/nær og þegar vier christner Meñ j vorre Bæn neþnum Gud vorn Födur/so opt og þar med Bid=

ium vier ad hans Rijke kome til vor. Framveigis bidium vier z seigum so.

Þridia Bæn.

Verde þiñ vilie so a Jørdu sem a Himnum

Hier Bidium vier ecke ad Gud giöre þad hañ vill/Helldur ad vier kynnum ad giöra þad sem Gud vill. Þui huör vill hamla Gude ad giöra huad hañ vill? Eñ med þui ad Diöfullen stendur oss j mote daglega / og hindrar oss/ so ad vorar Huraner Ord og Giörder gieta ecke fared fram jafnan epter þui sem Gud vill/ Þar fyrer Bidium vier og oskum j þessare Bæn/ ad Guds Vilie mætte skie j oss.

Enn vppa þad ad Guds Vilie meige skie j oss/ þa liggur oss Magt a hans Vilia / þad er / Vier þurfum vid hans Hialpar og Hiastodar. Þui ad vt af sialfs eigen Mætte og Styrk er hier eingen hraustur til ad framkuæma Guds Vilia so sem næger/ Þar hlytur ad koma til Guds Náad z My

skun/ep ad vier skulum gieta stadest/ og ecke þurþa ad ottast.

Eñ huörsu stor og mÿkell ad sie manlegur Veykleike/ þad avÿsar Her ran sialþur med sÿnu eigen Epterdæme/ med þui hañ haþde ı eirnen saña mañdomlega Nattwru/ þar hañ so seiger/ Fader/ sie þad mogulegt/ þa lÿ de þra mier þesse Kaleikur. Og vpp a þad ad hañ giæþe gott Epterdæme sÿnum Læresueinum/ so þeir skylldu ecke giöra siñ eigen Vilia/ helldur Gu ds/ þa leggur Christur þesse Ord til seigande/ Þo verde ecke huad eg vil/ helldur huad þu villt. Og j ødrum stad seiger hañ so/ Eg er ecke komen aþ Himnū til þss ad giora miñ Vil ta/ helldur hñs Vilia sm̄ mig sende.

Og þyrst þad Guds Sonur sialþ ur heþur vered so hlyden/ og heþur gi ört Vilia sÿns Himneska Födurs/ Hu örsu myklu þramar ber þa Þrælnum hlydne ad sÿna/ og giöra Vilia sÿns

Guds ? Med sama mote aminner oss
hin̄ heilage Johan̄es / 1 Johan̄. 2:
ad giöra æryd Guds Vilia / seigande /
Elsked ecke Heimen / nie nøckud pad
sem j Heimenum er. Ef nøckur elsk-
ar Heimen / j þeim Man̄e er ecke El
ska Fodursins. Þuiad allt pad j Hei
menum er / sim̄ er Holldsins Lyst / Aug
nanna Skiemtan og Metnadur / pad
er ecke aþ Fodurnum / hellldur aþ Hei
menum / Og Heimuren med sijnum
Lystingum hn̄ þorgeingur / En̄ huer
han̄ giører Vilia Guds sa blijþur ad
Eilijþu / þar þyrer eþ ad vier viljum
med Gude og hia Gude eilijþlega vera
og blijþa / þa verdum vier ad giöra
Vilia Guds og hönum alla Hlydne
ad veita,

En̄ þetta er Vilie Guds / so sem
Christur heþur sialþur kient oss / + so
sem han̄ heþur giört / Sem er / ad vera
stödugur j christelegre Tru / godsamur
j allre Umgeingne / heilagur j Ordön-

um/riettlætur j öllum Giórdum/my
skunsamur j Verkönum/heidarlegur j
öllu Frambferde og allre Hegdan/ ad
giöra önguum Mañe rangt til/ helld
ur ad lijda Oriettinde/ og vera frid-
samur vid hvörn einn Mañ/ Gud fy-
rst og fremst ad elska af öllu Hiarta/
med þui ad hañ er vor FADer/ ꝛ ad
ottast hañ/med þui hañ er vor Gud/
Ad hallda vorn Herra Jesum Christ
um þañ allra dyrdarsamlegasta Fie-
siod/þuiad hañ hefur vered oss Bestur
ꝛ vid hañ eigum vier ad hallda oss/
og alldrei fra hönum ad vijkia/ Bera
hans Kross feigensamlega. Og ef þ
ber til/ad vier lijdum nöckud fyrer ha
ns Nafns saker/þa verum þolenmo-
der. Vier skulum vera stödnger j Ord
um þa vier jatum hañ og medkieñ-
um/og greider Andsuar ad giefa þm
sem oss spyria ad vorre Tru/og vera
þolenmoder j Rudleñe/so vier mætt-
um ödlast Lijfsins Koronu. Huör hñ
vill nu verda Samarfe med Herrañ
Christo/ hann skicke sier med soddan

mote/ + þetta kallast ad vppfylla Bod orden/ og giöra Födursins Vilia.

Eñ vier bidium / ad vilie Guds skule skie/ eins hier og a Himnum. Þetta huörtueggia samhliodar vppa vora hialp og Velferd/ Þuiad med þui vort Holld þad er af Jördunne/ eñ Sæl vor og önd hun er af Himnum/ þar fyrer þa erum vier bæde jardnesker og himnesker/ og bidium ad vilie Guds mætte skie / bæde j voru Hollde/ + so eirnen lijka j vorum Anda og vorre Sælu

Þuiad þar er jafnan Strijd og osamþycke a mille Holldsins + Andans og huört stendur þar ödru a mote/ so vier skulum ecke giöra huad oss sialfa lyster / med þui ad Sælen leitar þess sem ad er himneskt og gudlegt/ eñ Hollded hefur girnd til þess sem er holldlegt og jardneskt/ Þar fyrer bidium vier so aluarlega og nakuæmlega hier/ ad fyrer Guds Nad + Tilhialp mættu þesser huörutueggiu verda samþycker og hlioda eitt/ so ad bæde

j Lÿkamanum + Salune mætte skie Guds vilie/ Og ad Sælen sem aꝥ Gude er nu endurgieten nylega/ mætte verda saluholpen.

Um þessa Ovinættu Hollds og Andans talar S. Pall lioslega/ þar hañ seiger/ Holldeð girneſt j mote Andanum/ og Anden j mote Holldenu / Hier et huórt j mote ódru / so þier skulud ecke giora huad ydur lyster. Og litlu þar epter þa seiger hañ so/ Auglios eru Hollsins verk/ sem eru þesse Hordomur/ Saurlÿꝥe/ Frilluliꝥnadur Hatur/ óꝥund/ Reide/ Þrættan/ Osamþycke/ Agg/ Fiandskapur/ Mord/ Oꝥdrycka/ Oꝥneysla og añad pleira þessu lÿkt/ aꝥ huórin eg heꝥe ædur sagt ydur/ og seige ydur eñ nu/ ad þeir sem slÿkt haꝥaſt ad/ þeir erꝥa ecke Guds ryke. Eñ Avóxtur andans er Kiærleike/ Fridur/ Fógnudur/ Polenmæde Godgirne/ Gieſka/ Tru/ Lÿtelæte/ Hreinlÿꝥe.

Þessa hlutar vegna biðium vier nu daglega/ ad bæde a Himnum og a

Jördunñe skule skie Guds vilie/ Þuiad so er Guds vilie/ ad þad Jardneska skule læta vndan þui sem er himneskt og huad andlgt er og gudlegt þad skal hafa yfer raaden.

Þesse Bæn ma og (Kiærer Brædur) j þan̄ mæta skilen verda/ Ad med þui Gud han̄ skipar oss ad elska vora Ovine/ og ad Bidia fyrer þeim sem oss offsækia/ þa eigum vier ad Bidia fyrer þeim sem enn nu eru jardleger/ og eru enn nu ecke himnalega sin̄ader/ so ad j þeim mætte skie vilie Guds/ huörn vilia Christur hefur full endad Mönnum til goda og Sæluhialpar. Þuiad med þui Christur kallar sijna Læresueina ecke jardlega/ hell dur nefner hann þa Sallt Jardar/ Matth. 5. Og Postulen seiger/ ad sa fyrste Madur sie af Jördu/ en̄ hin̄ an̄ar sie af Himne/ Þa eigum vier/ vier sem vilium lijkiast Gude vorum Fódur/ huör ed sijna Sol lætur vpp ren̄a yfer Jlla og Goda/ og rigna lætur yfer Riettlæta og Ranglæta/ vier

skulum so haga vorre Bæn / ad vier Bidium vm allra Manna Heill og Vel ferd/ vppa þad/ ad lijka sin̄ j Himnenum (þad er j oss) er orden Guds Vil le/ fyrer rietta Tru/ ad vier erum ordner himnesker og andleger/ So mætte og eirnen Guds Vilie verda a Jördunne/ þad er/ j þeim ödrum sem jardlega eru sinnader/ eb ad þeir verda truader. So ad þeir sem epter sijnum fyrsta Burde holldlegū eru en̄ nu jardneskir/ þeir mættu fyrer Vatn og heilagan Anda fædast ad nyu/ og verda himneskir og andleger.

Þar næst förum vier afram leingra j Bænen̄e/ ꝛ seigiū.

Fiorda Bæn.

Gief oss j dag vort daglegt Braud

Þesse Bæn ma verda skilen bæde vm andlegt Braud / so lijka eirnen einfalldlega vm lijkamlegt daglegt Braud/ og huörtuegge þesse Skilningur er fyrer Guds Nad heilnæmur og gagnlegur.

J þyrstu er Christur Lijþ sins Br aud/ ⁊ þetta Braud er ecke allra/ hell dur vort Braud: Og lijka so sem vi- er neþnum Christum vorn Fődur/ med þui hn̄ er FADer allra Riettruadra/ So neþnum vier han̄ og vort Braud/ þuiad hn̄ er vor allra Braud/ so mar ger sem neytt hőþum hans heilaga Hollds og Blods.

So bidiū vier nu i þessare Bæn/ ad Gud han̄ vilie gieþa oss þetta Br aud daglega/ Vppa þad ad vier sem erum j Christo/ og hőþum j heilagre Kuőlldmaltijd medteked hans Hollld þa Lijþsins Fædu/ ad vier ecke verdum vegna vorra Glæpa og Synda rekner þra Borde Drottins ⁊ Samneyte þi himneska Brauds/ ⁊ kyn̄um so ad ver da skilder þra Christi Lijkama. So sem Herran Christur sialþur kienner ⁊ seiger/ Eg er þad liþanda Braud/ sem kom oþan aþ Himnum/ Hvor hn̄ etur aþ þessu Braude sa mun liþa ei- lijþlega/ Og þad Braud sem eg gieþ

er mitt Hollld/ huørt eg mun vtgiefa Heimenum til Lijfs. Ulgr mæler hū lioslega/ ad huør hann etur, af sijnu Braude/ ſa ſkule lifa eilijflega.

Þar fyrer/mz þui þad er nu aug lioſt/ ad þeir ſem neyta hans Holld s og medtaka þad heilaga Sacramen tum j chriſtelegre Kirkiu/ þeir hafa Lijfed/ Þar fyrer ſkyllde huør ⁊ einn vera vel athugaſamur vm ſig/og bid ia jduglega/ og ſia vel til/ad ef hann̄ helldur ſier fra Guds Borde og Sacramentenu/ad hañ verde þa ecke fra ſniden Chriſti Lijkama/ og miſſe ſo eilijfa Saluhialp/ ſo ſem Chriſtur ſialfur hotar og ſeiger/Ef þier eted ecke Holld Mañſins Sonar/⁊ dreck ed ecke hans Blod/þa hafe þier ecke Lijfed j ydur. Þar fyrer Bidium vier j þſſare Bæn/ad vort Braud/þad er Chriſtur/ veiteſt og giefeſt oſſ dagle ga/vppa þad ad vier ſem erum j Chr iſto og lifum j hōnum/ miſſum ecke hans helgan Anda ⁊ hñs Kiærleika.

J añan mata ma Madur skilla þesse Ord so / Ad med þui vier hőfum nu aþneitad Heimenum / og þorðkum hans Lærdom og Metnad / og erum nu þyrer Guds Nad ordner andleger / Þui skulū vier nu ecke Bidia nema alleina vm daglega Fødu og Næring / so sem sialþur Drottenn kienner oss / seigande / Huer aþ ydur sem ecke aþneitar ollu þui sem hañ heþur hañ kañ ecke ad vera miñ Læresueinn þar þyrer / huör hañ er nu orden Christi Lærefuein / og heþur epter sijns Meistara Ordum aþneitad ollu ödru hū skal ecke Bidia Gud nema vm daglegt Braud / hañ skal ecke girnast langvarande yþerþliotanlega Nægd Nator og Maura / so sem Herran sialþur kieñer oss eñ aptur / seigiande / Haþed ecke ahyggiu þyrer Morgundeigenum / þuiad Morgundaguren mun Ahyggiu bera þyrer sialþū sier / Þad er nog ad huor Dagur haþe sijna Pia-

ning og Vmhyggiu.

Nu af þui ad Christi Lærdomurinn er fyrer boded ad hafa Ahyggiu fyrer Morgundeigenum / þa er tilhey relegt ad vier ecke bidium vm meira/ enn vm daglegt Brand/ nie framar girnust: Þuiad ef vier girnumst j Heime þessum mykel Audæfe/ edur langa Lijfsdaga/ þa værum vier j mote oss sialfum/ þui vier hofum ædur beded ad Rijke Guds skule koma snarlega.

Med sama hætte aminner oss hinn heilage Pall Postule/ og styrker og vidrietter vora Tru og Von seigande/ Eckert hofum vier mz oss hafft j þenn an Heim/ þar fyrer er þad augliost ad vier munum eckert med oss j burt hafa/ Enn þegar vier hofum Fæde og Klæde þa lætum oss þad nægia/ Þuiad þeir sem rijker vilia vera/ þeir falla j Freistingar z Snørur z mar gar fauijslegar og skadlegar Girnder/ þær ed mann sockua j Fordiorfun z

Fyrerdæmning. Þuiad Agirnd er Root alls Jlls/ til huørra sumer hafa hafft Lyst/og eru fra Trunne falln er/z giøra sier margar meinsemder.

J þessum Ordum kiener oss Postulen/ ad vier skulum ecke alleinasta forakta Audæfen þssarar Veralldar/ hell dur og eirnen vita/ ad þau eru haska samleg Sælum vorum/so þad kann auduelldlega ad skie/ ad þeir falle þar af j Agirnd huør ad er Rot alls Jlls/og kan̄ ad forblindda Man̄sins Hiartta fyrr en̄ han̄ veit af:

Vegna þessa straffar Gud þann rijka og heimska Man̄ j Gudspiallenu/huør ed ecke hufade nema vm sijn stundleg Audæfe/og hrosade þui han̄ hefde nægd Auarta og Jn̄tekta/ og seiger Gud so til hans/ Þu Gickur/a þessare Nott tekst þijn Sal fra þier huør verdur þa eigande ad øllu þui sm̄ þu hefur saman safnad? Sannlega var han̄ eirn Gickur/ þuiad hn̄ hafde

siyna glede og sin Fögnud j Audæfum + siynum Maurum/þar han vard ad deya a þeirre sömu Nottu/han hrosar sier af siynum myklum iuřektum/ þa han kune ecke leingur ad lifa.

Hier þuert a mote setur Herran Christur fram anan Lærdom/ad hu-ör sem vill vera rietelega algiördur/ sa skule selia allt þad han a og giefa Fatækum/og fa þar med Fiesiod a Himnum: Slykur eirn/seiger han sier kune epter ad fylgia/og med hro san ad bera Krossen epter sier/þuiad han sa same er hindrunarlaus + hefr ei Sorg nie kuyda fyrer sine Næring Puiad med þui hans Fiesiodur og Audæfe eru alla reidu Gude giefen / þa gietur han þess helldur Gude æn hindranar epter fylgt og þionad:

Og vppa þad ad ein og sierhuör af oss meige bwa sig riettelega hier til þa skal han læra ad bidia so/ad han iafnframt sine daglegre Bæn merke og lære huilykum hönum ber ad vera Puiad han riettlæta kan ecke ad bre-

ſta daglegt Braud ſo ſem ſkrifad er/ Ecke latur Drotten Sal hins Riettlæta af Hungre deya. Og j ødrū ſtad ſtendur ſo/ Eg var vngur/og er nu orden Gamall/ z ſa eg alldre riettlætan Mann yfergiefen / eda hans ſæde Brauds leita. Peſſu hinu ſama lofar Drotten ſialfur/og ſeiger/ Pier ſkulud ecke hafa Ahyggiu/ſeigande/Huad eigum vier ad eta? Huad eigum vier ad drecka? Huar med ſkulum vier oſſ klæda? epter peſſu øllu leita heidner Meñ/Puiad ydar himneſkur Fader hañ veit ad þier þurfed vid alls peſſa. Leited fyrſt Guds rijkis og hans Riettlætis / pa ſkal ydur allt ſoddan til leggiaſt.

Sia par/Hier lofar Drotten / ad peir ſem fyrſt leita Guds rijkis z hans Riettlætis/ peir ſkule fa og ødlaſt allt añad. Puiad med þui Gud Drotten hefur allt og hañ megnar ỏllu/

þa kañ ecke hañ nöckud ad vanta sin̄ Beþür Gud Drottē med sier/ so þraȝint og so leinge sem hann þellur ecke þra Drottne:

Hañen liet Gud hañ goda Daniel þa Morgunverd þar hann epter Konȝgsins skipan var jnne Byrgdur hia Leonum. Og hañen vard sa Gudhrædde madur saddur mitt a mille hungrada Leona/ og þau giördu hönum eckert mein/ So þædde Gud ꝛ Eliam Spamañ þa hañ þlꝍde/ huiad Hraþnarner þionudu hönum j Eydemörkeñe/og Fuglar þærdu hönum Fædslu Og er ecke aumlegt ad hura vm slijkt ad Meñ skylldu vera so myskunarlau sier? Hui sia þu/ad Bæder þeir Guds astuiner vrdu aþ Mönum oþsokter og plægader/eñ Villudyren hlijþdu þeim og Fuglarner þærdu þeim Mat.

Framveigis þa bidium vier vm Fyrergieþning Syndaña/seigande.

Fimta Bæn.

Og þyrergieþ oss vorar Skullder

so sem vier fyrergiefum vorum Skull dunautum.

Med þui ad vier høfum bedet Gud vm daglegt Brand/þa bidium vier nu og eirnen vm fyrergiefning vorra Synda/Vppa þad/ad vier sin ordner erum sadder ꝛ mettter af Gude/mættum og eirnen lifa med Gude/ so ad vier faum hier ecke alleinasta stundlegt Gagn/helldur og so eirnen eilijft Lijf/til hvørs ad vier kuñum ad koma ef vier faum Syndanna Fyrergiefning.

Eñ Syndena kallar Drotten skulld/so sem hañ seiger j Evangelio/All la þa skulld gaf eg þier vpp/af þui þu badst mig:

Eñ þetta er miøg harla naudsynlegt/og er miøg og vijslega tilskickad/ad Drotten miñer oss þar a/ ad vier erum aumer armer Syndarar/ j þui ad hañ skipar oss ad bidia vm Syndaña fyrergiefning/Vppa þad/ad þegar vier bidium Gud vm Nad

⁊ Syndaña fyrergiefning/ þa skulum
vier þar iafnframt ransaka vorar
Samuiskur/ so eingen hallde sig sak-
lausan/ ónguum þike vænt vm sialf-
an sig/ eda vpphefie sig til meira fal
ls og stærre fordiórfunar. Þar fyrer
verdum vier hier amínter/ ad daglega
Syndgum vier/ med þui oss er skip-
ad ad Bidia daglega vm Syndanna
Fyrergiefning.

J sama mæta amíñer oss eirnen S
Johannes j sijnum Pistle/ seigande/
Ef ad vier seigū oss ecke hafa Syn-
nd/ þa suiktum vier sialfa oss/ ⁊ sañ-
leikuren er ecke med oss/ Eñ ef vier-
vidurkeñum vorar Synder/ þa er hñ
trur og riettuijs til ad fyrergiefa oss
Syndernar/ og ad hreinsa oss af ollu
Ranglæte.

J þeim Ordum sñe felur S. Jo
hannes huórtueggia/ sem ad er / ad
vier skulum Bidia vm fyrergiefning
Syndanna/ og þad annad/ ad þa vier

ſo bidium þa ſkulum vier ꝧa Nad ꝛ Myſkū. Þar ꝧyrer kiemſt þū ſo ad orde ad Gud hū ſie Trur ſynderna ad ꝧyrergieꝧa/med þui hañ helldur trulega þad hañ heꝧur loꝧad. Þuiad hañ heꝧur ecke alleinaſta kient oſſ ad bidia vm ꝧyrergieꝧning Syndaña/ helldur ꝛ eirnen loꝧad ad hañ villde aꝧ ſkiær re Næd og Myſkun ꝧyrergieꝧa oſs Syndernar.

Eñ DROTTen heꝧur lagt hier til eitt ſierlegt Ord/ꝛ ſo ſem ſkilmæla eda nóckud Forord/Þuiad hū vill vier ſkulum bidia/ad oſſ verde vorar Synder ꝧyrergieꝧnar/ ſo ꝧramt og j þañ mæta ſem vier ꝧyrergieꝧum vorum Skulldunautum/ſo ad vier vitum þad/Ad nema þuiad eins ad vier ꝧyrergieꝧum vorum Skulldunautum/þa ꝧaum vier ecke ꝧyrergieꝧning vorra Synda/ hia Gude.

Þar ꝧyrer talar hann ſo j einum ødrum ſtad/ Med huorium Mæler ſem þier ødrum mæled/ þa ſkal ydur

aptur mællt verda. Þetta sama ma sia og merkia a Dæme Þienarans/ huórium hans Herra gaf vpp alla Skulldena/ Eñ af þui hañ ecke villde fyrergiefa sijnum Medþienara/ þa miste hañ þad sem ądur fyrre hafde hónum af sijnum Herra giefed vered.

Þetta vottar Drotten eñ lioslegar j sijnu Orde/ og seiger so/ Þegar þier standed og bidied/ þa fyrergiefed ef þier hafed nockud a mote einhuorium/ so ad ydar Fader a Himnum hñ fyrergiefe ydur ⁊ ydar Misgiørder/ Eñ ef þier vilied ecke fyrergiefa/ þa mun og ydar himneskur Fader ecke fyrergiefa ydur.

Þar fyrer þu Madur/ hefur þu óngua Afsókun a Deige Domsins/ þeg ar Gud hañ tekur sitt Doms atkuædę vr þijnum eigen Barme/ og fordæmer þig med þijnum eigen Ordum / Og þu verdur þa ad lijda sialfur slijkt/ sem þu hefur ódrum gióꝛt. Þuiad

Gud Drotten hañ vill ad fridſamer
og ſamþycker bwe j ſÿnu Hwſe/ enn
ecke adrer. Og ſo ſem hañ hefur oſſ
fyrer ſinu Anda tilreidt ꝛ bwed j þeir
re andlegre Fædingu/ ſo vill hann og
eirnen/ ad vier ſkulum fram hallda
þui hinu ſama/ ſo ſem þeir ed endur
fædder eru/og blÿfa ſtadfaſter ꝛ ſtød-
uger/ Vppa þad/ ad vier ſem ordner
erum Guds børn/mættum j fride Gu
ds ſamam bwa/Og ſo ſem vier erum
eins Anda hluttakarar ordner/ ſo eig
um vier og aller ad vera eins ſinnis ꝛ
med einu Hiarta og Hugarferde:

Ad vÿſu / Drotten Gud vill
ecke þiggia Forn edur Gafu af nóck-
rum þeim Manne/ ſem ecke vill vera
forlÿktur vid annan/ Þuiad hann ſkip
ar/ad ſa ſem er miſſattur vid ſiñ Bro
dur / hann ſkule ſnua fra Alltarenu /
og forlÿka ſig vid ſiñ Naunga/ſo hñ
meige mz fridſómu Hiarta Gud akal
la/og ad Gud verde hönum nadugur.
Þuiad ſlÿkt er Gude Drottne þæge-
legt Offur/þegar vier lifum til ſam

ans j Fride og Brodurlegum Kiærleika/og Hiörtun samnadarins eru eitt/ so sem þad Gud Fader/Sonur + Heilagur Ande eru eitt:

Þuiad þa þeir Abel og Cain fęrdu fyrst Forn Drottne / þa leit Gud ecke a Gafurnar/ helldur a Hiörtun/ + huörs Hiarta Gude lijkade vel/ þess hins sama Forn og Gafa var hönum þægeleg.

Abel var fridsamur og fromur/ og færde Gude sitt Offur af hreinu og riettu Hiarta. Þar af lærum vier þetta/ Ad þegar vier vilium giefa vora Gafu til Alltares/ þa skulum vier koma þar fram j sönnum Guds Otta/sem er/med einfölldu Hiarta/j Riettlæte + fridsamlegu Samþycke/ Og med þui Abel skickade sier so fyrer Gude Drottne sijnum / þa er hann sialfur orden Forn og Offur / + var sa fyrste Pijslarvottur. Og med þui hann var fromur og fridsamur/þa er hann orden med sijnu Blode fagurleg Myndan Jesu Christi Pijnu + Dauda.

Drottenleg

Sia / þeir ſem þuilÿker eru / þeir
verda endelega aƒ Drottne koronader
Eñ huór hañ er grim̃ur / oƒridſamur
og vill ecke haƒa brodurlegan Kiærlei
ka / ſa ſame Madur (þott hñ læte ſitt
Lÿƒ ƒyrer Chriſti ſaker) þa ƒær hann
ecke Syndañа Fyrergieƒning / ſo ſem
Poſtulen vottar ÿ öll Ritningen. Þui
ad ſo ſtendur þar / 1 Johñ. 1. Cap.
Huør hañ hatar ſiñ Brodur ſa er
Mañdrapare / Eñ Mañdrapare kie
mur ecke j Guds rÿke / og kañ ecke ad
ƒa eilÿƒt Lÿƒ m̃z Gude. Þuiad huór
hann vill helldur ƒylgia Suikaran=
num Judas eñ Chriſto / hann kann ecke
med Chriſto ad vera nie liƒa. Hialpe
oſſ Gud / Huad ſtor Synd er þad ſem
ecke kañ med Skÿrn Blodſins ad ver=
da aƒ þuegen? Huilÿk Miſgiórd er
þad ſem ecke verdur ƒyrer nóckra Pÿſl
og Pÿnu bætt nie ƒorlÿkt?
Framveigis er ſtor þørƒ a þui ſem
Herrañ Chriſtur ſkipar oſſ ad
bidia a þennan hætt.

Siötta Bæn:
Leid oss ecke j Freistne.
Eda so
Lat oss ecke leidda verda j freistne

Hier med verdur oss aviſſad/ ad vor motstandare Diöfullen formar eckert nie megnar j mote oss/ vtan so sie ad Gud tilſtedie ꝛ leyfe hönum þ. Og þetta er þui so sett/ad vor sönar legur Otte/vorar Hugreñingar ꝛ Bæner/vor Hlydne ꝛ Heidran/og allt añ ad þad skal horfa til Guds/ ꝛ hann alleina fyrer Augum hafa: Þuiad sa illur Ovinur hañ gietur vor ecke freistad/ nema so sie ad Gud leyfe hönum þ/ so sem Ritningen vottar þar hun seiger. Nabugodonosor Babilons Kongur kom fyrer Jerusalem ꝛ vañ hana/ þuiad Drotten gaf hana j hañs Hendur.

Drotten Gud vor giefur Andskotanum stundum valld yfer oss/vegna vorra Synda/ so sem skrifad er/ Nuør hefur yfergiefed Jacob/so hñ

skyllde verda ræntur/og Jsrael ad hn̄ skyllde Fiepleitast? Nepur ecke Drotten giort þad? j mote huorium vier hoþum syndgad/ z þeir haþa ecke vilIad ganga a hans Vegum/ ei helldur hlyda hans Bodordum / Þar þyrer heþur hañ læted koma yþer þa Grimd sinar Reide. Eins verdur og talad vm Kong Salomon/ þa hañ haþde giórt Illt/og syndgad a mote Gude og viked þra hans Lógmæle/ þa seiger Ritningen so/ad Drotten vpvackte hann sem reiste sig vpp a mote hónum:

Nu eru tuær Greiner til/huar þyrer Drottin Gud gieþur Audskotanum Valld yþer oss/Su þyrre/Ad vier skulum straþþader verda þyrer þ/ ad vier hoþum syndgast a mote Gude/ Su óñur/ ad hann vil þar med gióra oss dyrdarsamlega þegar hañ heþur reynt vora Tru:

So gieck þad til med þann sæla

Iob/so sem Drotten sialfur avijsar/ seigande so til Sathan/ Sia þar/ Allt huad Iob hefur þad gief eg þi er j valld/en eige skalltu koma hende vid hann sialfan. Þetta sama hefur Drotten sialfur avijsad/þa hañ var pijndur þa hann sagde vid Pilatum/ Þu hefder øngua Makt yfer mier/ nema hun være giefen þier ad ofan.

Nu miz þui vier bidium/ad Gud hañ late oss ei falla j Freistne/þa verdum vier þar miz auminter a vorn Veykleika/ So eingen vphefie sig/ edur treyste ofmyked vppa siñ eigen Matt og Metnad. Edur so/ þegar nockur iatar og medkieñer Nafned Christi/ ✝ hlytur þess vegna ad lijda nöckud/þa skal hann ecke leita sinnar Lofdyrdar þar med: Þuiad Drotten sa oss kieñer Lijtelæted/ hañ seiger so/Vaked z Bidied so þier falled ecke j Freistne/ Anden er reidubwen/ enn Holldet er Veykt.

Þegar ad vier lijtelæckum oss nu

so i þennan mæta þyrer Gude jætum og vidurkieñum vorn Vanmætt og Veykleik/treystum ꝛ truum alleinasta vppa Gud Drotten vorn/ þa giefur hañ oss af Nad ꝛ Myskun allt þad sem vier bidium hñ vm/med audmiukre Gudhrædslu.

Þa vier hófum nu beded vm allt þetta/þa fylger epter nidurlaged Bænareñar/ j huóriu allar vorar Bæner og Beidslur eru jnne faldar og folgnar so sem j einu Orde/ Þui seigium vier seinast so.

Sióunda Bæn.

Helldur frelsa oss fra Illu/ Amen.

J þessum Ordum er faled ꝛ folged/ꝛ so sem j einu Orde bunded allt þad vonda og motstadlega sem Andskoten kañ j þessum Heime oss j mote vpp ad vekia/fyrer huóriu vier þa eru um ohrædder / þegar Gud frelsar oss þar j fra / og syner þeim Hialp og Hiastod óllum sem hañ akalla:

Nu þegar vier seigum so / frelsa oss fra Illu/Þa er þ allt vte ꝛ endad/og

þa er ecke þar epter ꝥ sem vier þurꝼum ad Bidia. Þuiad hier Bidium vier med einu Orde/ad Gud hañ giære vor þyrer øllu illu. Nær Gud veiter oss nu þetta/þa erum vier þrĳ/lauser ꝛ lidugер þra øllu þui huar med Andskoten og Heimuren kunna oss skada ad giøra/ Þuiad eingen Olucka kann ad skada j þessum Heime þann sem Gud sialþur j Himnenum vardueiter.

Þesse Bæn FADER vor er ad sønnu þaord ꝛ stutt/eñ þar jñe eru komnar allar vorar aliggiande Naudsyniar

Ei þarþ vndur ad þikia kiærøstu Brædur/ad þesse Bæn er so vel og merkelega samsett og samen/ Þuiad Gud sialþur heþur hana diktad / og med þeim Ordum/ þo heilsusamlegum/ miøg meistarlega j eitt saman Bunded og þest allt þad sem oss ma vera til Fridar og Farsælldar. So sem þetta er laungu ædur þyrer þram sagt og þyrerspæd aþ Esaia Spamanne/ þar hañ þyrer heilagan Anda

so talar vm Dyrd og giæsku Guds. Sia/ seiger hañ/ Þar er eitt Ord/ huort ed j stuttu mæle allt jñe bindur/ Þad til Riettlætis heyrer / þuiad Drotten mun j øllu Landenu giøra soddan korta Rædu. Þuiad med þui ad Gud sem er ORDED/ vor Herra Jesus Christur / er komen øllum Möñum til goda/ þa kallar hañ og samansafnar øllum lærdum og olærdum/og þeim sijn Ord j Muñ leggur/ Køllum og Kuiñum/ vngum og gömlum/ og allt huad hañ kienner Þad hefur hñ miög merkelega j þæm Orda atkuædum jñelukt so ad vier j hans himnesku ögunarskola kunnum þui þess helldur ad Bihallda/og þad allt sem naudsynlegt er þess fliotara * stærara med einfalldre Tru ad læra

So giörer hañ eirnen/ þa hñ vill de kieña oss huad eilijft Lijf være/ þa Bindur hañ hañ dyrlega Leyndardom saman j frabærlega stutta Ordagrein seigande/ Þetta er þad eilijfa Lijf ad

Mekñ riettelega þecke þig/ ad þu ſiert alleina ſannur Gud/ og ſa þu heþur ſent Jeſus Chriſtus.

Sömuleidis þa þũ Bindur j eitt þau tuö ſtærſtu Bodord j Lögmæle nu og Spamañá Bokönum/ þa ſeig er hañ/ Heyrdu Jſrael/ Drottenn Gud þiñ er eirn Gud. Og enn aptur/ Þu ſkallt elſka Drottenn Gud þiñ aþ øllu Hiarta þinu/og aþ allre Sælu þinne/ og aþ øllum Kroptum þinum/ Þetta er þad þyrſta og hellſta Bodord. Þad añad er þſſu lÿkt/ Þu ſkalt elſka þiñ Nauñga ſo ſem ſialþan þig. J þeſſum tueimur Bodordum er jnne bunded allt Løgmæled og Spámeñerner. Og ecñ j ødrum ſtad/ Huad þier vilied ad Mekñ giøre ydur/ þ ſama þa giøred þeim/ þui þad er Løgmæled og Spámeñerner.

Herran heþur ſialþur kaeded/ ꝛ gieþed

oss þar med gott Epterdæme:
Nu beþur Herrann ecke alleinasta dicktad ꝛ kient þesse Bænar Orden/ velldur og eirnen med Verke aviſſad oss/ huórnen vier eigum ad Bidia/ Þui ad optsinnis beþur hañ Bedest þyrer/ ꝛ giórt sijna Bæn/ og vottad so med sialþs sijns eigen Epterdæme/ ad hañ vill Bænena aþ oss þiggia/ þuiad so stendur skriþad/ Og þad skiede/ ad hñ var eirnsamall og badst þyrer. Og j ødrum stad stendur eñ/ Hñ gieck vppa Fialled ad bidiast þyrer. Item/ hañ var a bæn alla þa Nott.
Sia þu hier/ Eþ ad Herran Bidur sa þo er æn Syndar/ huad myklu þramar byriar oss ad Bidia/ vier sem erum aumer armer Syndarar? Ja/ Haþe Drotten vakad alla Nott j giegnum a sinne Bæn/ Huad myklu þramar hæþer ad vier sieum vakande og jdner j Bæna akallenu Nott ꝛ Dag?
Enn þar Drotten Bidur/ þa Bidur hañ ecke þyrer sialþum sier/ Þuiad

hañ þurpte ecke ad Bidia pyrer sialpū sier sem alldeilis var Syndlaus/ Helldur Bidur hañ pyrer oss aumum Syndugum/ So sem hañ vottar þa hann seiger til Petrum/ Sia/ Andskotenn hefur girnd a ad sællda ydur sem Hueite/enn eg bad pyrer þier ad þyn Tru skylldi ecke skeika. Lyka eirnen þa hefur hañ beded Fødurenn pyrer øllum ødrum þar hañ seigerr/ Jeg bid ecke alleinasta pyrer þessum/ helldur ꝫ eirnen pyrer þeim øllum sem pyrer þeirra Ord og Predikan a mig verda truande/so ad þeir sie aller eitt / lyka sem þu Faderenn ert med mier og eg j þier ad þeir sie eitt j ockur.

Slykt ma vel heita miøg mykil Aast og blydleg Vinatta/ huoria Drottenn hefur syndt og j lios lated oss til goda ꝫ eilyprar Sæluhialpar/ j þui hañ hefur ecke alleinasta leyst oss med sinē eigenlegre Bæn/ helldur og so aluarlega pyrer oss beded. Eñ huad hi-

artgroen vered heþur hans Bæn þyrer oſſ/þad ſkulu þier merkia þar aþ/ad lijka ſo ſem ad Faderen og Sonuren eru eitt/ſo bidur hañ ad vier ſkolum vera og blijþa eitt j þeim.

Og hier meigum vier merkia og læra/huad ſtor Synd þad er/eþ nóckur hañ er þrætuſamur og ſundur ſlijt ur Kiærleikans band/Med þui Guds ſonur heþur ſialþur beded/ad Fridur og ſamþyckt ſkyllde halldaſt: Þuiad hañ viſſe vel ad Oþridur og Oſamþycke heyrer ecke til Guds rijke/þar þyrer vill hañ med þeſſare Bæn kient haþa/ad hans Folk ſkule haþa ſamlynde ſijn a mille:

Bænen ſkal vera hiartgroen z huarþla ecke hingad og þangad

Mijner allra kiæroſtu Brædur/Þeg ar vier nu góngum til Bænarennar/þa ſkulum vier ſia til ad vier bidium aþ Hiarta. Þuiad þa ſkulu þeir veralldlegu og Holldlegu þankar vijkia j burt/og Hiartad ſkal eckert hyxa añ ad em þad ſama ſem þad bidur vm

i þad ſinn.

Þar þyrer er ſa Sidur/þegar Gudꝫ ordꝫ Þienare vill giøra Bæn med Søꝫnadenum/ þa amiñer hañ Menn adur/ ad þeir til reide ſyn Hiórtu þyr er Drottenn/ þar hann ſeiger/ Surſum Corda/Vpphefied ydar Hiórtu/Þar til andſuarar Søꝫnnduren/⁊ ſeiger ſo Habemus ad Dominum/Vier heꝫium þau vpp til Drottens. Þar med verd ur huór og einn amintur/ad j Bænene ſkal Mann eckert annad þeinkia nie hyra/vtan alleinaſta a Drotten.

Hiórtun vor eiga og einnen ad vera til lukt ⁊ aptur byrgd þyrer Diöꝫ lenum vorum motſtandara/ eñ þyrer Gude Drottne vorum alleina open/ ſo ad vier j Bænene eckert rum gieꝫum Diöꝫlenum hia oſſ/Þuiad hañ er ſlægur og þorſoktur/og kann a augabragde ad villa Hiartad j Bænenne/ ſo þad hyre allt añad/eñ huad Muñ uren mæler/þar vier þo ættum ad tala vid Gud aꝫ Aluóru og óllu Hiartans þele/eñ ecke ad eins m̄ Ordóñ.

Huxed nu vm kiærustu Brædur/ huad gælauslegt ꝛ ovidurkuæmelegt pad er / þegar nockur vill akalla Gud/ad læta pa verallðlegar Huxaner og onytsamlegar Hugrenningar sigra sig ꝛ yfervinna/lyka so sem være nockur hlutur sa a Jordunne sem naudsynlegre er/og oss meira aliggur enn pad / ad tala vid Gud Skapara vorn. Huornen kantu ad vera so dæl skur/ad þu girnist ad Gud vilie Bænheyra þig / enn sialfur veistu ecke huad þu seiger?

Soddan Bæn hlyfer eckert fyrer Dioflenum/ Þui pad er ecke Bæn/ad bidia med Munsins flapre/ og styggia Gud med galeyse sijnu. Þetta er a lyka so sem pa Madur hefur open Augun/enn sefur j Hiartanu/ Þar po christen maduren ætte ad vera j Hiartanu vakande/ þo Augun sofe/ so sem skrifad stendur j Lofkuæde Salomonis/þar ed Guds Samkunda ꝛ Brwdur seiger so/ Eg sef/enn þo vaker mitt Hiarta. Þar fyrer aminner oss

Postulen miög trulega og aluarlega/ seigande/ Vered stöduger j Bæna akallenu/ og vaked j þui hinu sama/ j huörium Ordum hann kieñer oss ad þeir einer fære sijna Bæn fia Gude/ sem eru jdner og vakande j Bæna akallenu.

Ef vier vilium ad vor Bæn verde heyrd/ þa hlytur Madur ad koma fram fyrer Gud / ecke med syndsamlegu jdranarlausu Hiarta/helldur med Angre og riettre Jdran.

Nu þegar vier vilium giöra vora Bæn/þa hliotum vier ad sia so til ad vier komum ecke fram fyrer Gud med tomum Ordunum/ æn allrar nyrrar Hlydne/eda godra Verka. Þuiad soddan Bæn sem ecke er nema Varaskrap eda Muñflapur/hū er ecke þecknie þægeleg Gude. Þuiad lijka so siñ þad Tried sem önguan Auöxt bærer/ verdur vphöggued og brent/so kañ su Bæn ecke Gude ad þocknast/þar Madur setur sier ecke fyrer ad læra af þui

Vonda/og giöra hid goda.

Þetta kieñer oſſ Heiløg Ritning/ ſeigande/ Slijk Bæn med Olmoſu z Føſtu er betre/ eñ ad ſaþna ſtorum Fieſtod/ Þuiad med þui Drotten ſialþ ur heþur loþad ad launa Godverken og Aulmuſur a Doms deige/ þa vill hann og nædarſamlega og daglega Bænheyra alla þa ſem hañ akalla/ þeir ed ſetia ſier Gude ad hlyda ? eru iðner j godum Verkum. Þuiad ſo ſtendur ſkriþad j Poſtulanna giörningum vm þañ Hößuds mañ Cornelium þa hañ giörde Bæn ſijna/ Hañ gaþ Folkenu myklar Olmuſur/og bad dagle ga til Guds/ Honum birteſt Eingell Drottens a nyundu ſtundu Dags þa hañ badſt þyrer/og gaþ hønum Vitnis burd vm ſijnar Olmuſugiørder/ og ſagde ſo/ Corneli/ Þijnar Bæner og Olmuſugiørder eru vpp komnar til Minnis þyrer Gud.

Og Bænen hun kiemur jafnsnart fyrer Gud/þegar hun skiedur af riett re Jdran/og med godum christelegum Verkum. Þar vm ber vitne Raphael Eingell fyrer þeim gamla Tobia/sim jafnlega var Gud akallande/og jafnlega var asiundunarsamur j goodum Verkum/ꝛ seiger so. Guds Verk skal Madur storlega prijsa og vijdfrægta/Þuiad þa þu varst gratande heitum Tarum ꝛ badst fyrer/stodst vpp fra Maaltijd þinne og jardader þa Framlidnu/og geymder Lijk þeirra leynelega j þijnu Hwse/ og jardader þau vm Nætur/þa flutta eg Bæner þijnar fyrer Drottin. Og med þui þu varst Gude kiær/ þa mætter þu ecke vera fyrer vtan Freisting/so þu yrder reyndur/Og nu hefur Gud sent mig ad eg skule lækna þig/ꝛ burt reka þann jlla Anda sem var hia þinne Sonar Kuinnu Saaru. Og er eg Raphael einn

aþ ſis Einglum ſem þrame ſtanda þyrer Drottne.

Þetta hid ſama kieñer ꝛ vottar Gud þyrer Muñ Eſaie Spamans/ſeigãde Læt lauſan þañ þu heþur oriettelega þangad/læt þrialſan vera þañ huor ium þu oþþynger / Gieþ þrij þann ſem þu oþþynger/ Tak j burt alla Oþund/ briot þu Hungrudum þitt Braud/Innleid þa ſem volader eru j þitt Hws/Eþ ſier þu nockurn naken þa klæd þu hañ/ ꝛ yþergieþ ecke þitt Holld/Þa mun þitt Lios þrambriot aſt ſem morgunrode/ꝛ þijn Forbetran mun þliotlega vaxa/og þitt Riettlæte mun ganga vndan þier/og Dyrden Drottens mun taka þig til ſijn. Þu munt kalla/og Drotten mun anſa þier/Og þegar þu kallar/þa mun hañ ſeigia / Hier er eg.

J þeſſum Ordum loþar og þyrer

heiter Drottenn/ad hañ vilie vera hia
þeim/Bænheyra + frelsa þa/ sem læ-
ta vilia af Ranglætenu/ og gustakæ-
giarner eru vid Fatæka/ epter Guds
skipan: Þuiad med þui þeir eru hlyd
uger/og giora þad Gud vill/þar fyr
er þa vill Gud þar j staden Bænhey-
ra þa.

Þegar S. Páll j sinne þreyngian
de Naudsyn hafde medteked Peninga
styrk og Gafu af sijnum Brædrum/
Philip. 4. Þa seiger hañ/ad soddan
gott Verk/sie eitt þægelegt Offur fy
rer Gude. Eg er(seiger hañ)saddur
orden/ þa eg fieck af Epaphrodito
þad sem fra ydur kom/ sætan Ilm/
þægelegt Offur Gude packnæmt.
Þuiad huor hañ giefur þeim Fatæka
hañ lanar Drottne sitt vppa Auiñing
seiger Salomon/ Prouerb. 19. Og
huor hann giefur Gafu þeim enum
minsta/fa giefur hana Gude og forn
færer hønum packlætis Ilm epter and
legre Vijsu.

Þrettenleg

Um Bænarstundena edur Tijman a huóríum þeir Gómlu fordum hafa bedest fyrer.

So myked sem ahrærer þær Stūder / a huóríum Guds Heilager Aastuiner hafa giórt þeirra Bæner / þa þiñum vier / ad þeir Sueinar j Babion a samt med Daniele / hafa haft þar til þriar Stunder Dags / sem er þa Þridiu / Siettu ✝ Níundu Stund / epter Leyndardome Heilagrar Þreñingar / huór ed sig openbera villde a sijdustum Tijmum klarlega / Þui ad þegar Madur reiknar fra fyrstu Stundu ✝ til hiñar þridiu / þa er þar riett fullkomen Þreñing / þriar stunder / Sómuleides þegar Mann reiknar fra þridiu Stundū / til hiñar siettu / þa finst þar ein óñur Þreñing: Aliјka og eirnen þa Mañ telur fra siettu Stundu til nyundu / þa er þar ✝ þridia Þreñing. J þeñan mata eru þrisuar sinnum þriar Stunder Merking fullkomlegrar Þreñingar.

Med þui nu ad Guds Tilbidiend

ur pordum merktu j Andanum soddan sundurgreindar Stunder/ ꝛ haþa þag ad synum Bænahætte þar epter/ Þa er syneleg a openbert/ad Þr haþa hug leidt Leyndardom guddomlegtar Þreñingar/ og þui haþa Guds heilager alla tijma haþt og halldeð þañ Bæna hætt. Þriad rm þridiu stund kom Gud heilagur Ande oþan yþer Lærefueinana aþ Himnum/ ꝛ ente þad sem Christur haþde loþad. Vm siottu stund stie S. Petur vpp a Loptsalen ad bid iast þyrer/og þieck avijsan aþ Gude Bæde med Ordunum og Teikninu/ ad hañ skyllde predika Evangelium þyrer huórium Maññe/þar hañ ædur var j Eþasemd vm Heidingia/ huórt þeir ættu ad þa og ódlast Syndanna þyrergieþning edur ecke. So og lijka var Drottenn Krossþestur / vm siettu stund: Vm niundu stund vtgaþ Drottenn sitt Sijdu blod oss til Endurlausnar/og lijþgade oss og endurleyste þyrer siñ Dauda og sijna Pijnu.

Vier Christner erum ecke bundner vid Stunder edur Tijma/helldur eig um vier ad bidia jafnlega og oaflatanlega.

Eñ vier (elskulegóstu Brædur) erum ecke bundner vid þessar stunder/ huór-iar þeir gömlu hafa hafft og hallded til fra Bæna akalls/ vier þurffũ ꝛ ei vid þad ad gióra. Þuiad Gud hann heffr fleire adra Leyndardoma open-berad og fyrersett/og heffur oss kient og avijsad ad gióra vorar Bæner op tar. Þuiad fyrst hæfer oss ad gióra Bæn vora ad morne Dags/ j þa miñ ing ad vor Lausnare Jesus Christus er ærla Dagsins fra Dauda vppris-en/ Huar vm ad heilagur Ande hafde laungu ædur fyrer spæd j Psalmenum og sagt/Psalm 5. Miñ Kongur og minn Gud/ Sneñma morguns mun-tu heyra mijna Raust. Aarla vil eg koma fyrer þig/og merkia þijn Ord/ Og eñ j odrum stad seiger hañ fyrer Spamañen/ Aarla morguns munu

þeir sig vpptaka/koma til mijn og sei ga so/komed lætum oss ganga fyrer Gud Drotten vorn.

Sömuleidis skal Madur og giöra sijna Bæn a kuölldet/ þegar Solen geingur vnder/og Daguren tekur ad endast: Þuiad þesse Sol þegar hun skijn oss ecke leingur og Daguren hefur sinn Enda/ þa er samt christur vor rietta Sol og sa eilijfe Dagur. Þar fyrer þegar vier Bidium a Kuölldet/ ad Gud vilie læta Liosed skijna oss aptur/ þa Bidium vier og eirnen lijka þar jafnframt med/vm þa seinustu Hingadkomu vors Drottens huör oss giefa og veita mun þad eilijfa Lios.

Þetta vottar heilagur Ande j Psalmenum ad Christur nefnest Dagur/ þar hañ seiger/Sa steirn huorium Byggingar meñ burt köstudu/ hñ er orden ad Hornsteine / Þad er so skied af Drottne/z er furdulegt fyrer vor um Augum. Þesse er sa Dagur huo-

rn ed Drottem hefur giørt/lætum oss Fagna og gledtast a honum/J sama mata nefnest ⁊ vor Herra Sol/so sin Spamaduren Malachias vottar seigiande. Enn pier sem otteft mitt Nafn/ ydur skal vpprenna Sol Riettlæte sins / og Heilbrædþe vnder hennar Vængium.

Nu med þui ad Herran Christur epter Ritningarenar hliodan er su riettta Sol og sa sanne Dagur/ þa skal i þia oss christnum Mönnum eingen stund og eingen Tijme þia lijda / so ad vier giörum ecke Bæn til Guds/vppa þad ad vier sem erum j Christo Jesu þad er vier sem komner erum til þeirrar sönu Solar ⁊ til þessa rietta Dag sins / vier skulum med Bæn og Andvarpan til Guds allan dagen vtenda.

Ja ad vijsu/So opt sem Notten kiemur yfer oss/ þa kunna Myrkren oss ecke ad skada/ef vier Bidum Gud jafnlega: Þuiad huör hann er sonnuren Lios sins/hann hefur og hann rietta Dagen

a Nottune / Huiad huórnen kann ſa Madur ad vera æn Lioſs/eda huórn en kañ hann ad vera j Myrkrum ſem heþur Lios j ſijnu Hiarta ? Ellegar ſo/ Huórnen kañ ſa Madur ad vera æn Solar og Dags ſem heþur Jeſum Chriſtum med ſier/huór ad er ſu ſaña Sol og ſa riette Dagur?

Nu med þui ad vier góngum jaþ nan og alla tijma j Chriſto / þad er / j Lioſinu/þa ſkulum vier ecke helldur a Notteñe læra aþ ad bidia til Guds og anduarpa. So leſum vier vm þa Eckiuna Auñu/ad hun haþe oaþlætanlega beded Gud / Huiad ſo ſtendur ſkriþad/ Hun kom alldrei wr Mwſterenu/og þionade Gude med Fóſtum og Bæna hallde Dag ꝛ Nott.

So lætum nu Heidingia haþa Sorg og Kuñda / þeir ed enn nu eru ecke komner til þeſſ ſaña Lios. Gydingar meiga og ſo vera ottaſlegner ꝛ hrædder/ þeir ed nu eru j Myrkrum ꝛ yþergieþed haþa þad ſanna Lios. Eñ vier (goder Brædur) ſem daglega

gǒngum j Lioſe Drottens/og vier ſiñ vitum ad vier erum þyrer Gudz Náð ordner Lioſsins bǒrn/vier ſkulum + lijka a Næturnar vakande vera j Bæneñe/trua og vidurkienna/ad Nott og Dag þa erum vier og gaungum vier j Lioſenu/ Þar þyrer ſkulum vier ecke læta Myrkreñ villa oſſ/ wr huǒrium vier erum kǒmner. Vered jdner j Bæneñe + Bæna akallenu/Læted þar ecke aþ Nott og Dag/ Vered ecke treger nie ſeiner nie later þar til/ og læted Bænena alldrei bregdaſt.

Þuiad vier erum nu þyrer Náð + Myſkun/ og þyrer Anda Guds vors ad nyu endurþædder/ þui lætum oſſ haþa aſtundan a þeim eilijþa Deige/ þar vier jaþnan verdum j Lioſenu/ j Rijke Guds þar ed vier munum huǒrke ſia Nott nie Myrkur. Þar þyrer verum nu vakande/og alla tijma ſparneytner/halldande þaſt a Bæna akallenu/ Gud ad tilbidia/ loþa hann og dyrka paþlætanlega/ſo leinge ſem vier liþum hier j Heime:

XI

Capitule

Hefur ad hallda Sermon hins Heilaga Bernhardi/þad er/eina litla þo miög huggunarſama. Umhuxan/og ſo ſem ſtutta Yferferd allrar Herrans Jeſu Chriſti Lyfſögu og Hierviſtar á Jördiuñe/Eñ þo hellſt hans Pijnu/og gledelegrar Vppriſu/og ſigurſælu Vppſtigningar.

Eſa. 53. Hañ ſprettur vpp fyrer hönum lijka ſem Vidarrunñur/ og ſo ſem önnur Root wr þurru Lande/ Hañ hefur önguan Frijdleika nie Fegurd. Vier ſaaum hñ/og þar var eckert alit ſo ad vier hefdum mætt girnaſt hans/Hañ var ſa hiñ allra fyrerlitnaſte og hiñ forſmanarlegaſte/fullur af Sorg og Siukdome. So var hañ Forſmadr ad Meñ byrgdu ſijna Aſionu fyrer hönum/þar fyrer ſkeytudum vier hañ einſkis.

Sañarlega þa bar hann vorn Siukdom/ og vorum Hrygdum hlood hñ vppa ſig/Eñ

vier hielldum hañ fyrer þañ sem plagadur var/og af Gude slegin og pijndur/Eñ fyrer vorra Misgiörda saker er hañ særdur/og fyrer vorra Synda saker er hñ Lemstradur. Hegningen liggur a hönum vppa þad ad vier hefdum Friden/og fyrer hans Beniar erum vier heilbrigder ordner. Vier forum aller villt sẽ Sauder/huör eiñ fra rafade sy na Götu/Eñ Drotten lagde allar vorar Synder vppa hañ.

Þa hañ vard strafsadur og pijndur/vp lauk hañ ei synum Muñe/ Lyka sẽ Lemb þad til draps er leitt/og so sem sa Saudur er þeiger fyrer þeim er ryger hann/og vpp lyktar ei synum Muñe.

Enn wr þeirre Angist og þeim Dome er hañ j burtu numen/Huör vill telia leingd hans Lijfsdaga ?

Ein agiæt Amiñing til allra Mañna/ad þeir hugleide af Hiarta vors Herra Jesu Christi pijnu og hans Vpprisu,

Vpp/vpp/aller vier sem hösum vort Nafn af Christo/t lofũ Gud Drotten vorn hæleitlega

og prijsum han̄ aþ öllu Hiarta/ sem er Jesus aþ Nazareth/ huörn Gydingar saklausan til Dauda dæmdu/ huör ed Krossþestur var aþ Heidingium: Aller vier sem erum christner/ lætum oss sia og skoda/ og aþ Hiarta vmhuxa og hugleida hans allra stærstu Audmykt ⁊ Mijnkun þar vtij/og þar aþ vilium vier haþa vora lyst ⁊ Glede/⁊ þar iñe hönum epterþylgia/ Þuiad slijkt er riett ⁊ til heyrelegt/slijkt er Gott og heilsusamlegt/og þad er vor christenna Manna Heidur og Hrosan.

Þuiad þesse hans Myskun og allra mesta Hlydne eru þau obilande Vopnen/ huar med han̄/ so sem med sijnum almættigum Krapte og ovmrædelegum Guds Vijsdome heþur dasamleza endurleyst mannlegt Kyn/og vollduglega verkad mañkynsins Sælu og sæluhialp/og eñ nu verkar.

Vor Drotten Jesus/han̄ er minne orden eñ Einglarner/til þess ad giöra oss iaþna vid Einglana. Huör er sa

ad hañ vegna Christs ecke villde sig lijtelæcka ꝛ audmykia ?

Vor Herra Jesus hañ er Kroſſfest ur vorra Synda vegna / og þar med beþur hañ allan Kroſſ ꝛ allan Motgang liettbæran og sætan giört (huör su þungur sem hañ er) þyrer alla þa sem hann elska. Christur vor Herra hañ er daen/og hañ beþur Sigur vñ ed a Daudanum / vppa þad ad vier beþdum Lijþed þyrer hañ. Huör er sa sem ecke vill elska Herran Jesum? Huör er sa sem ecke vill hans vegna lijda nóckud ?

Ad vijsu/vor Drotten Jesus Christus er þyrer Kroſſins Smæn ꝛ Brijxle jnngeingeñ j sijna allra hæstu Dyrd og Vegsemd. Og med þui hann var blyden / þa er hönum aþ sijnum Födur giezed allt Valld/bæde a Himnum og a Jördūñe/ og hann hliota aller Guds Einglar ad tilbidia / og j Naþne Jesu verda öll Knie sig ad beygia/ þau sem eru a Himnum og a Jördunne og vnder Jördūñe:

So heyrdu nu (þu Christen Madur) j huöriu ad komen er þijn Hrosan huar jnne ad stendur þijn hæsta Æra + þinn Heidur/ sem er j Nafnenu þijns Drottens Jesu Christi/ sem fyrer þig er krossfestur/ J þui Nafnenu sem er vpp yfer öllum Nöfnum/ J huöriu Nafne hier a Jördu Blessader verda aller þeir sem nöckurn tijma hafa Blessan ödlast eda fenged:

So gledied ydur nu þier Guds Börn/ og hrosed Nafne ydars Lausnara/ Prijsed hann haleitlega/ hann sinn er vor Endurlausnare/ sa so mykla Hlute hefur oss veitt/ Vegsamed hann med mier og lofed hans Nafn / og seigum so.

Ein hiartnæm Packargiörd til vors Drottens Jesu fyrer hans Endurlausn

Vier prijsum þig Herra Jesu Christe/ þu Kongur Jsrael og heidinna Pioda. Vier lofum þitt Nafn þu

Kongur allra Konga) z Drotten allra Drottna. O Gud Sebaoth/þu allra hæste Kraptur almattugs Guds Vier gøþgum þig/þu allra helgasta Lausnarverd vorrar Endurlausnar Vier heidrum þig haleitlega/þu þridarens Forn/þu sem þyrer þinn allra sætasta og kostulegasta þornar Ilm heþur stillt og blydkad þinn Fødur a Himnum/og heþur snued hans Hiarta/so ad han alytur þa vesølu/ z er Nadugur oss reidenar Børnum.
Ja ad vyssu/Herra Jesu/Vier heidrum og pryssum þinn mykla kiærleika Aast þyna og elsku til vor/og vier huxum til þyn oaþlatanlega med lyst og Fagnude. O Herra Jesu Christe Loþ og Packargiørd þærum vier þier j Forn/þyrer þyna margþallda Nad og Myskun/sem þu oss aumum z syndugum þortøpudum Mønnum

veitt og audsynt hefur/ Amen.

Um Litelæckan og Hollð gan Herrans Jesu Christi·

Sia þu miñ Herra Jesu / þegar vier vorum þijner Oviner/ z þa Daudenn drottnade yfer øllu Hollde / og allt Adams afkuæme vegna Synd, arinar var vnder Løgmalsins bøluan þa miñest þu a Ord þijns nædarsama Fyrerheitis/z leist af Hemnum nidur j þennan vorn Eymdar dal. Ja/þu leist a eymd þijns Lyds/og liest þier hana ganga til Hiarta/Þu tokst þier fyrer Hendur ad hafa þancka til vor/sem var þancke Fridarins og Endurlausnarenar.

Og þo þu værer sonur Guds og sannur Gud / jafn eiliffur/einnrar Veru og vnderstødu med Fødurnum og þeim heilaga Anda/ og bygger j

þui Liose / til huørs eingen kann ad kamast/ Og þo þu bærer alla Hlute med þijnu krøptuga Orde/ þa heꝼur þu þo ecke ꝼyrerlited vora Eymd / Helldur komstu oꝼan til vor/ ꝛ nidur søkter þiñe stærstu Maiestatis Dyrd j vorn auma Veykleika/ so þu mætt er smacka vora Hrygdar eymd/og ad þu til reidder óss og bygger ad nyu til eilijꝼrar Dyrdar.

Miñ Herra Jesu/þu heꝼꝛ ad søñu mætt senda Cherubim / Seraphim edur ein huørn aꝼ þijnum Eynglum til ad ꝼullkomna þetta Verk vorrar Endurlausnar/Enn þier þotte þad oꝼlijted/og þin ast og Elska til vor var myklu heitare/Þar ꝼyrer komstu sialꝼur/og varst hlyden þijnum Fød- ur/huør ed siñ oseiganlega Kiærleika til vor heꝼur so rijkuglega og dyrdar- samlega openberad og j liose læted ad

han þier sijnum eingetnum Syne ec-
ke hijlpt hefur vorra vegna.
Þu ert komen / Herra Jesu/ ei so
sem farande fra einum Stad til ann-
ars/edur so ad þu hafer Himnana
forlaated/Helldur hefr þu a þig teked
vort Holld/og giort þig so oss nalæg-
an/ Ja/ þu ert komen af konungleg
um Stole þinnar Dyrdar/ og stiest ni
dur j Lijf eirnar fyrerliteñar Meyar
huør ed þo var skyr ꝛ hrein/ꝛ ei haf-
de nockuan Mann kiendt/J hennar Lij
fe ertu af dasamlegum Krapte Gu-
ds og Yfersk yggingu heilags Anda
gieten/og af henne fæddur eiñ sannur
Madur/ Þo so/ad fyrer slijka holld-
lega Fæding þa hefur þijn guddom-
lega Tign ecke Minkan lided / nie
helldur Meydomur þinnar blessadrar
Modur skaddast.
Oh huilijk furduleg Nad/Oh hui-

lÿk oseiganleg Myſkū er ſlÿkt? Miñ Drotten/ þu ert Gud þeirrar allra ha leituſtu Tignar og Dyrdar / og þo þotte þier ecke minkun ad verda þyrerliten Madur. Ja ad vÿſu/eiñ aum ur Madkur. Ja/ þu lieſt þier þad ecke nægia ad vera vor Fader z Drotten/helldur villder þu og eirnen verda vor Broder.

Um Herrans Jeſu Fatækt a Døgum hans Mÿnkunar.

Minn Drotten z miñ Gud/þu ert Gud ſa allt heþur j Hende og huørn eckert ſkortar/ z þo ſamt heþz þu ecke þyrerlited vora Fatækt/helldur jaþn ſnart ſem þu varſt þæddur þa leidſtu Neyd og Skort. Þui ſo ſem Ritningen vottar/þa var þ þyrſta/ þu þiekſt eckert Rwm j Gieſta herberginu/ Helldur varſtu vaþen j þatæklegum

þornum Reiþum/ z lagdur j eina þw
la Jotu edur Stall/ Þu sem þo heþ-
ur alla Jardar kringluna hier j Hen
de/ Og mz þessum hætte vard þijn liu
þa Moder j hia skynlausū Skiepnū
hier eina Vøggu til læns ad taka.

Þier aller sem lijded Neyd ꝛ Fa-
tækt/ vered med goodu Giede/ ꝛ gled-
ied ydur/ Þuiad Gud hañ er fatækur
orden med ydur/ Sia/ hañ lætur ecke
leggia sig nidur j eina þorkostulega
Sæng/ ei veþta sig j Silkereiþum. Eñ
heyr þu Rijke ꝛ Mektuge/ Huar aþ
stærer þu þig? Veistu ecke ad þu ert
Molld ꝛ Aska/ þo þu ligger a miuk
re Sæng? Sia þu/ Kongz allra Kon
ga hañ liggur hier j Heye og Grase/
og hañ heþur hier med vijgt ꝛ helg-
ad fatækra Manna Flet og þyrerlit-
leg Legurwm Aumra og Vesallra:
Þar þyrer þorsma ecke þañ hiñ Fatæ
ka liggiande j litlu Grase/ ꝛ a aumu
Siæruskiñe sijnu/ Hux a helldur vm/
huörsu ad Barnkorned Jesus hañ vill

de helldur liggia j Halme og Heye/ helldur eñ j þuilijkre miukre Sæng/ sem þijn er.

Um Opsokn Barnsins Jesu/og um pad hrædelega Barna drap Herodis Kongs:

Eñ þo þu værer eitt blautt Barn mitt Herra Jesu/ þa varstu ecke fríj ad helldur fyrer suerde Opsoknarans Þuiad þa þu varst eñ a Modurbriostе/þa birtest Eingill Drottens Joseph j Draume/z sagde/ Tak þig vp og tak ad þier Barned og þess Modur/og flyðu med þad j Egiptaland/ og vert þar allt þangad til ad eg seige þier/ Þui þ mun skie/ad Herodes leitar Barnsins til at fyrerkoma þui.

O Herra Jesu/Huørsu miøg sneña tok til þiñ Kross og þijn Pijna? Þuiad þu smackader og leidst ecke all einasta Opsokn a salfum þier/helld-

ur og eirnen Daudann a þijnum lit-
lum Medbrædrum / huoria Herodes
Kongur liet þissa vegna mørgum þu-
sundum saman a Þrra Mædra briost
um grimlega deyda og lijflaata.

Vm Barndom Herrans Jesu/og hans Hlydne vid sijna Forelldra

Þa nu liden voru Aaren þijns bla-
uta Barndoms/ þa hefur þu j allre
Audmykt og lijtelæte giefed oss eitt
agiætt Epterdæme/huornen vier eig
um ad ganga Veigen Sanleikans.
Þuiad ecke liestu þinna þig j Rade
þeirra ogudlegu/helldur setter þu þig
a mille Kiennefedranna j Musterenu
ad spurder þa ꝛ hlydder þeim/þar þu
varst þo sialfur Meistare allra lista
og Speken þijns himneska Fødurs.
Og hefur giefed oss Epterdæme

þiſſar Hlydne/ j þui/ þu þorſt mz þy̋num Forelldrum/ z þo þu værer Herra alls Heimſins/ þa varſtu þeim þo hlydugur z vndergieþen.

Vm þullkomen Alldur Herrans Jeſu/ hn̄s Sky̋rn z Freſting

Þegar þu varſt nu komen til þy̋ns þullkomins alldurs/ z þu ſkyllder vpbyria þitt mykla Embætte/ þa gieckſtu vt ſo ſem ein ſtorhugud Kiempa/ til ad hialpa þy̋nu Folke/ og ad hlaupa Veigen j giegnum allar vorar Synder og Hørmungar/ Og þyrſt/ So ad þu yrder ly̋kur þy̋num Brædrum j ollu/ þa komſtu til Johannem þy̋ns þienara/ huør ed j þann ty̋ma var ad ſky̋ra auma ſynduga Menn j anñe Jordan/ z þu girnteſt ad ſky̋raſt aþ hønum/ þu Lamb Guds hid ſaklauſa/ eins og værer þu eirn aþ þeim

stærstu syndabrots Mønnum/sm vr-
du ad giøra Jdran/þar þu þo varst
syndlaus z oplecfadur j allan mata.
En þu liest skijra þig/ecke ad þu vill
der þyrer Vatned skalþan þig helga
eda hreinsa/ Nelldur ad Vatned yrde
þyrer þig tilreidt z helgad/oss til her-
lagrar heilsusamrar Skijrnar.

En strax epter þyna Skijrn gieck
stu þyrer Krapt heilar Anda j Eyd-
emørku/huar þu med storre Þolen-
mæde þastader j þiørutijge Daga/og
leidst sært Hungur og allskyns Freist
ingar Næd og Spott Dioþulsins/
vppa þad ad vier mættum hia þier
þa og þinna vijst Traust z þullkom
na Huggun/þar vppa/ad Gud vilie
og eirnen giøra bærelegar j þessare
eymdar Eydemørku allar vorer Astr-
ijdnr og Freistingar.

Sermon

Vm Herrans Christi Kienn ingar z Jardteikner/ Kallan Postulanna/ z huórnen hann var j þessum Heime Forakꝭdur og Fyrerliten.

Epter þetta komstu Herra Jesu til Forlatadra Sauda af hwse Jsraels og barst fram fyrer þa þitt guddomlega Ord/ so sem klart skijnanda Lios til ad vpplysa Heimenum med/ øllum þeim sem hlyddu þijnum Ordum/ þa bodader þu Guds rijke. Þijnar Predikaner stadfester þu mz storū Jardteiknum/ Krapt þijns eilijfa Guddoms synder þu a ollum veykum og siuk um/og øllum Mønnum veitter þu z gafst fyrer eckert allt þad þeim var naudsynlegt til Sæluhialpar/ so þu feinger þa til þijn lockad og ladad.

Enn þeirra Hiørtu voru formyrkuod j sinne Heimsku/og þeir forøktodu þijn Ord/og þijn Dasemdauerk

sem þu Drotten giørder a mille þeirra ekkudu þeir ad øngvo/ Þo hiellstu epter nøckrum þæm einum / hvøria þu vtualder þier af þeim veyku sem forakkader voru fyrer Heimenum / hvøria þu hafder fyrerhugad ad vera skylldu þijner andleger Riddarar z Kiempr/ fyrer hvøria þu asetter þier allt þad hvad hætt og mekkugt var j Heimenum ad sigra/og med vndarlig um hætte ad yfervinna.

Enn Heimuren hafn var ecke allei nasta opacklætur/ fyrer þijna Velgiørninga sem þu veitter hønum af skiarre Næd og Giæsku/helldur hefur hafn þar ofan a hædt þig og spott ad/ og giørt vid þig Drotten allra Drottna allt hvad hafn lyste. Þuiad þa þeir sæu dasemdarverk Guds sem þu giørder þeirra a mille/ og vm alla æfe hafde alldrei nøckur ædur

giørt/þa søgdu þeir so/Ecke er þesse Madur aþ Gude/Item/hañ vtrekur Diøþla þyrer Beelzebub Diøþla hoþdingia/ Item/hañ heþur Diøþulen/ hañ viller Folked/hañ er Mathakur og Vijnsuelgur/ Hañ leggur lag sitt vid tollheimtu Meñ z Bersynduga.

Sia hier þu christen Madr/ Og merk þetta vel/Þui villtu jlla lyda þ og læta þier mislÿka þott Heimuren tale allt jllt vm þig ? Heyrer þu ecke huilÿka Smæn þinn Lausnare heþur orded ad lÿda? Haþe þr kallad Hwsbondan Beelzebub/huad myklu þram ar munu þeir giora þad vid hans heima Meñ? Eñ þu hinn sætaste Drottenn Jesu/ þu heþur øll þesse smanar Ord og soddan Lastyrde med storre þolenmæde lided/Og lÿka þa þr vill du gryta þig/þa ertu orden þyrer þm so sem sa ecke heyrer/og eckert Forsuar heþur j sÿnum Muñe:

Huørnen Herran Jesus va-

ro aþ sijnum eigen Lærefueine suiken/ ꝛ huörsu vingiarnlega hn̄ hiellt sig vid sinn Suikara.

Vm syder/ Drotten minn Lausna-re/ þa þu varst aþ einum þijnum eig-en Lærefueine/ þeim gløtunar Syne Judas forraden/ þa haþa þeir þitt Heilaga dyrmæta Blod ecke meira vi rt nie hallded enn xxx. Silfur penin ga/og þig saklausan Lijþe suipt. Og þo ad Otru og Illsk a þijns Suikara være ecke dulen fyrer þier Drotten Je su/samt lijka vel/þa þu epter Kuølld mæltijdena huoder Fætur Lærefuein-an̄a/þa hliopstu ecke yþer han̄/ Helld ur heþur þu kroped nidur fyrer hon-um/beygt þijn Knie/ og med þijnum allra heiløgustum Hondum griped til hans bøluadra Fota/ huørier fliotir voru til Blods vthellingar/og heþur

þa þueiged og þurkad.

Sia hier til þu Madur/sem ert Molld + Aska / Lat hier slijkt ganga til Hiarta/Huar þyrer metnar þu þig? Og þui drambar þu j þijnum Metnade? edur þui gietur þu vered so stor og rijkelatur/eda oþolenmodur/þeg ar hier geingur nockud lijted a mote? Lijttu a Dæme Drottens / sia / huórsu audmiukur hoguær og liuþur han̄ er? Sia þu Herran Jesum Skaparan allra Hluta/Sia þu þan̄ mykla Domara Liþendra + Daudra/ Sia huórsu hn̄ beyger sijn Knie þyrer einu̅ Manne Ja/han̄ liggur þyrer Fotum sijns Forrædara og þuær þa. Lijttu a þetta Dæme/+ lær þu hier þu christen Madur / huórsu ad þim Lausnare er godur og aþ Hiarta lijtelatur/Og skam̄ ast þijn ad vera drambsamur og oþolenmodur.

Þu heþur eirnen og so/Herra Jesu Christe/ læted sia þijna liuþlega Hoguærd j þui/ad þeñan otrua Suik

ara villder þu ecke openbera nie a Na
pn nepna pyrer Lærefueinonum/ eda
giora hn̄ openberlega til ſkam̄ar hia
hinum ødrum/Helldur talader þu til
hn̄s vingiarnlega ſeigande/Huad þu
giører þa giør þad ſnart. Eñ pyrer
allt þetta minkade ecke hans Grimd
vid þig/helldur gieck hañ vt/og hux-
ade vm huørnen hañ ſkyllde koma pr
am þui ſtora ſkiemdar Verke ſem hn̄
hapde j Sinne.

Huørnen ertu ap Himnum opan
pallen/ þu pagra Morgunſtiarna ?
Oh Juda/þu ſm̄ varſt herlegz j Føg
nude Paradyſſar/einn hluttakare þeſſ
himneſka Borgaraſkapar/ og geſtur
vid Bord og Ord Drottins ? Huør-
nen ertu nu talen a medal myrkraña
Sona / þu ſem ædur varſt neytande
ap þui allra lyſtelegaſta? Þui hepur
þu giepid þig til Skarns og Saur-

inda Disþulsins ?

Vm þa seinøstu Huggunar

Predikun Herrans Jesu/ z þañ Sorgargang/ sem hann gieck til Fiallsins Oliueti/ og vm hans Dauðastryð og Angist i Grasgarðenum.

Þegar Judas þiñ ohreine var vtgeingen/ z Herran Jesus var epter m3 siñ heilaga Selskap/ O h/ huørsu liuþlega vplaukstu þa þijnum Muñe/ hu að dyrdlega Ræðu hafder þu til þiña Brædra ? Þuiad jafnsnart sem þinn Suikare var i burtu/ huør ei var verdugur að hañ skyllde heyra vppa so liuflega huggunar Predikun/ Sia/ þa liestu þijna huggunarsama Ræðu fram flióta sem Vatnastraum / og liijfg ader þar med og endurnærder þyna Læresueina.

Og þegar þu hafder lagt fram fyrer þijna Brædur allskyns heilnæm Ord/ vm christelegan Kiærleika/ vm saña Volenmæde/ og þad fleira sem tilheyrde þijns Födurs Rijke/ þa gi-

eckstu vt aß Borgenne Jerusalem til Oliu Fiallsins/og komst i þañ stad/ sem þiñ Suikare visse vel aß/nꝫ þui þu visser allt huad yßer þig ætte ad koma.

Miñ Herra Jesu/Huad hrygg var þijn Sæl j þañ sama tijma/Huørsu stor var þijn Kuøl og Angist/j huør ia þu gaßst þig vel viliuglega/med þui ad þijn Pijna var so nalæg/ Og huad yßer þig kom þad leidstu þolenmodlega. Ei þotte þier mijnkun ad obenbera þetta þijnum Brædrum/þa þu sagder so/Mijn Sæl er hrygg allt j Daudan/Ja ad vysu/þu þiellst frañ a þijna Asionu allt til Jardar/ og j þiñe Daudans Hrygd og Angist badstu þinn Fødur/ seigande/ Minn Fader/ eß þad er møgulegt/þa lijde aß mier þesse Kaleikur.

Eñ huad þung og beiskt vered heß

ur þÿn Hiartans Pÿna Kuol og An
gist/þad avÿsar og vottar þinn blod
ugz Sueite sem rañ vt af þÿnum hei
laga Lÿkama/so sem Blod dropar a
Jordena nidur.

O Herra Jesu mitt einka Drotten
Huadä kiemur slÿk Angist yfer þig?
og huad merker slÿk sorgarlig Bæn?
Hefur þu ecke viliugur giefed þig j
Daudann? og viliande af Hiarta
fært þÿnum Fodur þessa Forn? Ja
ad visu/Eñ vier holldum ad allt þet
ta er skied oss þÿnum veykum Lidum
og Limum til huggunar/ so ad vier
skylldum ecke oruilnast þa vier verd-
um varer vid Holldsins Veykleika/
ef Anden er reidubwen til ad lÿda/z
er þolenmodur.

Ja mitt Lausnare/þu hefur vil-
iad lata oss sia a sialfum þier þenn
an natturlega Holldsins Veykleika/

vppa þad/ad vorer Lijkamer vpptend
rest j Aast z elsku til þijn/z vort þa,
cklæte mætte vara/Med þui vier sia,
um hier og lærum/ad þu heşur bored
vora Kuøl/og heşur med storre Hia,
rtans Pijnu og Angist endad þijna
Pijst. Þuiad so er ad sia/ad þesse so
rgarlegu Bænar vid sie Ord Holld,
sins eñ ecke Andans/ þui þu talader
so þar epter/ Anden er reidubwen/eñ
Hollded er veykt.

Vm Þann Suikakoss med huørium Herran Jesus var ßorrraden

Huørsu viliugur z reidubwen þiñ
Ande(miñ Herra Jesu)vered heşur
til ad þijnast/þad ma sia og merkia
þar a / ad þegar þeir Blodþyrstu
Gydingar komu/ og Suikaren med
þeim vm Nottena/med Lømpum og
logande Blysum/ med Støngum z

Vopnum/til ad fanga þig/þa gieck stu stalfur veluiliuglega vt a mote þeim/ Og so þar skyllde ecke mistakast til/ þa gieckstu þeim openberlega vnder Augun.

Og þa Suikaren kom nær/ z vill de mistast vid þin blessada Mun/ þa snerer þu þier ei vndā/þo hn̄ være nu otrurre og argare en̄ nockur skynlaus Skepna/Helldur stodstu kyrr/z lagder þin̄ Mun̄(j huorium eingen Suik nockurn tijma eru funden) vid hans Minn fullan med Flærd og jllsku. O Jesu þu saklausa Lamb Guds / huad hafder þu ad giøra med þann Vlf? Huad lag hefur minn Herra Jesus med Belial?

En̄ Herra Jesu/þu hefur en̄ nu j þessu sinne lated sia og merkia þin̄ mykla kiærleika j þui/ ad þu liest ei epter liggia ad mykia þad jlla Hiar

ka Suikarans/ og huxader vm yckar gamla Vinskap/ og minter hañ þar a seigande/ Vinur/ Huar þyrer ertu komen? Ja/ þu villder koma vid hñs ogudlega Hiarta/ og snua hønum j þra hans stora skiemdar Verke/ þa þu sagder til hans/ O Juda/ suikur þu Mañsins Son med Kosse?

Husƿrnen ad Herran Jesus verdur gripen og bunden.

Sia þu minn Herra Jesu/ þu hiñ riette Samson/ Huad pliotet eru Þyt listei til ad grijpa þig? Þuiad eñ þo þu slæger þa med þijnum almættugum Armlegg til Jardar / þa lietu þeir þo ecke aþ. Enn þu villder læta þad so vera/ ad syna þeim þitt Almætte þa þeir gripu þig/ ecke þier til hlijþdar edur varnar/ helldur vppa þ ad þeir j sijnum mañlegum Metnade

mætte sia/ huørsu ad þeir þormættu eckert j mote þier/ eþ ad þu hefder þm þad ecke loþad/ z læted þ epter þm.

O þu giæskuþulle Herra Jesu/ Huør les þetta so hañ harme ecke/ og huør kañ slijkt ad heyra so hañ kløkne ecke z huørnen ad þr þara ad leggia siñar mañdraps Hendur a þig/ a þeirre stundu/ þu liuþa Lambed Guds sem eingen Motmæle haþder j þijnum Muñe. Þeir binda z reyra þig hid omyskunsamlegasta/ og so sem eiñ Mordingia leida þeir þig til Daudans med Spie og Spotte/ Samt syn der þu þeim þijna Myskun/ og þinn Kiærleika/ j þui þu villder ecke lijda ad þeim være mote giørt/ og hastader a S. Petur þyrer sijna oþorsialega Banlæting/ þa hañ villde veria þig z med Suerde slæ j Hoopen til Ovinanna. Boluød sie þeirra Reide/ þui

hun er so strøng/ ꝫ kan ecke ad seþast huorke med þijnum dasemdar Verkum/ og ecke med þijnum liuplegum Ordum.

Huørnen ad Herran Jesus var haþdur pyrer Kiennemanna Nopdingian/og var þar bæddur og spottadur.

Epter þetta varstu Drotten minn Lausnare leiddur pyrer Kiennemanna Nøpdingian/ og haþdur pyrer Ræd þeirra Ogudlegu / þad saman var komed j mote þier/ pyrer huøriũ þu giørder eina dyrdlega Jatning/ sem vera ætte vm Saklleikan. Þu allra liuþaste Lausnare Jesu Christe/ huilijka oheyrelega Smæan og Minkun heþur þu orded þar ad lijda aþ þijnu eigen Folke? Þeir spyta og hrækia j þitt allra helgasta Andlit/ a huørt Einglarner girnast ad horþa/ Jæ/

þitt allra þrijdasta Andlit/ sem Him
enen med Fagnade vppþyller/ z hu⸗
ort aller Heilager vegsama/ a þ ha⸗
þa þr med sijnum ohreinum Vørum
hrækt/ þad haþa þeir med sijnum o⸗
gudlegum Høndum sleiged/ þad haþa
þeir til Spotts z Hædne byrgt/ z þig
(þu sem ert Drotten allra Hluta) ha
þa þeir med sijnum Høndum bared so
sem þann leidasta Þræl.

Ja/ Þeir kietu sier ecke þetta nægia
Helldur hafa þeir þijna Sæl heidn⸗
um Mønum oomskornum j Hendur
þenged. Þui þeir leiddu þig bunden
þyrer Pilatum/ z bædu ad hann skyll
de krosþesta þig. Ja Drotten Jesu/
þu sem ecke visser aþ nockre Synd/ þig
þram selia þeir j Daudan/ enn mord⸗
ingian Barrabam bædu þeir lausan
og toku so Vlþ þyrer Lamb/ Ohrein⸗
ende þyrer þad besta edla Gull. O

huad aumt og ovidurkuæmelegt var slijkt?

Huad Herran hefur þyrer Landsdomaranum Pontio Pilato lided.

Pilatus/sa ogudlege Domare vi sse vel/ ad þeir høfdu vt af Hatre r øfund framsellt þig min̄ Lausnare/ Po liet han̄ ecke af/ helldur plægade han̄ þijna saklausa Sæl mz allskyns Plagu og Oriette. Han̄ tok vid þier (vor Hondum Gydinga) hæddum og spottødum/ og foor þo so med þig/ ad þu hlautst ad lijda en̄ meira Hæd og Spott/ Ja ad vijsu/ þin̄ allra hel gasta Lijkama hefur han̄ særgrætele ga læted slæ og lemia med Vøndum og Suipum/ og margfalldad so þij- na Pijsl og Plagu/ og fiølgad þijnar Hørmungar:

Drotten Jesu/þu liufaste Sonur Guds/Huad hefur þu ad hafst? Nu ad hefr þu til saka/ ad þu ert so smæ

narlega vtleiken/pijndur og plagadur? Onguan skulld/og sijdur en onguan hefur þu/ En jeg/jeg/jeg aumur vesall Madur er Sok og efne til allra þinna Hormunga og Pijsla/ Jeg hef broted/enn þu hlautst ad bitala þar fyrer. Enn sia/ med ollu þessu verdur Illska Gydinga þa ecke en nu sedd nie mettud.

Huörnen ad Drottenn Jesus vard styrds Mottonum j Hendur giefen/ og af þeim hæddur/ vtleiddur og krossfestur.

Ad sijdustu varstu/minn Herra Jesu/þeim oomskornu styrds Monnum j Hendur feingen/þeir ed þig attu mz allra smæmarlegasta Dauda ad aflijfa. Þesser hreckuijser Skalkar lietu sier ecke nægia þar mz/ ad þr skylldu þig krossfesta/Helldur toku þr þig og leiddu fram vppa nytt/ og veittu

þier þar allra stærstu Nauðungar/ Þui ad so stendur þar vm skrifad/ Enn stryds Mēñerner kolludu saman allan Flocken/ z toku hañ af syñum eigen Klædum/og lǫgdu yfer hañ gamlan Purpura mǫttul/og fliettudu Koronu af Þyrnum/z settu hana a hñs Høfud/og gafu hǫnum j hægre Hond eirn Reyr sprota/bucktudu sig fyrer hǫnum/ spottudu hann og sǫgdu/ Heill siertu Kongr Gydinga. Og Þr slou hañ/ og hræktu a hann/og toku Reyrsprotan og hroktu hǫnum vm hans Høfud.

Og þa þeir hǫfdu fullspottad hñ færdu þeir hann aptur j hans eigen Klæde/og leiddu hañ burt/ so ad hañ yrde krossfestur. Og hañ bar siñ Kross. Og þeir hǫfdu hañ til þess Stadar sem kallast Golgata/ þar gafu þeir hǫnū ad drecka Edik med Galle

blandad/Og þa hañ smackade/vilde hañ ecke drecka. Og þeir Krøssþestu hañ þar/og tuo Spilluirkia med høn um/einn til hægre/annan til vinstre Handar/eñ Jesum j mided. Þa sagde Jesus/Fader þyrergieþ þeim þad/ þeir vita ecke huad þeir giøra.

Þar epter a/Þa hañ visse ad allt var þram komed/so ad Ritningen vp þylltest/sagde hañ/Mig þyster. Og jäþnsnart hliop einn til/og þyllte eiñ Suamp med Edik/og sette oþan a Reyrstøng/og riette ad hans Muñe. Enn þa Jesus haþde Ediked til siñ teked/sagde hñ/Þad er þullkomnad. Og hañ kallade med hærre Røddu/ og sagde/ Fader j þiñar Hendur þel eg minn Anda. Og ad hneigdu Høþde andadest hañ/Epter þad gieck eiñ aþ Strijdsmøñonum þar ad/og opnade hans Siidu med Spiote/z jaþn

snart rann þar vt Blod og Vatn/oss til Endurlausnar og eilijfrar Salu hialpar.

Vakna nu vpp Sal mijn/ og giæt ad/ Tak þig vpp/ og lijt a þinn Endurlausnara Jesum/ Skoda þu hann j Speigle sijns Ords/ skoda þu hann/ so sem stæde hann nu nalægur frammi fyrer þier: Merk og sia mijn Sal/ huór er hann sem þar frunar fram so sem eirn Kongur? Enn er þo hladen med Spott og Spie? Hann frunar fram og ber eina Koronu/ Enn þesse Korona giörer hönum sar og suida/ og hefur sært hans Höfud miög vr mata. Hann ber eirn Purpura kyrtel/ enn þar med veitest hönum eingen Heidur helldur hæsta Hæd og Spott og Spie. Hann hefur konglegan Sprota sier j Hende/ enn med hönum verdur hans veyka Höfud bared og sleged. Þeir bukta sig fyrer hönum/ falla a Knie og kalla hann Kong/ enn jafnframt þui hrækia þeir j hans Asionu/ og sla hn

med Hneþum:

Lyt hier til ꝫ skoda/ Sal myn/ Huad mykel og stor er Sman þyns Drottens? Huad hryggelega er hann hæddur og spottadur? Huórsu Bogen og Bíugur verdur hann ad ganga vnder þui þunga krossens Trie? Ja myn Sal/ þar ber Drottenn þyna eilyfa Sman sinn þu atter ad bera eilyflega

Enn er þeir komu med hann til af töku stadarens/ þa gafu þeir hönum jafnsnart ad drecka Edik med Galle blandad/ og negldu hann a Krossenn/ enn hann bad fyrer þeim og sagde/ Fader fyrergief þeim/ þui þeir vita ecke hu ad þeir giöra.

O minn Herra Jesu/ Huorsu þolen modur/ huorsu miog liufur hefur þu vered j allre þinne Pyssl ꝫ Pynu. Þu hefur ecke einu sinne vploked þynum munne/ eige klagad nockurn hlut/ eige bored þig illa/ ecke þig afsakad/ ecke hotad þeim/ ecke nockud vont Ord la

ted aþ þier heyra/j giegn þessum gøl dum Pundum/ helldur heþur þu vm syder beded þyrer þijnum Fiandmønn um/huad alldrei haþde nockur Mad ur giørt ædur þyrre.

Sia þu Sæl mijn/Nær heþur þu nöckurn tijma heyrt eda sied nöckud miukara edur liuþara/en þinn Herra Jesus er? Skoda þu ham vandlega/ hugleid þu han/og lææt þig han þor vndra meir og meir/og lææt þier hans Neyd Angist Kuól og Pijnu til Hiar ta ganga: Sia þu/huórsu han hang er þar ber og nakin: Sia huórnen ad hans allz Lijkame er alblodugz/þullur Benia og Særa/Sia huórnen han er med Hæde og Spotte a Krossen þest ur/huórnen ad han hanger þar a mil le tueggia Spillvirkia: Huórnen hön um verdur a Krossenum gieþed Edik ad drecka/huórnen ad han skilst vid þetta Lijþ/Huórnen ad hans Hendur og Fætur verda j giegnum graþnar/ huórnen ad hans Sijda verdur med

Spiote opnud / huórſu ad miuklega reñur Bloded aꝥ hans þiñ Sarum.

O mijn Saal graat þu / og vert ei ſem Stockur og Steirn / Legg þu Pij nuna þijns liuꝥa Lauſnara a Hiartad og hugleid med huilijkre ſtørre Sorg Þijnn og Angiſt hañ var hladen.

Vm þau ſtoru og ꝥurdulegu Teikn ſem ſkiedu þa Drottenn var kroſſꝥeſtur / ⁊ vm hans nærdar⸗ ryka Kiennemanſkap.

Mijn Saal / So ſem þu heꝥur nu i Hiarta þijnu hugleitt þa ovmrædelegu Mijnkun þijns Herra ⁊ Lauſnara / So hugleid nu med ꝥurdande Hiarta hans Dyrd og Maieſtat. Giæt ad / huórnen hañ heꝥur lated ſia ſijna dyrdarlegu Magt med ſtorum Dæſemdar verkū / heyr huad Ritningen ſeiger; Fra ſiettu Stundu (þad er ꝥra Hadeige) og allt til niundu Stundar (þad er til Nons) vard myrkur yꝥer allt Landed / ⁊ Solen miſſe ſitt Skin og Fortialldeð j Muſterenu rifnade i

tuent / pra oþanverdu alltoþan i Falld/ og Jórdun Biþadest/ og Biórgen sprungu/ ꝛ marger Lÿkamer Heilag er sem suaþu stodu vpp ꝛ/ et.

Sia þar mijn Sæl/ Þetta ma heita eirn Herra/ sa sem med siñe Knól og Pijnn þannen hrærer Himen og Jórd/ og med sijnum Dauda vppvek ur þa Framlidnu/ Ja mijn Sæl/ þad er Drotten þiñ Gud Jesus Christus/ þinn Sæluhialpare / sa eingeten Sonur Guds/ sannur Gud og sannur Madur/ huór alleinasta vnder Solunne er Flecklaus ꝛ hreiñ aþ óllum Syndum. Enn sia þu/ hañ er medal Illvirkia reiknadur/ og so sem eiñ Lykþrar spilltur Madur/ꝛ sa allra lÿtilmotlegaste hallden/ Ja/ lÿka so sem eiñ oskaplegur Burdur er hañ vtkastadur / So heþur Gydinga samkundan / sem ein jll Moder kastar hónum þra sijnum Brióstum.

Hañ var sa allra þrÿdaste á medal Mannanna sona/ Og sia þu huilÿkur hann er orden ? Enn þu skallt

vita hann er vegna vorra Misgiörda særdur/z vegna vorra Synda er hañ lemstradrr/og er orden su allra liuflegasta Brenniforn/ huör ed þægeleg er og ilmande fyrer þier / þu Gud Fader eilijfrar Dyrdar/ til þss ad sina piñe Reide fra oss aumum syndugum/z giefa oss þad eilijfa Himerijke.

Lijt ofan hingad þu Gud Drottẽn af þijnum Helgedom/ Lijt hingad heilage Fader af Nædum Himensins og sia þetta allra dyrdarlegasta Offur/huort vor hiñ riette og ædste Kiennemadur fornfærer þier/þinn allra heilagaste Sonr vor Drotten Jesus Christus/z hañ fornfærer þier þad fyrer Synder allra sinna Medbrædra. O Gud vor Fader/vert nu sætt ur vid oss auma synduga Meñ/z lat falla þijna Reide/ huoria vier med vorum margfolldū Syndum hofum vpvaked/Sia þu/Bloded vors Bro

durs Jesu Christi/þad kallar til þijn vorra vegna a Krossenum.

Lijttu til minn Gud/ Nuad hanger a Krossenum? Jeg seige enn nu/ Nuad hanger a Krossenum? Þui þo þetta sie þyrer løngu umlided / þa er þad þo þerskt og nytt þyrer þier/og j þijnu Augliite. Sia þu Fader/er þad ecke Kyrtell þijns Sonar Josephs? Ach ꝛ Auvñ/ Eitt olmt Dyr hefur hann rifed/og hans Klæde grimlega sundur slited/og þad j Blode kuolad. Sia þu/þim hryggeleg stor Sar hefur þad rifed þar a. Ja Drottenn/ þetta er þad Klæded/huørt ed þitt sak lause Þion liet epter j Høndum þeirrar Egiptsku Norkonu/þa hañ villde helldur missa sitt Fat/eñ sijna Tuckt og æru/og villde helldur ganga j Dauðans Fangelse eñ giøra heñar Vilia og hlyda heñar Ordum. Eñ huør

eru þau Orden? Þesse sem Nøþding en Neimsins sagde til hn̄s/ Allt þtta vil eg giepa þier/ eþ þu þellur þram z tilbidur mig. Þui pad heþde vered so mýked sem ad hlyda Noruſiar Ordū.

Agiætleg Huggan/ vt aþ gledelegre Vppriſu/ ug ſigurſællre Himnaþór Herrans Jeſu Christi.

Og nu/ Gud vor Fader/ vitum vier ad þiñ Sonur liþer og drottnar j øllu Egiptalande/ og j øllum ættum þyns Nerradæmis. Þuiad þu heþur leyſt hn̄ vr Fiøtrum z Fangelſe Daudans og Neluitis/ og ſett hañ eiñ Nerra j þynu Rýke. Þu heþur giørt vmſkipte a hans Fangelſis klædū / z ſett oppa hann oþorgeingelega Korønu/ Þu heþur ſkrydt hañ mz odaudleika/ z til Neidurs z Dyrdar heþur þu hn̄ vpp haþed. Þuiad þu heþur lagt vn

der hañ Rÿke Pharaonis / og nidur broted verk Dioþulſins. Hañ heþur dyrlegan Sigur vñed a øllum ſÿnum Ovinum/ ⁊ er þyrer eigenlegan Krapt vpp þaren yþer alla Himna. Med Heidre og dyrd er hañ koronadur/og nu birteſt hañ til hægre Handar þÿns Tignar velldis/þyrer þÿnu Auglite/ vorra vegna/ þuiad hañ er vort Holld og vor Broder.

Gud miñ Fader/ Lijt nu a og ſia Andlit Jeſu Chriſti þÿns elſkulega Son^r mÿns Lauſnara/huør þier var hlyden allt til Dauda. Snu þu ecke Augum þÿnum þra hans Vndum ⁊ Sarum/ Vertu minnugur huilÿka þullnadar Bot ⁊ Bitaling hañ heþr giørt þyrer vorar Synder. Ja miñ Gud/ eþ þu villt vega ſaman vorar Synder vid þa ſaru Kuøl og Pÿnu/ſm þiñ ſaklauſe Sonur heþur lid

ed vegna vor/þa verdur hans Forþie nan meire og stærre enn allar vorar Mißgiørder/þa munder þu læta þÿ-na Reide falla/ og hans vegna veita oss Nꝏd og alla Myskun.

Hiartnæm Þackargiørd til Guds Fødurs/ sa ed oss hefur giefed sinn Son/og til Guds Sonar/ fyrer þa Aast og Elsku sem hañ hefur audsynt oss

Gud minn Fader/Eg þacka þier. Allar Tungur skylldu lofa og prÿsa þig/fyrer þÿna oseigianlega mykla Nꝏd og Giæsku/ ad þu hlÿfder ecke þÿnum eingietnum Syne/þÿnu eigen legu Hiarta/ helldr sókter þu hønum nidur vorra vegna j þann allra suÿ-virdilegasta Dauda krossins/ Vppa þad/ad vier mættum hafa eiñ truan Medalgangara hia þier a Himnuˉ. Enn huørnen a eg ad þacka þier

þu allra liuþaste Herra Jesu/þu sem þuilijkt heþur til mijn vñed? Og nu/ ørnen skal eg þier soddan aſt z Elsku bitala noglega? Jeg / jeg sem er ein aum Manneskia/ molld og duþt/ og eitt veykt og vesallt Kier? Þuiad huørsu matter þu meira giøra eñ þu giørt heþur mier til Saluhialpar? Ja/Fra Nuirþle z allt til Ilia heþur þu þier giøruøllum nidr søkt j þlod þinnar Pijnu/ og Bøtuen hrygdareñar þau eru geingen yþer Sal þijna/so þu þeinger mig leystan wt miña Synda þlode / og þra þeirre eilijþu Reide sem yþer mier var.

Þui þu gaþst þijna heiløgu Sal j Daudan/ so ad þu þeinger leyst og þrelsad mijna þortapada Sal/ og giæþer mier hana aptur. So er eg nu fuøþalldlega þier skylldugur. Þuiad einu sinne heþur þu vtgieþed þijna

Sæl fyrer mig. J annan Tijma þa heþur þu og ſo leyſt mijna Sæl pra eilijpum Dauda.

Mijna Sæl heþur þu ad ſøkiu mier j tuær reiſur gieþed/ þyrſt þa þu ſkapader hana/ j añad ſiñ þa þu end urleyſter hana. Þar þyrer veit eg eckert/eg heþ og eckert/ þad eg kunne ad gieþa þier/ nema þeſſa mijna ſømu Sæl aptur. Eñ huad ſkal eg aumur veſæll Madur gieþa þier þyrer þijna Sæl/huøria þu gaþſt j Pijnuna ⁊ Daudan þyrer mig? Eg veit þad ecke/ eg heþe þ ecke. Þuiad þo eg ætte Himen og Jørd og alla þeirra Dyrd/og kynne ad gieþa þier þad/þa er þad alls ecke ad reikna j hia þiñe oſeiganlegre Giæſku og þijnum Velgiørningum ſem þu heþur mier veitt og audſynt.

Ein hiartaleg astgroen Andvarpan/ Ad Maduren christen kunne Herranum Jesu epter ad ꝼylgia j Truñe/ Elskuñe/ Vonenne/ og verda hõnum lyꝼur j Krossenum allt j Daudañ.

Herra Jesu Christe/ Eñ þo eg giæꝼe þier allt huad mier er møgulegt ad veita/ þa skiedr þad ꝼyrer þijna Ræd og guddonlega Veiting. Þar ꝼyrer miñ Herra og miñ Gud vil eg þig elska og loꝼa/ alla mijna Lijꝼdaga/ og aꝼ øllu mijnu Hiarta / allre minne Sæl/ og aꝼ øllum mijnum Krøptum Jeg vil ꝼylgia þijnum Fotsporum þu sem daen ert ꝼyret mig:

Eñ slijkt kañ eg ecke ad giøra nema þu gieꝼer mier þad. Til þijn Drotten lijtur Sæl mijn/ þuiad an þijn kañ hun eckert ad giøra. Sia/ eg bid þig minn Drotten/ eg treyste a þig þu sañur Gud / jeg vona a þig

miñ Lausnare/eg bid þig med minne hiartans Girnd og Anduarpan/stat tu hia mier og styrk miñ Veykleika.

Miñ Lausnare/Opt huxa eg vm Vopnen þiñar Pijnu/ huar med þu verkad hefur mijna Heilsu og Sælu hialp/Herra Christe/j þijnu Nafne hef eg mig vnder þad dyrdarsama Krossins merke/med hnøriu þu hefur Siguren vñed. Eg þeincke a þijna þyrne Koronu sem sett var þier a Høfud/Eg hugleide Naglana þa blod ugu sem þier j giengum Hendur og Fætur voru keyrder. Jeg huxa vm þad mykla Spiot med huøriu þijn Sijda var opnud. Jæ Herra Jesu/ Audmiuklega prijsa og lofa eg þijn allra helgøstu Sæar og þijnar Vnder/þitt allra helgasta Blod/þiñ heilsusama Dauda/þijna veglegu Grepttran/þijna gledelega Vpprisu og sig-

urſælu Vppſtigning til Himna. Hui ad aþ øllu þeſſu kiemur mier Ilmur og Sætleikur eilijþs Lijþs.

Jeg bid þig miñ Drottenn/Lijþga þu Sæl mijna med þeſſum Lijþſins Jlm/ſo ad eg vakne aþ Sueþne ſyndaña/og vppbyrie eirn nyan Liþnad. Vardueittu mig med Krapte þinnar Pijnu þra øllum Vielum og Brøgd um Andſkotans. Styrk þu mig/ og gieþ/ ad Oked þiña Bodorda verde mier liettbært/z Þungen þijns Kroſſ ſem eg a ad bera epter þier þalle mier ecke þungt/helldur ſie hañ liettbær a mijnum Sælar herdum/Þuiad eingen Kraptur er med mier til ad bera Motgang og Angiſt þeſſarar Verålldar og heñar margþallda Mædu/ ſo þier meige lijka.

So heyr nu miñ Gud mijna Rødd/ og legg a mig Þræl þinn þitt miuka

Ok/ huørt ad er Byrde Lijfsins øll- um sem þad bera þolenmodlega med Trunne. Jeg vona eg mune med Gl ede ganga þar vnder/og oſkielþdur be ra epter þier allt þad mier aþ mijnu Ovinum verdur vppa lagt.

Enn minn Lausnare Jesu/eg bid vm þann allra helgasta Kross/huers breidd ad er Kiærleiken/huørs leingd ad er Eilijfþden/huørs hæd ad er Al mætted/og huørs dypt ad er oranſak anlegur Vijsdomur/þad er/ Jeg bid vm sialþan þig minn Lausnare/ ad eg mætte bera þig j mijnu Hiarta/þo þad og verde med Neyd og Hormun gum/ A þeñan Kross/þad er/ a sialþ an þig bid eg þu þester mig a Hønd- um og Fotum/ so ad eg Þræll þinn mætte nockurn part verda þier lijkur j Þijnunne/til þess ad eg legge aþ øll syndsamleg Verk Holldsins þau þu

hatar/ og giøre Verk Riettlætesins
huør þier þægeleg eru/ So ad eg j
øllu þessu leite ecke minar/helldur þin
nar Loþdyrdar. Vpplys mitt Hiarta
og Sinne/so ad eg haþe jaþnan Lyst
og Glede j þijnu Orde/og þig alla tij
ma haþe mier pyrer Hugskots augū.
Sia þu Drotten minn Jesu/ þar
heþur þu mijnar Hendur og Fætur/
Tak z þest mijna vinstre Hønd med
Nagla Sparneytnennar/mijna hæ-
gre Hønd med Nagla Riettuijsennar
a þiñ liuþa Kross/Ja/ a þinn Kross
og a þitt Lijþsins trie. Tak z minn
vinstra Fot z þest hann med Nagla
sannarlegs Stødugleika/þann hæg-
ra med Nagla Visku og Framsyne.
Gieþ mier Naad so ad minn Ande/
mitt Sinne/mitt Hugskot sie jaþnan
statt og stødugt j þier/minn Gud og
Drotten/So ad mig vmsteyte z þelle

ecke Medlæte nie Velgeingne þessar ar Veralldar til hægre Handar/ecke helldur Neyd Kross og Motgangur til hinnar vinstre.

Og nu vppa þad/ad eg mætte þin na nockud til þyrne Koronu þijns Høþuds/þa bid eg þig mīn Lausnare gieþ Nad ad mitt Hiarta mætte þyrer sanā Jdran verda sundur kramed og sært/ Læt mig haþa hiartālega Med aumkan med øllum aumum og neyd-støddum. Vñ mier ad alla tijma haþe eg aluarlega Vanlæting til ad giøra þad sem riett er þyrer þier/ z j all re Neyd og øllum Motgange hallde eg mier aluarlega vid þig. Þetta þr ent lættu so sem adrar huassar Þyrn ur jñganga i mitt Hiarta. Gieþ og þram̄ minn Lausnare Suampen og læt hañ a Reyr ad mijnum Munne þad er/gieþ ad eg mætte og lijka sma-

cka þad beiska Gall og Edik huørt peir gaþu þier ad drecka. Veit þu mi er þad/ ad eg alljte og aktt þijna hei-laga Pirting riettelega / so eg meige þar aþ læra og merkia/ ad þo þesse Verølld syneſt blomgande og þøgur þa ſie hun þo ecke affad eñ ſo ſem tom ur Suampur/ z allar hennar lyſting ar ſie Galle beiſkare. Minn Fader/ læt mig vita og medkienna ad Kaleik ur þeſſarar Veralldar er bitur/beiſk-ur z banuænlegur j øllum Greinum/ ſo ad eg verde ei þyrer hans Sætlei-ka ſuiken/ſo ſem þeir ed hallda myrk-ur þyrer Lios/og lios þyrer Myrkur/ þad beiſka þyrer ſætt/ z þad ſæta þyr er beiſkt og banuænlegt.

Hialpa mier og miñ Herra Jeſu/ ad eg Þræll þiñ verde lijkur þier j þij-num heilſuſama Dauda /og gieþ ad allar holldlegar Girnder j mier mattu

burt deya/enn Anden lißna j sønnu riettlæte.

Enn vppa þad / ad eg mætte med øllu bera Mynd þess kroßþesta a mï nū lÿkama/so læt mig/mīn Lausnare verda þier lÿkan j þui/ þa þeir gud-lausu Strÿdsmenn(ad þeir Framlid enu) særdu þÿna Sÿdu. So virstu ad særa mitt Hiarta med þÿnu krøpt uga Lÿþsins Orde/huørt skarpare er enn nøckurt Suerd edur Spiot vera kann/Legdu mitt Hiarta og mïna Sæl þar med j giegnum/ so þar vt renne j staden Blods z Vats ein sañ arleg hrein og opølsk Elska/bæde til þÿn Herra Jesu/z til þiña Brædra.

Og ad sÿdustu/þegar su seinasta Stund er þyrer Hende/þa sueipa þu Sæl mïna j sniohuïtu Lÿne þinnar Huggunar/Læt mig þar jnne sofna sætlega z fara hiedan j Fride/z med

Fögnude jnnganga j þær dyrdarlegu Tialldbwder eilijfrar Sæluhialpar/ og fela mig þar a medan Reiden ge ingur fram hia.

Huørnen ad ein christen Madur skal af Hiarta hugga sig vid gledelega Vpprisu Herrans Jesu/ og vid eilijfa Vist og Veru hia Christo/ og Dyrd og, vnadsemd eilijfs Lijfs.

Minn Lausnare Herra Jesu/ A þm þridia Deige/ Pad er/ a þeim seinasta vpprisu Deige/ þegar Dagar þessa auma Lijfs hafa enda/ og þesse hørmungar Tijmen er vte/ og þegar sa fyrste og eilijfe Huottdagur vpp hefst/ þa bid eg þig minn Lausnare/ Vppuek þu mig Þræl þinn a samt mz ødrum Børnum þijnum sem sofa/ z lat mig gledelega vakna af minne Grøf/ so ad eg j mijnu Holllde meige sia þijna Dyrd/ z med Fögnude gled-

iaſt þyrer þijnu dyrdar Auglite.
Lꝏt koma miñ Lauſnare/ lꝏt koma þann Tijma/a huørium eg med Augum mijnum meige ſia og ſkoda þ eg nu true/huad eg nu vona og ſie lijka ſem j Speigle og aleingdar / lꝏt mig þad þa þa og ødlaſt/og þad meiga eilijflega eignaſt/z þui bijhallda. Minn Herra og Gud/huørſu hiartanlega langar mig þar epter ? Nær mun eg vtbreida mijna Sꝏlar arma z gieta þig j Fadm teked/miñ Lauſnare. Nær mun eg þa ad bioda Fotum þijnum Koſſen mijns Muns/ og þagna og glediaſt aþ þinne yþerþliotanlegre ꝏſtar Elſku?
Mijn Sꝏl/ loþa þu nu Drotten minn Lauſnara/ z prijſa hñs Naþn/ Þuiad hans Naþn er heilagt/z þullt Fagnadar og Vnunarſemdar/Oho/ Huad ꝏſkꝏdlegur ertu minn Lauſna

re Jesu? Huad liußur sætur z hugg unarsamur ertu minn Frelsare øllum þeim sem þijn leita aþ Hiarta? Minn Herra Jesus/þu ert Frelsare allra þr ra sem þortapader voru/þu ert Laus-naren allra Endurleystra/ Þu ert Vonen allra þeirra sem aumer eru/ z Styrkur þeirra Veyku/ Þu ert hin allra hæsta Huggun allra sorgþullra Sælna/og allra kostulegasta Lijþg-an þeim øllum sem j Kuøl og Krosse aþ Hiarta þier epterþylgia.

Þu ert su dyrmæta Korona allra þeirra sem Siguren vinna/ og einka laun allra þeirra sem med þinne Hia lp Sigrenum hallda. Þu ert Unad semd og Føgnudur allra Himneskra Borgara/og ein rijk liþande Vppspr-etta allrar Nadar og Giæsku/ O þu haleitaste einka Sonur allra hæsta Guds/ jaþn og lijkur Gude j Matt

og Dyrd.' Allt huad er a Himnum vppe og a Jørdune nidre þad loþe z vegsame þitt Naþn. Mykell z dyrd legur ertu/ Myked z dyrdlegt er þitt Naþn.

O þu eilyþa og ovmſkiptanlega Pryde hins hæſta Guds/ þu ſkiæra z edla Birte eilyþrar Dyrdar. Þu ert þad ſaña Lyþ ſem alla giører liþande/Þu ert þad ſaña Lios ſem alla vp lyſer. Frame þyrer þier ſtanda mørg oteliande Hundrud þuſund liomanda Lioſſ heilag ra Eingla/ſem þier ſyn-um Herra og Gude þiona æ og ad eilyþu.

O þu eilyþe/ſanne/oranſakanlege klare og ſæte Brunnur allrar Nad-ar og Myſkunar / huør ad huken er þyrer Augum allra Manna daudle-gra. Þinn Vtgangur z þinn Vpp-rune heþur eckert vpphaþ/þyn Dÿpt

er oranſakanleg/ Þinne Nad kañ eingen ad næ/ Þÿna vijdd og breidd kañ eingin ad grunda. Þu ert vtkomen og fæddur af ovmrædelegu oranſakanlegu Hiarta hins allra hæſta Guds fyrer eilijfd/ og ert Lÿfed af lÿfenu/ Lioſed af lioſenu/ Sa eilÿfe af þeim eilÿfa / ſa omælanleige af þeim omælanlega. Þu ert Fødurnum iafn z lÿkur ad øllu/ z af þiñe Nægd høfum vier aller nogleg Not þeinged.

Miñ Herra Jeſu/ med þui þu ert ſa rÿke vppſprettu Brunnur alls Gods allrar Giæſku/ þa lat þÿna heiløgu Nædar giæſku fliota og reña ofan til vor/ og endurlÿfga oſſ hyggunarſamlega/ z gief linan a beiſkleik vorar hryggelegrar Syndar. Hell yfer oſſ þÿnu gledenar Vidſmiøre/ lÿfga oſſ med þinne dyrmætu Lÿfgañ / og

styrk oss med þijnum Krapte.

Aþ þier z Fødurnum er þramþarande sa Heilagur Ande / huør ad er Gud jaþn þier og Fødurnum. Hann vthellest og þer yþer alla Jardar krijngluna/vppþyller allt og vid magt helldur øllu/hañ er einka Ande aþ þier og Fødurnum/ aþ yckur bædþramþarande/ Hñ er þ eilijþa Samband mille þijn og Fødursins/ huar med þu ert eitt med Fødurnum/z þo med ovmrædelegum oransakanlegum Hætte.

Ad vijsu/mitt Herra Jesu/Þesse þiñ Ande hañ er sa Nædar og gledeñar Vatz straumur/huar med þu oaþlætanlega dryckiar og þyller þa hiartkiæru edla Jerusalem sem þar er vppe/og giører hana druckna med Føgnude z lyst/so ad hun syngz þier gledeñar Loþsaung vaþlætanlega/z

prijſar og loþar þig med Himneſkum Organſaung ad eilijþu.
O Herra Jeſu/ Huorſu þyrſter ſal er vorer j þeſſum Eymdardal epter Føgnude þijnum? Huorſu ſtorlega langar oſſ þitt Folk daglega epter ſlij kum Dropum þijñar Nadar/ ad vor Hiortu mættu endurlijþna þar aþ. Oh/ miñ Fader/ Vñ oſſ aumū Hund tijkum þijnum/ ad ſmacka eirn Mola aþ þui ſem þellur aþ bordum Drottna þrra. Þier Himnar þar vppe z Skyen/ lated þeim Riettlæta rigna yþer oſſ/ Jeg meina Herra Jeſu þiñ heilaga Anda/ hans hugganer og nadarþullan Føgnud/ ſo ad vier Skepnuborn þijn mættum þinna og ſmacka þañ þyrſta Avøxt eilijþs Lijþs/ ſo ſem vitnisburd eilijþrar Glede z pant vorrar himneſku Arþleiþdar.
Drotten/ vier bidium þig/ aus þu

vt yþer oss brennanda Aastar ellde
þijns heilaga Anda/Og hreinsa/end
urnya / vpplys/ verm og vekua vor
Hiørtu/og styrk þar med vorar Sam
uitskur / og læt Hiørtu allra truadra
verda eitt med þier/ So ad vier all-
er sieum eitt/og vilium eitt/og ad en-
dalyktum mættum vier sia þig / og
þig loþa og dyrka Gud og Drottenn
vorn j Sion eilijþlega/ Amen.
O þu heilaga/ Dadskilianlega Þrenn
ing/ þier sie loþ ꝛ þackargiørd/Dy-
rd/og Heidur/nu og ad eilijþu
Amen/Amen

XII
Capitule

Er ein agiæt Historia/ huør-
su christelega og gudlega sa heilage
gamle Lærefader Hieronymus hefur
fared ad deya/ Og þessa Historiu hefur einn
hans Lærsueina vp skrifad/ sa ed hiet Eu-
sebius. Er eitt merkelegt Epterdæme/
huörnen Madur christen skal skilia
vid þessa Verölld/ og sofna bur-
tu Hiedan j Fride.

2: Corinth. 5. Vier erum jafn-
an med godum Huga / og vitum þad
ad a medan, vier bwum j þessu Hol-
lde / þa erum vier langt fra Drott-
ne/ Þui vier gaungum j Trunne en ecke
j skodanenne. Vier erum med godum
Huga/ og höfum myklu meire lyst a
ad vera fiarlæger fra Lykaman-
um/ og nalæger hia Drottne. Fyrer
þui kostgiæfum vier og einnen/ huört

sem vier erum nalæger eda j fiarska/ ad vier pocknust honum / þuiad vi- er hliotum aller ad openberast fyrer Domstole Christi/ x ct.

2, Timoth: 4. Eg verd snar- lega fornfærdur/ x tijmen minar burt farar stendur til. Eg hefe goda Bar attu barest/ Eg hefe hlauped fullkom nad / Jeg hefe Truna geymt: Nu hi- edan af er mier ôtlud Korona Riett- lætesins / huôria Drotten hiñ riettlæte Domare mun a þeim Deige giefa mi er/ Enn ecke alleinasta mier / helldur öllum þeim sin̄ elska hans Tilkomu.

Huørnen Hinn sæle Jerony- mus hefur fagurlega og liuflega byggad sig fyrer sinn Dauda.

Mijner kiæru Syner (sagde hañ til sijna Lærisueina) Eg mun ecke margt tala vid ydr hiedan j fra/ Þuiad su Stund kiemur til huørrar eg er fæddur. Eg er med þessum skil-

mæla komen j þennan Heim/ ad eg skule yþergieþa hañ aptur. Ja ad vij su/ Eg være þa alldrei þæddur/ eþ eg skyllde ecke deyia aptur.

Enn Gud Drottenn heþur ecke hlij þt siijnum eingietnum Syne / helldur gieþed hñ þyrer oss alla j Daudan a Krossenum/ Vppa þad/ ad vor Dau de skyllde þyrer hans Dauda deyddur og ad ønguu giørdur verda. Þuiad eingen vor liþer sialþum sier/ og eing en deyr sialþum sier. Liþum vier þa liþum vier Drottne/ Deyum vier þa deyum vier Drottne/ so ad huørt hell dur vier liþum edur deyum/ þa erum vier Drottens/ Þar þyrer verdur Chr istur neþndur eirn Herra/ bæde Liþen dra og Daudra.

Þuiad/ mēd þui Christur hann er daen/ þa hliotum vier liijka ad deya/ þui ecke er Þrællen meire siijnum Her-

ra. Enn med þui ad Christur vor Herra hafi er vppriſen/ ſo ad hā deyr ecke þramar meir/ ſo munum vier og viſſelega epter vora vppriſu ecke þramar meir eda optar deya / helldur hia hønum vera j eilijfre Dyrd.

Þuiad Christur hann er daenn/ og med hønum er vor gamle Adam deyddur/ ſo þeſſe ſyndaþulle Kroppur verde ad øngus/og ad vier ſkulum verda einn Lijkame med Christo. Þar þyrer / med þui Christur er vppriſen aþ Dauda/þa munum vier og vppriſa med hønum/þuiad vier erum hans Lider og Limer. Og med þui ad Christur deyr ecke þramar meir / þa mun þad eins ganga til med oſſ.

Þar þyrer mīner allra kiæruſtu Syner/ med þui eg gieþ nu vpp miñ Anda/þa veit eg og true eg/ad minn Lauſnare liþer/ z hafi mun mig hier

epter a ſijdaſta Deige vpp aptr vekia wr Jørdunne/og j þeſſu mijnu eigen Hollde mun eg lijta minn Lauſnara/ Þann ſama mun eg ſia/Jaa/eg ſialf ur/jeg ſem nu tala vid ydur/ꝫ huørn þier ſiaed/ ad nu deyr hier fyrer ydar Augum/ og ecke annar eda nockur j minn ſtad/Og þeſſe mijn Augu med huørium eg nu horfe a ydur þau mu nu hann ſia.

Aminning hins ſæla Jeronymi/er hañ giørde ſijnum Læreſueinum ſem ſtodu j kringum hañ/ad þeir ſkylldu glediaſt med hönum/ af þui hañ ætte nu ad fara wr þeſſare Eymd j eilijfan Fögnud.

Þar fyrer mijner ſætøſtu Syner/ Siaed vel til/ad þier ganged forſtalega/ ecke ſo ſem fauijſer/ helldur ſo ſem vijſer. Ganged ecke epter Holldenu/ Þuiad ef þier ganged epter Holl

denu/ Þa munu þier deya / Helldur lifed epter Andanum/ z deyded Verk holldsins/ og fagned nu med mier/ synged z vered glader. Legged af yd ar Sorgar klæde / og hryggest ecke / helldur gledjest og fagned j Drottne/ Lofed hans Nafn og giefed hønum Dyrdena.

Siaed huørnen eg hef allt til þssa geinged j giegnum Elld og Vatn/ giegnū Eymder z Nørmungar þssa Lijfs/ eñ nu lætur Drotten mig koma til Huijldar/ Eg vil jñganga j Nws mijns Guds/og lofa minn Gud dag lega. Soddan storan Avinning hef eg af mijnum Dauda/ Þuiad Christ ur mun hiedan j fra vera mitt Lijf.

Siaed/ Mitt jardneskt Hreyse þess arar Tialldbwdar verdur nu nidurbr oted/ vppa þad eg fae annad Nws nytt/ þad sem ecke er med Hondum

giort/eitt Hws og eirn Bwstad sa ei lijpur er a Himnum. Siaed/ eg ap-klæde mig nu/og legg ap þad Fat sm̃ er daudlegt og porgeingelegt/ enn j-klædest þui sem er Eilijpt og opor-geingelegt.

Hingad til hep eg vered eirn Pi-lagrijmur/Vegparande og Framande a Jordune/nu mun eg para heim j mitt rietta eilijpa Fødurland. Siaed/Nu gepst mier þad Hnossed epter huøriu eg hepe hlauped rent og run̄ed alla mijna Daga/ Nu kiem eg wr Myrkrañadal til Liossins/wr Voda og Naska til Fridarens/wr Fatæktenne til Rijkdomsins/ wr Orustum til Siguruiñingarenar/ wr̃ Hrygdenne til Fagnadarens/ wr porgeingelegu Lijpe til þess eilijpa Lijps/wr Ohreinendønum til Helganar.

Hier er eg blindur og Skilnings

laus/Enn nu kiem eg til Lioſſens. Ni
er er eg krankur ſaar og ſiukur/Enn nu
verd eg riett heilbrigdur. Nier heff eg
velſkt j Sorg og Sut og j þungum
Eymdum/ enn nu kiem eg til eilijffs
Fagnadar. Nier heff eg orded j liffan
da Lijkama ad deya daglega/Enn nu
hid fyrſta heffſt mitt rietta Lijff.

Enn framar hugleider og yff-
eruegur S. Jeronymus Eymd
þeſſa Lijffs/ og gledur ſig vid
þad eilijffa Lijff.

Huad er þa þeſſa Heims Lijff?
Ach og vei/þ ma helldur heita Dau
de enn Lijff. Þutad þad er eitt eym-
darfullt z ſuikſamlegt Lijff/fullt Ey
mdar z Hrygdar / eitt veſalldar Lijff/
huørt ſkiotlega burt lijdur. O þu ey-
mdarfulla Lijff/huad ertu ſuikſamle-
gt? þu ſyneſt ad vera blomaſamlegt
og fagurt/enn fyrr enn Madur veit

aþ þa viſnar þu. Þu ert eitt Lijþ hla
ded med Woda og allſkyns Naſkaſem
der / pullt Fauiſku/pullt Weykleika/
Eitt Lijþ ſem þliotlega lijdur j burtu
og ſkyndelega þorgeingur.

O þu hid veſala z auma Lijþ/þeſſ
leingur þu varer/ þeſſ ſtyttra ertu/
þeſſ leingra ſem þu vtrietter og þen-
ur þig/ þeſſ nær verdur þu Daudan-
um. O þu þalluallta Lijþ z ſuikſam
lega/ huad þullt ertu aþ Anetian og
Snørum/j huørium Syner þeſſarar
Veralldar læta veida ſig og þanga/
z verda þyrer ſijna þwla Lyſting kaſt
ader j eiliijþar heluijſkar Kualer z Pij
ſler. Sæll er ſa ſem þecker Nreckuij-
ſe þiijna og Prette/ Sa þo enn ſælle
ſem þar kañ vid ad ſia/enn ſa ſælaſt-
ur ſem leyſtur er wr þeſſare þiñe Ne-
yd og Eymd/og vel og chriſtelega er
burtu daen.

Oh/ Huørsu sæl Astundan er þad/ ad kostgiæsa vid ad fa eiñ christele-gan Dauda z Asgang/ þad er betra enn Gull og Silfur/ þad færer med sier þañ allra besta og agiætasta A-vifning. Oh/ huad liufslegur z sætur er slijkur Daude. Ja/ þad er ecke dau-de/ og þad ma ecke heita Daude/ þui-ad hañ stodar og hialpar til Lijfsins/ hann frelsar fra Sottum og Siuk-dome / hann af tekur Hungur og þorsta.

O þu Daude Daude/ huørn vier verdum aller ad lijda/ Huørsu velgiør er þu til þeirra gudhræddu? Eñ huø rsu jlla giører þu til þrra øgudlegu? Þu nidur læckar þa Drambsømu Rijku og vølldugu/ og vpp hefur þa aumu. Þu giører þad/ ad þeir Fatæ-ku verda metter/ z kiemur þeim Agiø rnu j eilijfa Fatækt/ þu kiemur þeim

ogudlegu til Straffs og refsingar/ enn þeim Riettlætu til eilijfrar Dyrdar og Glede.

Ein hiartanleg Andvarpan og Girnd S. Jeronymi/ epter sinne Daudastundu/a huørre hañ mætte komast til eilijfrar Glede og Vnadsemdar

Kiære Daude / kom þu / kom þu med eina Luckulega Stund. O þu luckusæla Stund / miøg langar mig epter þier/miøg kiær ꝛ velkomen ertu mier/Oh/huørsu forleinger mig epter þier? Kom þu og syn mier huørn myn Sæl elskar/Vijsa þu mier huar minn Vinur er/og huar minn Herra Christur huijler.

Kom þu hin sæla Stund/kom og læt mig ecke leingur smacka Eymd þessa Lijfs/ Gud myn Vegsemd/rijs þu vpp/ ꝛ riett ad mier þijna Hønd/

og tak mig med þier. Sia þu/ mitt Hiarta er reidubwed ad fylgia þier j Sætleik z Ilm þinna Smyrsla/ allt þar til þu leider mig j herberge Hws-sins mijns Drottens / so ad eg verde gladur/ þa eg kiem fyrer þitt Auglit Oh/ þa vil eg kueda og syngia/ og vera lystugur og lofa minn Gud.

Oh/ huad fogur/ huad agiætleg lysteleg ertu hin goda Stund/ storlega langar mig epter þier/ kom snart/ duel ecke leinge/ Þuiad mijner lijfdagar hafa enda/ og mijn ær eru hialid en sem Skugge.

Kom minn Gud med einn luckusæl an Enda/ og læt mig fista einn lijten Smeck þijns Fagnadar/ Þuiad med glede girnest eg þig/ og af þinne Hiartans Vnadsemd hef eg gladst alla mijna Daga. Tak mig vpp/ minn Gud/ tak mig vpp til þinnar Dyrdar

so sem þu vpplokst minn Herra Jesu þyrer huørn eg er alla reidu Sælu-holpen og liþande orden/ Lijt Nædar augum þijnum til mijn og hialpa mier/ Leystu mig þra þessare margþalldre Neyd og Mædu/ og þra hende minna Ovina. Frelsa mijna Sæl wr Fangelse þessa Eymdardals/ og haþ hana vegna Myskunar þinar þangad sem minn liuþe Lausnare Herran Jesus er og rijker/ Hingad til heþ eg orded ad byggia og bwa j Eymd þessare/ so sem minn Fader Adam haþde þad þorþient. O Gud giæþe eg mætte eitt sinn jnnganga j Jurtragard mijns Herra Jesu/ og plocka þar þa edla Auextu hans Myskunar.

Mijner Lijþdagar eru lidner j burtu so sem Reykur/ og mitt Holld er vpþornad so sem Hey/ minn Gud/ sia þu tijme er til ad þu myskuner mier/ duel

du ecke leinge/drag þad ei vndan mīn Drotten/ Flyt þier ad frelsa mig/ þui ad mitt Hiarta er siukt af storre Elsku / og langar epter þier.

Minn Drotten/ gief mier luckusæla Burtfør/ so ad eg fae og ødlest þ sem eg true/ og ad eg meige sia z þeckia þīna Dyrd huørrar eg vona. Þui ad so leinge sem eg er hier/ þa er su Kyñīng miøg lijtel(minn Gud) sem eg hef a þier. Eñ þa eg er j burt hiedan/ þa mun eg sia minn Drotten so sem hañ er.

Þu Daude/ Þu ert ad vīsu ognarlegur z grimlegur/ enn fyrer mīnum Aúgum ertu fagur og frīdur/ hyr z helldur vænn. Þu ert ad sønnu hrædelegur/ og huør kann ad standa þier j mote ? Kongar a Jørdunne hrædast þig/ þui þu tekz Hughreyste fra Høfdingium/ og frelsar þa Vesølu/ þu j

sundur brytur Valld hins Ogudlega en̄ Valld hins Riettlæta eyt̄ur þu/ Þyn Grimd z Reide er øllum kun̄ug a Jørdunne/ so ad øll Verollden skelfur og titrar og hrædest þig.

Kom þu hin sæla Daudastund/ kom minn Gud/ kom med luckusæla Burtfør/ og lwk vpp Lyfsins dyrum fyrer Sælu min̄e/ þui̅ þu hefur vpp loked fyrer mijnum Herra Jesu / so sem þu hefur fyrerheited mier fyrer han̄/ so ad eg meige j Fride hui̅last/ z ad eg meige bwa hia þier eilijflega. Læt mig eitt sin̄ leggia fra mier þad daudlega Yferklæde mijns Lijkama/ huøriu eg er nu vm vafdur/ z j klæd ast hialprædesins Møtle/ og Skruda eilijfs Fagnadar.

Oh/ Huørsu langar mijna Sæl epter sijnum ástvin/ Ja/ epter sijnum Brudguma/ so ad af Aast og forlei-

ngingu er hun Mæittlaus og Madd
puiad j Þessare Verølldu heþ eg leit
ad hans/ og ecke enn nu hann þund-
ed. Syner þessarar Veralldar haþa
þunded mig/ j þessare Eydemørku /
þeir sem vmganga j þessare Eymd /
og særdu mig/ Nøþdingtar þessa Ne-
mis Diøþlarner haþa mig Sarum
lemstrad og Kladum suipt. Minn
Gud/ Quad þunglega er eg lemstrad-
ur/ Nuørsu er eg þyrer Korss z Mot-
gang nidurlæckadur?
Jæ miñ Gud/ Dagen allan j gie
gnum nijda mig mijner Ouiner/ z ræ
da þalsklega j mote mier. Þeir tala
eiturlega j mote mier/ alla vegana/ z
strijda j giegn mier þyrer øngua Søk
aþ þui eg elska þig/ þa eru þeir j mo
te mier/ Enn eg badst þyrer.
Þar þyrer kom nu mijn Dauda-
stund/ kom z duel ecke leinge. Minn

Gud / briot þu j sundur Bogan og magtena Skiolld og Suerd minna Ovina/ z giør Enda a þeirra Ofri-de. Drottenn/drag þu þad ecke vndan sia/mitt Hiarta er j storre Angist/ve gna minna margfalldra Hørmunga og Eymda. Endurlijfga þu mijna Sal med þijnum huggunarsømum Ordum / minn Gud/ heyr þu mijna Rødd/ kom j Dag og frelsa mig/ Vertu mꝰ ecke so a mote. Epter þier minn Gud þyrster Sal mijna/Nar skal eg koma þangad / so ad eg siae þitt andlit? Mijn Tar eru mijn Fæ da Nott og Dag j þessum Eymdar-dal. Ja/Mæda og Erfide Hrygd og Sman/Eymd og Anaud/Hung-ur og Þorste/Fasta og Vokur/Pij-na og Plaga hafa vered mitt dagle-gt Braud.

Min̄ Gud/ heyrdu nu Anduarp-

an þess sem j Fangelse er/ z leys mig wr mijnum Fiøtrum. Tak ad þier þann auma vesala hungrada Son wr Eymdar neydenne/ z kom hønum aptur til sijns Fødurs. Tak mig vpp hinn auma Lazarum/ eg sem er hladen aþ Kaunum/ og fløyt mig j Abrahams Skaut. Lat mig jnnganga j þinn eilijþa Vijngard/ þu Drotten Zebaoth/ so ad eg stande hier ecke lengur jdiulaus j Syndenne.

Leys mig j þra øllu Jllu/ og jnn leid mig j þad eilijþa Lijþ/ þrelsa mig wr Myrkrum og skugga Daudans/ slijt þu Bønd minnar Eymdar/ og þrelsa þann Nertekna og þangna sm̄ þig akallar. Vpplys þañ Blinda/ z reis þu vid þañ veyka. Vardueittu þañ Framanda og þødurlausa/ Syn du mier Andlit þitt j þessu Myrkre/ og hugga mig j mijnum Eymdardal

Vpplys þu mig minn Gud / Vplyſu mig a þeſſare Stundu/ſo ad eg ſo pne ecke j Daudanum.

Þegar ſa heilage Guds Madur talade nu þetta z annad þeſſ hattar þa vrdum vier aller ſem ſtodum j kringum hañ aþ Hiarta hrygguer/og eingen var ſa ſem Tarum kunne ad hallda.

S. Jeronymus bleſſar yþer ſyna Brædur/og akallar Herran Jeſum miőg aminnelega / og Bidur vm parſæla burtþarar Stund.

Epter þeſſa Rædu ſnere ſier ſa heilage Guds Madur til ſinna Brædra z Læreſueina ſem ſtodu þar j kringum hañ/z talade ſo med liuþlegum Ordum. Komed hingad mijner Synner/ ad eg aþrære ydur ædur eñ eg ſkilſt vid ydur. Þa vier nu geingum ad hønum/tok hann eirn epter annan

ſier j Fadm/ og minteſt vid huørn og eirn med Fridarins Koſſe.

Þar epter vpphoþ hañ neckud lÿt ed ſÿna Rødd/ rieite vpp ſÿnar bædar Hendur/ leit hugarlætlega z audmiukelega til Himins/ ſnere ſÿnum Augum pullum aþ Fagnadar tærum til ſÿns Lauſnara og ſagde. Miñ allra elſkulegaſte Herra Jeſu/ þu ert minn Styrkur/ mÿn Huggun/ mitt Adhuarþ/ miñ Lauſnare og Herra/ mÿn Dyrd og Hroſan/ a huørn eg true og treyſte/ z huørn eg heþe elſkad. Jæ/ þu ert mÿn Vnadſemd/ mitt Trauſt og mÿn einka Von. O þu Lÿþſins Hertuge/ kalla þu a mig/ þa vil eg anſa þier og koma til þÿn.

Drottenn/ þu Skapare allra Hluta/ Sia þu/ eg er Verk þiña Handa Aþ Jordu heþur þu ſkapad mig/ med Beinum og Sinum heþur þu ſam=

teingt mig/ Ja/ þu ert og eirnen þyr er mig daen / Lijf og Myskun hefur þu veitt mier. Rielltu ad mier þijna Nadarhønd/ Biod þu mier ad koma til þijn/ min Drottien/ og fresta þui ecke leinge/ Þuiad Tijmen er komen ad Mollden fare aptur j Molldena/ og min Ande fare vpp til þijn minn Lausnare/ þu sem hann hefur hingad gefed.

Lat þu vpp fyrer mier Dyr Lijfsins/ so sem þu mier lofad hefur þa þu hiekst a Krossenum fyrer mig/ so sem eirn Spillvirke/ þuiad þa þu sagder til Ræningians/ J Dag skalltu vera med mier j Paradijs/ þa hiestu mier lijka eirnen þessu hinu sama.

O liufe Herra Jesu/ min Brudgume/ kom þu/ Sia/ eg hefe þig j mijnu Hiarta/ Jeg sleppe þier ecke fyrr en þu jn leider mig j Hws þijns Fødur Dyrd

ar. Þu ert ad sønu minn Lausnare/ sem mig til Neidurs setur/ z mitt Nøþud vpphefur/ Þu ert mitt Nialpræde z mijn Blessan/ tak mig vpp minn Gud vegna Myskunar þinnar/ so sem þu vpptokst þann auma Ræningia/ sem akallade þig þa þu deyder a Krossenum/ Lat mig jnnganga til þijn j eilijfa Sælu og Sæluhialp.

Lijt þu a Drotten/ hier er eg aumur/eins og sa blinde hia Veigenum/ og eg akalla þig / Jesus sonur Dauids myskuna þu mier/so eg siae z skode þitt eilijft Lios/þui þu ert þad eilijfa osynelega Liosed. Oh / huørsu klagade sa gamle Tobias j sijnum Blindleika/Nuada Glede skal eg hafa(sagde hann)þar eg hlyt ad sitia j Myrkrum/ og Lios Himens kann eg ecke ad sia?

Drotten/ þu ert þad einka Lios/

ann huørs ad eingen Viska / eingen Saunleikur / eingen Skilningur er/ Vplys þu miñ Augu/ so eg soþne ecke j Daudanum/ so ad minn Ovinur hælest ecke vm/ ad hañ sie mier oþlugre og yþersterkare orden.

Eg er mettur z mæddur z þreyttur aþ þessu Lyþe/ Þar þyrer læt eg miñna Kløgun ganga/ og seige/ Drottenn Eg er krankur/ Herra/ eg er veykur/ Miñer Lyþdagr haþa stytst aþ Sorgum/ og minn tyme aþ Anduarpan/ Minn Mattur er j burtu vegna minna Misgiørda / og miñ Bein eru mattlaus orden.

Þar þyrer kiem eg til þiñ Drotten minn Grædare/ lækna þu mig/ þa verd eg heill/ hialpa mier þa er eg holpen/ Sia þu/ eg treyste vppa þig/ lat mig ecke til Skamar verda.

Bæner

S. Jeronymus medkienner ad hañ er eckert/og hugleider haleita Guds Velgiörninga/sem hönum eru veitter j Christo/og bidur eñ framar ad hañ meige leystur verda fra Kynd og Hörmungu þessa Lyps.

Enn huør er eg? o þu allra sætaste Herra Jesu/ad eg þore so diarflega ad tala til þijn? Eg er eirn syndugur Madur/ z j Syndenne gieten/ fæddur og vppalen/eg er eitt jlla luktande Hræ/eitt ohreint opecktar Kier og slæmur Madkamatur/O Herra/vægdu mier/ Ef þu villt ganga j Dom vid mig þa vinnur þu/ þuiad eg er fyrer þijnu Auglite minna enn Grastra. Drotten/fyrergief mier allar mijnar Synder/og drag þu mig auman vpp wr Ohreinendonum.

Eitt verd eg ad seigia/minn Drotten/ læt þier þad þocknast. Ecke

minnstu skwpa mier j burt pra pier/ puiad pu ert minn Gud/ z pitt Holld er ap mynu Hollde/og pyn Bein eru ap mynum Beinum. Puiad po pu haper alldrei skiled vid pyns himneska Fodurs hægre Hønd/ pa hepur pu po samt teked a pig myna mannlega Náttuuru/og ert nu sannur Gud og Madur/ j eirne Persónu. Puiad huad pu varst ad eilijpu pad ertu/og huad pu varst ecke pad hepr pu vppa pig teked.

Huar pyrer pa hepur pu giort petta stora Verk/ z giort soddan Teing der vid mig/ og ert orden so nakomen mier? sannlega til pess ad eg mætte hapa allt mitt Traust a pier/ z hapa Hæle z athuarp hia pier/ s hia mynum elskulegū Brodr/ Eg vona ad pu muner ap skiærre Nád og Myskun láta mig niotande verda pinnar

guddoms Giæsku.

Tak þig vpp minn Gud og hialpa mier/ Rijs vpp minn Herra z leys þu mig/ Sia/ So sem Hiørtren þyster epter ferscku Vatne/ slijkan Þosta hefur Sæl mijn til þijn þu lifande Lijfs Brunnur/ so ad eg med Føgnude fae ad ausa Vatned wr þijnum hialprædes Brunne/ og hiedan j fra alldrei lijde nøckurn Þosta. Nuonar mun eg koma og birtast fyrer þijnu Auglite? Snu þier til mijn Drotten z leys þu Sæl mijna/ Tak mig burt wr þessare vondre Verølldu/ og frelsa mig j fra øllum mijnum Ovinum.

Minn Frelsare/ skylldu mijnar Synder verda saman vegnar vid þ Vonda sem eg hefe lided/ þa munde Synder mijnar vera mykla þyngre og meire en Sandur a Siafar botne. Þar fyrer/ ef þu duelur leinge þa hlyt eg

þess leingur ad liggia j Synndum og Sormungum mijnum.

O Nerra mijn Hiartans Huggū/ Kom þu / so ad eg mætte endurlijfga mig j þier/ Kom mijn hiartans Vnadsemd/ og syn þu mier Myskun þijna/ so eg mætte na þier miñ Fognudur og mitt Hialpræde. Þuiad lijka so sem erþidis Mannen þorleinger epter Hujldarstundu siñe/ so langar mijna Sæl til þijn. Drotten/ lát mijna Grafbeidne koma þyrer þitt Auglit/ so ad Hønd þijn leyse mig.

Ein agiæt og aluarleg Jatning hins sæla Hieronymi/ j huørre hañ játar og medkienner sijnar Misgiörder/ og bidur vm Fyrergiefning Synndaña/ og cilijþa Sæluhialp.

Sia þu miñ Gud/ Eg er sa same Madur sem gieck oþan til Jericho/ z þiell þar a mille Mordingia. Au-

vñ Drottẽn / huørſu hryggelega haf=
þa þeir ſært mig og halfdaudan læt
ed epter liggia ? Kom þu Drottẽn/
þu gode Samaritane/kom z tak mig
vpp/og giør mig heilbrigdan.
Jeg hefi þunglega ſyndgaſt alla
mĩna Lyfdaga/og giort þad Jllt er
fyrer þĩnu Auglite. Jeg hef ecke a=
ſtundad ad þeckia þig riettelega/ O=
þacklætur hef eg vered fyrer alla þĩ
na Velgiørninga. Ecke hef eg lof=
ad og dyrkad þitt Nafn ſem eg ſkyll=
de og verdugt er/Opt z oſialldan hef
eg þagad yfer Sañleikanum/ og þo
þu hafer ſtaded og klappad a mĩnar
Hiartans Dyr/ þa hef eg vered lat=
ur og leidur/ og hef ecke med Hlydne
þig medteked ſem eg ætte ad giøra.
Mitt Holld og þeſſan auma Mad
ka ſeck hef eg ofmiøg elſkad/huør ed
þo forgeingur og ad ønguo verdur

sem Skugge. Saurgad hef eg mig med otierlegum Ordum/og eg hef vered latur z astundunarlijtell ad heyra jdka og lesa þitt heilaga Ord. Mijn Augu hafa ecke auallt snued sier fra Hiegoma þessarar Veralldar/ ecke helldur Eyru mijn fra onytsomum Rædum. Opt hef eg læted miñ Naunga lijda Neyd/og ecke þionad hõnum med mijnum Hondum/Og mijner Fætur hafa vered flioter til Synd arennar.

Minn Gud/ Huad er þørf ad eg tale margt hier vm/ Fra Huirfle og allt til Ilia er ecke Heilbrigde a mier. Auvij minn Herra Jesu/ Hefder þu ecke daed fyrer mig a Krossenum/ og mig endurleyst/ þa hefde Sæl mijn orded ad vera j Heluijte eilijflega. Eñ nu er eg orden Hluttakare þinnar storu Endurlausnar. O minn

Lausnare/þorsmaadu mig ecke/ z kasta mier ecke þra þier/huørn þu heþur so dyrt keyypt/ med þijnu Blessada dyrmæta Blode. Sia þu/ eg er einmana villurææþande Saudur. Goode Hirder/leita þu ad mier/ ber mig til þijns Saudahws/ so ad Ord þijn sannest.

Minn Hialpare/þu heþur loþad mier/ad a huørium Tijma einn aumur Syndare anduarpᵛ til þijn/þa skule hann vera holpen. Lijt þu a/ad eg er aþ Hiarta hryggur/ z vidurkienne mijnar Synder/og mijnar Misgiørd er eru jaþnlega mier þyrer Augum. Sannarlega z med riettu er eg omaklegur ad eg skule heita þinn Sonur/ Þuiad eg heþe syndgad j Himenen og þyrer þier.

Minn Lausnaree/ læt mig þa ad heyra Fegnud og Bnadsemd/og snu

Auglite þijnu fra Syndum mijnum Afmadu allar mijnar Misgiørder epter Stærd Myskunar þinnar / og kasta mier ecke fra þijnu Auglite. Giør ecke vid mig epter mijnum Syndum/ og endurgialld mier ecke epter mijnum Misgiørningum.

Hialpa mier Gud mijns hialprædis/ og leys mig vegna Dyrdar þijns Nafns. Syn a mier Myskun þijna epter þijnum godum Vilia / so ad eg meige bwa j Hwse þijnu eilijflega/ z med þeim ødrum þar eru / lofa og prijsa þig ad eilijfu.

Tak þig vpp minn Drotten/og kom til mijn. O allra hiartanlegaste Brudgume Sælar minnar / Lijt ecke þar a/ ad eg er so miøg af Syndum saurgadur / Helldur kom og læt mig sia þitt Andlit. Læt mig heyra Raustena þijna þui hun er sæt/ og þitt

Auglit er œstudlegt og blijdt.

Snu þu ecke Auglite þijnu burt ꝼra mier/ z vijk ecke ꝼra þræle þijnum þegar mijn stund kiemur. Gieꝼ mig ecke j Valld og Vilia mina Ovina/ Huiad eg bijd þijn/og eg true aꝼ Hiarta/ad eg mune sia þad goda Drottens j Lande liꝼande Manna.

Kom ad eins min Brudgume/Lœtum ockur ganga j þijna eilijꝼa Paradijs/so vid siaum huørnen þar grœnkar/ huørnen þar blomgar j þinum eilijꝼa Alldengarde. Giørdu Grœt min ad Fegnude/Hneigdu Eyra þitt til mijn/ Kom og ꝼlyt þier ad leysa mig wr þessum Eymdardal.

Þetta var ønnur Ræda þess heilaga Mans med grœtande Tœrum og vpplyptum Høndum / og ad þenne end adre þagde hann litla Stund.

Su sijdasta Bæn hins heilage Hieronymi/ huørre endadre hañ er sloknadur

O þu Sonur hins lifanda Guds/ þu sem alleina fyrer allt Veralldareñar Vpphaf fæddur ert af þijnum Fodur ad eilijfu. Sæler eru þeir sm̃ elska þig/ z ecke girnast añad eñ þig. Sæler eru þeir sem daglega hyxa vm þig/ z þijn verduglega neyta. Sæler eru þeir sem blijfa j þier/ z alla sijna Daga ganga a þijnum Vegum.

Ad vijsu minn Herra Jesu/ Huør hañ finur þig/ sa finnur Lijfed/ Ja/ slijkt eitt Lijf sem eilijflega er og var er/ og ønguan enda hefur. Vorum Sælum ertu dagleg Fæda/ miøg sæt og dyrleg og frabærlega good og kostuleg/ betre enn nockur ønnur Heilsulif. Huørsu liuflegan hefur þu synt þig/ med þijnum Nadar teiknum?

Nuørsu dasamlega og krøptuglega kantu ad lÿpga? Þu huggar/þu lÿþ gar a allan hætt/og lætur oss vara z þroast j þiñe Nad z þÿnum Gaþū.
Drottenn/þu heilaga himmeska Braud/Nuørsu Nadarrÿkur og milldur ertu/huad yþergnæþanlega stor z mÿ kel er þÿn Giæska? Þuiad þu vte byr ger ønguan Mañ/ nema þuiad eins ad hñ skeyte ecke vm ad koma til þÿn. Sie nockur vngur og lÿtell sa kome til þÿn/og ete/ þa mun hañ vara og verda stor/hann mun leggia aþ sÿna Bernsku/ og ganga a Veige þeirrar riettu Viskuñar.
Er nockur veykur enn nu/sa þlyte sier til þÿn og ete/þa mun hñ jaþn snart verda sterkur. Sie nockur kran kur/ sa mun verda heilbrigdur/ Sie nockur j Syndønum daudur/z eþ hñ heyrer þig/þa mun hañ ødlast eilÿþt

Lijf. Aan þijn þær eingen lifad vm eitt Augnablik. Þu ert sa alleina sm̄ Lijfed giefur øllum Skiepnum.

Sia þu minn Lausnare/ huørsu ad mitt Hiarta er mattlaust/og huer su mitt Holld er veykt og vanmegna. Gud mijns Hiarta/og mitt Hlutskip te/mitt eilijfe Gud/Þu alleina ert vn adsemd og Lijfgan mijns Hiarta/ J þier gledur sig Saal mijn/z mitt An da langar til þijn. Þuiad huør sem snyr fra þier sa fyrerferst ad eilijfu.

Kom minn Drottenn/ og lat ecke Hialp þijna vera langt fra mier. Hneig þu ad mier þitt Myskunar Eyra/Lat mig auman og hungradan niotande verda þinnar Huggunar/so ad eg verde saddur og life/z sijdan lofe þitt Nafn eilijflega.

Þu þid sanna eilijfa osynelega Lios/huørt alldrei slocknar/z oll tru·

ud Hiørtu vpplyser/ Sia þu/ Hier er eg/ eins og sa Blinde hia Veigenum og kalla til þijn/ Jesus Sonur Dauids hialpa þu mier/ Lꝏt vpp mijn hiartans Augu/ so ad eg siae þig.

Drotten/ myskuna mier Aumum syndugū/ Þu ert ad vissu mijn Hialp og mitt Athuarþ/ O Herra/ hialpa mier til eilijfrar Sæluhialpar. Og þo eg gange nu j giegnum myrkuan Daudans dal / þa er eg þo okuijden fyrer Olucku͂e/ þt þu ert hia mier.

Hier ligg eg nu minn gode Herra Jesu/ og legg mig til Suefns/ Drotten kom/ z vppvek mig aptur/ so ad eg vegsame þitt Nafn. Krankur er eg og veykur/ og eingen Skyrkur er nu meir j mijnu Hollde/ Drotten mī Gredare hialpa þu mier.

Naken er eg og lijd Kulda/ Drotten klæd þu mig med Klæde þijns Riet

lætes. Mӯn Sæl er hungrud j Ey-
md og Vesæld þessare / þu Drottenn
ert su sanna Fædan/ lӯfga þu Hiarta
mitt. Mӯna Sæl þyrster/ Drotten
þu ert sa læknis Druckuren / lӯfga
þu Sæl mӯna/og dreyp a hana med
þinē Hialpar huggan.

Hier er eg fastur sem j diupum Le
ir/og eingen Kraptur nie Styrkur er
meire j meir. Jeg er komen j Siafar
ins diup / og Stormuren vill nidur
sockua mier/Jeg hefe kallad so eg er
hæs orden/og Votnen Daudans eru
komen allt ad minē Sælu.

Leys mig wr þessum Bondum /
Drotten minn Verndare/ minn Lausn
arę/minn Hialpare/minn Huggare/
minn Styrkur/minn Kongur og minn
Gud.

J þӯnar Hendur fel eg minn And-
da/Þuiad þu hefur endurleyst mig a

Krossins tre/og vtuegad mier Mysk un z eilijft Lijf. Lijt þu til mijn Dr otten og myskuna þig yfer mijna Ey md/og gief mig ecke j minna Ovina Hendur.

Nu vil eg jnnganga j þa eilijfu Vnadsemd z sælu Drottens/z j Nw se mijns Guds blijfa og bwa/nu fra þessu og ad eilijfu/Amen/Amen.

Med þessum Ordum er sa gode Guds Madur og Kieñefader slocknad vr siñ eitt Lios/og er j Gude sofnadur

Gude alleina sie Dyrd og Heidur vm allder og ad eilijfu Amen Amen.

565

Huggunargreiner þyrer Sorgþullar og hrelldar Samuiskur

Esa. 1. Cap.

Þuoed og Hreinsed ydur / Taked j burt þra mijnu Auglite ydart vond slegt Athæþe. Þo ad ydar Synder være raudar sem Blod/ þa skulu þær verda huitar sem Snior. Og þo þær sie raudar sem Roos/ þa skulu þær verda huijtar sem Vll.

Ezechiel. 33 Cap.

So sannarlega sem jeg liþe/ seiger Drotten Gud/ þa heþ eg ønguа þocknan a Dauda hins ogudlega/ helldur vil eg hann snue sier þra sijnu jllu Athæþe/ og liþe. So snued ydur nu þra ydru jllu Athæþe/ Huar þyrer vilie þier deya / þier aþ Hwse Jsrael?

1. Iohan. 1. Cap.

Eþ ad vier medkiennum vorar Synder/ þa er Gud trwr og riettlatur

ſo hañ ꝼyrergieꝼur oſſ vorar Synder og hreinſar oſſ aꝼ ollu Ranglæte.

Luc. 11. Cap.

Jeg ſeige ydur/ So mun Fognudur vera a Himnum/ yꝼer einum Syndugum ſem Jdran gioret/ meir enn yꝼer niu og niutiger Riettlatum ſem ecke þurꝼa Jdranar vid.

Chryſoſtomus:

Huad er Synden ad reikna hia Guds Myſkunſeme? Ecke añad en ſo ſem eirn Konguloar veꝼur/ huor ed aꝼ litlum Vinde verdur ſundurſlijten og ꝼykur j burtu.

Cyrillus

Med þui ad þr haꝼa odlaſt Nad og Myſkun/ ſem lagdu ſijnar Hendur a Herran Chriſtum/ Huer vill þa ꝼr uilnaſt j ſijnum Syndum/ huorſu ſto rar ſem þær kuña ad vera/ Eda huor vill ſkamaſt ſijn ad koma ꝼram ꝼyrer

Gud/ ſo ad hū ꝑæ Nad z ꝑyrergiefning Syndanna?

Origenes

So ſeiger Gud/ Medgacktu þijna Synd ꝑyrer mier/ þa vil eg bænheyra þig/ ſo ſem mitt heilagt Folk. Nier heyrer þu/ad þo þu ſiert eirn gl æpa Madur/ þegar þu jatar þijna Synd/og ſnyr þier/þa vill Gud hall da þig Heilagan/ eins og þu heꝑder alldrei ſyndgad. Þar ꝑyrer ſkulu þeir ecke eꝑa Guds Nad ſem ſier ſnua til Guds/ þuiad Synden kañ alldrei ad vera ſo ſtor/ad hun kuñe ad vera mei re enn Guds Nad.

Chryſoſtomus

A Lijkamanum kann Madur ad haꝑa ſo ſtor Sar/ad þau ſie olæknanleg/ Eñ a Salunne er eckert Sar eingen Akoma ſo ſtor/ ad hun ver.. ecke læknud/eꝑ ad vier ad eins bidium

vm Nad/z girnust hana aþ Hiarta.

Idem

Eingen Synd er so þung og stor/ ad hun sie meire enn Guds Nad/þegar vier ad eins giørum Jdran j riettan tijma/og bidium vm Nad.

Idem

Synden heþur ad vijsu sitt Vøxt og sijna Stærd/ og sinn Maata/ enn þar a mote heþur Guds Nad ønguan Maata/hun er oendäleg/hun yþergeingur allt Ranglæte. Huxa þar vm/ þegar eirn Elldneiste þellur j Sioen þa sloknar hann jaþnsnart/Et ns eru vorar Synder hia Guds Myskunseme.

Idem

Eingen Madur skal øruilnast j sijnum Syndum/huørsu þungar sem þær eru/ Þuiad vier høþum þar a mote eirn slijkan Læknara/ sem øll Sær

kann ad lækna/ þegar vier ad eins sy num hønum vor Sær/ z huørsu ban uænleg sem þau eru/ þa kann hañ z hefur nog Ræd/ ad hreinsa oss af vorum Syndum.

CORRECTVRA

Bokstafer seigia til Bladaña. A er fyrre Sijdan/B hin seirne a Bladenu.

C 1. a. Les Lijfdagar.
D 4. a. Linea 9. Les Holldgan.
P 3. a. Lin: 1: Les himneska Hlute
R 4. b. a seinustu Lijnu/ Les med Fødurnum:

Nuad fleira kann ad fiñast mist afad eda misprentad/ þad hlioka god en Meñ ad lagfæra og leidrietta.

Prentad a Holum
ANNO Salutis.
M. DC. VII.

